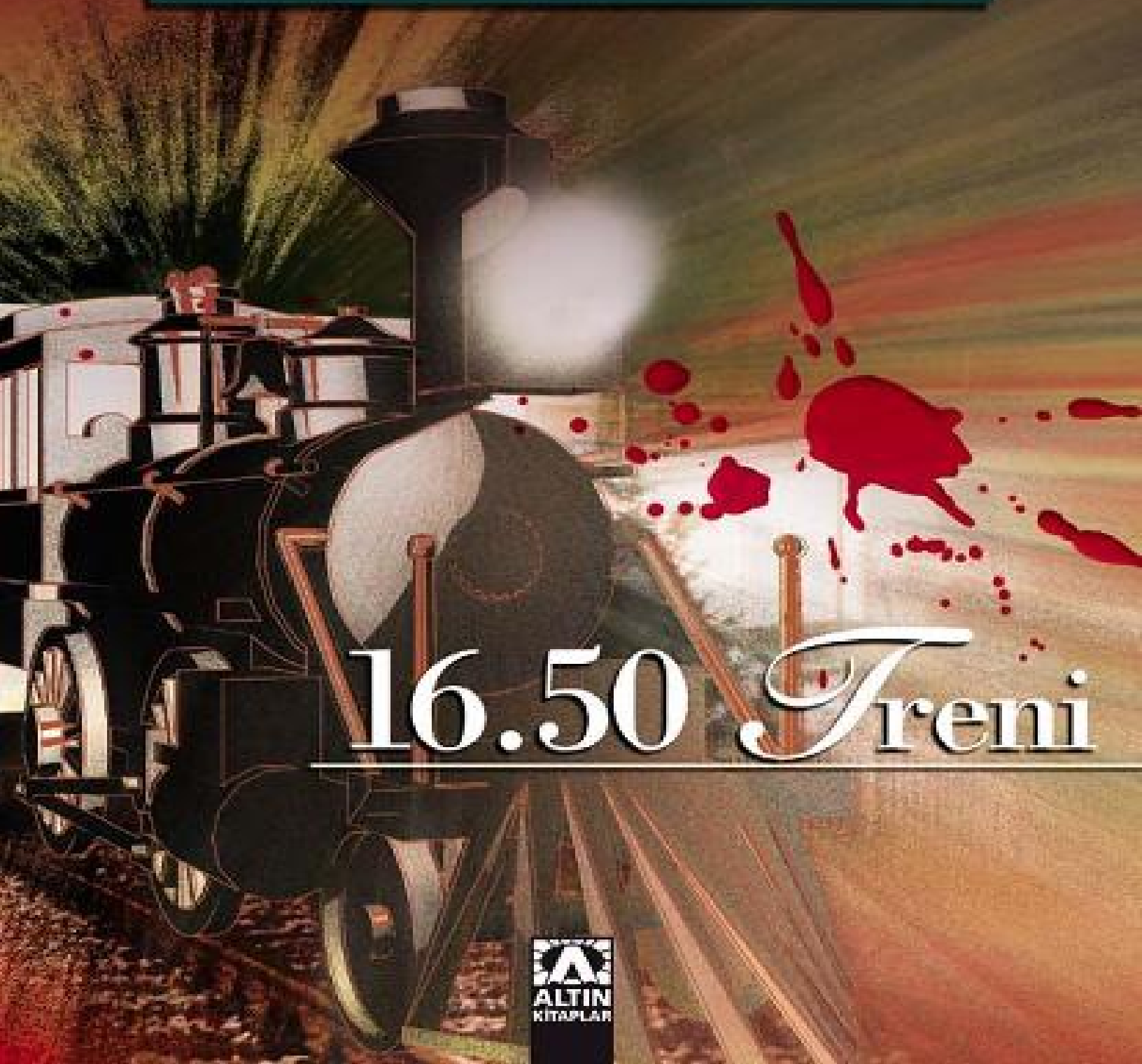
AGATHA CHRISTIE

16.50 Treni

ALTIN KİTAPLAR

Agatha Christie

16.50 Treni

(Trende Cinayet, Lahitteki Ceset)

Altın Kitaplar Yayınevi

Düzenleme: ORXXAN

Romandaki Karakterler

Elspeth McGillicuddy: Kararlı, dikkatli bir yaşlı hanım. Trende gördüklerinin gerçek olduğundan emindi.

Lucy Eyelesbarrow: Son derece zeki ve yetenekli bir genç kız. Yaşamını hizmetçilikle kazanıyordu.

Bay Luther Crackenthorpe: Ailenin babası. Miras nedeniyle oğullarını görmek bile istemiyor, herkesin kendisinin ölümünü beklediğini düşünüyordu. Cimriliğiyle ailesinin nefretini kazanmıştı.

Emma Crackenthorpe: Ailenin hayattaki tek kızı. Hiç evlenmemişti. Babasıyla ağabeylerini mükemmel bir şekilde idare ediyordu.

Harold Crackenthorpe: Ailenin başarılı banker oğlu. Olayların adına zarar getireceğinden endişeleniyordu.

Cedric Crackenthorpe: Ailenin ressam olan oğlu. İbiza'da yaşıyordu. Bohem tavırlarıyla çevresini kızdırıyordu.

Alfred Crackenthorpe: Ailenin diğer oğlu. Başı hiç beladan kurtulmuyordu. Ufak dolandırıcılıklarda hiçbir sakınca görmüyordu.

Martine Crackenthorpe: Ailenin savaşta öğlen oğlu Edmund'un karısı. Neden birden ortaya çıkıp, mektup yazdığı anlaşılamıyordu.

Bryan Eastley: Ailenin ölen kızı Edith'in eşi. Eski, başarılı bir savaş pilotu. İşsizdi.

Alexander Eastley: Ailenin sevgili torunu. Bryan'ın oğlu, babasının mutlu olmasını istiyordu.

Hillman: Emektar bahçıvan. Crackenthorpe'un cimriliğinin olaylarda payı olduğunu iddia ediyordu.

James Stoddart-West: Alexander'in arkadaşı. Meraklı bir çocuktu.

Lady Stoddart-West: James'in annesi. Son derece zengin bir kadın. Bazı gizleri açıklamanın gerekliliğine inanıyordu.

Dr. Quimper: Ailenin doktoru. Emma'ya hayranlık duyuyordu. Baba Crackenthorpe'un sağlığına ilişkin kuşkuları vardı.

Bay Wimborne: Ailenin avukatı. Olayların en son kendine açıklanmasını anlamıyordu.

Anna Stravinska: Balerin. Nerede olduğunu bilmiyordu.

Müfettiş Bacon: Kesin yargıları vardı. İnsanları iyi tanıyordu.

Müfettiş Dermot Craddock: Miss Marple ile daha önce de çalışmıştı. İşin içinde bir iş olduğunu düşünüyordu.

Miss Marple: Cinayetlerin gizini çözmekte usta bir ihtiyarcık. Hareket gücünün iyice azalmış olmasından tedirgindi.

BÖLÜM 1

Bayan McGillicuddy peronda, valizlerini taşıyan hamalı izliyordu. Kısa boylu ve toplu Bayan McGillicuddy soluk soluğa kalmıştı; hamalsa uzun boyluydu ve büyük adımlarla yürüyordu. Ayrıca yılbaşı alışverişinin sonucu olarak Bayan McGillicuddy'nin kolları çok sayıda paketle doluydu. Bu eşit olmayan kişiler arasındaki bir çeşit yarıştı; kısa bir süre sonra hamal peronun köşesinde kaybolmuştu bile. Bu arada Bayan McGillicuddy ise halen peron boyunca yürümeyi sürdürüyordu.

1 numaralı peron kalabalık değildi, tren henüz hareket etmişti. Arka taraftaki geniş alanda ise heyecanlı bir kalabalık, metro girişleri, emanet odası, çayhaneler, danışma, ilan panoları ve dış dünyayla tek bağlantı noktası olan giriş çıkışlar arasında koşuşturuyordu.

Bayan McGillicuddy paketleriyle iki yana yalpalaya yalpalaya sonunda üç numaralı perona ulaştı. Elindeki paketi yere koyup çantasını karıştırmaya başladı. Üniformalı sert bekçinin geçmesine izin vermesi için biletini arıyordu.

Birden boğuk, yüksek ancak anlaşılır bir ses duyuldu.

"Brackhampton, Milchester, Waverton, Carvil Junction, Roxeter ve Chadmouth'a gidecek 16.50 treni 3 no'lu peronda harekete hazırdır. Brackhampton ve Milchester'e gidecek yolcuların trenin arka tarafındaki vagonlara binmeleri rica olunur. Vanequay yolcuları Roxeter'de aktarma yapacaklardır."

Bir takırtının ardından ses kesildi. Ve hemen ardından yeniden duyuldu. Bu kez, Birmingham ve Wolverhampton üzerinden 16.33'te gelmesi beklenen trenin 9 no'lu perona girdiği bildiriliyordu.

Bayan McGillicuddy biletini bularak, uzattı. Adam bileti zımbaladıktan sonra mırıldandı. "Sağdan arka tarafa lütfen..."

Bayan McGillicuddy peron boyunca ilerleyerek hamalı buldu. Adam üçüncü sınıf vagonun kapısında durmuş, sıkıntı içinde havalara bakınıyordu.

"Nihayet geldiniz, bayan!"

"Birinci sınıfta yolculuk edeceğim" diyen Bayan McGillicuddy'nin bu sözleri üzerine hamal kadının erkeksi görünüşlü, gri-siyah beyaz kumlu tüvit tayyörünü küçümseyerek süzdükten sonra homurdandı.

"Bunu bana daha önce söylemeliydiniz." Bayan McGillicuddy valizlerini verirken bunu

belirtmiş olmasına rağmen, adamın sözlerini umursamayarak yanıt vermeye gerek görmedi. Zaten soluk soluğa kalmıştı.

Hamal valizi yeniden kompartımandan alarak, bitişik vagona taşıdı. Bu arada Bayan McGillicuddy boş vagondaki yerini almıştı bile. 16.50 treni genellikle pek kalabalık olmuyordu; birinci sınıfta yolculuk edenler çoğunlukla çok daha hızlı olan sabah ekspresini ya da 18.40 yemekli vagonu da olan treni yeğliyorlardı. Bayan McGillicuddy hamala bahşişini uzattı. Hamal düş kırıklığı içindeydi; büyük olasılıkla bu kadar bahşişin ancak üçüncü sınıfta yolculuk eden birine yakışacağı görüşündeydi. Bütün geceyi kuzeyden gelmek için yolda geçirdikten ve gün boyu alışveriş etmekle uğraştıktan sonra Bayan McGillicuddy rahat bir yolculuğun maliyetine severek katlanabilirdi, ama bol bahşiş vermek onun yapabileceği bir şey değildi.

Derin bir iç çekmenin ardından yumuşak koltuğa gömülerek, gazetesini açtı. Beş dakika sonra bir düdük sesi duyuldu ve tren hareket etti. Gazete Bayan McGillicuddy'nin elinden kaydı, başı yana düştü ve üç dakika sonra da uyuyakaldı. Otuz beş dakika sonra uyandığında ise dinçleşmişti. Uyuduğu sırada başından kayan şapkasını düzeltti, kendine çekidüzen verdikten sonra dik oturarak, pencereden hızla akıp giden, ancak pek seçilmeyen manzarayı seyre başladı. Hava neredeyse kararıyordu, sisli, puslu bir aralık akşamıydı. Noel'e tam beş gün vardı. Londra karanlık ve pusluydu; pencereden görünen doğa manzarası da aynı siliklikte olmakla birlikte, tren köy ya da istasyonlardan geçtikçe görünen ışık dizeleriyle zaman zaman aydınlanıyordu.

O sırada bir tren görevlisi hızla kompartımanın kapısını açarak, "Çay ister misiniz?" diye sordu. Bayan McGillicuddy alışveriş ettiği çok katlı mağazada çayını içmişti; o an için buna gereksinim duymuyordu. Tren görevlisi koridor boyunca ilerleyerek, düzenli aralıklarla aynı tekdüze soruyu yineledi. Bayan McGillicuddy yukarıda, bagaj yerinde duran paketlerini mutlulukla süzdü. Aldığı havlular gerçekten çok şık ve değerliydi; ayrıca tam da Margaret'in istediği gibiydiler. Robby için aldığı uzay silahı ve Jean'in tavşanından ise özellikle çok mutluydu. Kendisi için aldığı gece ceketi de çok yerinde bir alışveriş olmuştu, hem şık, hem modaya uygun ve de sıcak tutacak bir ceketti. Hector'un kazağı da öyle... Uygun armağanları seçmiş olmaktan mutluluk duyuyordu.

Huzur içinde yeniden pencereden dışarı bakmaya başladı. O anda yanlarından hızla geçen bir trenin etkisiyle şangırdayan pencere camları Bayan McGillicuddy'nin bir an için ürpermesine neden oldu. Tren bir makas değiştirip bir istasyona girdi.

Ve birden trenin hızı iyice yavaşladı; sinyal bekliyor olmalıydı. Birkaç saniye daha raylar üzerinde kaydıktan sonra tamamen durdu ve neden sonra yeniden hareket etti. Bu arada yanlarından Londra yönüne giden bir başka tren daha geçti, ancak bu biraz önceki

kadar hızlı değildi. Tren yeniden hızlandı. Bu arada bitişikteki raydan onlarla aynı yöne gitmekte olan ikinci bir tren hızla yaklaştı. İki tren bir süre yan yana ilerlediler. Bir biri, bir diğeri öne geçiyordu. Bayan McGillicuddy pencereden diğer trenin kompartımanlarını seyrediyordu. Genellikle pencerelerdeki storlar çekilmişti; yalnızca arada bir açık pencerelerden diğer trenin yolcularını görme olanağı oluyordu. Diğer tren de oldukça tenhaydı; kompartımanlardan çoğu boştu.

Her iki tren de duracakmış gibi yavaşladıkları anda bitişikteki trenin kompartımanlarından birinin aniden storu açıldı. Bayan McGillicuddy artık kendinden yalnızca birkaç metre uzaktaki aydınlık birinci sınıf kompartımanın içini net olarak görebiliyordu.

Sonra hayretten nefesi kesildi ve ayağa kalkmak istedi.

Karşı trenin kompartımanında bir adam pencereye arkası dönük olarak ayakta duruyordu. Ellerini karşısında duran bir kadının boynuna dolamış, onu yavaş ve kararlı hareketlerle boğuyordu. Kadının gözleri yerlerinden fırlamış, yüzü acıyla kırışmış ve mosmor kesilmişti. Bayan McGillicuddy olduğu yerde donakalmıştı, bakışlarını karşı trenin kompartımanından ayıramıyordu. Bu arada karşıdaki kadın direnme gücünü kaybederek, adamın parmakları arasından kaydı ve yere yığıldı.

O sırada Bayan McGillicuddy'nin olduğu tren yavaşlarken diğer tren hızlandı. Ve birkaç saniye içinde gözden kayboldu.

Bayan McGillicuddy fark etmeden imdat frenine uzandıysa da birden tereddüt etti. Bu durumda treni durdurmanın ne anlamı olabilirdi ki? İçinde bulunduğu tuhaf durum ve yakın plandan gördüğü dehşet sahnesi karşısında felç olmuş gibiydi. Bir şeyler yapmalıydı. Ama ne?

O sırada kompartımanın kapısı açıldı ve kondüktör, "Biletler, lütfen!" dedi.

Bayan McGillicuddy heyecanla dönerek, konuşmaya girişti.

"Bir kadını boğdular. Biraz önce yanımızdan geçen trende. Gözlerimle gördüm."

Kondüktör, ona kuşkuyla baktı. "Ne demek istediğinizi tam olarak anlayamadım, madam?"

"Bir adam bir kadını boğdu. Trende! Gözlerimle gördüm. Tam yanımızdan geçti." Eliyle pencereyi işaret etti.

Kondüktör inanmışa benzemiyordu. "Boğdular mı?" diye sordu alaylı bir tonda.

"Evet, boğarak öldürüldü. Size gözlerimle gördüğümü söylüyorum. Hemen bir şeyler

yapmalısınız."

Kondüktör inanmayarak, özür dilercesine öksürdü.

"Madam, acaba bir an için uykuya dalmış olamaz mısınız, bu arada..." Karşısındakine saygıda kusur etmemiş olmak için, çekinerek konuşmasına ara verdi.

"Gerçekten de biraz kestirdim, ama düş gördüğümü sanıyorsanız, işte bunda yanılıyorsunuz. Size gözlerimle gördüğümü söylüyorum."

Kondüktörün bakışları koltuğun üzerinde açık duran gazeteye takıldı. Açık sayfada boğulmuş bir genç kızın resmi vardı, aynı resimdeki kapıda ise elinde tabancayla karşısındaki çifti tehdit eden bir adam görünüyordu.

Kondüktör karşısındaki yaşlı kadını sakinleştirmek amacıyla kısık bir sesle açıklamaya çalıştı. "Acaba madam, heyecanlı bir macera okurken uyuyakalmış ve uyanırken de bunun etkisinde kalmış olamaz mı…"

Bayan McGillicuddy adamın sözünü kesti.

"Size kendi gözlerimle gördüğümü söylüyorum" diye bağırdı. "En az sizin kadar ayıktım. Pencereden yanımızdan geçen trenin kompartımanının içine baktım ve orada bir adamın bir kadını boğduğunu gördüm. Artık sizden ne yapmayı düşündüğünüzü öğrenmek istiyorum."

"Öyleyse... madam..."

"Bir şeyler yapacak mısınız?"

Kondüktör sıkıntıyla içini çekerek, saatine baktı.

"Tam yedi dakika sonra Brackhampton İstasyonu'na ulaşacağız. Verdiğiniz bilgiyi orada yetkililere ileteceğim. Trenin hangi yöne gittiğini söylemiştiniz?"

"Bizimle aynı yöne elbette. Eğer bir başka tren bize göre ters yönde yanımızdan gelip geçseydi, böyle bir sahneyi görmemin mümkün olabileceğini mi sanıyorsunuz?"

Kondüktör Bayan McGillicuddy'i ondan hayal dünyası söz konusu olduğu sürece her şeyi görmesini beklermişçesine bakışlarla süzüyordu. Yine de saygılı davranmayı ihmal etmedi.

"Bana güvenebilirsiniz, madam!" dedi. "İfadenizi yetkililere ileteceğim. Sizden adınızı ve adresinizi rica edebilir miyim... yalnızca tedbir olarak..."

Bayan McGillicuddy hem birkaç gün için bulunacağı adresi, hem de İskoçya'daki ev adresini yazdırdı. Kondüktör her ikisini de not ettikten sonra görevini yapmış ve

yolculuğun huzurunu kaçıracak çok önemli sorunu başarıyla ortadan kaldırmış olmanın getirdiği huzurla yaşlı kadının yanından ayrıldı.

Bayan McGillicuddy alnını kırıştırdı; durumdan pek hoşnut değildi. Acaba kondüktör yaptığı açıklamayı gerçekten yetkililere iletecek miydi? Yoksa yalnızca onu atlatmak için mi böyle söylemişti? Yolculuklarda yaşlı kadınların, inanç ve inatla, komünist eylemleri ortaya çıkardıklarını, katiller tarafından tehdit edildiklerini, uçan daireler ve gizemli uzay gemileri gördüklerini ve hiç gerçekleşmemiş cinayetlere tanık olduklarını birçok kez iddia ettiklerini biliyordu. Acaba adam onu da onlardan biri sanmış olabilir miydi?..

Trenin hızı azalmaya başladı, ufak yerleşim alanlarından geçiyorlardı. Sağda ve solda büyük bir şehrin ilk ışıkları görünüyordu.

Bayan McGillicuddy çantasını açarak, farklı bir şey bulamadığı için bir fatura çıkararak, tükenmez kalemle arkasına bir şeyler not etti. Sonra da bu notu çantasında tesadüfen bulduğu bir zarfın içine koyarak üzerine bir adres yazdı.

Tren kalabalık bir istasyonda durdu. Hoparlörlerden her zamanki alışılmış ses duyuldu.

"Saat 17.38'de Milchester, Waverton, Roxeter ve Chadmouth istasyonlarına hareket edecek olan tren 1 no'lu perona girmiş bulunmaktadır. Market Basing'e gidecek olan yolcuların 3 no'lu peronda bekleyen trene geçmeleri gerekmektedir. Carbury banliyösü 1 numaralı yan hatta beklemekte."

Bayan McGillicuddy ilgi ve merakla perondakileri süzdü. Ne kadar çok yolcu ve ne kadar az hamal vardı. Neyse bir hamal görebilmişti. Otoriter bir tavırla seslendi.

"Bakar mısınız? Lütfen bu mektubu istasyon müdürüne götürür müsünüz?"

Zarfla birlikte bir şilin bahşiş vermeyi de ihmal etmedi.

Daha sonra rahat bir soluk alarak arkasına yaslandı. Elinden geleni yapmış olmanın rahatlığını duyuyordu. Gerçi bir an için verdiği bir şilinden dolayı bir pişmanlık duydu ama... aslında bir altı peni de yeterli olabilirdi...

Birden yeniden gördüğü sahne gözlerinin önünde canlandı. Korkunçtu, gerçekten korkunçtu... aslında sinirleri sağlam, dayanıklı bir kadındı ama yine de dehşetle ürperiyordu. Bu ne tuhaf, ne gizemli bir olaydı, üstelik de bula bula onu, Elspeth McGillicuddy'i bulmuştu. Eğer karşısındaki kompartımanın storu birden açılmasa... Bu da kaderin bir cilvesiydi işte.

Kader, onun Elspeth McGillicuddy'nin bu cinayetin tanığı olmasını istemişti. Sıkıntıyla dudaklarını ısırdı.

Bağırtılar duyuldu, düdükler çaldı, kapılar gürültüyle kapandı. 17.38 treni yavaş bir tempoda Brackhampton İstasyonu'ndan ayrıldı. Bir saat beş dakika sonra ise Milchester'de durdu.

Bayan McGillicuddy valizlerini, paketlerini toparlayarak trenden indi. Peronda hamal bulmak için etrafına bakındı. Daha önceki yargısında haklı olduğunu düşündü: Yeterli hamal yoktu. Görünen hamallar da ya posta çuvallarını taşıyor ya da yük arabalarını sürüyorlardı. Bugünlerde yolcuların kendi eşyalarını kendilerinin taşımaları bekleniyor olmalıydı. Ama Bayan McGillicuddy'nin valizlerini, paketlerini ve şemsiyesini kendisinin taşıması olanaksızdı. Bekleyecekti. Neyse ki sonunda bir hamal bulmayı başardı.

"Taksiye mi?" diye sordu adam.

"Beni karşılamaya geleceklerdi."

Milchester İstasyonu'nun dışına çıktıklarında kapıdan çıkanları dikkatle izleyen bir taksi yanlarına yaklaştı. Ve yerel bir şiveyle sordu.

"Bayan McGillicuddy değil mi? St. Mary Mead'e gideceksiniz, değil mi?"

Bayan McGillicuddy başını sallayarak söylenenleri onayladı. Hamal büyük bir bahşiş almamasına rağmen halinden memnun ayrıldı. Böylece araba Bayan McGillicuddy, valizleri ve paketleriyle gecenin karanlığında ilerlemeye başladı. Önlerinde dokuz millik bir yol vardı. Bayan McGillicuddy arabada dimdik oturuyordu; huzursuzdu, bir türlü rahatlayamıyordu. Duygularını ifade etmek için sabırsızlanıyordu. Sonunda taksi dar, alışıldık köy yolunda ilerleyerek amaçlanan yerde durdu. Bayan McGillicuddy arabadan inerek taşlı bahçe yolundan eve doğru ilerledi. Şoför valizleri ve paketleri yaşlıca bir hizmetçinin açtığı kapıdan içeri bıraktı. Bayan McGillicuddy ise antreyi geçerek, doğruca ev sahibinin onu beklediği, açık salon kapısına ilerledi. Ev sahibi yaşlı, zayıf, narin bir bayandı.

"Elspeth!"

"Jane!"

Sarılıp, öpüştüler ve Bayan McGillicuddy herhangi bir hal hatır sormaya ya da dolambaçlı söze gerek görmeden hemen konuya girdi.

"Oh, Jane!" diye haykırdı. "Bir cinayete tanık oldum!"

BÖLÜM 2

Annesinden ve büyükannesinden öğrendiği kurallara göre, gerçek bir hanımefendinin hiçbir şekilde paniğe kapılmaması ya da heyecanını, şaşkınlığını belirtmemesi gerekmesi nedeniyle Miss Marple arkadaşını yalnızca kaşlarını kaldırarak ilgiyle süzdükten sonra, hafifçe başını salladı ve konuşmaya başladı.

"Senin açından çok tatsız ve olağandışı bir olay, Elspeth! Bence olanları hemen anlatsan iyi olacak."

Zaten Bayan McGillicuddy'nin yapmak istediği de buydu. Ev sahibinin ateşe biraz daha yaklaşma önerisini memnuniyetle kabul ederek, şöminenin karşısına oturdu ve eldivenlerini çıkarırken heyecanla anlatmaya başladı.

Miss Marple anlatılanları can kulağıyla dinliyordu. Sonunda Bayan McGillicuddy biraz soluklanmak için ara verdiğinde Miss Marple kararlılıkla söze karıştı.

"Sanırım şu anda en iyisi senin yukarı çıkarak, şapkanı çıkarıp elini yüzünü yıkayıp kendine gelmen olacak, sevgili dostum. Daha sonra da akşam yemeğine otururuz. Yemek sırasında bu konudan bahsetmememizi özellikle önermek istiyorum. Yemekten sonra konuyu ele alır, tüm bakış açılarından irdelemeye çalışırız."

Bayan McGillicuddy de bu öneri konusunda hemfikirdi. İki hanım akşam yemeği sırasında değişik açılardan yaşam -tabi St. Mary Meadden görülebildiği kadarıyla- konusunda derin bir sohbete daldılar. Miss Marple kilisedeki yeni orgcuya duyulan güvensizlikten, eczacının karısının karıştığı yeni skandaldan ve okuldaki öğretmenlerle köy yönetimi arasındaki gerginlikten bahsetti. Daha sonra iki hanım Miss Marple'ın ve Bayan McGillicuddy'nin bahçelerindeki çiçeklerden konuşmaya başladılar.

Masadan kalktıkları sırada Miss Marple anlatmayı sürdürüyordu. "Yediveren gülleri gerçekten gizemli, anlaşılmaz bitkiler" diye açıkladı. "Ya çok gelişiyorlar ya da hiç. Ama bir tutarlarsa, öyle gelişiyorlar ki neredeyse ömürlük oluyorlar. Üstelik günümüzde o kadar gelişmiş, o kadar muhteşem türleri var ki."

Yeniden şöminenin karşısına geçtiler. Miss Marple köşedeki büfeden iki ayaklı Waterford kristal kadeh ve başka bir dolaptan da bir şişe çıkardı.

"Bu akşam kahve içmemenin daha doğru olacağını düşünüyorum, Elspeth" dedi gülümseyerek. "Zaten çok gerginsin (buna şaşmamak gerek!) ve bu durumda uyuman çok zor. Bundan dolayı sana bir kadeh çuhaçiçeği şarabımdan ve daha sonra da belki bir papatya çayı içmeni önereceğim."

Bayan McGillicuddy'nin bu teklifi kabul etmesinin ardından Miss Marple şarap kadehini doldurup uzattı.

Bayan McGillicuddy kadehinden bir yudum aldı ve, "Jane" diye söze başladı. "Umarım bütün bunları uydurduğumu ya da düş gördüğümü sanmıyorsun?"

"Kesinlikle hayır!" diye yanıtladı Miss Marple içtenlikle.

Bayan McGillicuddy rahat bir nefes alarak ekledi. "Trendeki kondüktör söylediğim tek bir sözcüğe bile inanmamışa benziyordu. Çok nazik davrandı ama yine de..."

"Korkarım bu şartlar altında bunu doğal karşılamalıyız, Elspeth. Bu tuhaf, aslına bakılırsa tamamen olağandışı bir öykü gibi görünüyor. Ayrıca sen onun için bir yabancısın. Bana gelince, ben, gördüğünü söylediğin her şeyi aynen gördüğünden kesinlikle eminim. Gerçi bütün bunlar olağandışı, ancak kesinlikle olanaksız değil. Bir defasında yanımızdan geçen trendeki bir ya da iki kompartımanda olanları nasıl yanımdaymışçasına canlı ve yakın gördüğümü çok iyi anımsıyorum. Küçük bir kız çocuğu oyuncak ayısıyla oynarken birden bunu kompartımanın köşesinde uyuklayan şişman bir adama fırlatmıştı. Adam korku ve öfkeyle yerinden sıçramış, kompartımandaki diğer yolcular pis pis sırıtmışlardı. Bütün bunlar bugün hâlâ gözümün önünde, hatta olaya karışanları bugün bile teker teker kıyafetlerine varana dek tanımlayabilirim."

Bayan McGillicuddy memnuniyetle başını salladı.

"Aynen öyle."

"Adamın sana sırtının dönük olduğunu söylüyorsun. Öyleyse yüzünü görmedin."

"Hayır."

"Peki ya kadın? Onu tanımlayabilir misin? Genç miydi yoksa yaşlı mı?"

"Oldukça genç. Otuz, otuz beş yaşlarında olduğunu sanıyorum. Daha kesin bir şey söyleyemeyeceğim."

"Peki güzel miydi?"

"Bunu da bilemeyeceğim. Yüzü acıdan kasılmıştı ve..."

Miss Marple hemen sözünü kesti.

"Tabi, anlıyorum. Peki üzerindeki giysiler nasıldı?"

"Kürklüydü, açık renkli bir kürk manto giymişti. Şapkası yoktu. Sarı saçlıydı."

"Peki adamla ilgili olarak dikkatini çeken, anımsadığın bir şey yok mu?"

Bayan McGillicuddy yanıt vermeden önce bir süre dikkatle düşündü.

"Uzun boylu biriydi... sanırım esmerdi. Kalın, yünlü bir palto giymişti, bu açıdan yapısı hakkında kesin bir şey söyleyemeyeceğim." Sıkıntıyla başını öne eğerek ekledi. "Sanırım pek fazla yardımcı olamadım."

"Hiç yoktan iyi" diyen Miss Marple kısa bir sessizlikten sonra ekledi. "Kızın gerçekten öldüğünden emin misin?"

"Kesinlikle eminim. Dili dışarı sarktı ve... bu konuda daha fazla konuşmak istemiyorum..."

"Elbette, haklısın, konuşmamalısın." Miss Marple heyecanla atıldı. "Yarın sabah bu konuda daha çok şey biliyor olacağız."

"Yarın sabah mı?"

"Elbette. Hiç kuşkusuz gazetede bununla ilgili bir haber çıkacaktır. Bu adam kadını boğup öldürdükten sonra, ceset ne oldu? Ne yapmış olabilir? Büyük olasılıkla treni ilk istasyonda terk etmiştir. Şey, tren koridorlu muydu?"

"Kompartımanlıydı."

"Öyleyse uzağa giden trenlerden biri değildi. Sizinki gibi bu tren de Brackhampton'da durmuş olmalı. Diyelim ki adam cesedi bir köşeye sıkıştırıp cesetin yüzünün görülmemesi için kürk paltoyla yakasını iyice kapadıktan sonra Brackhampton'da trenden indi. Evet, bence böyle yapmış olmalı! Ama bu durumda da cesedin çok kısa bir süre sonra bulunmuş olması gerekirdi. Sanırım yarın sabah gazeteler trende boğularak öldürülmüş bir kadın cesedinin bulunduğu haberleriyle dolu olacak. Göreceğiz."

***

Ama sabah gazetelerinde bu konuyla ilgili hiçbir haber yoktu.

Miss Marple ve Bayan McGillicuddy bundan emin olduktan sonra, sessizce kahvaltılarını ettiler. İkisi de düşünüyorlardı.

Kahvaltıdan sonra bahçede kısa bir gezinti yaptılar. Aslında bu her ikisi için de mükemmel bir zaman dilimi olabilirdi ama o sabah ikisi de bahçeyle tam anlamıyla ilgili değildi. Gerçi Miss Marple arka bahçesinde yetiştirdiği birkaç yeni ve özgün bitkiye dikkat çektiyse de bunu yaparken kafasının dağınık olduğu belliydi. Bayan McGillicuddy'ye gelince, her zaman adeti olduğu üzere yeni elde ettiği ender bitkilerin listesini sayarak karşı atağa geçmeye bile yeltenmedi.

"Yine de bahçem olması gerektiği gibi değil" diyen Miss Marple'ın düşünceleriyle

başka yerde olduğu anlaşılıyordu. "Dr. Haydock eğilmemi ve diz çökmemi kesinlikle yasakladı... Eğilmeden, diz çökmeden ne yapılabilir ki?... Gerçi emektar Edwards hâlâ benimle, ama o da dik kafalının teki. Günlük işçilere gelince hepsinin kötü alışkanlıkları var; bardak bardak çay içip oyalanıyorlar... Gerçek anlamda çalışmayı isteyen yok."

"Oh evet, biliyorum" dedi Bayan McGillicuddy. "Gerçi eğilmem yasak değil ama, doğrusunu istersen yemeklerden sonra... Özellikle de kilo aldığımdan beri..." Dolgun hatlarına baktı. "Her eğildiğimde midemde yanma hissediyorum."

Kısa bir sessizliğin ardından Bayan McGillicuddy birden, ani bir hareketle durarak, arkadaşına döndü. "Peki şimdi ne olacak?"

Bayan McGillicuddy'nin pek bir anlam taşımayan bu sözcüğü söylerken ki ses tonu Miss Marple'ın neyin sorulduğunu tam olarak anlamasına yetti.

"Bilmiyorum" dedi.

İki kadın konuşmadan bakıştılar.

Miss Marple, "Sanırım polis merkezine gidip Müfettiş Cornish'e konu hakkında bilgi vermeliyiz" dedi. "Zeki ve sabırlı bir insandır; ayrıca onu çok iyi tanıyorum, o da beni. Sanırım bizi dikkatle dinleyecek ve gereken bölümlere bilgi iletecektir."

Böylece kırk beş dakika kadar sonra Miss Marple ve Bayan McGillicuddy otuz kırk yaşlarında, bakımlı, ciddi, kendilerini dikkatle dinleyen bir adamın karşısında oturmuş, olanları anlatıyorlardı.

Frank Cornish Miss Marple'ı içtenlikle, hatta büyük bir saygıyla karşıladı. İki bayanı hemen sandalyelere oturmaya davet ederek, sordu. "Sizin için ne yapabilirim, Miss Marple?"

"Sizden arkadaşım Bayan McGillicuddy'nin anlatacaklarını dinlemenizi rica edecektim."

Müfettiş Cornish anlatılanları ilgiyle dinledi. Öykü bittiğinde birkaç dakika susup düşündükten sonra açıkladı.

"Bu gerçekten olağandışı bir öykü." Bu arada belli etmeden Bayan McGillicuddy'i dikkatle incelemişti.

Gerçekten şaşırtıcıydı. Karşısındaki tüm yaşadıklarını ayrıntılarıyla net ve açık olarak anlatmayı başarabilen bir kadındı; anladığı kadarıyla kadının isterik bir yapısı ya da hayal dünyasında yaşar gibi bir havası da yoktu. Ayrıca Miss Marple'ın da arkadaşının öyküsüne kelimesi kelimesine inandığı anlaşılıyordu. Miss Marple'ı çok iyi tanıyordu. St. Mary Mead'deki herkes onun yumuşak ve heyecanlı görünümüne karşın aslında son derece

dirayetli ve görmüş geçirmiş biri olduğunu bilirdi.

Hafifçe öksürdükten sonra konuşmaya başladı. "Tabi yanılmış da olabilirsiniz... Kesinlikle böyle olduğunu söylemek istemiyorum ama bunun da mümkün olabileceğini düşünmemiz gerek. Gördüğünüz iki kişi yalnızca hoyratça şakalaşıyor olabilirler; yapılanda kötü ya da vahşi bir amaç olmayabilir."

"Ne gördüğümü çok iyi biliyorum" dedi Bayan McGillicuddy ve yüzünü astı.

Ve bundan asla vazgeçmeyeceksin, diye düşündü Müfettiş Frank Cornish sıkıntıyla. Tuhaf ama öyle ya da böyle, korkarım bunda haklı da olabilirsin.

Yüksek sesle fikrini açıkladı. "Demiryolları görevlilerine durumu açıklamışsınız; buraya gelerek gördüklerinizi bana da anlattınız. Doğrusu da bu. Konunun peşini bırakmayacağımdan emin olabilirsiniz."

Bir an sustu. Miss Marple memnuniyetle onaylayarak, hafifçe başını salladı. Bayan McGillicuddy pek o kadar mutlu olmasa da bir şey söylemedi. Müfettiş Cornish Miss Marple'a döndü. Onun önerilerine gerek duymasa da bu konudaki yorumunu bilmek istiyordu. "Diyelim ki her şey aynen sizin söylediğiniz gibi oldu" diye söze girdi. "Sizce ceset ne oldu?"

"Bence yalnızca iki olasılık söz konusu olabilir" diye Miss Marple bir an bile tereddüt etmeden söze girdi. "Aslında daha mantıklı görünen cesedin trende bırakılması. Ancak bu olasılığı tamamen bir yana bırakmamız gerekiyor. Böyle bir şey olsa aynı gün akşama kadar bir yolcu ya da hiç değilse son istasyonun görevlileri tarafından bulunurdu."

Frank Cornish başıyla onayladı.

"Diğer olasılık ise katilin cesedi trenden dışarı, rayların arasına atmış olabileceği. Bu durumda halen rayların yakınında bir yerlerde, duruyor olabilir. Aslında bu olasılık da oldukça zayıf görünüyor ama... ne var ki katilin cesetten kurtulmasını sağlayacak başka bir yol da göremiyorum."

"Kitaplarda sandıklara konulan cesetlerden bahsedildiğini okumuşsunuzdur" diye Bayan McGillicuddy söze karıştı. "Ama günümüzde herkes sandık yerine, el çantaları ve valizlerle yolculuk etmeyi yeğliyor. Onlarla da ceset taşınması olanaksız."

"Evet." Cornish konuşmaya katıldı. "İkinizle de aynı fikirdeyim. Eğer bir ceset varsa, onun şimdi bulunduğunu ya da çok yakında bulunacağını kabul etmeliyiz. Sizi gelişmelerden haberdar edeceğimden emin olabilirsiniz. Ayrıca zaten konuyla ilgili bilgileri gazetelerden de öğreneceksiniz. Tabi bu vahşi saldırıya rağmen kadının sağ kalmış olabileceğini de düşünmemiz gerekir. Belki de kendisi trenden inip gitmiştir."

"Birisinin yardımı olmadan bu olanaksız" diye söze karıştı Miss Marple. "Eğer olsaydı da hiç kuşkusuz dikkat çekerdi. Hasta olduğunu söylediği bir kadını sürükleyen bir adam."

"Haklısınız, böyle bir durum dikkat çeker" dedi Cornish. "Tabi bir kompartımanda baygın halde, bilinçsiz ya da hasta bir kadın bulunup hastaneye götürüldüyse bu da kayıtlara geçmiştir. Sanırım kısa bir süre içinde bu konuda kesin bir bilgi alabileceğimizi söyleyebilirim."

Ancak ne o gün, ne de ertesi gün bir haber alınamadı. İkinci günün akşamı Miss Marple Müfettiş Cornish'ten bir not aldı:

"İlgilenmemi istediğiniz konu hakkında harcanan tüm çabalara karşın herhangi bir sonuca ulaşmak mümkün olmadı. Şu ana kadar herhangi bir kadın cesedi bulunamadı. Hiçbir hastaneden tanımladığınız gibi bir kadının tedavi için başvurduğu bilgisi alınamadığı gibi, bir adamın desteğiyle istasyondan ayrılan şok geçirmiş, baygın ya da hasta bir kadının görüldüğü de saptanamadı. Eksiksiz bir inceleme yapıldığından emin olabilirsiniz. Bu durumda arkadaşınızın tanımladığı sahneyi gördüğünü, ancak bunun sandığı kadar vahim bir olay olmadığını düşünüyorum."

BÖLÜM 3

"O kadar vahim değil mi? Saçmalık bu!" diye Bayan McGillicuddy öfkeyle söylendi. "Bu bir cinayetti."

Miss Marple'ı ısrarlı ve küstah bakışlarla süzüyordu. Miss Marple da dik dik onun gözlerinin içine baktı.

"Haydi Jane!" dedi Bayan McGillicuddy. "Bütün bunların bir yanlışlık olduğunu söyle! Hepsini hayal ettiğimi söyle! Şu anda böyle düşünüyorsun, değil mi?"

"Herkes hata yapabilir" diyerek Miss Marple nazikçe arkadaşını sakinleştirmeye çalıştı. "Herkes, Elspeth... Tabi sen de. Bunu da aklımızdan çıkarmamamız gerektiğini düşünüyorum. Ancak senin yanılmamış olduğunu sanıyorum... Gerçi okumak için gözlük kullanıyorsun ama uzağı görme konusunda mükemmelsin... Ayrıca gördüğün seni çok etkilemiş. Buraya vardığında gerçekten şoktaydın."

"Bunu asla unutamayacağım" diyen Bayan McGillicuddy hafifçe titredi. "İşin kötü yanı, bu konuda ne yapacağımı bilmiyorum!"

Miss Marple düşünceli bir halde yanıtladı. "Sanırım bu konuda senin yapabileceğin pek bir şey yok." (Bayan McGillicuddy arkadaşının bu sözlerini dinlerken ses tonuna dikkat etmiş olsaydı senin sözcüğündeki özel tonlamayı fark edecekti.) "Gördüklerini haber verdin... hem demiryolları elemanlarına hem de polise. Gerçekten yapabileceğin daha başka bir şey yok."

"Bu sözlerin bir anlamda içimi rahatlattı. Bildiğin gibi Noel'den hemen sonra Seylan'a gitmeyi düşünüyorum. Roderick'i ziyaret edip onda kalacağım. Üstelik bu hiçbir nedenle ertelemek istemediğim bir yolculuk... Uzun zamandır bu yolculuğun heyecanı ile yaşıyorum!" Yine de kararlılıkla ekledi. "Eğer üzerime düşen bir sorumluluk olsaydı, bu yolculuğu elbette her şeye rağmen ertelerdim."

"Tabi ki bunu yapardın Elspeth, ancak dediğim gibi sen bu konuda üzerine düşeni yaptın."

"Artık bu polisi ilgilendiren bir konu!" diye mırıldandı Bayan McGillicuddy. "Eğer polis aptal yerine konulmayı yeğliyorsa..."

Miss Marple heyecanla atıldı. "Yoo hayır, polisin bu konuda aptal yerine konmayı kabullendiğini düşünmüyorum. Konuyu ilginç kılan da bu zaten. Sence de öyle değil mi?"

Bayan McGillicuddy arkadaşını anlamayan bakışlarla süzdü. Miss Marple arkadaşı

hakkındaki düşüncelerinin bir kez daha doğruluğunu hissetti. Bayan McGillicuddy ilkelerinden taviz vermeyen hayal gücünden yoksun bir kadındı.

"İnsan gerçekten ne olduğunu bilmek istiyor." diye belirtti.

"Öldürüldü."

"Kuşkusuz, ama kim ve niçin öldürdü, ayrıca ceset ne oldu? Ve şu anda nerede?"

"Onu da polis bulsun artık."

"Çok haklısın. Ama bulamadılar işte. Bu da katilin zeki… hatta çok zeki olduğunu gösteriyor." Miss Marple düşünceli bir halde kaşlarını çattı. "Cesetten nasıl kurtulmuş olabileceğini anlayamıyorum... Bir cinnet anında kendini kaybedip bir kadını öldürüyor... Önceden planlanmış bir cinayet olamaz, kimse bir kadını o koşullarda, tren büyük bir istasyona girmeden birkaç dakika önce bilinçli olarak öldürmez. Kavga etmiş olmalılar... kıskançlık... ya da bu tür bir nedenle. Adam kendine hâkim olamayarak kadını boğdu. İşin püf noktası da bu. Tam tren gara girerken adam elinde cesetle kalıveriyor. Böyle bir durumda daha önce de söylediğim gibi, kadını bir köşeye yaslıyor, uyuyormuş gibi yüzünü gizledikten sonra treni mümkün olduğunca çabuk terk ediyor. Başka ne yapabilirdi ki? Ben başka olasılık göremiyorum... ama hiç kuşkusuz var..."

Miss Marple düşünceye daldı.

Bayan McGillicuddy'nin ondan bir yanıt alana kadar iki kez seslenmesi gerekti.

"Gün geçtikçe kulakların daha ağır işitiyor, Jane."

"Doğru, biraz. İnsanların bana karşı sözlerini eskiden olduğu kadar net ve açık söylemediklerini düşünüyorum. Ancak seni yanıtlamamamın nedeni korkarım duymamam değil, dikkatimi verememem."

"Yarın Londra'ya gidecek tren seferlerini sormuştum. Öğleden sonra senin için de uygun mu? Margaret'i ziyaret etmek istiyorum, beni ancak çay saatine doğru bekliyor."

"12.15 treniyle gitmek senin için uygun mu? Öğle yemeğini erken yeriz."

"Elbette ama..." Miss Marple arkadaşının sözünü tamamlamasına fırsat vermedi. "Peki acaba senin çay saatinde değil de ancak akşam yedi civarında oraya varmanın Margaret için bir sakıncası olur mu?"

Bayan McGillicuddy arkadaşına merakla baktı.

"Aklından neler geçiyor, Jane?"

"Birlikte Londra'ya gidip daha sonra senin geldiğin trenle Brackhampton'a kadar

gitmeyi öneriyorum. Sen Brackhampton'dan yeniden Londra'ya dönersin. Ben de aynen senin geldiğin gibi buraya devam ederim. Yolculuk masrafları bana ait." Miss Marple bu son konuyu özellikle üzerine basarak belirtti.

Bayan McGillicuddy işin parasal yönünü duymazdan geldi.

"Tanrı aşkına, bundan ne elde etmeyi bekliyorsun, Jane?" diye sordu şaşkınlıkla. "Yeni bir cinayet görmeyi mi?"

"Elbette değil." Miss Marple çok şaşırmıştı. "Sanırım senin rehberliğinde... eh... hımm... gerçekten bu durumda doğru terimi bulmak oldukça zor... cinayet mahallini görmek istediğimi itiraf etmeliyim."

Böylece ertesi gün Miss Marple ve Bayan McGillicuddy 16.50' de Paddington'dan hareket eden trenin birinci mevkii kompartımanında karşılıklı iki koltukta oturmuş Londra'dan geri dönüyorlardı. Paddington bir önceki cumadan daha kalabalıktı -şunun şurasında Noel'e yalnızca iki gün kalmıştı.- tren ise tenha sayılabilirdi, özellikle de arka vagonlar.

Bu kez geçtikleri tren olmadığı gibi onları geçen de olmadı. Arada sırada Londra yönünde birkaç tren yanlarından geçip gitti. İki kez de oldukça hızlı iki tren farklı bir yönde yanlarından geçip gitti. Bayan McGillicuddy arada sırada sıkıntıyla saatine bakıyordu.

"Tam olarak söylemesi çok zor ama... o sırada bildiğim bir istasyondan ne zaman geçtiğimizi anımsamıyorum..." Ancak sıkça küçük istasyonlardan geçiyorlardı.

"Beş dakikaya kadar Brackhampton'a varmış olacağız" diye belirtti Miss Marple.

Aynı anda kapıda kondüktör belirdi. Miss Marple merakla arkadaşına baktı. Ama o hayır anlamında başını salladı. Bu başka bir kondüktördü. Adam biletleri zımbaladıktan sonra ilerlediyse de aynı anda trenin geniş ancak keskin bir viraja girmesi nedeniyle bir an için sendeleyerek yavaşladı.

"Herhalde Brackhampton'a yaklaşıyoruz." Bunu söyleyen Bayan McGillicuddy idi.

"Evet, şehrin banliyölerinde olmalıyız" diye yanıt verdi Miss Marple.

Dışarıda ışıklar ve binalar birbiri ardından geçip gidiyordu; arada sırada ise caddeler ve tramvaylar göze çarpıyordu. Giderek yavaşlayarak, makasların üzerinden geçmeye başladılar.

"Neredeyse varacağız" dedi Bayan McGillicuddy. "Bu yolculuğun en ufak bir yararı bile olmadığını düşünüyorum. Yoksa dikkatini çeken bir şey oldu mu, Jane?"

"Maalesef hayır!" diye yanıtladı Miss Marple oldukça tereddütlü bir sesle.

"Tamamen boşa gitmiş bir para" diye mırıldandı Bayan McGillicuddy. Bilet parasını kendi cebinden ödemiş olsa daha az huzursuz olacaktı hiç kuşkusuz. Fakat Miss Marple bilet paralarını ödemekte diretmişti.

"İnsanın bir şeyin olduğu yeri kendi gözleriyle görmek istemesi doğal. Bu trenin birkaç dakika rötarı var. Cuma günü tam zamanında mı hareket etmişti?"

"Sanırım evet. Aslında buna pek dikkat etmedim."

Tren yavaşça kalabalık ve canlı Brackhampton Garı'na girdi. Hoparlörlerden boğuk anonslar duyuldu; kapılar açılıp kapandı, yolcular binip indiler, peron boyunca gidip geldiler. Hareketli ve kalabalık bir sahneydi.

Burada insan kalabalığına karışıp istasyondan çıkıp gitmek bir katil için işten bile değil, diye düşündü Miss Marple. Ya da başka bir vagona geçerek aynı trenle gerçek hedefine kadar yola devam etmek! Diğerleri gibi alelade bir yolcu olarak. Ama bir cesedi ortadan yok etmek hiç de bu kadar kolay değil. Ceset bir yerlerde olmalı.

Bu arada Bayan McGillicuddy trenden inmiş, perondan açık tren penceresine doğru konuşuyordu.

"Kendine dikkat et, Jane. Sakın üşütme. Bu mevsimde havalar oldukça tehlikeli, üstelik sen de artık eskisi gibi genç sayılmazsın."

"Biliyorum" diye mırıldandı Miss Marple.

"Bu konu yüzünden daha fazla endişelenip, sıkılmamıza gerek yok. Elimizden geleni yaptık."

Miss Marple başıyla onaylayarak ekledi. "Soğukta kalmamalısın, Elspeth. Aksi takdirde üşüteceksin. Bence gar restoranında sıcak bir çay iç. Nasıl olsa daha zamanın var, Londra treni on iki dakika sonra kalkacak."

"Bu iyi bir fikir. Allahaısmarladık, Jane."

"Güle güle, Elspeth. Sana mutlu Noeller dilerim. Umarım Margaret de iyidir. Seylan'da iyi eğlenceler, keyfini çıkar. Beni anımsayıp anımsamayacağından kuşkuluyum, ama yine de Roderick'e selamlarımı ilet."

"Tabi ki anımsıyor, hem de çok iyi. Ona okulda olduğu sıralarda bir şekilde yardımcı olmuşsun... Kilitli dolaptan kaybolan bir parayla ilgili bir şeydi sanırım... Bunu asla unutamıyor."

"Ah, o mu?" diyerek Miss Marple gülümsedi.

Bayan McGillicuddy arkasını döndü, bir düdük sesi duyuldu ve tren hareket etti. Miss Marple arkadaşının tıknaz, şişmanca gövdesinin peronda kaybolmasını seyretti. Elspeth huzur içinde Seylan'a gidebilirdi, yapılabilecek her şeyi yapmış, tüm sorumluluklardan kurtulmuştu.

Tren ilerlemeye başlayınca Miss Marple arkasına yaslanmadı. Dimdik oturuyor, ciddi ciddi düşünüyordu. Konuşmaları dalgın ve dağınık olsa da, zihni son derece açık ve netti. Çözmesi gereken bir sorun vardı; bu gelecekte neler yapması gerektiğine ilişkin bir sorundu; ve tuhaf olan bu sorunu çözmek, Bayan McGillicuddy'ye olduğu gibi ona da bir görev olarak görünüyordu.

Bayan McGillicuddy sonuçta ikisinin ellerinden geleni yaptıklarını söylemişti. Bayan McGillicuddy açısından bu doğru olabilirdi ama Miss Marple kendisi açısından bunun doğruluğundan pek o kadar da emin değildi.

Kimi zaman bazılarının özel hünerlerine gerek duyulabilirdi... Ama bu biraz kendini beğenmişlik olmuyor muydu?... Kendisi böyle bir durumda ne yapabilirdi ki? Birden aklına arkadaşının sözleri geldi: Eskisi kadar genç değilsin...

Bir taarruzu planlayan general ya da bir firmanın muhasebe defterlerini inceleyen hesap uzmanı titizliğiyle Miss Marple olası harekât planının eksi ve artılarını saptadı. Aktiflerde aşağıdaki maddeler bulunuyordu:

1. Geniş yaşam deneyimim ve insanları tanımam.

2. Sir Henry Clithering ve vaftiz oğlu (sanırım Scotland Yard'da) Little Paddocks olayında bana çok yardımları dokunmuştu.

3. Yeğenim Raymond'un ikinci oğlu, bildiğim kadarıyla İngiliz Demiryolları'nda görevli.

4. Griselda'nın oğlu Leonard; harita okumakta gerçek bir dâhi.

Miss Marple bu aktifleri yeniden gözden geçirip değerlendirdi. Pasif cephesinde olanları, özellikle de bedensel zayıflığını göz önüne alarak değerlendirmesi gerekiyordu.

Artık istediğim gibi oraya buraya gidip, istediğim gibi araştırma yapıp, araştırmalarımı sürdüremem, diye düşündü içi burkularak.

Evet, yaşı ve bedensel zayıflığı en önemli engellerdi. Gerçi yaşına göre sağlığı mükemmel sayılabilirdi ama yine de ihtiyardı. Dr. Haydock basit bahçe işlerinden bile sakınması gerektiğini belirttiğine göre bir katili yakalamak için yola koyulmasına kesinlikle karşı çıkacaktı. Aslında katili bir an önce yakalamak istiyordu ama... işin zor

tarafı da burada başlıyordu. Şimdiye dek cinayet olaylarının açıklamalarını bir anlamda hazır olarak kucağında bulmuştu; şimdi ise işin peşine kendisinin düşmesi, dizginleri ele alması gerekiyordu. Bunu istediğinden de tam olarak emin değildi... yaşlıydı... yaşlı ve yorgundu. Yorucu bir günün sonuna ulaşılan o anda yeni bir projeye girişmenin düşüncesini bile itici buluyordu. Yalnızca eve dönmek, lezzetli bir akşam yemeğiyle donattığı tepsisini alıp şöminenin karşısına geçmek ve yatıp uyumak istiyordu. Sabah ise bahçesine çıkacak, sağa sola bakacak, fazla yorulmadan ve kendini üzmeden huzur içinde bahçede düzeni sağlayacaktı.

Bu tür maceralar için çok yaşlıyım, diye düşünen Miss Marple dalgın bir şekilde pencereden dışarı bakıyor, demiryolunun çizdiği geniş virajı seyrediyordu.

Bir viraj...

O anda aklına bir şey geldi. Kondüktör biletlerini zımbaladıktan hemen sonra olan bir şey...

Tabi bu mümkündü. Olabilirdi. Bu olaya bakış açısını tamamen değiştirebilirdi...

Miss Marple'ın yanakları kızardı. Birden tüm yorgunluğunun kaybolduğunu hissetti.

Hemen yarın sabah David'e bir mektup yazmalıyım, diye karar verdi. Aynı anda aklına aktiflere kaydedebileceği çok değerli bir unsur daha geldi.

"Tabi" diye düşündü. "Sevgili sadık Florence!"

***

Miss Marple son derece metodik bir şekilde harekât planını hazırlarken, önemli bir gecikme faktörü sayılabilecek Noel zamanını da hesaba katmayı unutmadı.

Önce büyük yeğeni David West'e bir mektup yazarak, Noel tebrikleriyle birlikte acil bilgi isteğini de iletti.

Büyük şans eseri önceki yıllarda olduğu gibi yine rahibin evindeki Noel yemeğine davetliydi. Böylece orada tatil günlerinden yararlanıp ebeveynlerini ziyaret eden Leonard'ı görebilecek ve ona haritalarla ilgili sorularını yöneltebilecekti.

Her türlü harita Leonard'ın ilgili alanına giriyordu. Bu yaşlı kadının belirli bir bölgenin büyük ölçekli haritasına niçin gerek duyduğu onu hiç ilgilendirmiyordu. Haritalar üzerindeki uzunluk ve genişlikleri yüksünmeden hesaplar, Miss Marple'ın amaçlarına hangi haritanın en yararlı olacağını belirledi. Hepsi bu kadar da değil. Tam da ihtiyaç duyulan harita tesadüfen koleksiyonunda vardı. Haritayı memnuniyetle ödünç verecekti. Miss Marple da haritayı özenle koruyacağına ve en kısa zamanda geri getireceğine söz

verdi.

***

"Harita mı?" diye sordu Leonard'ın annesi Griselda. Yetişkin bir oğlu olmasına rağmen cami yıkılsa da mihrap yerinde deyimine tıp tıp uyan bir kadındı. Sade, eski püskü rahip evine hiç yakışmıyordu. "Haritayı ne yapacak? Yani onları ne amaçla kullanacağını bilmek isterdim?"

"Bilmiyorum" dedi genç Leonard. "Sanırım bunu kesin olarak belirtmedi."

"İşte bu çok tuhaf..." dedi Griselda. "Bu bana oldukça kuşkulu görünüyor... Onun yaşında bir ihtiyarcık artık böyle işlerden elini ayağını çekmeli."

Leonard ne tür işleri kastettiğini sorunca Griselda kaçamak bir yanıtla geçiştirdi.

"Burnunu her yere sokmayı. Çok garip. Haritayı ne yapacak?"

Bu arada Miss Marple büyük yeğeni David West'den sevgi ve içtenlikle yazılmış bir mektup aldı:

"Sevgili Jane teyze,

Yine neyin peşindesin? Benden istediğin bilgileri temin ettim. Verdiğin bilgilere uyan yalnızca iki tren saptadım: 16.33 ve 17.00 trenleri. Birincisi yavaş bir tren ve Haling Broadway, Barwell Heath, Brackhampton ve Market Basing'te duruyor. 17.00 treni ise Cardiff'e, Newport'a ve Swansea'ye giden Wales ekspresi. Gerçi tarifeye göre Brackhampton'a beş dakika önce varması gerekiyor ama, birinci tren yolda 16.50 trenince geçilmiş olabilir. İkinci trense 16.50'yi Brackhampton'a varmadan hemen önce geçiyor.

Bu sorunun ardında ağız sulandırıcı bir köy skandalı kokusu alıyorum. Yoksa şehirdeki alışverişten 16.50 treniyle dönerken belediye başkanının karısını yanınızdan geçen trende köy doktorunun kollarında mı gördün? Peki ama hangi tren olduğunun ne önemi var? Belki de Porthcawl'da bir hafta sonu geçirmişlerdir? Kazak için çok teşekkür ederim. Tam istediğim gibi. Bahçen nasıl? Sanırım yılın şu mevsiminde pek çekici değildir.

Daima senin,

David"

Miss Marple gülümseyerek, gönderilen bilgilerle ilgilenmeye başladı. Bayan McGillicuddy gördüğünün kuşetli bir vagon olmadığından emindi. Bu durumda Swansea ekspresin söz konusu olması olanaksızdı. Geriye l6.33 treni kalıyordu.

Bu durumda birkaç yolculuk daha yapılması kaçınılmazdı. Miss Marple iç çekerek işe koyuldu.

Miss Marple daha önce olduğu gibi yine 12.15 treniyle Londra'ya gitti, ama bu kez dönüş için Brackhampton'a kadar 16.50'yi değil 16.33 trenini seçti. Yolculuk önemli bir şey olmadan rahat geçti ama Miss Marple bazı şeyleri not aldı. Tren yalnızca yarı yarıya doluydu. 16.33 öğleden sonranın asıl iş dönüşüne rastlayan kalabalık saatlerinden önce hareket ediyordu. Birinci sınıfa ayrılan kompartımanlarda yalnızca bir tek yolcu vardı; New Statesman gazetesi okuyan çok yaşlı bir bey. Miss Marple da kompartımanında yalnızdı. Haling Broadway ve Barwell Heath istasyonlarında özellikle pencereden sarkarak, trene inip binenleri gözledi. Barwell Heath'de üçüncü sınıftan birçok yolcu indi. Birinci sınıfta ise her şey aynı kaldı, New Statesman gazetesini kolunun altına alıp inen yaşlı adam dışında. Brackhampton'dan hemen önce tren uzun geniş bir viraja girdiğinde Miss Marple ayağa kalkarak, sırtını storunu indirdiği pencereye yasladı.

Evet, trenin birden viraja girmesi ve yavaşlaması kişinin dengesini bozabiliyor ve aynı kişinin pencereye çarpmasıyla stor yukarı doğru açılabiliyordu. Dışarıya baktı. Hava Bayan McGillicuddy'nin yolculuk ettiği akşamdan daha aydınlıktı... henüz karanlık çökmeye başlamıştı, ama yine de dışarıda pek bir şey görünmüyordu. Çevreyi iyice incelemek için gündüz yolculuk etmesi gerekiyordu.

Ertesi gün sabah erkenden kalkan trenle Londra'ya gitti. Bu yolculuğu ev ihtiyaçlarını karşılama gerekçesiyle yaptığını açıklamak için dört adet keten yastık kılıfı satın aldı (Gerçi bunlara ödediği paraya biraz dövündü ama...) ve bu kez Paddington'dan 12.15'te kalkan trene bindi. Birinci sınıf vagonda yine yalnızdı. Bunun nedeni yüksek vergiler olmalı, diye düşündü Miss Marple. İş yolculuğuna çıkmış işadamları dışında kimse birinci sınıfın fiyatını karşılayamıyor. Sanırım onlar da bunu sonradan gider olarak vergiden düşüyorlar.

Trenin Brackhampton'a planlanan varışından on beş dakika önce Miss Marple Leonard'ın verdiği haritayı açarak, çevreyi incelemeye başladı. Haritayı önceden çok dikkatli bir şekilde incelemiş olduğu için, haritada trenin geniş viraja girerek yavaşlayacağı noktayı önceden not aldığı istasyonunu geçer geçmez saptadı. Bu çok geniş ve uzun bir virajdı. Miss Marple pencereye yapışarak, virajın altındaki dik yamacı seyretti. (Tren virajı oldukça yüksek bir demiryolu viyadüküyle geçiyordu.) Tren Brackhampton'a girene dek Miss Marple bir dışarı bir haritaya bakıp durdu.

Aynı günün akşamı Miss Marple; Miss Florence Hill, 4-Madison Road, Brackhampton adresine bir mektup yazarak gönderdi... Ertesi sabah ise ilçe kütüphanesine giderek, Brackhampton telefon rehberinde ve bölge gazetesinde incelemeler yaptı ve ilçenin

tarihi hakkında bilgi edindi.

Daha yeni ve olgunlaştıramadığı fikrini destekleyecek bir kanıt bulamamıştı. Ama aklına gelen düşünce olmayacak şey değildi. Ne var ki şimdilik bu konunun daha fazla üzerine gitmek istemiyordu.

İleriye doğru atılacak adım çok fazla çaba gerektiriyordu... çok yoğun bir çalışma gereğiydi bu... bedensel olarak altından kalkamayacağı bir iş! Teorisini kesin olarak kanıtlamak ya da yalanlamak için bu noktada dışarıdan yardım alması şarttı. Peki ama... kimden? Miss Marple aklından birçok isim ve olasılık geçirdi ama hepsinden sinirli bir baş sallamayla vazgeçti. Zekalarına güvenebileceği herkesin yapacak çok fazla işi vardı. Hepsinin mesleki olarak çok önemli ve yoğun işleri olmasının yanında boş zamanları da genellikle çok önceden planlıydı. Zamanı olan ancak yeterince zeki olmayanların ise yardımcı olamayacaklarını düşünüyordu Miss Marple...

Alnı sıkıntı ve sinirden kırışmıştı.

Birden alnı düzleşti, yüzü sevinçle aydınlandı ve bağırdı.

"Tabi ya! Lucy Eyelesbarrow!"

BÖLÜM 4

Lucy Eyelesbarrow adı birçok çevreler için çoktandır tanınan bir isimdi.

Lucy Eyelesbarrow otuz iki yaşındaydı. Oxford'da matematik eğitimi almış ve yüksek dereceyle mezun olmuştu. Olağanüstü bir zekası olduğu düşünülüyor, üniversitede kalıp akademik kariyer yapacağı bekleniyordu.

Ancak Lucy Eyelesbarrow tahsil yaşamındaki başarılarının yanında oldukça sağlam bir insani içgüdüye sahipti. Yüksek dereceli akademik unvanın bile getirisinin pek fazla olamayacağının bilincindeydi. Öğretmek hevesi yoktu ama kendi zekasıyla ölçüşemeyecek zekadaki kişilerle ilişki kurmaktan hoşlanıyordu. Kısacası insanlarla bir arada olmaktan, her tür insandan, ama her zaman farklı insanlardan hoşlanıyordu. Aslına bakılırsa parayı da seviyordu. Paraya ulaşmak için de bulunmayanı sunmak gerektiğinin bilincindeydi.

Lucy Eyelesbarrow çok kısa sürede içinde yokluğu çok çekilen bir konuyu keşfetti. Bu özellikle aranan ancak çok ender bulunan eğitimli ev hizmetçisiydi. Arkadaşlarının ve eski okul arkadaşlarının şaşkın bakışları arasında Lucy Eyelesbarrow ev hizmetçisi olmayı yeğledi.

Ve beklediği başarıyı da çok kısa sürede sağladı. Birkaç yıllık bir çalışma süresi sonunda İngiliz adalarının her tarafına ünü yayılmıştı bile. Kadınların mutluluk içinde eşlerine şöyle demeleri hiç de ender bir olay değildi. "Her şey yolunda. Seninle Birleşik Devletlere gelebilirim. Lucy Eyelesbarrow'u ayarlamayı başardım." Lucy Eyelesbarrow'un özelliği bir eve girdiği andan itibaren tüm sıkıntıların, zorlukların ve ağır işlerin kolaylıkla hal olmasıydı. Lucy Eyelesbarrow her şeyi yapar, her şeyi görür, her şeyi ayarlardı. Her alanda inanılmayacak kadar yetenekliydi. Yaşlı ebeveynlere özenle bakıyor, çocukların bakımını ve eğitimini yükleniyor, hasta bakımı yapabiliyor, çok iyi yemek pişiriyor, eğer varsa eski, geleneksel uşak takımıyla çok iyi anlaşıyor (ki genellikle pek olmuyorlardı), zor insanlarla geçinmeyi başarıyor, alkolikleri sakinleştirebiliyor ve köpeklerle de mükemmel anlaşabiliyordu. En iyisi de hiçbir şeyi yapmaktan çekinmemesiydi. Mutfağın yerlerini siliyor, bahçeyi kazıyor, köpek pisliği temizliyor ve kömür taşıyordu.

Ancak hiçbir yerde uzun süre kalmamayı kendine bir kural haline getirmişti. Genellikle bir yerde on dört gün kalmayı benimsemişti; çok istisna durumlarda bu süre bir ay kadar uzayabiliyordu. Bu on dört gün için dünyanın parasını ödemeniz gerekiyordu. Ancak bu on dört gün boyunca kendinizi cennette yaşıyor hissediyordunuz. Rahatça istediğinizi yapabiliyor, yolculuğa çıkabiliyor, ayağınızı uzatıp dinlenebiliyor, yaşamın keyfini çıkarıyor,

bu arada ev cephesinde her şeyin Lucy Eyelesbarrow'un yetenekli ellerine teslim edilmiş olması nedeniyle yolunda gittiğinin güvenini duyuyordunuz.

Doğal olarak da onun hizmetlerine talep inanılmayacak kadar çoktu. Eğer isteseydi önümüzdeki üç yılın her günü için iş sözleşmesi yapması işten bile değildi. Sürekli kalması için olağanüstü meblağlar öneriliyordu. Ancak Lucy için sürekli bir iş düşünülemeyecek bir şeydi; bunun dışında altı aydan uzun bir süre için asla bir bulantıya girmiyordu. Bu arada, müşterilerinin ısrarlı talepleri arasında kendisi için daima birkaç günlük kısa, lüks tatillere zaman ayırıyordu. (Hemen hiçbir masrafı olmadığı gibi çok yüksek ücretler karşılığında çalışıp kazandığı paraları biriktiriyordu.) Ayrıca bu tatil sürelerinden karakteri gereği hoşlandığı ya da "insanları sevdiği için" geri çeviremediği için çok kısa süreli iş önerilerini kabul etmekte de yararlanıyordu. Hizmetlerine talep gösteren müşteri çevresinin genişliği nedeniyle dilediğince seçici davranabilme ve kişisel eğilimlerini dikkate alabilme olanağına sahipti. Lucy Eyelesbarrow'un hizmetlerine ulaşmanın karşılığı asla yalnızca para değildi. Lucy seçme özgürlüğüne sahipti ve bunu da kullanıyordu. Yaşamından mutluluk duyuyor ve bu yaşantıyı sürekli bir eğlence kaynağı olarak görüyordu.

Lucy Eyelesbarrow Miss Marple'ın mektubunu tekrar tekrar okudu. Miss Marple ile iki yıl kadar önce tanışmıştı; o sıralar roman yazan Raymond West'in zatürre olan yaşlı teyzesine bakmak için anlaşmıştı. Lucy bu görevi kabul ederek St. Mary Mead'a gitmişti. Miss Marple'ı çok sevmişti. Miss Marple de aynı şekilde onu; yatak odasının penceresinden dışarı göz atıp, Lucy Eyelesbarrow'un bahçedeki bitkileri özenle temizlemesini görünce huzur içinde başını yeniden yastığına yaslıyor, Lucy'nin pişirip getirdiği lezzetli yemekleri yiyor, kıdemli, ihtiyar, müşkülpesent hizmetçisinin onunla ilgili yorumlarını şaşkınlık ve mutlulukla dinliyordu. "Miss Eyelesbarrow'a daha önce hiç görmediği bir örgü deseni öğrettim. Hemen başardı, inanılmaz bir kişi!" O arada Miss Marple'ın hızla iyileşmesi doktoru bile şaşırtmıştı.

Miss Marple mektubunda ona çok özel, alışılmadık, oldukça tuhaf bir görev yükleyip yüklenemeyeceğini soruyor ve bu nedenle Miss Eyelesbarrow'dan konuyu görüşebilecekleri bir randevu ayarlamasını rica ediyordu.

Lucy Eyelesbarrow bir ya da iki dakika süreyle alnını kırıştırıp düşündü. Aslında o sıralar çok doluydu. Ancak alışılmadık, tuhaf, sözcükleri çok ilgisini çekmişti. Ayrıca Miss Marple'ın kişiliğiyle ilgili anıları ağır bastığı için telefona gidip yaşlı kadını arayarak, işleri nedeniyle St. Mary Mead'a gitmesinin olanaksız olduğunu, ancak ertesi gün öğleden sonra saat ikiyle dört arasında boş olduğunu ve onunla Londra'da buluşabileceğini bildirdi. Ve ona üyesi olduğu kulüpte buluşmalarını önerdi; burası pek dikkat çekmeyen

bir lokaldi, az kullanılan küçük, loş çalışma odalarının olması da büyük bir avantajdı.

Miss Marple da bu öneriyi benimseyince ertesi gün öğleden sonra bu buluşma gerçekleşti.

El sıkışmalarının ardından Lucy Eyelesbarrow Miss Marple'ı çalışma odalarının en loş olanına götürdü ve "Korkarım şu aralar gerçekten çok doluyum, ama yine de sizin için ne yapabileceğimi anlatırsanız severek yardımcı olmaya çalışırım" diye açıkladı.

"Aslında bu çok basit" diye Miss Marple mırıldandı. "Tuhaf, ama basit. Sizden bir ceset bulmanızı istiyorum."

Lucy bir an için Miss Marple'ın aklını kaçırmış olabileceğini düşündüyse de hemen bu görüşünden vazgeçti. Miss Marple tam anlamıyla aklı başında bir insandı. Ne söylediğinin bilincinde olduğu kesindi.

Lucy Eyelesbarrow istifini bozmadan sordu. "Nasıl bir ceset?"

"Bir kadın cesedi" dedi Miss Marple. "Trende öldürülen bir kadının cesedini bulmanızı istiyorum. Daha açık söylemem gerekirse, trende boğulan..."

Lucy kaşlarını kaldırdı.

"İşte bu gerçekten çok tuhaf. Lütfen daha ayrıntılı anlatır mısınız?"

Miss Marple bildiklerini anlattı. Lucy Eyelesbarrow yaşlı kadını sözünü kesmeden dikkatle dinledi. Sonra sordu:

"Bütün bunlar arkadaşınızın görgü tanığı olduğu ya da tanık olduğunu sandığı gerçeğine mi..."

Ancak cümlesini tamamlamadan sustu. "Elspeth McGillicuddy hayal görmez, hiçbir şeyi abartmaz" dedi Miss Marple. "Bundan dolayı da söylediklerine kesinlikle inanıyorum. Eğer bunları Dorothy Cartwright anlatsaydı, inanın farklı yaklaşırdım. Dorothy'nin her zaman anlatacak bir öyküsü vardır, çoğu zaman anlattıklarına kendisi de inanır. Gerçi her anlatılan hikâyenin gerçek olan bir tarafı vardır ama hepsi o kadar işte. Elspeth ise olağandışı bir olaya ya da olması zor görünen bir şeye inanmakta bile güçlük çeken kadınlardandır. Onu etkilemek, değiştirmek çok zordur, bir granit kadar katı ve sağlamdır."

"Anlıyorum" diye onayladı Lucy düşünceli bir tavırla. "Öyleyse bunu olduğu gibi kabullenmemiz gerekiyor. Peki benim bu olaydaki rolüm ne?"

"Siz beni çok etkilediniz" dedi Miss Marple gülümseyerek. "Gördüğünüz gibi şu sıralar konuları izleyip bir şeyler yapabilecek fiziksel güce sahip değilim."

"Konuyu araştırmamı mı istiyorsunuz? Ya da öyle bir şey? Bunları yapmak polisin görevi değil mi? Ağırdan aldıklarını mı düşünüyorsunuz?"

"Oh hayır" dedi Miss Marple. "Polisin bu konuda gevşek davrandığını söyleyemem. Ancak kadının cesediyle ilgili benim farklı bir görüşüm var. Cesedin bir yerlerde bulunması gerekir. Trende bulunamadığına göre, trenden itilmiş ya da atılmış olmalı. Demiryolu boyunca bulunamadı. Bu amaçla aynı trene binip demiryolu boyunca cesedin atılmasına rağmen bulunmasının mümkün olamayacağı yerleri saptamaya çalıştım. Gerçekten de böyle bir yer var.

Tam Brackhampton'dan önce tren yüksek bir demiryolu viyadükünün üzerinde geniş bir virajı geçiyor. Ceset tam orada, tren virajı dönerken atıldıysa, sanırım doğruca setin dibine yuvarlanmıştır."

"Ama orada da bulunmuş olması gerekmez miydi?"

"Hiç kuşkusuz. Oradan başka bir yere götürülmüş olmalı... Neyse bu konuya daha sonra geleceğiz. Haritaya bakar mısın... Dediğim yer tam burası."

Lucy eğildi ve Miss Marple'ın parmağıyla işaret ettiği yeri inceledi.

"Tam Brackhampton'un girişindeki banliyölerin orası" diye açıkladı Miss Marple. "Burada geniş bahçeleri ve arazileri olan büyük bir malikâne var. Küçük banliyö evlerinin ortasında kalan bu malikâne ilk inşa edildiği gün, hiçbir değişikliğe uğramamış şekilde duruyor. Burası Rutherford Hall Malikânesi. 1884'de Crackenthorpe adında biri tarafından yaptırılmış, adam çok zengin bir fabrikatörmüş. Duyduğuma göre şimdilerde Crackenthorpe'un oğlu, kızıyla birlikte halen orada yaşıyor. Malikânenin arazisi demiryolunun neredeyse yarısı boyunca ilerliyor."

"Peki... Benden ne yapmamı istiyorsunuz?"

Miss Marple tereddüt etmeden yanıtladı.

"Orada işe girmenizi istiyorum. Günümüzde becerikli bir yardımcı aramayan yok... Bu nedenle işe girmenizin zor olmayacağını sanıyorum."

"Bence de pek zor olmayacaktır."

"Çevrede Bay Crackenthorpe'un iflah olmaz bir cimri olduğu söylentileri dolaşıyor. Eğer verilecek ücret yetersiz olursa, normal ücretinizden daha fazla bir kazanç sağlamanız için farkı ben üstleneceğim."

"İşin zorluğu nedeniyle mi?"

"Zorluktan çok tehlikesi nedeniyle. Bu tehlikeli bir görev olabilir. Daha önce sizi

uyarmamış olmak istemem."

Lucy düşünceli bir tavırla ekledi. "Olası tehlikelerin beni yıldıracağını sanmıyorum."

"Ben de öyle düşünüyorum" dedi Miss Marple. "Siz öyle bir insan değilsiniz."

"Hatta korkarım tehlikenin benim için çekici olacağını bile düşündünüz, değil mi! Yaşamım boyunca çok ender tehlikeyle karşılaştım. Ciddi olarak bu görevin tehlikeli olabileceğini düşünüyor musunuz?"

"Birisi" diye söze girdi Miss Marple. "Başarılı bir cinayet işlediğini düşünüyor. Kimse konuyla ilgili yaygara kopamadığı gibi gerçek bir soruşturma da yapılmadı. Yalnızca iki yaşlı kadının anlattığı inanılması güç bir öykü, polis konuyu araştırdı ama herhangi bir kanıta ulaşamadı. Dolayısıyla katil için her şey yolunda, konu unutulmuş durumda! Ve bu katil her kimse, bu işe burnunuzu sokmanızdan hoşlanmayacaktır... Özellikle de bir başarı elde edebilirseniz!"

"Tam olarak neyi araştırmam gerekiyor?"

"Demiryolu kenarında herhangi bir kanıt, kumaş parçası, ezilmiş yapraklar... Ya da bunun gibi bir şeyler işte."

Lucy başıyla onayladı.

"Peki ya sonra?"

"Ben hemen yakında olacağım" diye açıkladı Miss Marple. "Eski yardımcım, sadık Florence, Brackhampton'da oturuyor. Yıllarca orada yaşlı ebeveynlerine baktı. Onların ölümünden sonra evindeki boş odaları kiralıyor, ama yalnızca tanıdığı, saygın kişilere. Benim için oda ayarladı. Onunla kalacağım. Bana özenle bakacağından eminim, ayrıca sanırım yakında olmamda yarar var. Kendinizi tanıtırken yaşlı teyzenizin o çevrede oturduğunu ve ona yakın olabileceğiniz bir iş aradığınızı söylemenizi öneririm. Böylece boş zamanlarınızda onu ziyaret etme olanağı bulabileceğinizi düşündüğünüzü belirtebilirsiniz."

Lucy yeniden başıyla onayladı.

"Aslında iki gün sonra Taormina'ya gidecektim" dedi. "Ama şimdilik tatil planlarımı erteleyebilirim. Ancak size yalnızca üç hafta için söz verebilirim. Daha sonrası için önceden yapılmış sözleşmem var."

"Üç hafta fazlasıyla yeterli olacaktır. Eğer üç hafta içinde bir şey bulamazsak, bunu boşuna bir çaba olarak niteleyip unutmamız gerekir."

Bu sözlerin ardından Miss Marple vedalaşarak ayrıldı. Lucy ise sahibini çok iyi tanıdığı,

Brackhampton'daki bir iş bulma kurumunu aradı ve yaşlı teyzesine yakın olabilmek için o çevrede bir iş aradığını bildirdi. Kendisine sayılan birçok beceri isteyen, zor ancak cazip işi geri çevirdikten sonra Rutherford Malikânesi'nin adı geçti.

"Sanırım aradığım tam olarak bu!" dedi kararlı bir sesle.

İş bulma kurumu Miss Crackenthorpe'u aradı, Miss Crackenthorpe da Lucy'yi aradı.

İki gün sonra Lucy Londra'dan Rutherford Malikânesi'ne doğru yola çıkmıştı bile.

***

Lucy Eyelesbarrow küçük arabasıyla büyük, gösterişli demir kapıdan geçti. Hemen kapının ardında, savaşta bombalandığı için mi yoksa ihmal nedeniyle mi bu hale geldiği söylenmesi çok zor görünen boş, yıkık dökük bir bekçi kulübesi vardı. Eve uzun, dönemeçli, geniş, rhododendron kümeleriyle kaplı kasvetli bir yoldan geçerek ulaşılıyordu. Lucy küçük boyutta bir Windsor Kalesi'nden farksız olan evi görünce derin bir soluk alma gereksinimi duydu.

Girişteki taş merdivenlerin bakıma gereksinimi vardı; eve giden çakıl taşlı yolu ise otlar bürümüştü.

Lucy ağır, eski tip dökme demir çanı çalınca, gürültü binanın içinde yankıladı. Giyiminden pasaklı biri olduğu anlaşılan bir kadın elini önlüğüne kurulayarak kapıyı açtı ve Lucy'yi kuşkuyla süzdü.

"Bekleniyordunuz, değil mi?" dedi kadın. "Bayan Birşey-barrow, bana öyle söylenmişti."

"Doğru!" diye yanıtladı Lucy.

Evin içi dikkat çekecek kadar soğuktu. Kadın Lucy'yi uzun bir koridordan geçirerek, sağdaki bir kapıyı açtı. Lucy kendini kitap rafları ve kadife koltuklarla döşeli rahat, sıcak bir oturma odasında bulunca gerçekten şaşırdı.

"Haber vereyim" diyen kadın, Lucy'yi yeniden aşağılayıcı kuşkulu bakışlarla süzdükten sonra kapıyı arkasından kapatıp dışarı çıktı.

Birkaç dakika sonra kapı yeniden açıldı. Lucy Emma Crackenthorpe'u ilk bakışta sevmişti.

Emma Crackenthorpe orta yaşlarda hiçbir dikkat çekici özelliği olmayan bir kadındı; ne güzeldi ne de çirkin; sade bir tüvit etek ve kazak giymişti, siyah saçlarını alnından arkaya doğru toplamıştı. Kahverengi gözlü kadının bakışları sakin ve huzurlu, sesi ılımlı ve yumuşaktı.

"Bayan Eyelesbarrow?" diyerek, samimiyetle elini uzattı.

Yüzünden tedirgin olduğu anlaşılıyordu.

"Bu işin sizin için doğru iş olduğundan biraz kuşkuluyum" diye açıkladı. "Biliyor musunuz, ihtiyacım olan evin yönetimini yüklenecek bir kâhya değil, her işi yapacak birini arıyorum."

Lucy gülümseyerek herkesin aynı gereksinimi duyduğunu belirtti.

Emma Crackenthorpe sıkılarak ekledi.

"Birçokları biraz toz almakla her şeyin yoluna girdiğini düşünüyorlar, ama iş yalnızca toz almaya kalsa onu kendim de yapabilirim."

"Anlıyorum" dedi Lucy. "Yemek, temizlik yapan, bulaşık ve çamaşır yıkayan, kaloriferi yakacak birini arıyorsunuz. Tamam. Ben bunların hepsini yapabilirim. İşten kaçınmam."

"Ev çok büyük ve korkarım düzensiz. Gerçi yalnızca bir kısmında oturuyoruz. Evde babamla yaşıyoruz. O hasta, hatta neredeyse yatalak. Sakin bir yaşantımız var; Aga tipi bir kalorifer kazanımız var. Birkaç ağabeyim var ama onlar buraya çok ender gelirler. İki gündelikçimiz var, bunlardan Bayan Kidder sabahları gelir. Bayan Hart ise haftada üç gün gelip gümüşleri ovar ve bu tür ufak tefek, ayrıntılı işleri halleder. Arabanız var, değil mi?"

"Evet. Eğer özel bir yer yoksa dışarıda da kalabilir. Buna alışığım."

"Eski ahır ve o türden yerler istemediğiniz kadar fazla. Bunun sorun olacağını sanmam." Kaşlarını çatarak biraz düşündükten sonra ekledi. "Eyelesbarrow... Çok değişik, ender bulunan bir isim. Arkadaşlarımdan birinin Lucy Eyelesbarrow adından bahsettiğini anımsıyorum, sanırım Kennedylerdi. Olabilir mi?"

"Evet doğru. Bayan Kennedy çocuk beklediği sırada North Devon'da yanlarında çalışmıştım."

Emma Crackenthorpe gülümsedi.

"Kendilerini hiç sizin yanlarında çalıştığınız zaman olduğu kadar rahat ve huzurlu hissetmediklerini söylediklerini anımsıyorum. İstediğiniz ücretin çok yüksek olduğunu sanıyordum. Size söylediğim ücretse..."

"Bu benim için yeterli." Lucy kadının sözünü yarıda kesmişti. "Şu sıralar benim için en önemli konu Brackhampton yakınlarında olmak. Sağlığı oldukça bozuk yaşlı bir teyzem var ve onun yakınında olmak istiyorum. Bu açıdan şu an için gelir benim için ikinci planda. Diğer yandan bir yerde hiçbir şey yapmadan da duramıyorum. Bazı günler, kısa bir süre için de olsa izin vermeniz mümkün olabilir mi?"

"Tabi ki. İsterseniz her gün öğleden sonra altıya kadar izinli olabilirsiniz."

"İşte bu mükemmel."

Miss Crackenthorpe kısa bir tereddütten sonra ekledi.

"Babam çok yaşlı... ve bazen gerçekten çok zor bir insan oluyor. Tutumlu olmayı gereğinden fazla önemsediği için arada sırada ağzından çıkan sözcükler çok kinci olabiliyor. Bana kalsa..."

Lucy yine sözünü kesti.

"İş yaşamımda çok farklı karakterde yaşlı insanlara rastladım. Hepsiyle de anlaşmayı başardım."

Emma Crackenthorpe rahatlamışa benziyordu.

"Babanızla sorununuz olduğunu anlıyorum!" diye belirtti Lucy. "Çetin ceviz olduğuna kuşku yok!"

Küçük bir radyatörün ancak biraz ısıtabildiği büyük, karanlık bir odaya yerleştirildikten sonra, Lucy'ye büyük, sevimsiz bir şato olan ev gezdirildi. Antredeki bir kapının önünden geçtikleri sırada birinin yüksek sesle bağırdığı duyuldu.

"Sen misin, Emma? Yeni hizmetçi kız yanında mı? Onu içeri getir. Görmek istiyorum."

Emma kızararak, Lucy'ye özür dilercesine baktı.

İki kadın odaya girdiler. Odanın kalın kadife perdeleri ve çok az ışığın içeri girmesine izin veren küçük pencereleri vardı. Oda Victoria zamanından kalma ağır, maun mobilyalarla döşeliydi.

Bay Crackenthorpe kenarına gümüş başlıklı bir baston dayalı, tekerlekli bir koltuğa uzanmıştı.

Sarkık yanaklı, uzun boylu zayıf biriydi; buldoğa benzeyen bir kafası ve her an kavgaya hazır izlenimi veren çıkık bir çenesi vardı. Gür, siyah saçları kısmen ağarmıştı; küçük gözleri kuşkuyla parlıyordu.

"Sizi yakından görmek isterim, genç bayan!" diye seslendi.

Lucy rahat bir tavırla gülümseyerek yaşlı adama yaklaştı.

"Bir konuyu kulaklarınızın arkasına iyice yazmalısınız. Büyük bir evde yaşıyor olmamız zengin olduğumuzu göstermez. Zengin değiliz, basit bir yaşantımız var, anlıyorsunuz değil mi, mütevazı ve basit. Gösterişe yönelik uygulamaları kabul edemeyiz. Morina da kalkan kadar iyi bir balıktır, bunu aklınızdan çıkarmayın. İsrafa tahammülüm yok. Burada

yaşamamın nedeni burayı babamın yaptırmış olması ve burada yaşamaktan hoşlanmam. Ben öldükten sonra isterse burayı satabilirler... ki bunu yapacaklarından eminim. Aile kavramı yok ki! Bu ev çok dayanıklı, sağlam bir bina. Çevresindeki arazi de bizim. Bu sayede burada huzurlu bir yaşam sürüyoruz. İnşaat yapılması için verildiği takdirde büyük kazanç sağlayacağı kesin ama, ben yaşadığım sürece bu olamaz. Buradan beni ayaklarım yere bastığı sürece kimse çıkaramayacak."

Lucy'ye yiyecekmiş gibi bakıyordu.

"Elbette ki eviniz kalenizdir" dedi Lucy gülümseyerek.

"Benimle alay mı ediyorsunuz?"

"Asla. Şehrin ortasında gerçek bir taşra malikânesinin muhteşem bir şey olduğunu düşünüyorum."

"Aynen öyle. Burada yaşarken uzak, yakın başka bir ev görmüyorsunuz, değil mi? Brackhampton'un ortasında... ineklerin otladığı tarlalar görmek! Bazen rüzgar trafik uğultusunu taşıyor ama bunu görmezden gelirsek hâlâ taşrada yaşadığımızı bile söyleyebiliriz."

Kızına dönerek aynı tonda ve ara vermeden ekledi.

"Doktor denilen sersemi ara hemen. Ona son olarak verdiği ilaçların hiçbir işe yaramadığını söyle."

Emma ve Lucy dışarı çıktılar. Yaşlı adam arkalarından seslendi. "Sürekli burnunu çeken kahrolası kadına buranın tozunu aldırma. Kitaplarımın yerlerini değiştirmiş."

Lucy merakla sordu.

"Bay Crackenthorpe uzun zamandır mı hasta?"

Emma bu soruyu kaçamak bir yanıtla geçiştirdi.

"Yıllardır... İşte mutfak da burası."

Mutfak çok büyüktü. Tam ortada büyük, soğuk ve antika bir kuzine hemen yanında da küçük bir Aga kalorifer kazanı duruyordu.

Lucy yemek saatlerini sorarak, erzak odasını gözden geçirdi. Daha sonra Emma'ya dönerek içtenlikle belirtti.

"Artık bilmem gereken her şeyi biliyorum. Hiç endişelenmeyin. Her şeyi bana bırakın."

Emma Crackenthorpe o gece yatağa girerken huzur dolu bir soluk aldı.

Kennedylerin hakkı var. Muhteşem bir insan o, diye düşünüyordu.

Ertesi sabah Lucy altıda kalktı. Evi düzenledi, sebzeleri ayıkladı, masayı hazırladı ve kahvaltıyı hazırlayıp servis yaptı. Bayan Kidder ile birlikte yatakları düzeltti, saat on birde ise ikisi baş başa mutfakta çay içip bisküvi yediler. Lucy'nin kendisine rakip olmadığını anlayınca rahatlayan Bayan Kidder, çok sevdiği demli ve şekerli çayın da etkisiyle gevezeliğe başladı. Kuşkuyla bakan gözleri ve ince dudakları olan ufak tefek, sıska bir kadındı.

"Adam gerçek bir pinti. Zavallı kıza çok çektiriyor. Yine de onun başı eğik biri olduğunu söyleyemem. Gereğinde ayak diremeyi başarıyor. Beylerin her eve gelişlerinde doğru dürüst yemek çıkarmasını başarıyor."

"Beyler mi?"

"Evet. Bir zamanlar çok büyük bir aileydiler. En yaşlıları, Bay Edmund savaşta ölmüş. Sonra Bay Cedric, o da uzaklarda bir yerlerde yaşıyor. Evli değil. Dünyanın çeşitli yerlerine gidip resim yapıyor. Bay Harold ise şehirde, Londra'da yaşıyor, bir kontun kızıyla evli. Sonra Bay Alfred var; çok hoş bir insan, ama birtakım karanlık işlere bulaşıp birkaç kez başını derde soktu. Sonra Bayan Edith'in kocası olan Bay Bryan var, o da çok samimi biri, kadın birkaç yıl önce öldü ama o hâlâ aileyle birlikte. Evet bir de Bay Alexander, Bayan Edith'in küçük oğlu var. Okula gidiyor ama tatillerini genellikle burada geçirir. Bayan Emma ona bir anlamda tapar."

Lucy tüm bu bilgileri dikkatle kafasına yazarken bir yandan da bilgi kaynağını sürekli olarak çayla besliyordu. Sonunda Bayan Kidder ayağa kalkarak, heyecanla belirtti.

"Çok fazla gevezelik ettik. Size patatesleri soymakta yardım etmemi ister miydiniz?"

"Çoktan bitti."

"Çok hamaratsınız. Neyse madem yapacağım bir şey yok, artık dönüş yoluna koyulabilirim."

Bayan Kidder gitti. Lucy ise mutfak masasını ovmaya başladı. Bunu daha önce de yapmayı düşünmüş, ancak Bayan Kidder'in görevi olması nedeniyle onu incitmemek amacıyla ertelemişti. Daha sonra gümüşleri pırıl pırıl parlayana dek ovdu. Öğlen yemeğini pişirdi, mutfağı düzenledi, bulaşıkları yıkadı. İki buçukta tüm işlerini tamamlamış, araştırma gezisine çıkmaya hazırdı. Çay servisini bir tepsiye hazırlamış, sandviçleri, ekmeği ve tereyağını taze kalmaları için nemli bir peçeteyle sarmıştı.

Son derece doğal sayılabilecek bir şekilde bahçede dolaşmaya başladı. Mutfak bahçesinde sebze tarlaları vardı. Fidelikler ise harabeye benziyordu. Tüm bahçe yolları

otla kaplıydı. Yalnızca evin yakınındaki yeşillik bir alan ottan temizlenmiş ve bakımlıydı; Lucy buranın Emma'nın eseri olduğunu düşündü. Bahçıvan çalışıyor görünmeye çabalayan yaşlı, kulakları az duyan bir adamdı. Lucy onunla dostça bir sohbete girişti. Adam ahırların hemen yakınındaki bir kulübede yaşıyordu.

Ahırların arkasında iki tarafı çitlerle çevrili bir misafir yolu bahçeden geçip demiryolu geçidinin altından dar bir yola bağlanıyordu.

Her birkaç dakikada bir yukarıdaki setin üzerinden geçen trenlerin gök gürültüsünden farksız sesi duyuluyordu. Lucy trenlerin Crackenthorpeların arazisini çevreleyen geniş viraja girerken yavaşlamalarını ilgiyle inceledi. Alt geçitten geçerek, dar yolda ilerledi. Bu yol çok ender kullanılıyor olmalıydı. Yolun bir tarafında demiryolu seti, diğer tarafında ise fabrika binalarını gizleyen yüksek duvarlar vardı. Lucy küçük evlerin bulunduğu bir caddeye ulaşana kadar köy yolunu izledi. Biraz ilerden ana caddenin trafik gürültüleri duyuluyordu. Lucy saatine baktı. Aynı anda oradaki evlerden birinden bir kadın çıktı. Lucy hemen onunla konuşmaya başladı.

"Çok affedersiniz, yakınlarda umumi bir telefon var mı?"

"Postane hemen karşı yolun köşesinde."

Lucy teşekkür ederek, bir mağazayla postane karışımı olan yere doğru ilerledi. Binanın yan tarafında bir umumi telefon kulübesi vardı. Lucy içeri girerek telefonu çevirdi. Telaşlı, kaba bir kadın sesi duyuldu.

"Şu anda yatıyor. Onu asla rahatsız edemem. Yaşlı bir kadın o... Dinlenmeye ihtiyacı var. Kimin aradığını ileteyim?"

"Bayan Eyelesbarrow diyebilirsiniz. Onu rahatsız etmenize hiç gerek yok. Ona yalnızca geldiğimi, her şeyin yolunda olduğunu ve yeni bir şeyler öğrenince onu hemen haberdar edeceğimi söyleyin."

Ahizeyi yerine koyarak, yeniden Rutherford Hall'a doğru dönüş yoluna koyuldu.

BÖLÜM 5

"Bahçede golf atışlarımı geliştirmeye çalışmamın sizce bir sakıncası var mı?" diye sordu Lucy.

"Elbette ki hayır. Golf oynamaktan hoşlanıyor musunuz?"

"Pek iyi sayılmam ama geliştirmeye çalışıyorum. Yürüyüş yapmaktan daha iyi bir eksersiz şekli olarak görüyorum."

"Bu malikânenin toprakları dışında yürüyüş yapacak yer yok" diye homurdandı Bay Crackenthorpe. "Yalnızca dar sokaklar ve şapka kutusunu andıran küçük iğrenç evler. Hepsi arazimi satın alıp buraya da o evlerden bir sürü daha yaptırmak amacındalar. Bunu ancak cesedimi çiğneyerek yapabilirler. Onların bu isteğinin gerçekleşmemesi için de yakın zamanda ölmeyeceğim. Bundan emin olun! Kimsenin isteğinin gerçekleşmesine fırsat vermeyeceğim."

Emma Crackenthorpe yumuşak bir sesle söze karıştı.

"Ama baba."

"Ne düşündüklerini çok iyi biliyorum... Neyi beklediklerini de! Hepsinin! Cedric'in, o sinsi gülümsemesiyle kurnaz tilki Harold'ın. Aynı şey Alfred için de geçerli, beni asıl şaşırtan onun hâlâ beni ortadan kaldırmaya girişmemiş olması. Aslında bundan pek emin olduğumu da söyleyemem, Noel zamanı belki de denedi. Çok tuhaf hastalık belirtileri olmuştu. İhtiyar Quimper bile ne olduğunu anlayamayıp kuşkulandı. Bana bir dizi anlamsız soru yöneltmişti."

"Herkesin midesi arada sırada bozulabilir baba."

"İyi, iyi bari bir de çok fazla yemek yediğimi söyle! Bunu söylemeye çalıştığını anlıyorum. Peki niçin çok fazla yiyorum? Sofraya fazla, çok çok fazla yemek konduğu için. Bu gereksiz bir lüks ve savurganlık! Birden aklıma geldi... genç bayan! Bugün öğle yemeğinde beş tane patates konmuştu... hem de büyüklerinden. Kişi başına bir öğünde iki patates fazla bile. Lütfen bundan sonra dörtten fazla koymayın. Bugün konulan beşinci tamamen israftı."

"İsraf değildi, Bay Crackenthorpe. Onu bu akşam yapacağım İspanyol omletinde kullanmayı planlıyorum."

"Puf!" Lucy elinde kahve tepsisiyle odadan çıkarken yaşlı adamın hâlâ söylenmekte olduğunu duyuyordu. "Becerikli genç bayan, her şey için yanıtı hazır! İyi yemek pişiriyor...

üstelik oldukça alımlı da."

Lucy Eyelesbarrow beraberinde getirmeyi ihmal etmediği golf çantasından oldukça hafif, bir golf sopası seçerek, bahçeye çıktı ve çitlerin öte tarafına geçti.

Bir dizi atış denemesi yaptı. Beş dakika ya da biraz daha fazla bir zaman sonra özellikle hatalı vurulan bir top havada uçup demiryolunun öte yanına geçti. Lucy ardından giderek topu aramaya başladı. Başını çevirerek eve doğru baktı. Oldukça uzaklaşmıştı. Kimse onun ne yaptığıyla ilgilenmiyor gibi görünüyordu. Topa vurmayı sürdürdü. Zaman zaman topa demiryolu setinden aşağı çayırlara gelecek şekilde vuruyordu. O gün öğleden sonra Lucy demiryolu çevresinin yaklaşık üçte birini araştırdı. Hiçbir şey bulamadı. Sonuçta topunu yeniden eve doğru yöneltti.

Ertesi gün ise bir şey buldu. Demiryolu setinin yarısını kaplayan dikenli bir çalılık yer yer kırılmıştı. Kırık dal parçalan etrafa yayılmıştı. Lucy çalılığı inceledi. Dikenlerden birine bir kürk parçası takılmıştı. Kürkün neredeyse çalılığın odunsu kısmıyla aynı denilebilecek, soluk kahverengi bir rengi vardı. Lucy cebinden bir makas çıkararak, kürk parçasını dikkatle kesti. Ve kestiği parçayı bir zarfa yerleştirerek cebine koydu. Sonra dik yamaçtan inerek, başka bir iz bulmak amacıyla etrafı incelemeyi sürdürdü. Boyları iyice uzamış otların arasını dikkatle araştırıyordu. Birinin yüksek çayırlarda yürürken bıraktığı izler bulduğunu sandı. Ancak bunlar belirgin değildi. Kendi ayak izlerinden bile daha az belirgin olan bir takım izler. Bu izler kısa bir süre önce bırakılmış olmalıydı ama o kadar belirsizdi ki belki de onun bir yanılsamasıydı.

Yeniden bilinçli bir şekilde demiryolu setinin kırık çalılığın tam altına gelen kısmındaki yüksek otların arasını dikkatle incelemeye başladı. Sonuçta araştırmalarında başarıya ulaşmıştı. Otların arasında basit, ucuz bir pudriyer buldu. Bunu mendiline sararak cebine yerleştirdi. Araştırmaya devam ettiyse de yeni bir şey bulamadı.

Ertesi gün öğleden sonra arabasına binerek, yatalak teyzesini ziyarete gitti. Evden ayrılırken Emma Crackenthorpe içtenlikle seslendi.

"Sakın acele etmeyin. Size akşam yemeğine kadar ihtiyacımız yok."

"Nezaketinize çok teşekkür ederim, en geç altıda evde olacağım."

4 Numara küçük dar bir sokakta, dar cepheli bir evdi. Nottingham dantelinden bembeyaz perdeleri, parlak, tertemiz beyaz bir mermer girişi ve pirinçten iyice cilalı bir kapı tokmağı hemen dikkat çekiyordu. Kapı siyah elbiseli, gri saçlarını arkasında sıkı bir topuz yapmış olan zayıf, uzun boylu suratsız bir kadın tarafından açıldı.

Miss Marple'ın yanına doğru ilerlerken Lucy'yi kuşkuyla, aşağılayan bakışlarla

süzüyordu.

Miss Marple evin arka kısmında, küçük bakımlı bir bahçeye bakan bir odada oturuyordu. Çok sayıda küçük halı, işlemeli örtü, çin yapımı biblo ve süs eşyası, Jacob zamanından kalma büyük oymalı bir kanepe ve iki büyük eğreltiotu saksısının olduğu odanın temizliği dikkat çekiyordu. Miss Marple şöminenin karşısındaki berjer koltuğa oturmuş, elindeki tığ işine dalmıştı.

Lucy odaya girip kapıyı kapadı ve Miss Marple'ın karşısındaki sandalyeye yerleşti.

"Evet" diye başladı söze. "Görünen o ki tahminlerinizde haklısınız." Topladığı delilleri göstererek, bunlara nasıl ulaştığını anlattı.

Miss Marple'ın gözleri başarıdan kaynaklanan mutlulukla parladı.

"Aslında böyle düşünmemem gerekirdi, ama bir varsayımda bulunup bunun kanıtlandığını görmek çok sevindirici bir duygu."

Küçük kürk parçasını elledi. "Elspeth kadının açık renkli bir kürk giymiş olduğunu söylemişti. Sanırım pudriyer de cebindeydi, ceset yamaçtan yuvarlanırken düştü. Bu şu an için önemsiz gibi görünüyorsa da belki de faydası olur. Kürkün tamamını almadınız değil mi?"

"Hayır, yarısını çalılıkta bıraktım."

Miss Marple başıyla onayladı.

"Çok doğru yaptınız. Gerçekten çok zekisiniz, canım yavrum. Polis konuyu ayrıntılı olarak tetkik etmek isteyecektir."

"Polise mi gideceksiniz... bu bulduklarımızla mı?"

"Evet... ama henüz değil..." Miss Marple düşünüyordu. "Önce cesedi bulmamızın daha doğru olacağını sanıyorum. Sizce de öyle değil mi?"

"Evet ama bu biraz fazla olmaz mı? Yani demek istiyorum ki, teorinizin tamamen doğru olduğunu kabul edelim. Katil cesedi trenden aşağı attı, sonra rahatça Brackhampton'da trenden indi ve aynı zamanda -muhtemelen aynı gece- buraya gelerek cesedi uzaklaştırdı. Peki ya sonra? Cesedi herhangi bir yere götürmüş olabilir."

"Her yere değil" diye yanıtladı Miss Marple. "Sanırım bu konuda yeterince mantığınızı zorlamıyorsunuz, sevgili Bayan Eyelesbarrow."

"Lütfen bana Lucy deyin! Niçin herhangi bir yere olmasın?"

"Çünkü eğer öyle olsaydı, kızı kimsenin olmadığı bir noktada boğup ortadan

kaldırmaları çok daha kolay olurdu. Bunu düşünmediklerine göre..."

Lucy, Miss Marple'ın sözünü kesti.

"Yani bu cinayetin önceden planlanmış olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Önceleri ben de öyle olmadığını düşündüm. Bu da doğaldı. Görünen oydu ki, çıkan bir kavgada adam kontrolünü yitirip kızı boğmuş ve birden cesetten kurtulmak sorunuyla, hem de birkaç dakika içinde çözmek zorunda olduğu bir sorunla baş başa kalmıştı. Ancak sizce de adamın kızı bir cinnet anında boğduğu sırada, trenin tam da cesedin bulunamayacak şekilde atılabileceği, üstelik de yavaşladığı bir viraja girmiş olması biraz fazla tesadüf değil mi? Üstelik de sonradan gelip cesedin taşınabileceği bir noktada? Eğer onu yalnızca kurtulmak amacıyla pencereden atmış olsa ve sonradan bir şey yapmaya gerek duymasa ceset çoktan bulunurdu. Bundan kuşkunuz olmasın."

Sözlerine bir süre ara verdi. Lucy yaşlı kadının anlattıklarını can kulağıyla dinliyordu. "Biliyorsunuz" diye ekledi Miss Marple düşünceli bir tavırla. "Sanırım her anı önceden dikkatle planlanmış bir cinayetle karşı karşıyayız ve katil çok zeki biri olmalı. Trenler bir anlamda anonim yerlerdir. Eğer adam kadını yaşadığı ya da kaldığı bir yerde öldürmüş olsa hiç kuşkusuz biri geldiğini ya da gittiğini görmüş olurdu. Eğer kadını arabasıyla şehir dışına götürse, biri arabaya, markasına ya da plakasına dikkat edebilirdi. Ancak tren sürekli inip binen yabancıların olduğu bir yer. Vagonun kompartımanında, kadınla yalnız kalınca cinayeti işlemek son derece kolay görünüyor... özellikle de bir adım sonra ne yapacağını kesinlikle planlamış olduğunu düşününce. Rutherford Hall'u tanıyor olmalı... coğrafi durumunu çok iyi bildiği kesin, yani ıssız yapısını, buranın demiryolunun çevrelediği medeniyetten uzak bir ada olduğunu demek istiyorum."

"Gerçekten de öyle!" diye atıldı Lucy. "Rutherford Hall tarihten kalma bir yer. Şehrin kalabalık yaşamıyla çevrelenmiş, ancak ondan etkilenmeyen, bağımsız yaşayan bir köşe. Sabahları tüccarlar mallarını getiriyorlar, hepsi bu!"

"Bu durumda biraz önce belirttiğiniz gibi katilin o akşam Rutherford Hall'a geldiğini düşünebiliriz. Ceset atıldığında karanlık basmıştı bile, bu durumda onu ertesi sabahtan önce başka birinin bulması olanaksızdı.

"Gerçekten öyle."

"Peki katilin o gece geldiğini varsayalım, ama asıl? Arabayla mı? Hangi yoldan?"

Lucy düşündü.

"Fabrika duvarı boyunca uzanan dar bir patika var. Büyük ihtimalle bu yoldan gelmiş olmalı. Daha sonra demiryolu geçidinden geçmiş, arkadaki servis kapısına doğru

ilerlemiştir. Burada çitlerin üzerinden atlayıp demiryolu setinden ilerleyerek cesede ulaşıp onu arabaya taşımış olabilir."

"Ve sonra da" diye ekledi Miss Marple. "Onu daha önceden belirlediği bir yere götürmüştür. Böyle olabileceğini düşünmek normal. Ama bana kalırsa adam cesedi Rutherford'dan uzaklaştırmadı; götürdüyse bile pek uzağa değil. Bence en kolayı onu hemen yakınlarda bir yere gömüp yok etmekti, sizce?" Soran bakışlarla Lucy'yi süzüyordu.

"Bence de öyle" dedi Lucy bir yandan düşünürken. "Ama bu da göründüğü kadar kolay değil."

Miss Marple doğruladı. "Bahçeye gömemezdi. Çok zor olurdu, ayrıca dikkat çekerdi. Toprağın zaten kazılmış olduğu bir yere gömmüş olmalı..."

"Mutfak bahçesi öyle ama orası da bahçıvanın kulübesine çok yakın. Gerçi adam yaşlı ve sağır ama... bu yine de çok riskli olurdu."

"Köpek var mı?"

"Hayır."

"O zaman bir baraka ya da sundurmaya, hatta müştemilat binasına da bırakmış olabilir."

"Bu çok daha kolay ve çabuk olurdu... O kadar çok kullanılmayan, harabe haline gelmiş bina var ki; yıkık dökük domuz ağılları, ahırlar, ambarlar, kimsenin uğramadığı atölyeler. Tabi cesedi bahçeyi kaplayan çalılıklardan ya da fundalıklardan birinin arasına da atmış olabilir."

Miss Marple başıyla onayladı. "Evet, bence bunun olasılığı çok daha fazla."

O sırada kapı tıkladı ve asık suratlı Florence elinde bir tepsiyle içeri girdi.

"Ziyaretçiniz olması çok hoş" dedi Miss Marple'a dönerek. "Sizin için o çok sevdiğiniz kurabiyelerimden hazırladım."

"Florence her zaman nefis çay kurabiyeleri ve kekler yapar" diye belirtti Miss Marple.

Florence'in gergin yüz hatları hiç beklenmedik şekilde değişti ve neşeyle gülümseyerek odadan çıktı.

"Sanırım çay sırasında bu cinayetten bahsetmeye son vermeliyiz. Bu o kadar nahoş bir konu ki."

***

Çaydan sonra Lucy ayağa kalktı.

"Artık geri dönmeliyim. Size Rutherford Hall'da oturanlardan hiçbirinin aradığımız adam olamayacağını açıklamıştım. Orada yalnızca yaşlı bir adam, orta yaşlarda bir kadın ve yaşlı, sağır bir bahçıvan yaşıyor."

"Onun özellikle de orada yaşaması gerektiğini söylemedim ki" diyerek söze girdi Miss Marple. "Kastettiğim yalnızca katilin Rutherford Hall'u çok iyi bilen biri olması gerektiği. Ancak bu konuyu siz cesedi bulduktan sonra ayrıntılı olarak inceleriz."

"Benim cesedi bulacağımdan emin gibi konuşuyorsunuz. Bu konuda ben sizin kadar iyimser değilim."

"Bunu başaracağınızdan eminim, sevgili Lucy. O kadar başarılı ve yetenekli bir insansınız ki."

"Bazı konularda evet, ama ceset bulma konusunda hiç deneyimim yok." Miss Marple cesaret verecek şekilde konuşmaya başladı. "Bunun için tek gereksinimin sağlam bir muhakeme gücü ve önsezi yeteneği olduğundan eminim."

Lucy yaşlı kadına bakarak hafifçe güldü. Miss Marple da gülümseyerek karşılık verdi.

Lucy hemen ertesi gün öğleden sonra düzenli bir şekilde araştırmalarına başladı. Müştemilat binalarını, barakaları dikkatle araştırdı; domuz ağıllarının çevresinde yetişen yaban gülü çalılıklarının içlerine baktı. Tam fideliğin altındaki kalorifer odasını gözden geçirirken arkasında boğuk ve kısık bir ses duydu. Geriye döndüğünde kendisini kuşkuyla izleyen yaşlı bahçıvan Hillman'ı karşısında buldu.

"Düşüp bir tarafınızı kırmamak için çok dikkatli olmalısınız, bayan" diye uyardı yaşlı adam. "Merdivenler hiç de güvenli değil, biraz önce üzerine bastığınız samanlık alan ve buranın tabanı da hiç güvenli değil."

Lucy duyduğu sıkıntıyı belli etmeme çabasındaydı. "Sanırım çok fazla meraklı olduğumu düşünüyorsunuz" diye söze girdi Lucy neşeyle. "Buralardan herhangi bir şekilde yararlanmanın mümkün olup olmadığını araştırıyordum. Örneğin pazara göndermek için mantar yetiştirmek ya da öyle bir şey. Her yer öylesine perişan bir halde ki."

"Hep ihtiyar yüzünden. Bir tek kuruş bile harcamak istemiyor. İki bahçıvan ve bir yardımcım olsa her yeri pırıl pırıl düzenlerdim, ama duymak bile istemiyor, hiçbir şey yaptırmıyor. Tek yaptırabildiğim, o da uzun süre uğraştıktan sonra, elektrikli bir çim kesme makinesi aldırabilmek oldu. Çimleri bile elimle biçmemi bekliyordu."

"Peki ama bazı onarımlardan sonra yapılanlar kendini amorti etmez mi?"

"İnanın buraya masraf yapmaya değmez... her şey o kadar berbat durumda ki. Ayrıca bu onu da hiç ilgilendirmiyor. Ölümünden sonra ne olacağını çok iyi biliyor. Genç beyler burayı hemen, ellerinden geldiğince çabuk satacaklardır. Hepsi ihtiyarın toprağa gireceği günü bekliyor. Duyduğum kadarıyla ihtiyarın ölümünden sonra hatırı sayılır bir servete konacaklarmış."

"O çok mu zengin?" diye sordu Lucy.

"Crackenthorpe Şekerlemeleri, bu marka onların. Fabrikayı kuran, Bay Crackenthorpe'un babası. Çok sıkı bir adamdı. Büyük bir servet kazandıktan sonra bu malikâneyi yaptırmış. Sert ve acımasız biri olduğu söyleniyor, kendisine yapılan haksızlığı asla unutmazmış. Yine de hiç değilse bonkör biriydi. Cimriliğin zerresi bile yoktu. İki oğlu da onu düş kırıklığına uğrattılar. Onları en iyi okullarda okutup gerçek birer centilmen olarak yetişmeleri için çabaladı, Oxford filan... Ama iki oğlu da aile işine sırt çevirdiler. Genç olanı bir artistle evlendi, çok içkili olduğu bir anda direksiyon başındayken yaptığı trafik kazasında öldü. Diğerini, bizim tanıdığımız bu Crackenthorpe'u ise babası zaten pek beğenmezdi. Bütün zamanını yurtdışında geçiriyor, bir sürü kâfir heykelleri alıp buraya göndermekten başka bir şey yapmıyordu. Gençken para konusunda bu kadar sıkı değildi, geçen yıllarla birlikte cimriliği arttı. Aslında babasıyla hiç geçinemezlerdi ya da ben böyle biliyorum."

Lucy adamın verdiği bilgileri nazik bir ilgiyle dinledi. Yaşlı adam duvara dayanmış, ailenin tarihini anlatmayı sürdürmeye hazırlanıyordu. Çalışmaktansa konuşmayı yeğlediği anlaşılıyordu.

"Yaşlı adam savaştan önce öldü, babayı kastediyorum. Korkunç derecede huysuz biriydi. Onunla konuşulmaz, herhangi bir öneride bulunulamazdı. Geçinmesi çok zor biriydi."

"Ölümünden sonra da Bay Crackenthorpe gelip burada yaşamaya başladı, değil mi?"

"Evet, o ve ailesi. Çocukları neredeyse büyümüşlerdi."

"Peki ama nasıl olur... Ah, evet anlıyorum 1914 savaşını kastediyorsunuz."

"Hayır, o savaş değil. Adam 1928'de öldü."

Lucy "savaştan önce" deyimiyle 1928 yılının kastedildiğini böylece öğrenmiş oldu. Doğruydu da, ama o bunu asla bu şekilde ifade etmezdi.

"Evet" dedi. "Sanırım artık işinizin başına dönmek istiyorsunuzdur. Sizi alıkoymak

istememem."

"Aha" dedi yaşlı bahçıvan umursamazlıkla. "Günün bu saatinde yapılacak pek fazla iş olmuyor. Zaten ışık durumu da çok kötü."

Lucy eve dönerken yeniden durup yol üstündeki açelya ve huş ağaçlarının oluşturduğu kümeyi de araştırmayı ihmal etmedi.

Eve döndüğünde Emma'yı antrede elindeki mektubu okurken buldu. Akşam postası henüz gelmişti.

"Yarın yeğenim geliyor... bir sınıf arkadaşıyla birlikte. Alexander'ın odası verandanın tam üstünde. Onun bitişiğindeki de James Stoddart-West'in olabilir. İkisi de tam odalarının karşısındaki banyoyu ortak olarak kullanırlar."

"Tamam Miss Crackenthorpe. Odaların hazırlanmasıyla ilgilenirim."

"Yarın sabah öğlen yemeğinden önce burada olacaklar." Bir an tereddüt ettikten sonra ekledi. "Sanırım aç olacaklardır."

"Bence de aç geleceklerdir. Rozbif hazırlamam nasıl olur? Yanında da pekmezli turta."

"Alexander pekmezli turtaya bayılır."

İki çocuk ertesi sabah geldiler. Her ikisinin de saçları özenle taranmıştı; kuşku uyandıracak kadar masum yüzleri ve kusursuz davranış biçimleri vardı. Alexander Eastley açık renk saçlı ve mavi gözlüydü; Stoddart-West ise koyu renk saçlı ve gözlüklüydü.

Öğlen yemeği boyunca spor dünyasındaki yenilikleri ve son çıkan uzay romanlarıyla ilgili eleştirileri tartıştılar. Tarih öncesi çağlardan kalma fosiller üzerinde tartışan profesörlerinkine benzeyen bir davranış biçimi içindeydiler. Onlarla karşılaştırınca Lucy kendini oldukça genç hissetti.

Rozbif bir an içinde yenilip yutuldu; pekmezli turta ise son kırıntısına kadar silinip süpürüldü.

Bu arada Bay Crackenthorpe homurdandı. "Siz ikiniz neyim var neyim yoksa yer bitirirsiniz, hatta beni bile!"

Alexander mavi gözleriyle yaşlı adamı sitemli bakışlarla süzdü.

"Eğer et almakta zorlanıyorsan, karnımızı peynir ekmekle de doyurabiliriz, büyükbaba."

"Zorlanmak mı? Elbette ki zorlanmadan alabilirim. Ama israftan hoşlanmıyorum."

"Ama biz hiçbir şeyi israf etmedik ki" dedi Stoddart-West bu sözlerinin gerçek bir

kanıtı olan tertemiz tabaklara bakarak.

"Siz gençler benim tam iki katım yemek yiyorsunuz."

"Bizler henüz gelişme çağındayız" diye Alexander açıkladı. "Büyük oranda proteine ihtiyacımız var."

Yaşlı adam homurdandı.

İki delikanlı masadan kalkıp uzaklaşırken Lucy Alexander'in arkadaşından özür dilemeye çalıştığını duydu.

"Büyükbabama aldırma. Diyet yapıyor ya da öyle bir şey, bu da onun böyle tuhaflaşmasına neden oluyor. Üstelik de inanılmayacak kadar cimri. Bunun bir çeşit saplantı olduğunu sanıyorum."

Stoddart-West anlayışla yanıtladı. "Benim de sürekli olarak iflas edeceğinden korkan bir teyzem vardı. Gerçekte ise yığınlarla parası vardı. Doktor patolojik bir rahatsızlık olduğunu söyledi. Futbol topunu yanına aldın mı, Alex?"

Lucy masayı toplayıp bulaşıkları yıkadıktan sonra dışarı çıktı. Yakınlarda bir yerde çimenler üzerinde oynayan çocukların sesleri duyuluyordu. Lucy onların tam ters yönünde, girişe doğru ilerledi ve bir fundalık alanı araştırmaya başladı. Özenle araştırıyor, yapraklan kenara çekerek karanlıkta kalan iç kısımlara bakıyordu. Sistematik olarak fundalıktan fundalığa geçiyor, golf sopasıyla içlerini karıştırıyordu. Birden tam arkasında Alexander'ın sesini duyarak irkildi.

"Bir şey mi arıyordunuz, Bayan Eyelesbarrow?"

"Bir golf topu" diye yanıtladı Lucy telaşla. "Aslına bakılırsa birçok golf topu. Öğleden sonraları genellikle golf atışlarımı geliştirecek çalışmalar yapıyorum; bu arada bir sürü top kaybettim. Bugün ise artık onları bulmanın zamanı olduğunu düşündüm."

"Size yardımcı olalım" dedi Alexander nezaketle.

"Çok naziksiniz. Ama ben futbol oynadığınızı düşünüyordum."

"Sürekli olarak top peşinde koşmak mümkün değil" diye açıkladı Stoddart-West. "Soluk soluğa kalıyorsunuz. Neyse, sık sık golf oynuyor musunuz?"

"Golftan çok hoşlanıyorum. Ama fazla fırsat bulduğumu söyleyemem."

"Anlıyorum. Burada aşçı olarak bulunuyorsunuz, değil mi?"

"Evet."

"Bugün öğlen yemeğini siz mi pişirdiniz?"

"Evet. İyi miydi?"

"Fevkaladeydi" diye atıldı Alexander. "Okulda yediğimiz etler iğrenç, genellikle sert ve kuru oluyor. Ben iç kısmı pembe ve sulu biftek yemekten hoşlanıyorum. Pekmezli tart ise gerçekten enfesti."

"Bana sevdiğiniz yemekleri söylemelisiniz."

"Bana bir gün elmalı beze pişirebilir misiniz? En sevdiğim tatlı o!"

"Elbette."

Alexander mutlulukla iç geçirdi.

"Merdivenin altında bir mini golf seti var" dedi. "Çimenlerin üzerine kurup, birkaç atış yapmayı deneyebiliriz. Ne dersin Stoddarts?"

"Pekâlâ" diye yanıtladı Stoddarts.

"Aslında gerçek bir Avustralyalı değil o" diye açıkladı Alexander. "Ama ailesinin onu önümüzdeki yıl kriket maçına sokma isteğini göz önünde bulundurarak böyle konuşmaya alışmaya çalışıyor."

Lucy'den mini golfun iyi bir fikir olduğu cesaretini alan çocuklar eve oyunu getirmeye gittiler. Daha sonra Lucy de eve döndüğünde onları çimenler üzerine golf setini kurmaya çalışırken sayıların yerleri hakkında tartıştıklarını duydu.

"Sayıların saat düzeninde olmasını istemiyoruz" diye açıkladı Stoddart-West. "Öylesi çocuk oyunu sayılır. Bir parkur oluşturmak istiyoruz. Uzun ve kısa atışlar için. Sayıların bu kadar paslanmış olması ne kötü. Hiçbiri doğru dürüst okunmuyor."

"Beyaza boyanmaları gerekir" diye açıkladı Lucy. "Yarın biraz boya temin edip boyayabilirsiniz."

"İyi fikir." Alexander'in yüzü sevinçle aydınlandı. "Dostum, sanırım eski uzun ambar binasında birkaç eski boya kutusu olacak... geçen yaz boyacılar bırakmıştı. Oraya bakalım mı?" Lucy merakla sordu. "Uzun ambar da ne?" Alexander evin biraz uzağında, arka girişe yakın uzun, büyük taş bir binayı işaret etti.

"Çok eski bir yapı bu!" diye açıkladı. "Büyükbabam Sırlar Ambarı adını taktı. Elizabeth devrinden kaldığını söylüyor, ama bence abartıyor. Bizden önce burada olan çiftliğin binasıymış. Büyük büyükbabam onu yıktırıp, yerine bu iğrenç binayı yaptırmış." Ve ekledi. "Büyükbabamın koleksiyonunun çok büyük bir kısmı bu ambarda. Gençliğinde eve yolladığı bir sürü şey. Üstelik bunların çoğu da iğrenç şeyler. Uzun Ahır şu sıralar arada

sırada vist turnuvaları ya da bunun gibi şeyler için kullanılıyor. Kadın derneklerinin düzenlediği etkinliklerde ve yöresel ürün satışlarında. İsterseniz bizimle birlikte gelip oraya bir göz atabilirsiniz."

Lucy, onlara sevinçle eşlik etti.

Ambarın büyük, demir mıhlarla tutturulmuş meşe kapısı vardı. Alexander elini uzatarak, kapının sağ tarafını kaplayan sarmaşığın altında kalan çiviye takılı bir anahtarı aldı. Anahtarı kilide sokarak çevirdi. Açılan kapıdan hep beraber içeri girdiler.

Lucy ilk anda kendini çok kötü yerleştirilmiş bir müzede hissetti. İki Roma imparatorunun mermer büstleri patlak gözleriyle ona bakıyor, grekoromen döneminden kalma eski bir mermer lahit hemen dikkat çekiyor, sinsi gülüşlü bir Venüs heykeli kaidesinin üstünde durmuş, adeta drapeli giysilerini çekiştiriyordu. Bu sanat eserlerinin yanında birkaç zigon sehpa, üst üste kapatılmış sandalyeler ve paslı bir testere, iki kova, farelerin yemiş olduğu araba koltukları ve bir ayağı eksik yeşil bir demir bahçe sandalyesi gibi daha bir sürü kırıntı döküntü de oraya atılmıştı.

"Sanırım boya kutularını burada bir yerde görmüştüm" diyen Alexander köşeye doğru giderek, yıpranmaktan paçavra haline gelmiş bir perdeyi yana çekti.

Birkaç kutu boya ve kuruyup sertleşmiş fırçalar buldular.

"Bu durumda terebentine de gerek olacak" diye açıkladı Lucy.

Ancak terebentin bulamadılar. Çocuklar hemen bisikletlerine atlayıp, satın almaya gidebileceklerini belirtince Lucy de onları bu konuda cesaretlendirdi. Golf rakamlarını boyamanın onları bir süre için oyalayıp eğlendireceğini düşünüyordu.

Delikanlılar onu ambarda yalnız bırakarak uzaklaştılar.

"Buranın gerçekten düzenlenmesi gerekiyor" diye mırıldandı Lucy arkalarından.

"Benim için hava hoş" diye Alexander fikrini açıkladı. "Her etkinlikten önce temizlenip düzenleniyor ama yılın bu mevsiminde kullanılmadığı için buna gerek duyulmuyor."

"Anahtarı tekrar kapının dışına mı asayım? Yeri orası mı?"

"Evet. Gördüğünüz gibi burada çalınmaya değecek bir şey yok. Kimse bu iğrenç mermer heykelleri istemiyor, ayrıca da birkaç ton ağırlığındalar."

Lucy, ona hak verdi. Yaşlı Bay Crackenthorpe'un sanat zevkini o da anlayamıyordu. Her devrin en çirkin örneğini seçmek için özel bir yeteneği olsa gerekti.

Delikanlılar gittikten sonra bir süre ambarın ortasında durarak etrafına bakındı. Birden

gözleri lahide takılıp kaldı.

Bu lahit...

Ambarın havası uzunca bir süredir havalandırılmamış olmanın etkisiyle küf kokuyordu. Lucy lahidin yanına gitti. Ağır, taş bir kapakla sıkı sıkıya kapalıydı. Lucy kapağa kuşkuyla baktı.

Ambardan çıkıp mutfağa gitti ve ağır bir demir manivela kolu bularak geri döndü.

Bu güç isteyen bir işti ama Lucy vazgeçmedi.

Manivela kolunun hareketlendirdiği kapak yavaşça yana kaydı.

Tam açılmamıştı ama bu açıklık Lucy'nin içeride olanı görmesi için yeterliydi...

BÖLÜM 6

Birkaç dakika sonra Lucy sapsarı bir yüzle ambarı terk ederek, kapıyı kilitledi ve anahtarı yeniden dışarıdaki çiviye astı.

Doğruca ahırlara gitti, arabasını çıkarıp arka kapıdan çıktı. Postanenin önüne park etti. Telefon kulübesine girerek parayı attı ve numarayı çevirdi.

"Miss Marple ile görüşmek istiyorum."

"Şu anda dinleniyor, efendim! Bayan Eyelesbarrow değil mi?"

"Evet."

"Onu rahatsız etmeyeceğim, bu kesin, hanımefendi! Yaşlı bir kadın ve dinlenmeye gereksinimi var."

"Onu kaldırmalısınız. Bu çok önemli."

"Yapmayacağımı..."

"Lütfen bir an önce söylediğimi yapar mısınız?"

Gereğinde Lucy'nin sesi demir kadar sert çıkabiliyordu. Florence otoriteyi hemen tanıyan ve ne derece ileri gidebileceğini çok iyi bilen bir kadındı.

Kısa bir süre sonra ahizede Miss Marple'ın sesi duyuldu. "Efendim, Lucy?" Lucy derin bir nefes aldı. "Haklısınız" dedi. "Buldum onu."

"Bir kadın cesedi mi?"

"Evet. Kürklü bir kadın cesedi. Evin yakınında müze-depo gibi kullanılan ambardaki bir lahidin içinde. Bu durumda ne yapmamı istiyorsunuz? Polise haber vermem gerektiğini düşünüyorum, ne dersiniz?"

"Evet. Polise haber verin. Hem de hemen."

"Peki ama ya diğer konular? Sizle ilgili ne anlatacağım? İlk bilmek isteyecekleri hiç kuşkusuz hiçbir neden yokken lahidin tonlarca ağırlıktaki kapağını niçin aralama gereği duyduğum olacak. Bir neden uydurmamı mı tercih ederdiniz? Sanırım bulabilirim de."

Miss Marple yavaş, sakin ancak kararlı bir tonda yanıtladı. "Hayır. Sanırım artık gerçeği anlatmanın zamanı geldiğini siz de biliyorsunuz."

"Sizinle ilgili olarak da mı?"

"Her konuda."

Lucy'nin solgun yüzü ani bir gülümsemeyle aydınlandı.

"Bu benim için çok kolay olacak" dedi. "Ama inanmakta oldukça zorlanacaklarını sanıyorum."

Telefonu kapadıktan sonra bir dakika kadar bekledi ve polis merkezinin numarasını çevirdi.

"Biraz önce Rutherford Hall'daki Uzun Ambar'da bir lahidin içinde bir kadın cesedi buldum."

"Ne dediniz?"

Lucy cümlesini tekrarladı ve bir sonraki soruyu beklemeden adını verdi.

Daha sonra eve geri dönerek, arabasını kapının önüne park edip eve girdi. Antrede bir an durup düşündü.

Daha sonra başını sallayarak düşüncelerini onayladı ve doğruca Miss Crackenthorpe'un babasına The Times'ın bulmacasını çözmekte yardımcı olduğu kütüphaneye yürüdü.

"Sizinle bir dakika konuşabilir miyim, Miss Crackenthorpe?"

Emma başını kaldırdı; yüzünden bir endişe dalgası geçti. Lucy bu endişenin evle ilgili bir duygu olduğunu düşündü. Evde çalışanlar genellikle bu tür sözlerin ardından istifalarını bildirirlerdi.

"Haydi kızım, söyle ne söyleyeceksen!" diye yaşlı Bay Crackenthorpe öfkeyle söylendi.

Lucy, Emma'ya dönerek yineledi.

"Sizinle yalnız konuşmak istiyorum, lütfen!"

"Saçmalık bu!" diye bağırdı Bay Crackenthorpe öfkeyle. "Söyleyeceğinizi burada söyleyin."

"Bir dakika baba!" diyen Emma ayağa kalkarak, kapıya doğru ilerledi.

"Her neyse! Bu bekleyebilirdi" dedi yaşlı adam hoşnutsuzlukla.

"Üzgünüm ama bekleyemez" diye yanıtladı Lucy.

Bay Crackenthorpe öfkeyle bağırdı.

"Bu ne saçmalık! Ne saygısızlık!"

Emma antreye çıktı. Lucy de onu izleyerek kapıyı arkasından kapadı.

"Evet" dedi Emma. "Ne oldu? Eğer çocuklar geldiği için işlerinizin çok ağırlaştığını düşünüyorsanız size yardımcı olabilir..."

"Konu bu değil" dedi Lucy. "Babanızın yaşlı ve hasta olması ayrıca onun şoka girmesinden endişelendiğim için içeride konuşmak istemedim. Bakın işin gerçeği şu, Uzun Ambar'daki lahidin içinde bir kadın cesedi buldum."

Emma Crackenthorpe şaşkınlıktan donakalmıştı. "Lahitte mi? Bir kadın cesedi mi? Öldürülmüş mü? Ama bu olanaksız!"

"Korkarım bu doğru. Polisi aradım. Her an gelebilirler."

Emma'nın yanakları kızardı. "Bundan önce beni haberdar etmeliydiniz... yani polisi aramadan önce."

"Üzgünüm" dedi Lucy.

"Ama sizin telefon ettiğinizi duymadım..." Emma'nın bakışları antredeki sehpanın üzerinde duran telefon ahizesine takılmıştı.

"Yolun aşağısındaki postaneden telefon ettim."

"Çok tuhaf! Niçin buradan aramadınız?"

Lucy aceleyle düşündü.

"Çocukların yakınlarda olup... duyacaklarından korktum... yani buradan aradığım takdirde."

"Anlıyorum... evet... anlıyorum. Polislerin gelmekte olduklarını söylediniz, değil mi?"

"Sanırım geldiler bile."

Aynı anda kapının önünde duran bir arabanın acı fren sesi duyuldu ve hemen ardından kapının zili bütün evde yankıladı.

***

"İnanın bana üzgün, çok üzgünüm" dedi Müfettiş Bacon tekrar tekrar. "Sizden bunu yapmanızı istediğim için çok üzgünüm."

Koluna girerek Emma Crackenthorpe'u ambardan dışarı çıkardı. Emma'nın yüzü sapsarıydı, hasta ve bitkin görünüyor ancak yine de dimdik yürüyordu.

"Bu kadını daha önce hiç görmediğimden eminim."

"Buraya kadar geldiğiniz için size minnettarız, Miss Crackenthorpe. Bütün bilmek istediğimiz buydu. Biraz uzansanız?"

"Babamın yanına gitmeliyim. Konuyu duyar duymaz Dr. Quimper'i aradım. Şu anda onun yanında olmalı."

Antreye girdiklerinde Dr. Quimper kütüphaneden çıkıyordu. İriyarı ve güler yüzlü bir adamdı; düşünmeden yaptığı alaycı espriler hastalarının hoşuna bile gidiyordu.

Müfettişle birbirlerini başlarını sallayarak selamladılar.

"Miss Crackenthorpe çok tatsız bir işi cesaretle başardı" dedi Müfettiş Bacon.

"Tebrikler Emma" diyen doktor kolunu kadının omzuna koydu. "Çok dirençli birisin. Bunu her zaman biliyordum. Hiç merak etme, baban iyi. Şimdi içeri girip onunla sakin bir şekilde konuşun. Daha sonra da yemek odasına giderek bir kadeh brendi içmeni öneriyorum. Bunun bir doktor talimatı olduğunu dikkate almalısın."

Emma minnettarlıkla gülümseyerek kütüphaneye girdi.

"Bu kadın dünyanın tadı tuzu!" dedi doktor arkasından bakarak. "Hiç evlenmemiş olması ne şanssızlık. Erkeklerden oluşan bir ailedeki tek kadın olmanın çilesini çekiyor. Bildiğim kadarıyla diğer kız kardeşi on yedi yaşında evlenip kendini kurtarmış. Üstelik de Emma gerçekten güzel, alımlı bir kadın. Çok iyi bir eş ve anne olurdu."

"Sanırım o kendini babasına adamış" dedi Müfettiş Bacon.

"Pek sayılmaz. Ama o da birçok kadın gibi erkek milletini nasıl memnun edeceğini içgüdüsel olarak çok iyi biliyor. Babasının hasta özeni görmekten hoşlandığını biliyor ve ona ağır hastaymış gibi davranıyor. Ağabeyleriyle de durum aynı. Cedric'e iyi bir ressam olduğunu hissettiriyor, adı neydi, diğer ağabeyine, evet Harold... onun kararlarına ne kadar önem verdiğini belli ediyor; Alfred'in ise akıllılık saydığı karanlık ticari ilişkilerine ilişkin öyküleri merakla dinliyor. Evet o... hiç kuşkusuz... çok akıllı bir kadın. Neyse, herhangi bir şey için bana ihtiyacınız var mı? Eğer Johnstone işini bitirdiyse (Johnstone adli tabipti) cesede bir göz atabilir miyim? Belki o da benim tıbbi hatalarımdan biridir?"

"Evet, doktor, cesede bir göz atmanız gerçekten de çok iyi olacak. Kim olduğunu tanımlamaya çalışıyoruz. Sanırım bu konuda ihtiyar Bay Crackenthorpe'un yardımına başvurmamız olanaksız. Bu onu çok fazla zorlamak olur!"

"Zorlamak mı? Saçma. Asıl ona bir göz atma fırsatı vermezseniz sizi asla affetmeyecektir. Bunu merakla bekliyor. Böylesine heyecanlandırıcı bir olay sanırım son on beş yıldır karşısına çıkmadı... ayrıca bunun için tek bir metelik bile harcamasına da

gerek yok."

"O zaman gerçekte o kadar da hasta değil!"

"Yetmiş iki yaşında" dedi doktor. "Onun tek sorunu da bu yaş. Zaman zaman romatizmadan dolayı şikayetleri oluyor... ama kimin yok ki? Kendisi buna arterit teşhisi koymuş. Yemeklerden sonra nabzı biraz yükseliyor... niçin olmasın ki? Ama o bunu kalbinde bir sem olduğu şeklinde nitelendiriyor. Aslında istediği her şeyi yapabilecek güçte. Onun gibi birçok hastam var. Sağlıklı olduklarını, iyi olduklarını inatla ileri sürenler genelde gerçekten çok hasta olanlardır. Neyse, haydi şimdi gidip cesede bakalım. İğrenç bir görüntü, değil mi?"

"Johnstone kadının iki üç hafta önce öldüğünü tahmin ediyor."

"O zaman gerçekten korkunçtur."

Doktor lahidin önünde durarak korkunç olarak nitelendirdiği görüntüyü samimi bir merak ve profesyonel bir soğukkanlılıkla izledi.

"Onu daha önce hiç görmedim. Hastam değil. Onu daha önce Brackhampton çevresinde gördüğümü de sanmıyorum. Çok güzel bir kadınmış... hımm, biri ondan gerçekten nefret ediyormuş."

Yeniden dışarı açık havaya çıktılar. Dr. Quimper eve doğru baktı.

"Bulunduğu yer... nasıl diyorsunuz? Evet, Uzun Ambar... bir lahidin içinde! Gerçekten olağandışı! Gizemli! Cesedi kim bulmuş?"

"Bayan Lucy Eyelesbarrow."

"Evin hanımının son yardımcısı mı? İşi mi yokmuş, lahidin içinde ne arıyormuş?"

"Ben de aynı şeyi merak ediyordum" diye açıkladı Müfettiş Bacon düşünceli bir tavırla. "Ona bunu sormayı düşünüyordum. Neyse, Bay Crackenthorpe'a gelelim. Ona cesedi..."

"Onu getireyim."

Biraz sonra Bay Crackenthorpe battaniyelere sarınmış bir halde yanında doktorla ağır adımlarla ilerleyerek geldi.

"Rezalet bu!" dedi. "Gerçek bir rezalet. O lahidi 1908 yılında Floransa'dan getirmiştim... durun bakayım yoksa 1909 muydu?"

"Sakin olmalısınız" diye uyardı doktor. "Bu hoş bir görüntü değil."

"Ne kadar hasta olursam olayım sorumluluklarımı yerine getirmem gerekiyor, değil mi?"

Ancak yine de Bay Crackenthorpe'un Uzun Ambar'ın içine yaptığı çok kısa bir ziyaret bile perişan bir halde, hızla dışarı açık havaya çıkmasına yetti.

"Onu daha önce hiç görmedim" dedi. "Bunun anlamı ne? Utanç verici bir durum! Şimdi aklıma geldi. Lahidi Floransa'dan değil... Napoli'den almıştım. Çok nadide bir eser. Şimdi de aptal kadının teki çıkıp kendini onun içinde öldürtüyor."

Paltosunun sol yakasına sıkı sıkı yapıştı.

"Bu kadarı benim için çok fazla... Kalbim... Emma nerede? Doktor..."

Doktor Quimper koluna girdi.

"Birazdan iyileşeceksiniz" dedi. "Size basit bir sakinleştirici önereceğim. Bir kadeh brendi."

Hep beraber eve doğru ilerlediler.

"Bayım! Bayım, lütfen bakar mısınız?"

Müfettiş Bacon arkasını döndü. Çocuklar soluk soluğa bir halde bisikletlerinin üzerinde eve dönmüşlerdi. Yüz ifadelerinde meraklı bir yalvarma okunuyordu.

"Lütfen cesedi görebilir miyiz?" diye seslendiler bir ağızdan.

"Hayır, göremezsiniz" dedi Müfettiş Bacon.

"Lütfen, lütfen izin verin. Kim bilebilir ki? Belki de onu biz teşhis edebiliriz. Lütfen buna engel olmayın. Bu doğru değil. Evimizin ambarında bir cinayet işleniyor. Bu belki de bir daha asla karşılaşamayacağımız bir olay. Lütfen adil olun, bayım!"

"Siz de kimsiniz?"

"Ben Alexander Eastley'im, bu da arkadaşım James Stoddart-West."

"Daha önce bir yerlerde açık renk sincap kürkünden bir manto giymiş sarışın bir kadın gördünüz mü?"

"Evet, gördüğümden kesinlikle eminim" dedi Alexander kararlılıkla. "Eğer cesede bir bakabilirsem..."

"Onları içeri alabilirsin Sanders" dedi Müfettiş Bacon ambarın kapısında duran polis memuruna seslenerek. "Yaşamda yalnızca bir kez genç olunuyor."

"Oh, bayım çok teşekkür ederiz." Her iki delikanlı da sevinçle haykırdılar. "Çok iyisiniz!"

Bacon eve doğru yöneldi.

Şimdi artık, Bayan Eyelesbarrow'u dinlemeliyim, diye düşünüyordu.

***

Lucy polisi Uzun Ambar'a götürüp onlara cesedi nasıl bulduğunu kısaca açıkladıktan sonra eve döndü. Ancak polisin ondan öğrenmek isteyeceklerinin bu kadarla kalmayacağını çok iyi biliyordu.

Müfettiş Bacon'ın onunla konuşmak istediği söylendiğinde, akşam yemeği için kızartacağı cipslerin patateslerini soymayı henüz bitirmişti. Patatesleri ince ince doğradıktan sonra soğuk tuzlu suyla dolu büyük bir kabın içine koyarak kendisini almaya gelen polisin ardından müfettişin beklediği odaya gitti. Rahat bir tavırla oturup kendisine sorulacak soruları beklemeye başladı.

Adını ve Londra'daki adresini verdikten sonra sorulmasını beklemeden ekledi. "Hakkımda bilgi alabileceğiniz birkaç isim ve adreslerini de vermek isterim."

Verdiği isimler çok tanınmış saygın kişilere aitti; donanmadan bir amiral, Oxford Üniversitesi'nden bir öğretim üyesi ve kraliyet ailesine mensup bir bayan. Müfettiş Bacon duyduğu isimlerden hiç istenmeden çok etkilenmişti.

"Evet, Bayan Eyelesbarrow, Uzun Ambar'a gitmenizin nedeninin orada boya bulmak olduğunu söylemiştiniz, değil mi? Boyaları bulduktan sonra bir manivela kolu alıp lahidin kapağını yerinden oynatıp içinde cesedi buldunuz. Peki ama lahidin içinde ne bulmayı umuyordunuz?"

"Ceset arıyordum" diye yanıtladı Lucy.

"Ceset arıyordunuz... ve buldunuz! Sizce de bu çok olağandışı bir öykü değil mi?"

"Oh evet, gerçekten olağandışı ve gizemli bir öykü. Ancak sizden bana konuyu açıklama olanağı vermenizi rica edeceğim."

"Bence de açıklamanız doğru olacak."

Lucy sansasyonel keşfine kadar olan olayları harfi harfine açıkladı.

Müfettiş anlatılanları tam bir sessizlik içinde ilgiyle dinledi.

"Yaşlı bir hanım tarafından bu evde işe girmek ve evle çevresini bir ceset aramak için görevlendirildiğinizi söylüyorsunuz. Bu doğru mu?"

"Evet."

"Peki bu yaşlı hanım kim?"

"Miss Jane Marple. Şu aralar Madison Road 4'te oturuyor."

Müfettiş adresi not aldı.

"Bu hikâyeye inanmamı mı bekliyorsunuz?"

Lucy nezaketle gülümsedi. "Miss Marple ile konuşup onun da onayını almadığınız sürece hayır."

"Onunla elbette ki konuşacağım. Kendini aşan konulara karışan biri olmalı."

Lucy, Miss Marple'ın bedensel zayıflığı olmasa müfettişin onunla ilgili yorumunda tamamen haklı sayılabileceğini düşündüyse de bunu belirtmeyi gereksiz görerek, sordu.

"Miss Crackenthorpe'a ne anlatmayı düşünüyorsunuz? Benimle ilgili olarak, demek istiyorum?"

"Niçin soruyorsunuz?"

"Mise Marple ile yaptığım anlaşmaya göre benden yapılması isteneni yapıp bulmamı istediği cesedi buldum. Ancak şu an için Miss Crackenthorpe'un yanında çalışıyorum. Evde doyurulmayı bekleyen iki çocuk var; bu olanlardan sonra sanırım yakında daha birçok akraba da merak nedeniyle buraya geleceklerdir. Onun ev işlerinde yardımcıya ihtiyacı var. Eğer ona bu göreve gelmemin tek nedeninin ceset avına çıkmak olduğunu söyleyecek olursanız büyük olasılıkla işime son verecektir. Diğer yönden söylemezseniz işimi sürdürüp ona yardımcı olabilirim."

Müfettiş Lucy'yi sert bakışlarla süzdü.

"Şu an için bunları hiç kimseye söylemeyi düşünmüyorum" diye açıkladı. "İfadeniz henüz doğrulanmadı. Her şeye rağmen tüm bunları uydurmuş da olabileceğiniz ihtimalini göz önünde tutmam gerekiyor..."

Lucy ayağa kalktı.

"Teşekkür ederim. O zaman mutfağa dönüp işlerime devam edeyim."

BÖLÜM 7

"Sizce bu konuda Scotland Yard'dan destek istememiz daha doğru olmayacak mı? Siz ne düşünüyorsunuz, Bacon?"

Polis müdürü Müfettiş Bacon'ı soran gözlerle süzüyordu. Müfettiş iriyarı, kuvvetli bir adamdı... Yüzünde tüm insanlardan iğreniyor gibi bir ifade vardı.

"Kadın bu yöreden değil!" dedi. "İç çamaşırlarına bakılırsa, onun yabancı olduğunu da düşünebiliriz. Yine de..." diye ekledi Müfettiş Bacon aceleyle. "Şu an için bu konuda bir açıklama yapmayı düşünmüyorum. Resmi soruşturmanın sonuna kadar bu konuyu elimizde bir koz olarak saklamanın doğru olacağı düşüncesindeyim."

Polis müdürü başıyla onayladı.

"Soruşturma tamamen resmi olacak değil mi?"

"Evet efendim. Sorgu yargıcıyla görüştüm bile."

"Soruşturma ne zaman?"

"Yarın. O zamana kadar Crackenthorpe ailesinin diğer fertleri de gelmiş olacaklar. Kim bilir belki aralarından biri kadını teşhis edebilir. Hepsi burada olacaklar."

Elinde tuttuğu listeyi gözden geçirdi.

"Harold Crackenthorpe, şehirde yaşıyor, çok önemli pozisyonda olan biri olduğu anlaşılıyor. Sonra Alfred... onun ne iş yaptığını bilmiyorum. Cedric... O ailenin yurtdışında yaşayan bireyi. Ressam." Müfettiş bu son sözcüğü söylerken ağzını küçümseyen bir biçimde buruşturmuştu. Polis müdürü bıyık altından gülümsedi.

"Crackenthorpe ailesinin bu cinayetle herhangi bir şekilde ilgisi olduğunu düşünmeniz için bir neden yok, değil mi?" diye sordu.

"Cesedin onların arazisinde bulunmuş olması dışında hayır" diye yanıtladı Müfettiş Bacon. "Tabi ailenin sanatkâr olan bireyi, şu yurtdışında yaşayan ressam onu teşhis edebilir. Beni asıl rahatsız eden şu trenle ilgili olarak anlatılan saçmalıklar."

"Ah, evet. Şu yaşlı kadını ziyaret ettin değil mi?... Adı neydi?... (Masasının üzerinde duran not defterine bir göz attı.) Miss Marple?"

"Evet, efendim. O bu konuda çok kesin ve ısrarlı konuşuyor. Bunamış olup olmadığını kesin olarak söyleyemem ama öyküsünde ısrarlı olduğu kesin... arkadaşının trende gördükleri ve sonrasıyla ilgili. Aslında bütün bu durum yaşlı kadınlarda sıkça görülür...

bilirsiniz bahçelerinde uçan daireler gördükleri ya da kütüphaneden aldıkları kitapta Rus ajanlarını deşifre ettikleri gibi öyküler uydururlar... yaşlı kadının bilinçaltının bir çeşit yanılsaması olduğunu söylemek isterdim. Ama onun bu genç bayanı ayarladığı, kendine yardımcı olup cesedi bulmasını istediği de kesin... üstelik o da bu görevi başarıyla gerçekleştirdi."

"Ve cesedi buldu" diye belirtti polis müdürü. "Evet, bu çok dikkat çekici bir öykü. Marple, Miss Jane Marple... bu isim bana hiç yabancı gelmiyor... bir yerlerden anımsıyor gibiyim... Neyse, Scotland Yard'la bağlantı kuracağım. Bence de bunun bizim görev alanımızı aşan, yöresel bir olay olmadığını söylemekte haklısınız. Yine de konuyu şimdilik gizli tutalım. Basına da mümkün olduğunca az bilgi vermeye çalışalım."

***

Soruşturma tamamen şekilsel bir olaydı. Cesedi teşhis etmek isteyen kimse çıkmadı. Lucy'den cesedi buluşuyla ilgili ifadesini yinelemesi istendi; adli tabip ise ölümün zamanını ve boğulma suretiyle gerçekleştiğini belirtti. Kovuşturmanın geri kalanı ise ileri bir tarihe bırakıldı.

Davanın yapıldığı mahkeme salonundan çıktıklarında Crackenthorpe ailesini fırtınalı ve soğuk bir hava karşıladı. Beş kişiydiler: Emma, Cedric, Harold, Alfred ve ölen kız kardeşleri Edith'in kocası olan Bryan Eastley. Crackenthorpe ailesinin yasal işleriyle uğraşan ve onların yasal temsilcisi olan avukatlık bürosunun kıdemli ortaklarından Bay Wimborne da onlarla birlikteydi. Tüm zorluklara rağmen Londra'dan mahkemede bulunmak için bizzat gelmişti. Hep bir arada bir süre için adliyenin dışında üşüyerek durdular. Dışarıda hatırı sayılır bir kalabalık birikmişti; "lahitteki ceset" konusuyla ilgili ayrıntılar gerek Londra gazetelerinde gerekse yerel basında oldukça yer almıştı.

Bir mırıltı duyuldu. "İşte onlar..."

Emma sert bir şekilde, "Haydi gidelim!" dedi.

Kiraladıkları büyük Daimler araba önlerine yanaştı. Emma hemen binerek Lucy'yi yanına çağırdı. Bay Wimborne, Cedric ve Harold onları izlediler. "Alfred'i ben küçük arabama alabilirim." Bunu diyen Bryan Eastley'di. Şoför kapıyı kapadı ve araba yola koyuldu.

"Durur musunuz!" diye bağırdı Emma birden. "Bunlar bizim çocuklar!"

Bütün itirazlarına rağmen iki çocuğu Rutherford Hall'da bırakmış, mahkemeye gelmelerine izin vermemişlerdi. Ama işte şimdi ağızları kulaklarında karşılarındaydılar.

"Bisikletle geldik" diye açıkladı Stoddart-West. "Polis memuru son derece nazik

davranarak mahkeme salonunun arkasında bir yerde oturmamıza izin verdi. Umarım bize kızmadınız, Miss Crackenthorpe" diye ekledi kibarca.

Cedric, "Hayır. Kızmadı" diye kız kardeşinin yerine yanıtladı. "İnsan yalnızca bir kez genç olur. Bu gördüğünüz ilk soruşturma, değil mi?"

"Çok şaşırtıcıydı" diye açıkladı Alexander. "Her şey o kadar çabuk olup bitti ki."

Harold öfkeyle söze karıştı.

"Burada böyle sohbet etmeyi sürdüremeyiz. Bu kalabalığın önünde. Üstelik de kameraların karşısında."

Ondan gelen bir işaretle şoför yeniden hareket etti. Çocuklar arkalarından neşeyle el salladılar.

"Çok çabuk olup bitti" diye mırıldandı Cedric. "Tek düşündükleri bu, ah şu gençler! Her şeyin daha yeni başladığının farkında bile değiller."

"Bütün bu olanlar çok üzücü. Gerçekten çok büyük şanssızlık..." dedi Harold. "Bence..."

O anda bakışları, ince dudaklarını birbirine bastırıp başını bu konudan hiç hoşlanmadığını belirtir şekilde sallayan Bay Wimborne'na takıldı.

"Olayın yakın bir tarihte başarıyla açıklığa kavuşturulacağını umuyorum" dedi manalı bir şekilde. "Polis konuyla etkin bir şekilde uğraşıyor. Yine de tüm bu olanlar Harold'un da söylediği gibi çok üzücü, büyük şanssızlık."

Konuştuğu sürece Lucy'ye bakıyordu. Yüz ifadesinden belirgin bir sıkıntı okunuyordu. Bakışları, 'Eğer bu bayan üzerine vazife olmayan işlere burnunu sokmamış olsa, bütün bunlar olmayacaktı,' demek ister gibiydi.

Bu saptama ya da aynı anlama gelen daha hafifletilmişi Harold'un sözlerinde de dile geldi.

"Bu arada Bayan eh-eh-Eyelesbarrow, bu lahidin içine bakmak nasıl oldu da aklınıza geldi?"

Lucy aile bireylerinden birinin bu konuyu sormakta bu kadar gecikmiş olmasına zaten çok şaşırıyordu. Polisin ilk olarak bunu soracağından emindi; öyle de olmuştu. Başka birinin o ana kadar bunu yapmamış olması ise gerçekten tuhaftı.

Cedric, Emma, Harold ve Bay Wimborne hepsi birden Lucy'ye bakmaya başladılar.

Lucy elbette ki vereceği yanıtı çok önceden hazırlamıştı.

"Nasıl söyleyeyim..." diye söze başladıktan sonra tereddütlü bir sesle ekledi. "Tam olarak bilemiyorum ama... birden ambarın bir an önce kıyı bucak düzenlenip, temizlenmesi gerektiği hissine kapıldım. Orada..." Tereddüt edercesine bir an için sustuktan sonra ekledi, "...çok tuhaf ve iğrenç bir koku vardı..."

Karşısındakilerin bu düşüncenin iğrençliği karşısında irkileceklerini önceden planlamıştı...

Bay Wimborne mırıldandı.

"Evet, evet, tabi... adli tabip üç hafta gibi bir süre beklediğini söyledi... Biliyor musunuz bence hepimiz bu meseleyi düşünmemeye ve kafamıza takmamaya çalışmalıyız." Bu arada rengi iyice solan Emma'ya dönerek anlayışla gülümsedi. "Unutmayalım ki" diye ekledi. "Bu zavallı şanssız genç kadının neyse ki aramızdan biriyle herhangi bir ilişkisi yok."

Cedric söze karıştı. "Bu konudan kesinlikle emin olmak mümkün değil, değil mi?"

Lucy Eyelesbarrow onu şaşkınlıkla süzdü. Üç kardeş arasındaki belirgin farklılık Lucy'nin ilk anda dikkatini çekmişti. Cedric iri yarı gövdesi, güneş yanığı, sivilceli yüzü, dağınık siyah saçları olan neşeli davranışlarıyla dikkat çeken biriydi. Yüzünde bir karış sakalla havaalanına inmiş, mahkemeye gelmeden tıraş olduysa da giysilerini değiştirmeye gerek duymamıştı. Bu buruşuk eski, gri flanel pantolon, yıpranmış, yer yer örülmüş ceketten başka giysisi yok gibiydi. Anlaşılan gerçek anlamda bir bohem yaşamı sürmekten gurur duyuyordu.

Onun aksine ağabeyi Harold tam anlamıyla şehirli bir centilmen ve önemli şirketlerin yöneticisiydi. Uzun boylu, dik duruşlu, gösterişli bir tipti; şakaklarında yer yer ağarmış siyah saçları ve ince bakımlı bir bıyığı vardı. Koyu renk şık bir takım elbise giymiş, parlak gri bir kravat takmıştı. Dış görünüşünden ne olduğu hemen anlaşılıyordu; başarılı ve dürüst bir işadamı.

Soğuk bir sesle konuşmaya başladı.

"Bu fikirlerini şimdilik kendine saklayabilirsin, Cedric!"

"Peki ama niçin? Ne de olsa ceset bizim ambarımızda bulunmadı mı? Orada ne arıyordu?"

Bay Wimborne hafifçe öksürerek, konuşmaya katıldı.

"Belki de şey... orada bir randevuya gelmişti. Anahtarın kapının dışındaki çiviye takılı olduğu herkesçe biliniyordu sanırım."

Ses tonu böyle tedbirsiz davranışı onaylamadığı için karşısındakileri suçlar gibiydi. Öyle ki Emma hemen özür dilercesine konuşmaya başladı.

"Bu savaş sıralarında başlamış bir alışkanlık. A. R. P. hava savunma birlikleri için. Orada küçük bir ispirto ocağı varmış, kendileri için kakao pişiriyorlarmış. Daha sonraları da, orada gerçekten kimsenin alıp götürmeyi isteyeceği bir şey olmadığı için bu alışkanlığı sürdürüp anahtarı çivide asılı bıraktık. Kadın derneklerinin üyeleri için kolaylık oluyor. Eğer anahtarı evde saklasak bu onlar için sorun olacaktı. Orayı hazırlamak istedikleri zaman evde kimsenin olmaması halinde işleri aksayabilirdi. Evde genellikle gündelikçi çalıştırdığımı, sürekli yardımcımız olmadığını biliyorsunuz..."

Sesi giderek kayboldu. Gerçi gereksiz ayrıntılı bir açıklama yapmaya çalışmıştı ama kafasının çok daha başka yerlerde olduğu belliydi.

Cedric onu şaşkınlıkla süzdükten sonra sordu.

"Endişeli görünüyorsun, kardeşim. Ne oldu?"

Harold kızgınlıkla söylendi.

"Böyle bir şeyi nasıl sorabilirsin?"

"Tabi sorarım. Tamam anlıyorum, yabancı genç bir kadın Rutherford Hall'daki bir ambarda cinayete kurban gitti; (Bu biraz Victorian tipi dramı andırıyor ama), tamam Emma bu nedenle şoka girdi... hepsi tamam da Emma her zaman çok soğukkanlı, aklı başında bir kızdı. Şimdi birden böylesine endişelenmesine bir anlam veremiyorum. Boş vermelisin böyle şeyleri Emma, insanoğlu her şeye alışır!"

"Bazı insanlar cinayet gibi olaylara senden biraz daha zor alışabilir" dedi Harold iğneleyici bir tonda. Sizin yaşadığınız yerlerde cinayetlerin daha gündelik konular olduğunu düşünebiliyorum; Majorka'da..."

"Majorka değil, İbiza."

"Aynı şey."

"Aynı değil... Çok farklı bir ada."

Harold konuşmasını sürdürdü.

"Cinayetin senin için gündelik olağan bir olay sayılabileceğini söylemek istiyordum; özellikle de hiddetli Latin insanları arasında yaşamaya alışmış biri olarak. Bizler İngiltere'de bu tür konuları daha ciddiye alıyoruz." Giderek artan bir öfkeyle ekledi. "Ayrıca Cedric, toplum içine özellikle de resmi bir soruşturmaya bu giysilerle gelmeyi..."

"Giysilerimin nesi var? Çok rahat."

"Bulunduğun yere uygun değil."

"Her neyse, yanımda bulunan tek giysim bu. Böyle sıkıcı bir konuda ailemi yalnız bırakmamak için apar topar yola çıkmak zorunda kalınca eve uğrayıp gardırobunu yüklemeye zaman bulamadım. Ayrıca ben ressamım ve ressamlar rahat ettikleri giysileri giyerler."

"Hâlâ resim yapmaya çalışıyor musun?"

"Bana bak Harold, resim yapmaya çalıştığımı söylersen..."

Bay Wimborne otoriter bir tavırla öksürdü.

"Böyle tartışmakla bir yere varamazsınız" diye onları hafifçe azarladı. "Sevgili Emma, şehre dönmeden önce sizin için yapabileceğim bir şey olup olmadığını söylerseniz gerçekten sevineceğim."

Bu uyarı yerini buldu. Emma Crackenthorpe telaşla, "Buraya gelmiş olmanız yeterli. Teşekkürler" dedi.

"Bir şey değil. Resmi soruşturma sırasında ailenin çıkarlarını koruyan yabancı birinin olmasının yararı var. Müfettiş ile Rutherford Hall'da bir görüşme ayarladım. Her ne kadar olay şimdilik karanlık görünüyorsa da kısa sürede her şeyin açığa çıkacağından eminim. Bana sorarsanız olanlar çok belirgin. Emma'nın söylediği gibi Uzun Ambar'ın anahtarının kapının dışındaki çiviye asılı durduğu yöredeki birçok kişi tarafından biliniyor. Kış aylarında pek uğranılmayan bir yer olduğundan yöresel çiftlerin burayı gizli buluşma yeri olarak kullanıyor olmaları çok doğal. Hiç kuşkusuz bir çiftin arasında kavga çıktı ve genç adam bir an için kendini kaybetti. Yaptığının dehşeti içinde kıvranırken de lahidi fark etti ve cesedi ortadan kaldırmak için mükemmel bir yer olduğuna karar verdi."

Lucy, evet, bu da olası görünüyor. İlk etapta düşünülmesi gereken bu, diye aklından geçirdi.

Cedric, "Yöreden bir çift dediniz... ama kimse kızı teşhis edemedi" diye söze girdi.

"Daha araştırmanın başındayız. Kısa bir süre içinde hiç kuşkusuz bir tanıyan çıkacaktır. Tabi söz konusu adamın bu yöreden biri olması, kızın başka bir yerden, örneğin Brackhampton'un başka bir bölgesinden gelmesi de mümkün. Brackhampton büyük bir şehir, son yirmi yılda inanılmayacak kadar büyüdü."

"Eğer ben olsam, soğuk bir ambarda genç bir adamla bulaşmak istemezdim." Cedric yine söze karıştı. "Sinemada biraz el tutuşmayı filan yeğlerdiniz, değil mi Bayan

Eyelesbarrow?"

"Bu ayrıntılara girmemiz gerekli mi? Konuyu değiştirsek olmaz mı?" dedi Harold sıkıntılı bir ses tonuyla.

O anda araba Rutherford Hall'un ana giriş kapısının önünde durdu ve hep beraber arabadan indiler.

BÖLÜM 8

Kütüphaneye girdiklerinde Bay Wimborne'un gözleri parladı; kurnaz bakışlı, yaşlı gözleriyle önceden tanıdığı ve orada buluşmak üzere sözleştiği Müfettiş Bacon ve hemen arkasındaki açık kumral saçlı yakışıklı adamı süzdü.

Müfettiş Bacon hemen adamları birbirlerine tanıştırdı.

"Sizi New Scotland Yard'dan Dedektif-Müfettiş Craddock ile tanıştırmak isterim."

"New Scotland Yard mı?... Hımm." Bay Wimborne'un kaşları çatıldı.

Nazik ve hoş davranışlı bir insan olan Dermot Craddock karşısındakini beklemeden, hemen konuşmaya başladı.

"Bu olayda yerel polis tarafından yardımımız istendi, Bay Wimborne" dedi. "Crackenthorpe ailesini temsil ettiğinizi göz önüne alarak size ayrıntılar hakkında biraz gizli bilgi vermemiz iyi olacak."

Gerçeğin yalnızca bir parçasını açıklayıp, tamamını açıklamış gibi bir izlenim uyandırma konusunda kimse Müfettiş Craddock kadar başarılı olamazdı.

"Sanırım bu konuda Müfettiş Bacon'ın da bir itirazı olmayacaktır" diyerek meslektaşına baktı.

Müfettiş Bacon bütün ciddiyetiyle onaylayarak, bütün bunların önceden planlandığını belli bile etmedi.

"Durumu kısaca özetleyeyim" diye söze girdi Craddock. "Elimizdeki birtakım delillere dayanarak maktulün bu bölgeden biri olmadığı, yurtdışından bu ülkeye geldiği ve buraya Londra üzerinden ulaştığı sonucuna varabiliyoruz. Onun (henüz bundan kesin olarak emin değiliz ama) Fransa'dan gelmiş olduğunu düşünüyoruz."

Bay Wimborne'un kaşları yeniden çatıldı.

"Doğru mu bu?" dedi. "Doğru mu?"

"Bu olasılığı göz önünde bulunduran polis müdürümüz" diye ekledi Müfettiş Bacon. "Olayın bizden çok Scotland Yard'ın görev alanına girdiği kanısına vardı."

"Şu an için tek umudum olayın bir an önce çözülmesi" diye belirtti Bay Wimborne. "Sizin de kolayca anlayacağınız gibi bu olay Crackenthorpe ailesini çok üzdü. Olayla doğrudan bir ilişkileri olmamakla beraber, yine de..."

Bir an için susunca Müfettiş Craddock söze karıştı.

"Arazinizde cinayete kurban gitmiş bir kadın cesedi bulunması elbette ki hiç hoş bir şey değil. Bu konuda sizinle tamamen hemfikirim. Mümkünse aile bireyleriyle kısa bir görüşme yapmak isterdim..."

"Ama niçin, anlayamıyorum..."

"Buna niçin gerek duyduğumuzu, onların bana ne söyleyebileceklerini mi? Büyük olasılıkla önemli hiçbir şey ama... kim bilebilir ki? Bu arada en önemli bilgileri sizden alabileceğimden emin olduğumu söyleme cesaretimi hoş görün. Bu ev ve aile hakkındaki bilgileri."

"Bütün bunların yurtdışından gelip burada öldürülen tamamen yabancı bir genç bayanla ne ilgisi olabilir?"

"İşin püf noktası da bu zaten" diye Craddock yanıtladı. "Buraya niçin geldi? Daha önceden bu evle bir ilişkisi var mıydı? Acaba çok önceleri burada, örneğin hizmetçi olarak çalışmış olabilir mi? Hanımefendinin oda hizmetçisi olarak belki de. Yoksa buraya Rutherford Hall'da Crackenthorpelardan daha önce yaşamış birini ziyaret etmeye mi geldi?"

Bay Wimborne buz kadar soğuk bir sesle Rutherford Hall'da 1884 yılında Josiah Crackenthorpe tarafından yaptırıldığından bu yana bu malikânede yalnızca Crackenthorpe ailesinin yaşadığını belirtti.

Craddock, "İşte bu ilginç!" dedi. "Bana biraz ailenin geçmişinden söz eder misiniz?..."

Bay Wimborne omuzlarını silkti.

"Anlatacak o kadar az şey var ki. Josiah Crackenthorpe çikolata, şeker, bisküvi, sos gibi ürünler üreten bir fabrikanın sahibiydi. Bu işten büyük bir servet yaptı. Bu malikâneyi inşa ettirdi. En büyük oğlu, Luther Crackenthorpe şimdi burada yaşıyor."

"Başka oğlu var mı?"

"Bir oğlu daha vardı; 1911'de bir trafik kazasında öldü."

"Peki Bay Crackenthorpe hiç bu evi satmayı düşünmedi mi?"

"Bunu yapması olanaksız" diye yanıtladı avukat soğuk bir ifadeyle. "Babası vasiyetnamesiyle onun elini kolunu bağladı."

"Bana biraz bu vasiyetnameden bahseder misiniz?"

"Buna gerek var mı?"

Müfettiş Craddock gülümsedi.

"Aksi takdirde gereği halinde, Somerset House'a gidip vasiyetnameye benim şahsen bakmam gerekecek."

Bay Wimborne istemeden sinsice gülümsedi.

"İşte bunda haklısınız müfettiş! İtiraz etmemin tek nedeni bunun konuyla doğrudan bir ilişkisi olmamasıydı. Josiah Crackenthorpe'un vasiyetnamesine gelince, bu bir sır değil. Adı geçen büyük servetinin tamamını yediemine bıraktı; paranın getirisi yaşadığı sürece her yıl oğlu Luther'e ödenecek, onun ölümünden sonraysa eşit olarak Luther'in çocuklarına, Edmund'a, Cedric'e, Harold'a, Alfred'e, Emma'ya ve Edith'e paylaştırılacak. Edmund savaşta öldü, Edith ise dört yıl önce öldü. Bundan dolayı Luther Crackenthorpe'un yaşamının son bulmasının ardından servet Cedric, Harold, Alfred, Emma ve Edith'in oğlu Alexander arasında bölüştürülecek."

"Peki ya ev?"

"Ev Luther'in yaşayan en büyük oğluna ya da vârislerine kalacak."

"Edmund Crackenthorpe evli miydi?"

"Hayır."

"Peki bu durumda malikâne kimin?..."

"Onun bir küçüğü olan oğlanın, yani Cedric'in olacak."

"Bay Luther Crackenthorpe'un bu konuya müdahale etme hakkı yok mu?"

"Hayır."

"Sermaye üzerinde hiçbir yönetim hakkı yok mu?"

"Hayır."

"Bu biraz tuhaf değil mi?" Müfettiş Craddock sinsice gülümsedi. "Bence babası ondan pek hoşlanmıyormuş."

"Doğru tahmin ettiniz" diye Bay Wimborne onayladı. "İhtiyar Josiah büyük oğlunun aile işleriyle, fabrikayla ya da herhangi bir ticari faaliyetle ilgilenmemesinden dolayı düş kırıklığına uğramıştı. Luther zamanının hemen hemen tamamını yurtdışında, seyahatte sanat eserleri toplamakla geçiriyordu. İhtiyar Josiah bu işlerden hiç hoşlanmıyordu. Bu açıdan servetinin daha sonraki nesillere kalması için bir yediemine emanet etmeyi yeğledi."

"Öyleyse şimdilik bu ikinci nesil yaşamlarını kendi kazançlarıyla ya da babalarının onlara vermeyi uygun gördüğü parayla sürdürmek zorunda; babalarıysa hatırı sayılır bir

geliri olmasına rağmen servet üzerinde hiçbir hakka sahip değil, öyle mi?"

"Aynen öyle. Bütün bunların başka bir ülkeden gelmiş, tanınmayan bir genç kadının öldürülmesiyle ne ilgisi olabileceğini anlayamıyorum?"

"İlk bakışta pek bir ilgisi yok gibi görünüyor" dedi Müfettiş Craddock başını sallayarak hak verdiğini belirtti. "Şimdilik yalnızca gerekli soruşturmayı yapmaya çalışıyorum."

Bay Wimborne, onu sert bakışlarla süzdü. Daha sonra yaptığı açıklamadan memnun bir adam edasıyla ayağa kalktı.

"Artık Londra'ya dönme zamanının geldiğini düşünüyorum. Tabi benden öğrenmek isteyeceğiniz başka bir şey yoksa." Sırayla her iki adamı da süzdü. "Hayır, teşekkürler bayım."

Aynı anda dışarıda antrede kapı zilinin yankılandığı duyuldu. "Aman Tanrım" diye mırıldandı Bay Wimborne. "Sanırım gençlerden biri gösteri yapıyor."

Müfettiş Craddock gürültüye rağmen duyulmasını sağlamak amacıyla sesini iyice yükselterek açıkladı.

"Sanırım şimdilik bizim de evden ayrılıp ailenin rahat bir öğlen yemeği yemesine fırsat vermemiz doğru olacak. Müfettiş Bacon'la birlikte daha sonra, on dört on beşte yeniden gelip aile bireyleriyle görüşmeyi düşünüyoruz."

"Bu gerekiyor mu?"

"Olabilir..." Craddock omuzlarını silkti. "Belki de aile bireylerinden biri bize bu kadının kimliğini ortaya çıkarmamıza yardımcı olacak bir ipucu verebilir."

"Bunda kuşkuluyum. Gerçekten kuşkuluyum, müfettiş. Ama yine de size iyi şanslar dilerim. Daha önce de söylediğim gibi herkes için bu olay ne kadar çabuk çözümlenirse o kadar iyi olacak." Başını sallayarak, yavaşça odadan çıktı.

***

Lucy resmi soruşturmadan dönünce doğruca mutfağa gitti. Bryan Eastley kapıdan başını uzattığında öğlen yemeği hazırlıklarıyla meşguldü.

"Size herhangi bir yardımım olabilir mi?" diye sordu. "Ev işlerine elim oldukça yatkındır."

Lucy onu dalgın bakışlarla kısaca süzdü. Bryan mahkeme salonuna doğruca kendi küçük M.G. arabasıyla gelmişti ve Lucy'nin onu inceleme fırsatı olmamıştı.

Sempatik bir görüntüsü vardı. Otuz yaşlarında, genç, kahverengi saçlı, gür, kumral

bıyıklı, hüzünlü bakışlı mavi gözleri olan yakışıklı sayılabilecek bir adamdı.

"Oğlanlar henüz dönmediler" diyerek içeri girip mutfak masasının üstüne oturdu. "Bisikletleriyle buraya ulaşmaları daha yirmi dakika sürer."

Lucy gülümsedi.

"Hiçbir şeyi kaçırmamak konusunda kesin kararlılar."

"Çok doğal, onları kınamıyorum. Kısa yaşamlarında ilk mahkeme deneyimini yaşadılar... hem de doğrudan ailelerini ilgilendiren bir konuda."

"Masadan kalkmanız mümkün mü, Bay Eastley? Tepsiyi oraya koymam gerek."

Bryan istenileni yaptı.

"Aman Tanrım, yağ ne kadar kızmış. İçine ne koymayı düşünüyorsunuz?"

"Yorkshire pudingi yapıyorum."

"Bildiğimiz Yorkshire pudingi. Yanında bir de eski İngiliz usulünde pişirilmiş rozbif; bugünkü yemek bu mu?"

"Evet."

"Cenaze yemeğini andırıyor. Güzel kokuyor." Belirgin bir şekilde mutfağın havasını kokladı. "Gevezeliğimden rahatsız oluyor musunuz?"

"Yardım etmeye geldiyseniz, yardım etmenizi yeğlerim." Fırından bir diğer tepsiyi çıkardı. "İşte... lütfen bu patatesleri döndürür müsünüz, arka tarafları da kızarsın..."

Bryan tereddüt etmeden söyleneni yaptı.

"Bütün bunlar biz mahkemedeyken mi pişti? Ya yansalardı?"

"Olanaksız. Fırının zaman ayarı var."

"Bir tür elektrikli beyin, değil mi?"

Lucy yan gözle ona baktı.

"Doğru. Şimdi tepsiyi yeniden fırına koyun. Bu tutacağı alabilirsiniz. Lütfen ikinci göze yerleştirin. En üst göze Yorkshire pudingini koyacağım."

Bryan denileni yaptıysa da bir an sonra hafifçe bağırdı. "Yandınız mı?"

"Biraz. Önemli bir şey değil. Yemek pişirmek gerçekten tehlikeli bir uğraş."

"Sanırım pek yemek pişirmiyorsunuz?"

"Aslında pişiriyorum... hem de oldukça sık. Ama bu tür şeyler değil! Yumurta haşlayabilirim, tabi saate bakmayı unutmazsam. Aynı şekilde jambonlu yumurta da pişirebiliyorum. Ayrıca ızgarada biftek kızartabilir ya da hazır çorbayı ısıtabilirim. Dairemde küçük bir elektrikli ocağım var..."

"Londra'da mı yaşıyorsunuz?"

"Yaşamak sayılırsa... evet."

Ses tonu üzüntülüydü. Lucy'nin yumurtalı Yorkshire pudingi karışımını tepsiye dökmesini seyretti.

"Ne keyif bu!" dedi iç çekerek.

İşinin önemli kısmını geride bırakmış olmanın rahatlığıyla Lucy genç adama daha dikkatli bakma fırsatı buldu. "Keyifli olan ne... mutfak mı?"

"Evet. Bir an için kendi mutfağımızı anımsadım, küçük bir çocukken yaşadığım aile mutfağını."

Lucy, Bryan Eastley'in kimsesiz ve umutsuz bir havası olduğunu hissetti. Onu daha yakından inceleyince başlangıçta düşündüğünden daha yaşlı olduğunu saptadı. Kırkın üstünde olmalıydı. Onun Alexander'in babası olduğuna inanmak zordu. Henüz on dört yaşlarında duygusal bir genç kızken, savaş sırasında tanıdığı genç pilotları anımsatıyordu. Lucy daha sonraları gelişmiş ve savaş sonrasının dünyasında büyümüştü. Bryan konusunda ise onun hiç gelişmediği, yılların onu değiştirmeden gelip geçtiği gibi bir hisse kapılmıştı. Adamın bir sonraki davranışı da bunu doğrular gibiydi. Yeniden mutfak masasının üstüne oturmuştu.

"Çok zor bir dünyada yaşıyoruz, değil mi?" diye sordu. "Doğru yolu bulup ayakta kalmak çok zor, demek istiyorum. Özellikle de buna göre yetiştirilmemişseniz."

Lucy o anda Emma'nın anlattıklarını anımsadı. "Savaş uçağı pilotuydunuz, değil mi?" diye sordu. "D.F.C. madalyanız vardı, değil mi?"

"İşte sizi asıl yanlış yapmaya sürükleyen de bu! Göğsünüze bir madalya takılıyor ve insanlar sizin için yaşamı kolaylaştıracak her şeyi yapmaya çabalıyorlar. Size iş veriyorlar ve bunun gibi davranmayı sürdürüyorlar. Onlar açısından çok doğru ve saygın bir tutum. Ama bunların hepsi yönetsel görevler, dolayısıyla da hiçbir işi yapmayı öğrenme fırsatı bulamıyorsunuz. Masanın başında oturuyor, rakamlara boğuluyorsunuz. Kendime özgü fikirlerim, hedeflerim vardı, bir iki buluşum oldu. Ama destek bulamadım. Kimseyi bunlar için para yatırmaya ikna edemedim. Eğer biraz sermayem olsaydı..."

Düşünceye daldı.

"Edie'yi biliyorsunuz değil mi? Karımı. Tabi ki tanımıyorsunuz onu. O diğerlerinden çok farklıydı. Hepsinden gençti. Hava Kuvvetleri'nde çalışıyordu. İhtiyarın çatlağın teki olduğunu söylerdi. Gerçekten de öyle. İnanılmayacak kadar cimri. Ama kefenin cebi yok. Öldüğü zaman servet dağıtılacak. Tabi Edie'nin payı Alexander'in olacak. Ama o da paraya yirmi bir yaşına basmadan dokunamayacak."

"Özür dilerim ama tekrar masadan kalkabilir misiniz? Masayı hazırlayıp kızartmanın sosunu yapmak istiyorum."

O sırada Alexander ve Stoddart-West kıpkırmızı yüzlerle nefes nefese mutfağa daldılar.

"Merhaba Bryan!" diye seslendi Alexander babasına dönerek samimiyetle. "Demek buradaydın. Bakar mısın, ne nefis bir kızartma! Yorkshire pudingi de var mı?"

"Evet, var."

"Okulda verilen Yorkshire pudingleri iğrenç yassı ve hamur oluyor."

"Yolumdan çekilir misiniz?" diye sordu Lucy. "Sos hazırlamak istiyorum."

"Sosu biraz çok yapar mısın? İki porsiyon alabilir miyim?"

"Evet."

"Ooo, işte bu hoş!" dedi Stoddart-West üzerine basarak sevinçle.

"Az pişmiş olmasın" diye ekledi Alexander korkarak.

"Olmaz."

Alexander babasına dönüp, "Mükemmel bir aşçı o!" diye belirtti.

Lucy'ye baba oğul arasında bir rol değişimi varmış gibi geldi. Alexander babasıyla anlayışlı bir babanın oğluyla konuşacağı şekilde konuşuyordu.

O sırada Stoddart-West nezaketle sordu. "Size yardımcı olabilir miyim, Bayan Eyelesbarrow?"

"Evet, yardım edebilirsin. Alexander, haydi git ve zili çal. James, sen de bu tepsiyi yemek odasına götürür müsün? Siz de kızartmayı alın, Bay Eastley! Patatesleri ve Yorkshire pudingini de ben getiririm."

"İçeride Scotland Yard'dan gelen biri var" diye belirtti Alexander. "Yemeği bizimle mi yiyecekler."

"Bu teyzenizin vereceği karara bağlı."

"Bence Emma Teyzem bunda sakınca görmez ama... Aslında o çok misafirperverdir. Harold Amcam ise bundan hoşlanmayacaktır. Bu cinayet meselesine çok bozuluyor." Alexander elinde tepsi kapıdan çıkarken bilgi vermeyi sürdürüyordu. "Bay Wimborne kütüphanede Scotland Yard'dan gelen adamla konuşuyor. Ama yemeğe kalmayacak. Londra'ya dönmesi gerektiğini söyledi. Haydi gel Stoddart. Oh, şuna bakın, çanı çalmaya gitmiş bile."

Aynı anda çan sesi duyuldu. Stoddart-West bir sanatçıydı. Çanı öylesine güçlü çalıyordu ki konuşmak olanaksızlaştı.

Bryan eti getirdi. Lucy elindeki sebze tabağıyla onu izliyordu. Daha sonra sosla dolu iki kâseyi almak için yeniden mutfağa döndü.

Emma telaşla merdivenlerden indiğinde Bay Wimborne antrede eldivenlerini giyiyordu.

"Yemeğe kalmak istemediğinizden emin misiniz, Bay Wimborne? Sofra hazır."

"Kalamam, Londra'da çok önemli bir randevum var. Trende vagon restoranda yerim."

"Buraya gelmeniz büyük incelik" diye belirtti Emma minnetle.

O sırada iki polis görevlisi kütüphaneden çıktılar.

Bay Wimborne Emma'nın elini avuçlarının arasına aldı.

"Sıkılacak bir şey yok, tatlım! Bu bey cinayeti soruşturmak için New Scotland Yard'dan gelen Dedektif-Müfettiş Craddock. İkiyi çeyrek geçe tekrar gelerek sizlere araştırmasında yardımcı olacak bazı sorular yöneltecek. Ancak dediğim gibi, endişelenecek bir şey yok." Craddock'a bakarak sordu. "Miss Crackenthorpe'a bana açıkladıklarınızı söyleyebilir miyim?"

"Elbette, bayım."

"Müfettiş Craddock bana bunun yerel bir cinayet olayı olmadığını açıkladı. Öldürülen bayanın Londra'dan geldiği ve büyük olasılıkla yabancı olduğu düşünülüyor."

Emma Crackenthorpe heyecanla sordu.

"Yabancı mı? Fransız mı?"

Açıklamalarıyla onu yatıştırmayı ummuş olan Bay Wimborne şaşkınlık içindeydi. Dermot Craddock Emma'yı sorgulayan bakışlarla süzüyordu.

Dedektif kendi kendine Emma'nın niçin öldürülen kadının Fransız olduğunu

düşündüğünü ve bu düşünceden niçin huzursuzluk duyduğunu soruyordu?

BÖLÜM 9

Lucy'nin enfes yemeklerinin tadını çıkaran yalnızca iki delikanlı ve Cedric Crackenthorpe'du. İngiltere'ye dönmesini gerektiren koşullardan pek rahatsız olmamışa benziyordu. Bütün bu olanları karakteri gereği, sonunda ölüm de olsa kötü bir şaka olarak nitelendiriyordu.

Lucy ağabeyi Harold içinse bu durumun kabul edilemeyecek kadar nahoş bir durum olduğunu fark etti. Harold cinayeti Crackenthorpe ailesine karşı yapılmış bir hakaret olarak algılıyordu. Bundan dolayı o kadar öfkeliydi ki yemeğine dokunmadı bile. Endişeli ve üzgün olan Emma da çok az yedi. Alfred'e gelince tamamen düşüncelere boğulmuştu, çok az yediği gibi çok da az konuştu. İnce esmer yüzlü, gözleri birbirine oldukça yakın gerçekten yakışıklı bir erkekti.

Yemekten hemen sonra yeniden gelen polisler, kibarca ilk olarak Bay Cedric Crackenthorpe ile görüşmek istediklerini belirttiler.

Müfettiş Craddock son derece nazik ve samimiydi.

"Lütfen oturun, Bay Crackenthorpe. Duyduğuma göre Balear Adaları'ndan gelmişsiniz. Orada mı yaşıyorsunuz?"

"Son altı yıldır İbiza'da yaşıyorum. Bu rutubetli ve soğuk ülkeden daha çok hoşuma gidiyor."

"Bizden çok daha fazla güneş görmüş olduğunuz kesin" dedi Craddock genç adama hak vererek. "Ancak öğrendiğime göre çok kısa bir süre önce de buradaymışsınız, kesin söylemek gerekirse Noel zamanı. Eve bu kadar kısa süre sonra yeniden dönmenizi sağlayan ne oldu?"

Cedric sırıttı.

"Kız kardeşim Emma'dan aldığım bir telgraf. Daha önce arazimizde hiç cinayet işlenmedi. Bunu kaçırmak istemedim. Dolayısıyla da geldim."

"Kriminolojiyle ilgilenir misiniz?"

"Bu çok iddialı bir terim! Yalnızca gizemli cinayet vakalarından, dedektif hikâyelerinden filan hoşlandığımı söyleyebilirim. Aile topraklarında işlenen gizemli bir cinayet ise, yaşamda ancak bir kez karşılaşılır türden bir olay. Bunun dışında zavallı Em'in de yardıma ihtiyacı olabileceğini düşündüm. İhtiyarı, polisi ve geri kalanları idare edebilmek için, anlıyorsunuz değil mi?"

"Anlıyorum. Bu cinayet sportif duygularınızı ve aileye duyduğunuz yakınlığı kamçıladı. Kız kardeşinizin bundan dolayı size minnettar olduğundan eminim. Tabi aslında diğer iki ağabeyiniz de geldiler."

"Ama ona destek olmak ve moralini düzeltmek için değil" diye Cedric açıkladı. "Harold inanılmayacak kadar öfkeli. Şehrin ileri gelen finans adamlarından biri olarak kuşkulu bir kadının öldürülmüş olmasına adının karışması ona göre bir şey değil."

Craddock hafifçe kaşlarını havaya kaldırdı.

"Bu... kuşkulu bir kadın mı?"

"Bence evet, ama bu konuda asıl otorite olan sizsiniz. Olaylara bakınca öyle olması gerektiği sonucuna varıyorum."

"Bana maktulün kim olduğuna ilişkin bir fikir verebileceğinizi sanıyorum, haklı mıyım?"

"Yapmayın, müfettiş arkadaşlarınız onu teşhis edemediğimi söylemediler mi? Benimki yalnızca bir varsayım."

"Ben de yalnızca bir `fikir' demiştim, Bay Crackenthorpe. Bu kadını daha önce hiç görmemiş olabilirsiniz. Ama onun kim olduğu ya da olabileceğiyle ilgili olarak bir tahminde bulunabilmeniz mümkün, değil mi?"

Cedric başını salladı.

"Yanlış ata oynuyorsunuz, müfettiş. Gerçekten hiçbir fikrim yok. Sanırım onun buraya, Uzun Ambar'a bizlerden biriyle buluşmak için geldiğini düşünüyorsunuz. Ama bizler burada yaşamıyoruz ki. Bu evde kalan yegâne insanlar yaşlı bir adamla bir kadın. Onun ihtiyar, hasta babamla randevusu olduğu için buraya geldiğini de düşünmüyorsunuz herhalde?"

"Bize göre -Müfettiş Bacon da aynı düşüncede- bu kadının bir ara bu evle herhangi bir bağlantısı olmuş olabileceği. Tabi bu yıllarca önce de olabilir. Hafızanızı biraz zorlayın, Bay Crackenthorpe." Cedric bir iki dakika düşündükten sonra başını salladı. "Zaman zaman yabancı yardımcılarımız oldu, tıpkı bizim durumumuzdaki birçok aile gibi. Ama bu durumda söz konusu olabilecek birini anımsamıyorum. Bence bu soruyu diğerlerine sormalısınız. Onlar benden çok daha iyi anımsayacaklardır."

"Bunu tabi ki yapacağız."

Craddock sandalyesinin arkasına yaslanarak, ekledi. "Soruşturmada duymuş olduğunuz gibi adli tabip cinayet saatini tam olarak saptayamıyor. İki haftadan uzun, dört haftadan kısa bir süre önce olduğunu belirtiyor, hepsi bu. Buna göre cinayetin Noel

zamanı işlendiğini düşünmemiz gerekiyor. Noel'de burada olduğunuzu söylemiştiniz yanılmıyorsam. Ne zaman geldiniz ve ne zaman gittiniz?" Cedric kısaca düşündükten sonra yanıtladı. "Bir düşüneyim... uçakla geldim. Noel'den önce cumartesi günü geldim... sanırım ayın 21'iydi."

"Majorka'dan doğru buraya mı uçtunuz?"

"Evet. Sabah beşte hareket ettim ve öğlen saatlerinde buradaydım."

"Peki buradan ne zaman ayrıldınız?"

"Bir sonraki cuma, ayın 27'sinde."

"Teşekkür ederim."

Cedric sırıttı. "Cinayete uyan bir zaman diliminde burada olmam gerçekten şanssızlık, müfettiş. Ama inanın bana bir kadını boğmak hiç de bana göre bir Noel şakası değil!"

"Umarım öyledir, Bay Crackenthorpe."

Müfettiş Bacon bir şey söylemeden kuşkulu bakışlarla olanları izliyordu.

"Böyle bir eylem barış ve iyi niyet duygularına ters düşerdi, öyle değil mi?"

Cedric bu soruyu doğruca kendi kendine homurdanan Müfettiş Bacon'a yöneltmişti. Ancak nezaketle yanıtlayan Müfettiş Craddock oldu.

"Teşekkürler, Bay Crackenthorpe. Hepsi bu kadardı."

Cedric odadan çıkıp kapıyı ardından kapadıktan sonra Craddock meslektaşına dönerek sordu.

"Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Bacon, "Her şeyi yapabilecek kadar kendini beğenmiş bir tip" diye homurdandı. "Ben bu tiplerden hiç hazzetmem. Yaşamları dağınık, kuşkulu tipteki kadınlarla yakın ilişkileri olan sanatkâr takımından, değer yargıları normal insanlardan farklı biri."

Craddock gülümsedi.

"Ben giyim şeklinden de hiç hoşlanmadım" diye ekledi Bacon. "Resmi soruşturmaya bu kıyafetle katılması... saygısızlık. Uzun zamandır gördüğüm en kirli pantolon. Ya kravatını fark ettiniz mi? Boyalı kordonlardan örülmüş gibi. Bana sorarsanız o rahatlıkla bir kadını boğup, bundan huzursuz olmayacak biri."

"Ama bu kadını boğan o değil... özellikle de Majorka'dan 21'inde ayrıldığı doğruysa. Bu kolayca tetkik edilebilecek bir şey."

Bacon meslektaşını kuşkulu bakışlarla süzdü.

"Gerçek cinayet zamanını özellikle belirtmediğinizi fark ettim."

"Bunu şimdilik kendimize saklayalım. İlk aşamalarda bazı bilgilerin bende kalmasını daima yeğlemişimdir."

Bacon bu fikre içtenlikle katıldığını belirtti. "Zamanı gelince söyleriz" dedi. "En doğrusu bu!"

"Şimdi de" diye konuşmaya başladı Craddock. "Kibar, şehirli beyefendinin konuya ilişkin neler söyleyeceğine bakalım."

Dudakları ince bir çizgiyi andıran Harold Crackenthorpe'un bu konuda söyleyebileceği çok az şey vardı. "Çok tatsız... gerçek anlamda bu olayın başımıza gelmesi büyük bir şanssızlık. Korkarım gazeteler bu konuya el atacaklar... daha şimdiden bazı gazeteciler röportaj için başvurdular bile... Böyle bir durum... Esef verici..."

Harold yarım cümlelerle konuşmaya birden ara vererek oturduğu koltuğa yaslandı. Burnu kötü kokular alan bir insana benziyordu.

Müfettişin tüm denemeleri sonuçsuz kaldı. Kadının kim olduğu ya da olabileceği konusunda en ufak bir fikri bile yoktu. Evet, Noel zamanı Rutherford Hall'e gelmişti. Ancak tam Noel akşamı malikâneye gelebilmişti. Ve hafta sonunu da burada geçirmişti.

"Hepsi bu kadar, teşekkür ederim!" Daha fazla soru yöneltmenin anlamsız olduğu kanısına varan Craddock bu sözlerle soruşturmayı bitirdi. Harold Crackenthorpe'un bu olayda onlara yardımcı olmayacağı konusunda kararını vermişti.

Daha sonra odaya oldukça abartılı bir soğukkanlılıkla Alfred girdi.

Craddock Alfred Crackenthorpe'u dikkatle süzdü; bu yüz ona bir şekilde tanıdık geliyordu. Hiç kuşkusuz ailenin bu bireyini daha önce bir yerlerde görmüştü, ama nerede? Resmini gazetede görmüş olabilir miydi? Anılarında onunla ilgili yüz kızartıcı bir şeyler olduğunu hissediyordu. Alfred'e mesleğini sordu, ancak kaçamak bir yanıt alabildi.

"Şu sıralar sigorta işiyle uğraşıyorum. Kısa süre öncesine kadar yeni tip bir diktafon pazarlıyordum. Bu konuda devrim sayılacak bir alet! Bu işten iyi kazandım."

Craddock beğeniyle başını salladı. Onun bu davranışından hiç kimse Alfred'in ucuz giysilerinin yüzeysel zarafetinin farkında olduğunu anlayamazdı. Cedric'in giysileri oldukça eskiydi, taraz taraz olmuştu; ama olağanüstü kaliteli bir kumaştan usta işi bir kesimle dikilmiş oldukları anlaşılıyordu. Karşısındaki adamın ise ucuz şıklığı kendisiyle ilgili olarak anlattığı hikâyeyi doğrulamıyordu. Craddock nezaketle rutin sorularını

yineledi. Alfred konuyla ilgilenir gibiydi... hatta hoşlanıyordu bile denebilir.

"Kadının daha önce burada çalışmış olabileceği düşüncesi hiç fena değil. Ama oda hizmetçisi olması olanaksız, bildiğim kadarıyla kardeşimin hiç oda hizmetçisi olmadı. Günümüzde artık hiç kimsenin olmadığını sanıyorum. Ancak yine de, başka ülkelerden gelen yabancı yardımcılarımız hep oldu. Polonyalı biri vardı, sonra hayat dolu bir Alman, iki de olabilir. Ancak Emma'nın teşhis edememiş olması bu varsayımınızı suya düşürüyor, müfettiş. Emma'nın çok sağlam bir hafızası vardır. Neyse, kadın Londra'dan geliyorsa..."

"Bu arada kadının Londra'dan geldiği sonucuna nasıl vardınız?"

Bu soruyu belirgin bir kayıtsızlıkla yöneltmiş olmasına rağmen gözleri merak ve heyecanla parlıyordu.

Müfettiş Craddock gülümseyerek başını salladı.

Alfred, ona sorgularcasına baktı.

"Açıklamak istemiyor musunuz? Yoksa cebinden geri dönüş bileti mi çıktı, öyle mi?"

"Olabilir, Bay Crackenthorpe."

"Öyleyse, Londra'dan geldiğini kabul edecek olursak burada buluşacağı adamın Uzun Ambar'ın sessizlik içinde cinayetini gerçekleştirmek için ideal bir yer olduğunun farkındaymış. Buralardaki koşulları çok iyi bilen biri olmalı. Yerinizde olsam onu bulmaya çalışırdım, müfettiş."

"Biz de bunu yapıyoruz" diyen Craddock'un bu sözcükleri son derece sakin ve güven vericiydi.

Alfred'e teşekkür ederek gidebileceğini belirtti.

"Biliyor musunuz" dedi Alfred odadan çıktıktan sonra Müfettiş Bacon'a dönerek. "Bu herifi daha önce bir yerde gördüğümden eminim..."

Müfettiş Bacon da Alfred'le ilgili görüşünü belirtti. "Kaypak biri. Bazen kaypaklığın dozunu kaçırıyor."

***

"Benimle görüşmek isteyip istemediğinizden tam olarak emin değilim." İçeri girip girmemekte tereddüt eden Bryan Eastley kapı ağzında durmuş, ürkekçe soruyordu. "Ne de olsa tam olarak aileden sayılmam..."

"Sanırım siz Bay Bryan Eastley'siniz, değil mi? Beş yıl önce ölen Miss Edith Crackenthorpe'un dul eşi?"

"Bu doğru."

"Geldiğiniz için çok teşekkür ederiz, Bay Eastley. Özellikle de bize herhangi bir şekilde yardımcı olabilecek bir şey biliyorsanız?"

"Maalesef. Yardımcı olabilmek isterdim. Çok tuhaf bir olay, değil mi? Kışın ortasında uzaktan gelip soğuk rutubetli bir ambarda biriyle buluşmaya çalışmak. Bunu aklım almıyor."

"Gerçekten de bu çok şaşırtıcı" diye onayladı Müfettiş Craddock.

"Yabancı olduğu doğru mu? Böyle bir şey duydum da."

"Bu sizin için bir anlam taşıyor mu?" Müfettişin tüm dikkatle izlemesine rağmen Bryan'ın yüz ifadesinde hiçbir değişiklik olmadı, aynı samimi ve içten havası sürdü.

"Hayır, gerçekten hiçbir şey."

"Fransız olabileceğini düşünüyoruz" diye söze karıştı Müfettiş Bacon art niyetli bir kuşkuyla.

Bryan'da bir canlanma oldu. Mavi gözleri ilgiyle etrafta dolaştı, sarı bıyığını sıvazlamaya başladı.

"Gerçekten mi? Paris o la la!" Başını salladı. "Bu da olayı daha da anlaşılmaz kılıyor, değil mi? Ambarda bulunduğu şekli kastediyorum. Daha önce hiç lahitte öldürülen birini görmüş müydünüz? Adamı buna iten nasıl bir dürtü ya da kompleks acaba? Kendini Caligula ya da onun gibi bir şey mi zannediyor?"

Müfettiş Craddock bu yorumu irdeleme zahmetine bile kalkışmadı. Bunun yerine son derece kayıtsız bir tavırla sordu:

"Aileden herhangi birinin Fransa'yla ilişkisi ya da... bağlantısı filan olduğuna ilişkin bir bilginiz var mı?"

Bryan, Crackenthorpeların zevk ve sefa düşkünü olmadıklarını belirtti.

"Harold'un çok düzgün bir evliliği var" dedi. "Eşi yoksul düşmüş bir İngiliz asilzadesinin balık yüzlü kızı. Alfred'e gelince kadınlarla pek fazla ilişkisi olduğunu sanmıyorum. Yaşamını sonları hüsranla biten ufak tefek entrikalar peşinde koşmakla geçiriyor. Cedric'e gelince, İbiza'da birkaç İspanyol senyorita'yla ilişkisi olduğunu sanıyorum. Kadınlar Cedric'in peşinden koşarlar. Üstelik de pis ve tıraşsız görünümüne rağmen! Kadınların ondan neden hoşlandıklarını hiç anlayamıyorum, ama görünen gerçek bu. Sanırım pek yardımcı olamadım, değil mi?" Özür dilercesine gülümsedi.

"Oğlum Alexander ile görüşseniz daha iyi olur. Arkadaşı Stoddart-West ile olay ortaya çıktığından beri büyük heyecanla ipucu bulmaya çabalıyorlar. Bir şeyler bulduklarına bahse girebilirim."

Müfettiş Craddock da aynı umudu taşıdığından bahsetti. Daha sonra da Bryan Eastley'e teşekkür ederek, Miss Emma Crackenthorpe ile görüşmek istediğini belirtti.

***

Müfettiş Craddock Emma Crackenthorpe'u daha önce olduğundan daha büyük dikkatle süzdü. Yemekten önce kadının yüzünde beliren ifadeye hâlâ bir anlam veremiyordu.

Sessiz, sakin bir kadındı. Ama aptal değildi. Pek parlak bir zekaya da sahip olduğu söylenemezdi. Emma Crackenthorpe erkeklere huzur veren yarattığı ahenkli havayla evi yuvaya dönüştüren, tatlı ve sakin bir kadın, diye düşündü.

Bu gibi kadınları çözümlemek genellikle çok güçtür. Bu sessiz, sakin görünümün gerisinde çok sağlam ve güçlü bir karakter gizli olabilir, onları küçümsememek gerek. Belki de, lahitteki cesedin sırrını çözecek anahtar Emma'nın ruhunun derinliklerinde bir yerlerde gizli, diye düşündü Craddock.

Bu düşünceler kafasının içinde birbirini izlerken polis müfettişi birbiri ardından önemsiz sorular yöneltti.

"Konuyla ilgili olarak bildiklerinizin büyük kısmım Müfettiş Bacon'a anlattığınızı sanıyorum" dedi. "Sizi sorularımla yormak istemiyorum."

"Bana istediğinizi sorabilirsiniz."

"Bay Wimborne'un da belirttiği gibi ölen kadının bu çevreden olmadığı sonucuna vardık. Bu belki sizi rahatlattı... ya da en azından Bay Wimborne öyle düşünüyordu. Ama bizler açısından da olayı zorlaştırıyor tabi. Dolayısıyla teşhis edilmesi güçleşiyor."

"Onu tanımlamaya yardımcı olabilecek herhangi bir şey yok mu? Bir çanta? Evrak?"

Craddock başını salladı.

"Çantası yoktu, ceplerinde de bir şey çıkmadı."

"Adı konusunda hiçbir şey bilmiyor musunuz? Ya da nereden geldiğini? Hiçbir şey mi?"

Craddock düşünmeye başladı. Bilmek istiyor... kadının kim olduğunu... çok merak ediyor. Acaba baştan beri hep böyle heyecanlı mıydı? Bacon pek bu görüşte değildi ama... aslında gözünden pek bir şey kaçmayan akıllı bir adamdır, ama...

"Hakkında hiçbir şey bilmiyoruz" dedi. "Bu nedenle de birinin bize yardımcı olmasını

umuyoruz. Bu konuda hiçbir bilginiz olmadığından emin misiniz? Onu teşhis edememiş olsanız bile... kim olabileceği hakkında da bir fikriniz yok mu?"

Belki yanılıyordu ama Müfettiş Craddock kadının yanıt vermeden önce kısa bir an düşündüğü izlenimine kapıldı.

"Gerçekten hiç fikrim yok" dedi.

Müfettiş Craddock'un kadına karşı tavrı hafifçe değişmişti. Sesindeki belli belirsiz bir sertleşme dışında bu fark edilmiyordu.

"Bay Wimborne size kadının yabancı olduğundan söz edince niçin onun Fransız olabileceğini düşündünüz?"

Emma'nın tavrında pek bir değişiklik olmadı, yalnızca kaşlarını kaldırdı.

"Öyle mi yaptım? Evet sanırım yaptım. Evet sanırım öyle düşündüm... belki de bu gerçek milliyetlerini öğrenene kadar her yabancının Fransız olduğunu düşünme eğilimimizin sonucuydu. Biliyorsunuz, bu ülkede yabancıların büyük çoğunluğu Fransız."

"Ben bu konuda sizinle hemfikir değilim. Özellikle de bugünlerde durum değişti. O kadar farklı milletlerden, İtalyanlar, Almanlar, Avusturyalılar, tüm İskandinav ülkelerinden insanlar İngiltere'ye geliyorlar..."

"Evet, sanırım haklısınız."

"Bu kadının Fransız olduğunu düşünmenizin özel bir nedeni yok değil mi?"

Emma bu soruyu yanıtlamakta acele etmedi. Biraz düşündükten sonra üzüntülü bir ifadeyle başını salladı.

"Hayır" dedi. "Sanırım yok."

Bakışları son derece sakindi, kirpiği bile oynamıyordu. Craddock Müfettiş Bacon'a baktı. Bacon öne doğru eğilerek cebinden çıkardığı küçük emaye bir pudriyeri gösterdi.

"Bunu tanıdınız mı, Miss Crackenthorpe?"

Emma pudriyeri alarak inceledi. "Hayır. Benim değil."

"Kimin olabileceği hakkında bir fikriniz var mı?"

"Hayır."

"O zaman sizi şimdilik daha fazla yormamıza gerek olmadığını sanıyorum. Görüşmek üzere."

"Teşekkürler."

Emma iki adama kısaca baktıktan sonra ayağa kalkarak odadan çıktı. Belki yanılıyordu ama Müfettiş Craddock rahatlamış olmanın heyecanıyla onun normalden daha hızlı adımlarla odadan çıktığı hissine kapıldı.

"Onun bir şey bildiğini mi düşünüyorsunuz?" diye Bacon sordu.

Müfettiş Craddock sıkıntıyla yanıtladı. "Bir noktada herkesin anlatmak istediğinden daha fazlasını bildiği izlenimine kapılıyorsunuz."

"Aslında öyledir" dedi Müfettiş Bacon engin deneyimlerinin getirdiği rahatlıkla. "Yine de" diye ekledi. "Bu genellikle araştırılan konuyla pek fazla ilgisi olmayan bir şeydir. Ya aileden gizlenen bir gençlik günahıdır ya da insanlar kirli çamaşırlarının ortaya dökülmesinden korkuyorlardır."

"Evet bunu biliyorum. Ama yine de..." Ancak Müfettiş Craddock'un cümlesi yarım kaldı. Kapı açıldı ve ihtiyar Bay Crackenthorpe içeri girdi.

"Scotland Yard'ın evin içine kadar gelip ilk olarak ailenin reisiyle konuşma nezaketini göstermeye bile gerek görmemesi anlaşılır gibi değil. Bana bu evin reisinin kim olduğunu söyler misiniz? Evet, söyleyin! Bu evin reisi kim?"

"Tabi ki siz, Bay Crackenthorpe" diye yanıtladı Craddock yaşlı adamı sakinleştirmeyi amaçlayan alçak bir sesle ayağa kalkarken. "Müfettiş Bacon'a bildiğiniz her şeyi anlatmış olduğunuz gerçeğinden hareket ettiğimizi bilmelisiniz; ayrıca sağlığınızın çok iyi olmaması nedeniyle de sizi fazla zorlamak istemedik. Dr. Quimper'in belirttiğine göre..."

"Şöyle demek istiyorum... böyle demek istiyorum... Sert bir insan değilim... Dr. Quimper'e gelince... yaşlı, pimpirikli kadınlardan farksız ama çok iyi bir doktor, şikayetlerimden anlıyor... ama ona kalsa beni pamuklar içinde tutacak. Yemek konusunda sabit fikirli! Noel'de yemeği biraz fazla kaçırıp midemi bozduğumda panikledi... ne yedim? Ne zaman? Kim pişirdi? Kim servis yaptı? Vesaire vesaire... her ne kadar sağlığım kusursuz sayılmazsa da tüm gücümle size yardımcı olabileceğimden emin olabilirsiniz. Evimde bir cinayet işleniyor... ya da ambarımda! İlgi çekici bir bina değil mi? Elizabeth döneminde yapılmış, o devrin karakteristik özelliklerini taşıyor! Yöredeki mimar öyle olmadığını söylüyor, ama adam ne söylediğinin farkında bile değil. 1580'den bir gün bile sonra yapılmış olamaz... neyse şu anda konu değil bu. Şimdi sadede gelelim. Benden ne öğrenmek istiyorsunuz? Şimdilik varsayımlarınız ne?"

"Henüz herhangi bir varsayım öne sürmek için çok erken, Bay Crackenthorpe. Hâlâ bu kadının kim olduğunu anlamaya çalışıyoruz."

"Yabancı olduğunu söylediniz, değil mi?"

"Öyle sanıyoruz."

"Düşman ajanı mı?"

"Sanmam. Olmadığını söyleyebilirim."

"Söyleyebilirim! Söyleyebilirim. Onların her tarafa yayıldıklarının farkında değil misiniz? Ülkeyi bir tarayın, göreceksiniz. Göçmen bürolarının onlara niçin izin verdiğini anlayamıyorum. Sanayi casusu olarak faaliyet gösterdiklerinden eminim, hatta bu konuda bahse bile girerim. Maktul kadının da casus olduğuna eminim."

"Brackhampton'da mı?"

"Her yer fabrika dolu. Kapımın hemen dışında bile bir tane var."

Craddock Bacon'la göz göze geldi; deneyimli müfettiş hemen açıkladı.

"Teneke kutu fabrikası."

"Onların gerçek faaliyetlerinin ne olduğunu nasıl bilebilirsiniz? Hiçbir konudan emin olmamak gerekir. Size anlatılan hiçbir şeyi aslını araştırmadan kabul etmemelisiniz. Neyse diyelim ki casus değildi, peki o zaman neydi? Sevgili oğullarımdan biriyle ilişkisi olduğunu mu düşünüyorsunuz? Eğer öyleyse hiç kuşkusuz Alfred'ledir. Harold olamaz, o çok dikkatli ve tedbirlidir. Cedric'e gelince bu ülkede yaşamaya tenezzül etmiyor. Bu durumda bu eksik etek Alfred'in kadınlarından biri olmalı. Belalılarından biri onunla buluşmak için buraya geldiğini düşünüp onu buraya kadar izledi ve öldürdü. Bu varsayıma ne dersiniz?"

Müfettiş Craddock ince bir kurnazlıkla bunun yalnızca bir varsayım olduğunu belirtti. Ancak Bay Crackenthorpe bunu fark etmedi.

"Hıh! Alfred her zaman korkağın tekiydi. O bir yalancıdır, bunu da unutmamak gerek, her zaman öyleydi. İnsanın yüzüne baka baka yalan söylemekten çekinmez. Oğullarımdan hiçbiri işe yaramaz. Hepsi ölümümü bekleyen akbabalardan farksızlar, yaşamdaki tek hedefleri bu!" Pis pis güldü. "İstedikleri kadar bekleyebilirler! Onlara bu iyiliği asla yapmayacağım. Neyse eğer bana başka bir sorunuz yoksa... yoruldum artık. Biraz dinlenmek istiyorum." Yeniden dışarı çıktı.

"Alfred'in eksik eteği mi?" diye Bacon homurdandı. "Bana kalırsa ihtiyar bunu uyduruyor." Sustu, tereddütle ekledi. "Bana kalırsa Alfred temiz bir insan, bazı ticari dolaplar çevirdiği kesin ama bu konumuzun dışında. Ne dersin... benim asıl kafamı kurcalayan hava kuvvetlerinden olan."

"Bryan Eastley mi?"

"Evet. Daha önce de onun tipinde bir iki kişiyle karşılaştım. Bir anlamda kendilerini yaşamın rüzgarına kaptırıp dünyanın dört bir yanına savruluyorlar; yaşamlarında tehlikeyi, ölümü, heyecanı, macerayı çok erken tanıyorlar. Ve sonra birden yaşamı fazla yavan buluyorlar. Yavan, boş ve tatminsiz. Bir anlamda onlara haksızlık etmiş oluyoruz. Aslında bu konuda nereye kadar gidebileceğini bildiğimi de iddia edemem. Ama bir şekilde dolu dolu bir geçmiş ve boş bir gelecekle karşımızda durdukları da bir gerçek. Üstelik de canla başla yaşamlarını riske atabilmiş insanlar bunlar; sıradan bir insan ahlaki değerlerden çok sağduyularının etkisiyle, içgüdüsel olarak güvenliğini sağlamaya çalışır. Ancak bu kahramanlar korkuyu tanımıyorlar, lügatlarında tedbirli olmak diye bir şey yok. Eğer Eastley bir kadınla ilişkiye girmiş olsa ve onu öldürmek istese..." Susarak ellerini çaresizliği belirtir şekilde açtı. "Peki ama onu niçin öldürmek istesin ki? Ayrıca bir kadını öldürecek olsa bile onu niçin kayınpederinin ambarındaki bir lahidin içine koysun? Bana sorarsan bu adamlardan hiçbirinin cinayetle herhangi bir ilgisi yok. Eğer olsa, neden cesedi kendi arka bahçelerinde bırakmak gibi bir hata yapsınlar ki?"

Craddock da ona bu konuda katıldığını belirterek, buna bir anlam veremediğini söyledi.

"Burada yapacak başka işimiz var mıydı?"

Craddock olmadığını söyledi.

Bacon, Brackhampton'a giderek bir fincan çay içmelerini önerdiyse de Craddock, eski bir dostunu ziyaret etmeyi planladığını söyleyerek bunu reddetti.

BÖLÜM 10

Miss Marple porselen köpek bibloları ve Margaret'in armağanları karşısında oturmuş, mutluluk içinde Müfettiş Dermot Craddock'u süzüyordu.

"O kadar mutluyum ki" diye açıkladı. "Bu olayın soruşturmasının size verilmiş olması beni gerçekten sevindirdi. Bu görevi sizin üstleneceğinizi umuyordum."

"Mektubunuzu aldıktan sonra" diye açıkladı Craddock. "Doğruca polis merkezine gittim. O sıralarda Brackhampton'dakiler de aynı konuyla ilgili olarak yardım için bizi aradılar. Bunun yerel bir olay olmadığı, kendi sorumluluk sınırlarını aştığı görüşündeydiler. Sizden bahsettiğimde emniyet müdürümüz çok heyecanlandı. Sanırım vaftiz babam ona sizinle ilgili çok şey anlatmış."

"Sevgili Sir Henry!" diye mırıldandı Miss Marple sevgiyle.

"Benden kendisine Little Paddock's davasından bahsetmemi istedi. Daha sonra ne söylediğini bilmek ister misiniz?"

"Eğer özel ve gizli değilse anlatmanızı isterim."

"Bu iki yaşlı kadının çözümünü kafalarında tasarlayıp olanaksız gibi görünmesine rağmen haklılıklarının ortaya çıktığı çok çapraşık davalara benziyor" dedi. "Bu yaşlı hanımlardan birini tanıdığına göre seni bu davayla görevlendiriyorum. Böylece buraya geldim işte! Şimdi sevgili Miss Marple, nereden başlayalım? Bu sizin de anlayacağınız gibi resmi bir ziyaret değil. Yardımcımı da getirmedim. Öncelikle ikimizin baş başa verip olayı gözden geçirmemizin daha doğru olacağını düşündüm."

Miss Marple gülümsedi.

"Eminim" dedi. "Sizi yalnızca görev başında tanıyan birinin bu insanca duygusal yönünüzü bilmesi olanaksız. Ayrıca her zamankinden daha da hoş görünüyorsunuz. Kızarmayın... Neyse, neler öğrendiniz?"

"Sanırım, hemen hemen her şeyi. Arkadaşınız Bayan McGillicuddy'nin St. Mary Mead Polis Merkezi'ne yaptığı ihbarı, bunun trendeki kondüktör tarafından teyidini ve Brackhampton gar müdürünün ifadesini inceledim. Diyebilirim ki herkes üzerine düşen tüm araştırmaları yapmış, demiryolları görevlileri ve polis. Ancak sizin yaptığınız tahminlerin hepsinden daha isabetli olduğunu söyleyebilirim."

"Tahmin değil!" diye itiraz etti Miss Marple. "Benim daha büyük bir avantajım vardı. Elspeth McGillicuddy'yi tanıyorum. Ama diğerleri tanımıyordu. Kimse onun hikâyesini

doğrulayamıyordu; kayıp olduğu bildirilen bir kadın da olmadığı için diğer insanların hepsi doğal olarak tüm bunların ihtiyar bir kadının kurgulamaları olduğunu düşündüler. Yaşlı kadınlar bu türden hayal ürünü hikâyeler anlatırlar... ama Elspeth McGillicuddy asla."

"Elspeth McGillicuddy asla!" diye yineledi Müfettiş Craddock. "Onu tanımayı çok isterdim. Keşke Seylan'a gitmemiş olsaydı. Bu arada onun da orada sorgulanmasını ayarlamaya çalışıyoruz."

"Aslında benim düşünce yöntemimin de orijinal olduğu söylenemez" diye belirtti Miss Marple. "Mark Twain'in öykülerinden esinlendim, Atı bulan oğlanın yöntemini izledim. Hikâyede çocuk at olsaydım nereye saklanırdım diye düşünür ve oraya gittiğinde atı bulur."

"Acımasız kanlı bir katil olsaydınız ne yapacağınızı mı düşündünüz?" Craddock pembe beyaz yaşlı yüzüne dikkatle bakarak sordu. "Gerçekten zihniniz..."

"Yeğenim Raymond'un söylediği gibi lavaboya mı benziyor" diye ona hak veren Miss Marple sert bir şekilde başını salladı. "Ona hep lavaboların evdeki temizliği sağlayan en gerekli unsurlar olduğunu söylemişimdir."

"Peki biraz daha ileri giderek, kendinizi katilin yerine koyup bana şu anda nerede olabileceğini söyleyebilir misiniz?"

Miss Marple içini çekti.

"Yapabilmek isterdim. Ancak bir fikrim yok... hiçbir fikrim yok. Ancak Rutherford Hall'da yaşayan ya da orayı çok iyi tanıyan biri olmalı."

"Haklısınız. Fakat bu şekilde çok geniş bir yelpazeyle uğraşmak zorunda kalıyoruz. Orada çalışmış bir sürü gündelikçi kadın var. Kadınların yönettiği bir dernek tüm faaliyetlerini orada gerçekleştiriyor, daha önce de Kraliyet Hava Kuvvetleri destek unsurları orayı kullanmışlar. Bunların hepsi Uzun Ambar'ı, lahidi ve anahtarın nerede durduğunu biliyorlar. Bunun dışında bütün bunlar çevrede yaşayanlar tarafından da bilinmekte. Oralarda yaşayan herkes değişik amaçlarla Uzun Ambar'dan yararlanabiliyor."

"Evet, elbette! Karşı karşıya olduğunuz zorlukları çok iyi anlıyorum."

Craddock ekledi. "Ceset teşhis edilmedikçe ilerleme kaydetmemiz çok zor görünüyor."

"Peki ama, bu çok mu zor."

"Eninde sonunda kim olduğunu bulacağız. O yaşta ve görünümdeki kadınlara ait tüm

kayıp ihbarlarını değerlendiriyoruz. Şu ana kadar uyan çıkmadı. Patolog onun otuz beş yaşlarında, sağlıklı, büyük olasılıkla evli ve en azından bir çocuk sahibi olduğu sonucuna vardı. Kürkü Londra'daki bir alışveriş merkezinden satın alınmış ucuz sayılabilecek bir manto. Son üç ay boyunca aynı tip kürkten yüzlerce satılmış, bunun en az yüzde altmışı da sarışın bayanlara. Ölen kadının resminden onu teşhis edebilen ya da mantonun Noel öncesi alınıp alınmadığını söyleyebilen bir tek tezgahtar bile çıkmadı. Diğer giysileri ise büyük olasılıkla yurtdışından, belki de Paris'ten alınmışa benziyor. İngiliz etiketi taşımıyorlar. Paris'le bağlantı kurduk, konuyu bizim adımıza araştırıyorlar. Tabi ki er ya da geç biri çıkıp kayıp akrabasını ya da kiracısını ihbar edecektir. Bu yalnızca zaman meselesi."

"Pudriyer bir yarar sağlamadı mı?"

"Maalesef, hayır. Bu Rue de Rivoli'de çok ucuza tezgahlarda yüzlercesi satılan türden bir şey. Bu arada aslında bunu polise hemen verseydiniz daha doğru olacaktı... ya da hiç değilse Bayan Eyelesbarrow."

Miss Marple başını salladı.

"Ancak onu bulduğumuz anda henüz cinayet ortada yoktu ki" diye önemli bir noktayı işaret etti Miss Marple. "Düşünün bir defa, golf çalışan genç bir bayan otların arasında hiçbir değeri olmayan eski bir pudriyer buluyor, elbette ki hemen polise koşup bunu bildirmez." Miss Marple bir süre susup düşündükten sonra ekledi. "Önce cesedi bulmamızın çok daha akıllıca olacağını düşündüm."

Müfettiş Craddock neşelenmişti.

"Sanırım bulabilme konusunda bir an bile kuşku duymadınız."

"Hayır. Lucy Eyelesbarrow son derece becerikli ve akıllı bir kızdır."

"Ben de aynı fikirdeyim. Becerikliliği ve dayanılmaz çekiciliği beni korkutuyor. Hiçbir erkek onunla evlenmeye cesaret edemez."

"Ah, böyle söylemeyin... bu yalnızca bir grup erkek için söz konusu olabilir." Miss Marple bir an için düşündü. "Rutherford Hall'daki durumu nasıl?"

"Anladığım kadarıyla kendilerini tamamen onun ellerine teslim etmişler. Edebi bir deyişle, onun elinden besleniyorlar. Bu arada sizinle bağlantısından haberleri yok. Bunu gizli tuttuk."

"Zaten artık benimle bir bağlantısı yok. Ona verdiğim görevi başarıyla sonuçlandırdı."

"Öyleyse istediği anda istifa edip gidebilir."

"Evet."

"Peki ama orada kalıyor. Niçin?"

"Bunun nedenlerini bana açıklamadı. Çok akıllı bir kızdır. Sanırım konu ilgisini çekti."

"Bu olay mı? Yoksa aile mi ilgisi çekti?"

"İkisi arasında bir ayırım yapmakta zorlanıyor olabilir" diye fikrini belirtti Miss Marple.

Craddock, onu sert bakışlarla süzdü.

"Yoo hayır, Tanrı aşkına hayır."

"Aklınızda bir şey mi var?"

"Sanırım sizin var."

Miss Marple başını salladı.

Dermot Craddock içini çekti. "Bu durumda tek yapabileceğim bulgularımı belirli bir düzende sınıflandırmak. Polis olarak yaşam çok tekdüze."

"Bir sonuca varacağınızdan eminim."

"Bana verebileceğiniz bir fikriniz mi var? Zekanızın yeni bir ürünü?"

"Olayları bir tiyatro kumpanyası açısından değerlendirmeye çalışıyorum" diye açıkladı Miss Marple çekingenlikle. "Kesin bir bağlantısı olmayan, sürekli olarak oradan oraya gidip temsiller veren bir kumpanya gibi. Bu gibi bir yerde genç bir kadının kaybolduğu pek fark edilmezdi."

"Evet. Bunu hiç düşünmemiştim, belki de önemli bir noktaya parmak bastınız. Bunu araştıracağım." Ve ekledi. "Niçin gülümsüyorsunuz?"

"Yalnızca düşünüyordum da" diye yanıtladı Miss Marple. "Kim bilir cesedin bulunduğunu öğrenince Elspeth McGillicuddy'nin yüzü ne hal alacak?"

***

"Demek öyle!" dedi Bayan McGillicuddy. "Demek öyle!"

Ne diyeceğini bilemiyordu. Önce birçok resmi belgelerle kendini tanıtan genç yakışıklı adamı, ardından da kendisine gösterilen fotoğrafları ilgiyle izledi.

"Evet bu o!" dedi. "Bu o! Zavallı! Cesedi bulmalarına gerçekten sevindim. Kimse bir tek sözüme bile inanmıyordu. Ne polis ne demiryolcular ne de diğerleri! Anlattıklarıma inanmamaları çok tatsız! Her neyse, hiç kimse üzerime düşeni yapmadığımı

söyleyemez."

Genç adam aynı duyguları paylaşarak anlayışla gülümsedi.

"Cesedin nerede bulunduğunu söylemiştiniz?"

"Brackhampton'un hemen dışında Rutherford Hall diye adlandırılan bir malikânenin ambarında."

"Hiç duymadım. Oraya nasıl gittiğini bilmek isterdim."

Genç adam yanıt vermedi.

"Sanırım onu Jane Marple buldu. Sevgili dostum, Jane!"

Genç adam elindeki belgelere dayanarak açıkladı.

"Cesedi bulan Bayan Lucy Eyelesbarrow diye biri."

"Bu adı hiç duymadım. Ama yine de herhangi bir şekilde Miss Marple ile ilgisi olduğundan eminim."

"Bu arada Bayan McGillicuddy, bu resimdeki kadının tren penceresinden gördüğünüz kadın olduğunu teşhis edebilecek misiniz?"

"Bir adam tarafından boğulurken gördüğüm kadın bu, evet o."

"Peki, adamı tanımlayabilir misiniz?"

"Uzun boylu bir adamdı."

"Başka?"

"Koyu renk saçlı."

"Evet?"

"Size söyleyebileceğimin hepsi bu. Bana arkası dönüktü. Yüzünü görmedim."

"Onu tekrar görürseniz tanıyabilir misiniz?"

"Tabi ki hayır. Bana sırtı dönüktü. Yüzünü hiç görmedim."

"Onun kaç yaşlarında olabileceğiyle ilgili bir fikriniz de yok mu?"

Bayan McGillicuddy düşündü.

"Hayır, yok... Bilemiyorum... Ama sanırım çok genç değildi. Omuzları öyle görünüyordu... çökmüş... ne demek istediğimi doğru anlatabiliyor muyum bilmem ama." Genç adam başıyla onayladı. "Otuz ya da üstü olmalı. Daha yakın bir tahminde

bulunamayacağım. Biliyor musunuz, esas olarak ona bakmıyordum... kadına bakıyordum... boynuna dolanmış ellere, yüzüne... mosmor olan yüzüne... Hâlâ zaman zaman gözlerimin önüne geliyor..."

"Bu çok zor, moral bozucu bir deneyim olmalı" dedi genç adam samimiyetle.

Not defterini kapatarak sordu. "İngiltere'ye ne zaman dönüyorsunuz?"

"Üç hafta sonra. Bu gerekli mi, yani, benim dönmem mi gerekiyor?"

Genç adam hemen Bayan McGillicuddy'nin heyecanını yatıştırdı.

"Yo, hayır. Şu an için yapabileceğiniz hiçbir şey yok. Tabi eğer birini tutuklarsak..."

Ve konu böylece kapandı.

Postacı Miss Marple tarafından arkadaşına yazılmış bir mektup getirdi. Yazı eğik ve örümcek ağı gibi karmaşıktı. Birçok kelimenin altı çizilmişti, Bayan McGillicuddy engin deneyimlerine dayanarak mektubu deşifre edebildi. Miss Marple arkadaşına ayrıntılı olarak olanları rapor etmişti. Bayan McGillicuddy her sözcüğün büyük bir mutlulukla üzerinde durarak, okudu.

O ve Jane yine onlara haklı olduklarını kanıtlamışlardı.

BÖLÜM 11

"Sizi hiç anlamıyorum" dedi Cedric Crackenthorpe.

Bakımsızlıktan neredeyse yıkılmak üzere olan domuz ağılının duvarına yaslanmış, Lucy Eyelesbarrow'u süzüyordu.

"Anlayamadığınız ne?"

"Burada ne aradığınız?"

"Yaşamımı kazanmaya çalışıyorum."

"Hizmetçilik yaparak mı?" Sesindeki belirgin küçümseme hemen anlaşılıyordu.

"Siz nerede yaşıyorsunuz Tanrı aşkına?" Lucy öfkeyle söylendi. "Hizmetçi ne demek? Ben ev işleri yardımcısıyım; profesyonel bir kâhya ya da Tanrı'nın bir armağanı; en çok da bu sonuncusu hiç kuşkusuz!"

"Burada yaptığınız işlerden hoşlanıyor olamazsınız, yemek pişirmek, yatak düzeltmek, elektrik süpürgesi ya da adı her neyse o gürültülü nesneyle ortalıkta dolanmak, bileklerine kadar bulaşık sularına gömülmek..."

Lucy güldü.

"Aslında belki ben de tüm ayrıntılardan hoşlanmıyor olabilirim ama örneğin yemek pişirmekten büyük zevk alıyorum, yemek yaparken tüm yaratıcılığımı ortaya koyduğuma inanıyorum. Ayrıca darmadağın bir yeri derleyip toplamaktan da mutluluk duyuyorum."

"Bense sürekli bir dağınıklık içinde yaşıyorum" diyen Cedric üzerine basarak inatla ekledi. "Hatta bundan mutluluk duyuyorum."

"Evet mutlu olduğunuz belli."

"İbiza'daki kulübemde yaşam basit temeller üzerine kurulmuştur. Üç tabak, iki fincan ve altı, bir yatak, bir masa ve birkaç sandalye. Her taraf toz, boya lekeleri ve taş parçacıklarıyla dolu. Resim yanında aynı zamanda heykel de yapıyorum. Üstelik de bütün bunlara kimsenin elini bile değdirmesine izin vermiyorum. Ve evimin yakınında bile kadın görmek istemiyorum."

"Hiçbir anlamda mı?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Sizin gibi sanatçıların hareketli bir aşk yaşamları olduğunu düşünürdüm."

"Sizin deyişinizle, aşk yaşamımın bu konuyla hiç ilgisi yok. O özel yaşamım!" diye belirtti Cedric alçakgönüllülükle. "Ancak temizlik ateşiyle yanan hükümran kadınlara tahammülüm yok."

"Aslına bakarsanız küçük kulübenizi bir ziyaret etmek isterdim" dedi Lucy gülümseyerek. "İlginç bir deneyim olurdu."

"Bu olanağı bulamayacağınızdan emin olabilirsiniz."

"Korkarım öyle!"

Domuz ağılından birkaç kiremit düştü. Cedric başım çevirerek, dalgın bakışlarla ağılın derinliklerini süzmeye başladı.

"Sevgili emektar Madge!" diye mırıldandı. "Onu çok iyi anımsıyorum. Gerçekten çok sevimli bir hayvandı, ayrıca çok da üretken bir yaratıktı. Son doğumunda bir batında on yedi yavrusu olduğunu anımsıyorum. Havanın güzel olduğu öğleden sonralarda buraya gelip elimizdeki bir sopayla onun sırtını kaşırdık. Bundan o kadar hoşlanırdı ki!"

"Peki ama bütün buralar niçin bu hale gelecek kadar bakımsız bırakıldı? Bunun tek nedeni savaş olamaz, değil mi?"

"Sanırım buraya da çekidüzen vermeyi düşündünüz, bir an için bile olsa! Ne meraklı kadınsınız! Şimdi cesedi bulanın niçin siz olduğunuzu çok daha iyi anlıyorum. Zaten başkasının olması olanaksızdı... Grekoromen döneminden kalma bir lahidi bile karıştırmadan durmanız mümkün değil." Bir süre susup düşündükten sonra genç kadının sorusunu yanıtladı. "Hayır bunun tek nedeni savaş değil. Asıl neden babam. Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Henüz onu tanımak için yeterli fırsatım olmadı."

"Kaçamak yanıtlar vermeye çalışmayın. Yeryüzünde yaşayan en büyük cimri olmasının yanı sıra, bana kalırsa kafasındaki tahtalardan da biri eksik. Üstelik hepimizden nefret ediyor, tabi Emma dışında. Bunun tek nedeni de büyükbabamızın vasiyeti."

Lucy, onu meraklı bakışlarla süzdü.

"Büyükbabam tonla para kazanma olanağı bulmuş, dörtayak üzerine düşmüş şanslılardan biriydi. Şu Crunchie, Cracker Jacks ve Cosy Crips denilen krakerlerden, cipslerden filan dünyanın parasını kazanmış. Hani şu beş çaylarında yenen türde şeyler; ayrıca uzak görüşlü ve basiretli bir adam olduğu için de tam zamanında üretim bandında değişiklik yapıp şimdi bile partilerde severek yenilen peynirli krakerlerin ve kanepelerin üretimine dönmüş. Ancak babamın kraker üretiminden daha yüksek hedefler peşinde

olduğu geç de olsa ortaya çıkmış. İtalya'da, Balkanlar'da, Yunanistan'da dolaşıp sanat eserlerinin peşinden koşarak onları topluyormuş. Bu büyükbabamı ürkütmüş. Onun hiçbir zaman iyi bir tüccar olamayacağı gibi sanattan da pek anlamadığını keşfetmesi uzun sürmemiş. (Bu arada her iki konuda da tam anlamıyla haklı). Böylece bütün servetini torunlarına bıraktı. Babam yaşamı boyunca servetin gelirini alacak ancak ana sermayeye dokunma hakkı yok. Bu durum karşısında onun ne yaptığını düşünebiliyor musunuz? Para harcamayı kesti. Buraya yerleşip para biriktirmeye başladı. Sanırım bu arada büyükbabamın yaşamının sonunda bıraktığı kadar bir serveti banka hesabında biriktirmeyi başarmıştır. Bizler ise, Harold, ben, Alfred ve Emma büyükbabamızın parasından tek bir kuruş bile alabilmiş değiliz. Ben tanınmış bir ressam sayılırım. Harold ticaret hayatına atıldı ve kendine şehirde oldukça iyi ve saygın bir yer edindi, finans konusunda bir dâhi ama şu aralar onun da bazı sıkıntıları olduğuna ilişkin dedikodular duydum. Alfred'e gelince... Alfred hep sorun yaratmıştır. Ailenin sorunlu çocuğudur."

"Niçin?"

"Düşünemeyeceğiniz kadar çok nedenden! O bir anlamda ailenin yüz karasıdır. Henüz hapse girmedi ama her an için girebilir. Savaş sırasında ordunun levazım bölümündeydi; ancak bugüne kadar hiç açıklanmayan nedenlerle bir gün içinde orayı terk etmek zorunda kaldı. Daha sonra da meyve konserveciliği işine soyundu ama onda da çok kuşkulu birtakım ticari ilişkiler ortaya çıktı... ve bir de yumurta ticareti var! Hiçbir zaman büyük işler peşinde koşmadı... ufak tefek dolandırıcılıklarla yaşamını sürdürmeye çalışıyor işte!"

"Yabancı birine bütün bunları anlatmak yanlış değil mi?"

"Niçin? Polis adına çalışan bir casus musunuz yoksa?"

"Öyle olabilirim de."

"Sanmıyorum. Polis bizimle ilgilenmeye başlamadan önce de siz burada durup dinlenmeden çalışmayı yeğlemiştiniz. Bence..."

O sırada kardeşi Emma'nın mutfak bahçesine açılan kapıdan çıkmasıyla konuşmasına ara verdi.

"Merhaba Em! Ne oldu? Çok kötü görünüyorsun."

"Öyleyim de! Seninle bir an önce konuşmam gerekiyor, Cedric."

Lucy hemen saygıyla söze karıştı. "Benim zaten hemen eve dönmem gerekiyor."

"Bence burada kalmalısınız" dedi Cedric. "Yaşanan olaylar ve bu cinayet sizi de ailenin

bir ferdi durumuna getirdi."

"Ama yapacak çok işim var. Yalnızca biraz maydanoz toplamak için gelmiştim."

Hızlı adımlarla mutfak bahçesine doğru uzaklaştı. Cedric bakışlarıyla onu izliyordu.

"Çok hoş bir kız!" dedi. "Gerçekte kim olduğunu çok merak ediyorum."

"Çok iyi tanınan biri o!" diye açıkladı Emma. "Yaptığı işin gerçek anlamda uzmanı. Neyse, Lucy Eyelesbarrow konusunu bir yana bırakalım, Cedric. Gerçekten çok endişeliyim. Polis ölü kadının yabancı, büyük olasılıkla da Fransız olduğunu düşünüyor. Ne dersin Cedric, o... Martine... olabilir mi?"

***

Cedric bir iki dakika kadar kardeşini anlamsız bakışlarla süzdükten sonra sordu:

"Martine mi? Tanrı aşkına o da kim?... Ah evet sen Martine'i kastediyorsun!"

"Evet. Ne dersin..."

"Peki ama bu kadın niçin Martine olsun ki?"

"Düşünüyorum da ondan gelen telgraf aslında bir hayli tuhaftı. Bu aşağı yukarı aynı zamanlara denk geliyordu... Ne dersin, her şeye rağmen buraya gelmiş olabilir mi..."

"Saçma! Martine niçin buraya gelip üstelik de Uzun Ambar'a gitsin? Neden? Bence bu tamamen olanaksız."

"Ne dersin bu konudan Müfettiş Bacon'a... ya da diğer adama bahsedeyim mi?"

"Hangi konudan?"

"Şey... Martine'den! Ondan gelen mektuptan!"

"İşleri daha da çıkmaza sokmanın hiçbir yararı yok sevgili Em, konuyla ilgisi olmayan bir sürü saçmalığı ortaya dökmek anlamsız. Aslına bakarsan Martine'den gelen mektup bana başından bu yana kuşkulu görünüyor."

"Bence öyle değil."

"Sen daima olmayacak şeylere inanıp onları sorun etmeye bayılırsın zaten sevgili Emma! Sana önerim, sakin ol ve dilini sıkı tut. Değerli cesetlerinin kim olduğunu teşhis etme konusunu da polise bırak. Harold'un da sana aynı öneride bulunacağından eminim."

"Harold'un da aynı görüşte olacağını biliyorum. Hatta Alfred de! Ama endişeleniyorum Cedric, gerçekten çok endişeleniyorum. Ne yapacağımı bilemiyorum."

"Hiçbir şey!" diye yanıtladı Cedric kararlılıkla. "Çeneni tutacaksın, hepsi bu Emma! Sana sorulmadan konuşma; önümüzdeki günlerde bunu hiç aklından çıkarma!"

Emma içini çekti. Eve doğru ilerlerken vicdanının onu rahatsız ettiğini hissediyordu.

Evin girişine ulaştığında gitmek için Küçük Austin arabasının kapısını açmakta olan Dr. Quimper ile karşılaştı. Adam Emma'yı görünce arabasını bırakarak genç kadına doğru yaklaştı.

"Merhaba Emma! Baban çok formda!" dedi. "Cinayet ona yaramış. Yaşama şevki vermiş diyebilirim. Bunu başka bazı hastalarıma da mı önersem acaba?"

Emma istemeden gülümsedi. Dr. Quimper karşısındakinin tepkilerini anlamakta çok ustaydı.

"Bir sorun mu var?" diye sordu.

Emma başını kaldırarak baktı. Doktorun iyi niyetine ve yakınlığına güveniyordu. O bir doktordan çok daha fazlası, güvenilebilecek bir dost olduğunu kanıtlamıştı. Onun dobra tavırlarından hiç rahatsız olmuyordu; bu davranışların gerisindeki yakınlığı çok iyi sezebiliyordu.

"Evet, çok endişeliyim" diye açıkladı. "Bana açıklamak ister misin? Tabi istemiyorsan anlatmayabilirsin."

"Anlatıp rahatlamak isterim, hem de çok. Ayrıca bildiğiniz bir konu! Sorun benim ne yapmam gerektiğini bilememem."

"Aslında yargılarında çok isabetli ve kararlı bir insan olduğunu söyleyebilirim. Sorun neydi?"

"Size daha önce ağabeyimden bahsettiğimi anımsıyor musunuz?... Hani savaşta ölenden... tabi bahsetmemiş de olabilirim."

"Hani şu evlenen... ya da evlenmek isteyenden mi? Hani bir Fransız kızıyla? Öyle bir şeydi, değil mi?"

"Evet, o mektuptan kısa bir süre sonra da onun savaşta öldüğüne dair bir mektup aldım. O zamandan bu yana da o kızdan hiçbir haber almadık. Tek bildiğimiz küçük adı, o kadar! Hep bize mektup yazmasını ya da herhangi bir şekilde bağlantı kurmasını bekledik ama olmadı. Hiçbir zaman hiçbir şey öğrenemedik. Ta ki bir ay öncesine kadar... yani tam Noel'den evvel!"

"Anımsıyorum. Bir mektup almıştınız, değil mi?"

"Evet. İngiltere'de olduğunu ve buraya gelip bizleri görmek istediğini yazıyordu. Her şey ayarlanmıştı ama son anda bir telgraf çekip, hiç beklenmedik çok önemli bir durum nedeniyle Fransa'ya dönmek zorunda kaldığını bildirdi."

"Peki ama sorun ne?"

"Polis öldürülen kadının... Fransız olduğunu düşünüyor."

"Sahi mi? Demek öyle? Bana kalırsa tipinden İngiliz olması çok daha olası ama bunu kim kesin olarak bilebilir ki? Peki ama se-i böyle endişelendiren öldürülen bu kadının ağabeyinin kız arkadaşı ya da karısı olabileceği olasılığı mı?"

"Evet."

"Bence bu pek olası değil" diyen Dr. Quimper sakin bir tonda ekledi. "Yine de ne hissettiğini çok iyi anlıyorum."

"Polise bundan bahsetmem gerekip gerekmediği konusunda tereddütteyim. Cedric ve diğerleri bunun tamamen gereksiz olduğunu söylüyorlar. Sizce ne yapmalıyım?"

"Hımm." Dr. Quimper dudaklarını büzüştürdü. Yanıt vermeden birkaç dakika derin düşüncelere daldı. Sonra isteksizce görüşünü açıkladı. "Aslına bakarsan hiçbir şey söylememen en kolayı. Ağabeylerinin bu konudaki duygularını çok iyi anlıyorum. Ama yine de..."

"Ne?"

Quimper, ona baktı. Doktorun gözlerinde sevecen, etkileyici bir parıltı belirdi.

"Ben olsam doğruca onlara gidip her şeyi anlatırdım" dedi. "Bunu yapmadığınız takdirde huzur duyamayacağınızı biliyorum. Sizi çok iyi tanıyorum."

Emma kızardı.

"Bu yaptığım aptallık değil mi?"

"Sizin için doğru olanı yapmalısınız, tatlım! Bırakın ailenin geri kalanı ne derse desin! Sizin kararlarınızın daima onlarınkinden daha doğru olduğuna eminim."

BÖLÜM 12

"Kızım! Hey kızım! Buraya baksanıza!"

Lucy şaşkınlık içinde başını çevirdi. Yaşlı Bay Crackenthorpe kapılardan birinin ağzında durmuş, ona doğru el sallıyordu.

"Sizin için ne yapabilirim, Bay Crackenthorpe? Beni mi çağırıyordunuz?"

"Fazla konuşmayın da içeri gelin!"

Lucy bu emre uydu. Yaşlı Bay Crackenthorpe genç kadını kolundan çekiştirerek, odaya aldı ve kapıyı kapadı.

"Size bir şey göstereceğim" dedi.

Lucy etrafına bakındı. Büyük olasılıkla çalışma odası olarak düşünülmüş ancak uzun zamandır kullanılmadığı belli olan küçük bir odadaydılar. Yazı masasının üstünde tozlu kâğıt yığınları duruyor, rutubet ve toz kokan odanın köşelerinden tavandan örümcek ağları sarkıyordu.

"Burayı temizlememi mi istiyordunuz?" diye sordu Lucy.

Yaşlı Bay Crackenthorpe hiddetle başını salladı.

"Hayır, asla! Bu odayı sürekli olarak kapalı tutuyorum. Emma da burayı karıştırmaya çok hevesli ama bunu ona yasakladım. Burası benim odam. Şu taşları görüyor musunuz? Hepsi jeolojik örnekler!"

Lucy bazıları cilalanmış, bazılarıysa işlenmemiş on iki ya da ön dört parçadan oluşan taş yığınına baktı.

"Hoş!" dedi nezaketle. "Çok ilgi çekici!"

"Haklısınız. Siz gerçekten entelektüel bir kızsınız. Bunları herkese göstermem. Size bir şey daha göstereceğim."

"Çok naziksiniz, ancak sanırım hemen yaptığım işi sürdürmek üzere buradan ayrılmam gerekiyor. Evdeki altı erkek..."

"Biliyorum, hepsi evimi barkımı yemek peşinde... Yaptıkları yalnızca bu! Yemek! Üstelik de hiçbiri yediklerinin bedelini ödemeyi bile düşünmüyor. Asalaklar! Hepsi ölümümü bekliyorlar. Ama bekledikleri kadar çabuk öte dünyaya göçmeye hiç niyetim yok... onlara bu iyiliği yapmayacağım. Ben Emma'nın sandığından çok daha sağlıklı ve dayanıklıyım."

"Bundan eminim."

"Üstelik o kadar yaşlı da değilim. Beni bir ayağı çukurda ihtiyar olarak görüyor ve öyle davranıyor. Ama siz beni öyle görmüyorsunuz, değil mi?"

"Elbette ki hayır."

"Akıllı bir kızsınız doğrusu! Şuna bir bakar mısınız?" Duvara asılı büyük, çok eski bir çerçeveyi işaret etti. Lucy bunun bir soyağacı olduğunu fark etti. Ağaçtaki bazı isimler o kadar küçük yazılmıştı ki ancak mercekle okunabilirdi. Fakat ailenin ataları büyük harflerde kaydedilmenin yanında başlarının üstünde birer taç taşıyorlardı.

"Ailemiz kraliyet kökenli. Ancak baba değil anne tarafından. Bu da anne tarafımın soyağacı" diye açıkladı Bay Crackenthorpe. "Babam sonradan görmenin tekiydi. Basit, sıradan yaşlı bir adam! Benden hoşlanmazdı. Her zaman ondan daha iyi olmama dayanamıyordu. Ben annemin tarafına çekmişim. Küçük yaşlarımdan beri sanat ve klasik arkeolojiye büyük merakım vardı. Babam bu ilgime hiçbir anlam veremiyordu... bunak ihtiyar! Annemi anımsamıyorum, ben iki yaşımdayken ölmüş. Ailesinin son bireyiymiş. Ailesi servetini yitirmiş ve zorunlu olarak babamla evlenmiş. Şuraya bakın... Bilge Edward... atak Ethelred... bir yığın asil! Üstelik hepsi Normanlardan önce! Norman öncesi diyorum, bu önemli, değil mi?"

"Gerçekten öyle!"

"Şimdi size başka bir şey daha göstereceğim." Lucy'yi odanın dip kısmındaki heybetli, koyu kahverengi ceviz dolaba doğru sürükledi. Lucy yaşlı adamın elini kuvvetle tutmasından huzursuz oluyordu. O gün için Bay Crackenthorpe'da hiçbir güçsüzlük görünmüyordu. "Bunu görüyor musunuz? Lushington'dan gelme... annemin ailesinin gerçek yuvasından! Elizabeth zamanından! Onu yerinden kıpırdatmak için dört adama ihtiyaç var. Orada ne sakladığımı tahmin edebiliyor musunuz? Ne dersiniz, görmek ister misiniz?"

"Lütfen, tabi isterim" diye yanıtladı Lucy nezaketle. "Meraklandınız, değil mi? Tüm kadınlar aynı, hepsi meraklı." Cebinden bir anahtar çıkararak, dolabın alt gözlerinden birini açtı ve oldukça yeni görünen bir kutu çıkardı. Bunu da anahtarla açtı. "Şuna bakın, genç bayan! Bunun ne olduğunu biliyor musunuz?" Küçük kâğıda sarılmış bir silindir alarak, bir ucunu açtı. Altın paralar şıngırdayarak avucuna döküldü.

"Şunlara bir bakın, genç bayan. Çekinmeyin, elinize alın. Bunların ne olduğunu biliyor musunuz? Hiçbir fikriniz olmadığına bahse girebilirim. Bunun için çok gençsiniz. Bunlar altın paralar! Eski güzel günlerin altın paraları! Bu pis, kâğıt parçacıklarının para diye kullanılmaya başlanmasından önce alışverişte kullanılan paralar! Aptal kâğıt

parçalarından çok daha değerli bunlar. Çok önceleri topladım bunları. Bu kutunun içinde daha başka birçok şey var. Buraya çok şey sakladım. Gelecek için! Emma'nın bunlardan haberi yok... kimsenin haberi yok. Bu aramızda küçük bir sır olarak kalmalı, tamam, değil mi, canım! Size bunları niçin gösterip anlattığımı biliyor musunuz?"

"Niçin?"

"Beni dünyadan elini eteğini çekmiş, zavallı hasta bir ihtiyar olarak görmemeniz için. Henüz kemiklerim yeterince güçlü. Bende daha çok iş var. Karım öleli çok uzun zaman oldu... Her şeye itiraz ederdi. Çocuklara taktığım isimlere bile. Halbuki hepsi güzel sakson adları, ayrıca soyağacını filan da umursamazdı. Ama hiçbir zaman onu dinlemedim, onun dediğini yapmadım. O da sonunda hep benim dediğime geldi, üstelik cansız, ruhsuz kadının tekiydi. Onunla karşılaştırınca siz gerçekten çok canlı, hayat dolu bir genç kızsınız; çok daha cazip bir kısrak! Size bir öneride bulunmak istiyorum. Genç bir adamla beraber olup kendinizi harcamayın. Genç adamlar çılgındır. Geleceğinizi düşünmelisiniz. Bekleyin biraz..." Lucy kolunu sıkan parmaklardaki gücü hissediyordu. Yaşlı adam kulağına eğilerek fısıldadı. "Hepsi bu! Bekleyin, göreceksiniz! Bu aptalların hepsi yakında öleceğimi sanıyorlar. Ama ölmeyeceğim. Onların hepsinden fazla yaşamam hiç de şaşırtıcı olmamalı... Göreceksiniz! Hep birlikte göreceğiz. Harold'un çocuğu yok. Cedric ve Alfred'e gelince evli bile değiller. Emma ise... o asla evlenemeyecek. Quimper ona yakınlık gösteriyor ama, Quimper Emma'yla asla evlenmez. Tabi bir de Alexander var. Evet, doğru Alexander... Biliyor musunuz, Alexander'dan hoşlanıyorum... Evet, bu ilginç. Alexander'i seviyorum." Bir süre için susup alnım kırıştırarak ekledi. "Evet, canım, sen ne dersin? Senin bu konuda fikrin ne?"

"Bayan Eyelesbarrow..."

Çalışma odasının kapalı kapısının ardından Emma'nın boğuk sesi duyuldu. Lucy bu fırsatı kaçırmadı.

"Miss Crackenthorpe'un bana ihtiyacı var. Hemen gitmem gerekiyor. Bana gösterdikleriniz için çok teşekkür ederim..."

"Unutmayın... bu aramızda sır olarak kalmalı..."

"Unutmam" diyen Lucy koridora çıkarken, kendi kendine bunun üstü kapalı bir evlilik teklifi olup olmadığını soruyordu.

***

Dermot Craddock New Scotland Yard'daki masasının başında oturuyordu. Koltuğuna iyice yayılmış, masaya dayadığı dirseğinden destek alarak tuttuğu telefon ahizesine

konuşuyordu. Tam anlamıyla hâkim olduğu yabancı dil olan Fransızca konuşuyordu.

"Bu yalnızca bir fikir" dedi.

"Ama dikkate alınması gereken bir fikir" diye yanıtladı telefonun diğer ucundaki Paris Polis Müdürü. "Söz konusu çevrelerde araştırma yapmaya başladım bile. Ajanlarımdan öğrendiğime göre izlenmesi gereken birkaç kayıp ilanına rastlamışlar. Ancak aileleri ya da onları koruyan birileri olmadığı için bu tür kadınlar çok kolaylıkla ortadan yok olup izlerini kaybettirirler. Tabi arkalarından arayıp soran da olmuyor. Ya turneye çıkmış oluyorlar ya da yeni bir adam bulup peşine takılıyorlar... tabi bu da kimseyi ilgilendirmiyor. Bana gönderdiğiniz fotoğrafın çok belirsiz olması çok kötü! Boğulmuş bir yüzü teşhis etmek çok güç. Ama bu konuda yapacak bir şey yok, araştıracağız. Adamlarımın bu konuda ilettikleri son bilgileri gözden geçirmeye gidiyorum. Kim bilir, belki bir şeyler çıkar. Au revoir, mon cher."

Craddock telefonu aynı şekilde dostça ve nazik sözlerle kapatırken, masasının üzerine doğru uzatılan bir not dikkatini çekti. Notta şunlar yazılıydı:

Miss Emma Crackenthorpe.

Dedektifi Müfettiş Craddock'la görüşmek istiyor.

Rutherford Hall olayı.

Ahizeyi yerine koyarak, karşısındaki polis memuruna seslendi. "Miss Crackenthorpe'u yukarı getirin."

Beklerken sandalyesine iyice yaslanıp düşündü.

Yanılmamıştı, Emma Crackenthorpe bir şeyler biliyordu. Pek önemli olmasa da bir şeyler biliyordu hiç kuşkusuz. Ve işte bunları anlatmaya karar vermişti.

Emma içeri girince ayağa kalkarak, elini sıktı ve oturması için bir sandalyeyi işaret ettikten sonra sigara ikram etti. Fakat kadın reddetti. Daha sonra kısa bir sessizlik oldu. Craddock kadının yapacağı açıklama için uygun sözcükleri bulmaya çalıştığını anlıyordu.

Arkasına iyice yaslandı.

"Bana bir açıklama yapmaya mı geldiniz, Miss Crackenthorpe? Size nasıl yardımcı olabilirim? Sizi endişelendiren bir şey var, değil mi? Belki çok küçük, önemsiz bir şey; bunun olayla hiçbir ilgisi olmadığını düşünüyorsunuz ama yine de açıklamanızda yarar olabileceği kanısındasınız. Bana bundan bahsetmeye geldiniz, değil mi? Herhalde bu cesedin kime ait olabileceğiyle ilgili bir şey. Onun kim olabileceğini bildiğinizi mi düşünüyorsunuz?"

"Hayır, hayır, tam olarak değil. Aslına bakarsanız bu pek mümkün değil. Ama yine de..."

"Yine de sizi endişelendiren bir şey var, değil mi? En iyisi siz bana açıklayın. Belki de sizi rahatlatabiliriz."

Emma konuşmaya başlamadan bir iki dakika kadar düşündü.

Sonra konuya girdi.

"Ağabeylerimden üçünü gördünüz. Bir ağabeyim daha vardı. Edmund. Savaşta öldü. Ölmeden çok kısa bir süre önce bana Fransa'dan bir mektup göndermişti."

Çantasını açarak eski, yıpranmış bir mektup çıkararak bir kısmını okudu.

"Bu kararımın sizde şok etkisi yapmayacağını umarım, sevgili Emmie, ama evleniyorum... hem de bir Fransız kızıyla. Her şey çok çabuk olup bitti, ama Martine'i hepinizin seveceğinden eminim. Eğer bana bir şey olursa onunla ilgilenip ona bakmalısınız. Size ayrıntıları daha sonra yazacağım... tabi o zaman evli bir adam olacağım. Bunu ihtiyara alıştıra alıştıra haber ver, olur mu? Yine küplere bineceğinden eminim."

Müfettiş Craddock elini uzattı. Emma bir anlık tereddütten sonra mektubu verdi ve telaşlı sözcüklerle anlatmayı sürdürdü.

"Bu mektubu almamızdan tam iki gün sonra, Edmund'un kaybolduğuna, öldüğünü zannedildiğine dair bir telgraf aldık. Daha sonra da öldüğüne dair belgeler geldi. Tam Dunkirk Çıkartması'ndan önce. Fransa'nın kaos içinde yaşadığı günlerde. Ordunun elinde onun evlenip evlenmediğini öğrenebileceğim herhangi bir kayıt yoktu ya da ben bulamadım, ama dediğim gibi kaos içinde yaşanan günlerdi. Kız hakkında da bir bilgi edinemediğim gibi o da aramadı. Savaş sonrası elimden geldiğince araştırma yapmaya çalıştım ama tek bildiğim kızın küçük adıydı. Fransa'nın o bölgesi uzun süre Alman işgali altında kaldığı için bir şey bulmak çok zordu, özellikle de kızın soyadını ve başka özelliklerini bilmeyince. Sonunda bu evliliğin hiç gerçekleşmediğine karar verdim. Belki de kız savaş devam ederken başka biriyle evlenmişti ya da o da savaş sırasında öldürülmüştü."

Müfettiş Craddock başını salladı. Emma anlatmayı sürdürdü.

"Bu durumda bir ay kadar önce Martine Crackenthorpe imzalı bir mektup aldığım zaman ne kadar şaşırmış olduğumu düşünebiliyor musunuz?"

"Öyle bir mektup mu aldınız?"

Emma mektubu çantasından çıkararak uzattı. Craddock mektubu büyük bir ilgiyle okudu. El yazısı eğik ve güzeldi. Eğitimli, kültürlü bir Fransızın kaleme aldığı hemen anlaşılıyordu.

"Sayın bayan,

Bu mektubu alınca şok geçirmeyeceğinizi umarım. Bilmem ağabeyiniz Edmund size evlendiğimizden bahsetti mi? Bana size yazacağını söylemişti. Evliliğimizden birkaç gün sonra savaşta şehit düştü. O sıralar bulunduğumuz kasaba Almanlar tarafından işgal edildi. Savaş bittikten sonra da size yazmayı ya da size yaklaşmayı düşünmedim. Edmund böyle yapmamı istemişti ama... Kendim için yeni bir yaşam kurdum ve sizi aramama gerek de olmadı. Ama şimdi koşullar değişti. Oğlumun güvenliği açısından kendimi size bu mektubu yazmaya zorunlu hissediyorum. O ağabeyinizin oğlu ve üzülerek söylüyorum ki ona hak ettiği hayatı sağlamam olanaksız. Önümüzdeki hafta başında İngiltere'ye geliyorum. Sizi ziyaret edip görüşebilir miyim? Bana bu konuda yazılı olarak 126 Elvers Crescent, No:10 adresine bilgi iletirseniz sevinirim. Bu İngiltere'deki irtibat adresim. Umarım bu mektup sizin için büyük şok olmamıştır.

En derin saygılarımla Martine Crackenthorpe."

Craddock bir ya da iki dakika kadar hiçbir şey söylemeden düşündü. Mektubu geri vermeden tekrar tekrar okudu.

"Bu mektubu aldıktan sonra ne yaptınız, Miss Crackenthorpe?"

"O sıralar ölen kız kardeşimin eşi Bryan Eastley bir rastlantı eseri bizimle kalıyordu. Mektuptan bahsederek onunla konuştum. Daha sonra Londra'daki ağabeyim Harold'u da arayarak konuyu ona da danıştım. Harold bütün bu olanlar konusunda kuşkuluydu; bana çok tedbirli davranmamı önerdi. Bu kadının kişiliği hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmamız gerektiğini söyledi."

Emma bir an için ara verdikten sonra anlatmayı sürdürdü.

"Aslında aklıselim de böyle davranmayı gerektiriyordu; onunla tamamen aynı düşüncedeydim. Ama eğer bu kız -ya da kadın- gerçekten Edmund'un mektubunda bahsettiği Martine ise, onu buyur etmenin görevimiz olduğunu düşünüyordum. Bana verdiği adrese yazarak, onu Rutherford Hall'a gelerek bizlerle tanışmaya davet ettim. Birkaç gün sonra da Londra'dan bir telgraf aldım. Telgrafta aynen şunlar yazılıydı. "Çok üzgünüm. Beklenmedik bir durum nedeniyle Fransa'ya dönmek zorundayım. Martine. Daha sonra da ondan hiçbir haber almadım."

"Peki bütün bunlar... ne zaman oldu?"

Emma kaşlarını çattı.

"Noel'den hemen önceydi. Bunu çok iyi biliyorum, çünkü ona Noel'i bizle geçirmesini önermeyi düşünüyordum. Ama babam buna yanaşmadı; bu yüzden ben de bütün kardeşlerimin evde olacakları Noel'den sonraki hafta sonunu önerdim. Sanırım onun telgrafı da Noel'den birkaç gün önce geldi."

"Lahitte cesedi bulunan kadının Martine olabileceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Yok, hayır, elbette ki hayır. Ama siz onun bir yabancı olduğunu söyleyince... hiç sanmamama rağmen ister istemez düşündüm ki... belki de o..."

Sesi giderek yok oldu.

Craddock sakin bir ses tonuyla onu sakinleştirdi.

"Bana bütün bunları anlatmakla çok doğru yaptınız. Konuyu araştıracağız. Şimdilik size yazan bayanın gerçekten Fransa'ya dönmüş olabileceği ve şu anda sağ salim olduğu varsayımından hareket etmek durumundayız. Diğer yandan sizin de farkına vardığınız gibi iki olayın zaman açısından çakışmaları dikkat çekici. Resmi soruşturma sırasında sizin de bildiğiniz gibi adli tabip kadının üç dört hafta kadar önce öldürülmüş olabileceğini belirtti. Bu konuda hiç endişelenmeyin, Miss Crackenthorpe! Gerisini bize bırakın!" diyerek ekledi. "Ağabeyiniz Harold Crackenthorpe'a konuyu danıştığınızı söylediniz. Peki ya babanız ve diğer ağabeyleriniz?"

"Tabi babama da anlatmam gerekti. Çok sinirlendi, küplere bindi." Yorgun bir ifadeyle gülümsedi. "Bütün bunların bizden para koparmak için tezgahlanmış bir komplo olduğunu düşünüyordu. Babam para konu olunca çok tuhaflaşır. Çok yoksul biri olduğuna inanıyor ya da inanmaya çalışıyor ve her kuruşu biriktirmesi gerektiğini düşünüyor. Sanırım yaşlı adamların zaman zaman bu türden takıntıları olabiliyor. Tabi bu doğru değil, çok büyük bir servete sahip, büyük gelirleri var ve bunun dörtte birini bile harcamıyor. Kim bilir belki de yüksek gelir vergileri yüzünden böyle davranıyor. Her neyse, hiç kuşkusuz bir kenara koyduğu yüklüce bir miktar parası var." Kısa bir süre sustuktan sonra anlatmayı sürdürdü. "Diğer iki ağabeyime de bahsettim. Alfred bunu bir şaka olarak algıladı ama işin içinde bir dolandırıcılık girişiminin de olabileceğini belirtti. Cedric ise hiç ilgilenmedi, zaten onun tamamen kendine dönük bir kişiliği vardır. Aile olarak Martine ile görüşmeye karar verdik, ancak bu görüşme sırasında aile avukatımız Bay Wimborne da bizimle olacaktı."

"Peki Bay Wimborne mektuba ilişkin olarak ne düşünüyor?"

"Bu konuyu onunla görüşmedik. Martine'nin telgrafının gelmesini bekliyorduk."

"Başka bir şey yapmadınız mı?"

"Evet yaptım. Londra'daki adrese bir mektup yazıp üzerine 'lütfen iletin' notu düştüm ama herhangi bir yanıt alamadım."

"Bütün bunlar çok ilginç... Hımm..."

Craddock Emma'yı keskin bakışlarla süzdü.

"Peki siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?"

"Ne düşüneceğimi bilemiyorum."

"O zamanki tepkiniz neydi? Mektubun doğruluğuna inandınız mı... yoksa babanız ve ağabeylerinizle aynı fikirde miydiniz? Bu arada eniştenizin bu konudaki görüşü neydi?"

"Oh, Bryan mektubun gerçek olduğunu düşünüyordu."

"Ya siz?"

"Ben... emin değildim."

"Peki bu konudaki duygularınız... farz edelim ki bu kız gerçekten ağabeyiniz Edmund'un dul eşi. Peki o zaman neler hissederdiniz?"

Emma'nın yüz ifadesi yumuşadı.

"Edmund'dan çok hoşlanırdım. En sevdiğim ağabeyimdi. Mektup bana Martine gibi bir kızın içinde bulunduğu koşullarda kaleme alacağı türde görünmüştü. O zamanki olaylarla ilgili olarak anlattıkları tamamıyla doğaldı. Savaş son bulduğunda evlenmemiş ya da onu ve çocuğunu koruyabilecek bir erkekle beraber olduğu sonucuna vardım. Sonra belki de bu adam ölmüş ya da onu terk etmişti; o da eski eşi Edmund'un ailesine başvurmasının doğru olacağını düşünmüştü. Zaten Edmund'un isteği de buydu. Mektup bana gerçek ve doğal göründü, ama Harold onun Martine'i tanıyan, olayları yakından bilen, inandırıcı bir mektup yazma yeteneğine sahip bir dolandırıcı tarafından da yazılmış olabileceğini belirtti. Bu konuda haklı olabilirdi ama yine de..."

Sustu.

Craddock nezaketle sordu.

"Gerçek olmasını mı istiyordunuz?"

Emma müfettişe minnettarlıkla baktı.

"Evet, gerçek olmasını istiyordum. Edmund'un bir oğlu olması beni öylesine mutlu edecekti ki."

Craddock başını salladı.

"Sizin de belirttiğiniz gibi ilk bakışta gerçek bir mektuba benziyor. Ancak sonra olanlar tuhaf; Martine Crackenthorpe'un aniden Paris'e dönmeye karar vermesi, ondan bir daha haber alamamanız. Ona nezaketle yanıt vermişsiniz; onu evinizde ağırlamaya hazırlanmışsınız. Peki ama eğer Fransa'ya döndüyse, niçin size tekrar yazmaya gerek görmedi? Tabi mektubu yazan gerçek Martine ise... Yok eğer bu mektubu gönderen bir dolandırıcıysa, her şeyi açıklamak çok daha kolay. Bay Wimborne'un da bu konuyu ele alıp araştırmaya başlaması kadını korkutmuş olabilirdi. Ama böyle bir durum da olmadığını söylüyorsunuz. Yine de ağabeylerinizden birinin böyle bir şey yapmış olması mümkün. Belki de bu Martine'in geçmişinde herhangi bir araştırmada ortaya çıkmasından çekindiği bir şey vardı. Yalnızca Edmund'un sevgi dolu kız kardeşini kandırmanın yeterli olacağını düşünmüş olabilir; karşısına basiretli, kuşkucu, becerikli işadamlarının çıkacağını hesaba katmamış olabilir. Sizden pek fazla soruşturulmadan çocuk için yüklüce bir miktar para koparmayı hayal etmiş olmalı. Aslında pek çocuk da sayılmaz ya; şu anda on beş on altı yaşlarında olmalı. Ancak bütün bunlar yerine kendini hiç ummadığı zorlukların karşısında bulunca yılmış olabilir. Ayrıca böyle bir durumda çeşitli yasal sorunların da kendiliğinden ortaya çıkacağını düşünmüş olmalı. Eğer Edmund Crackenthorpe'un yasal bir evlilikten doğan bir oğlu varsa, bu büyükbabanın büyük servetinin vârisi olması sonucunu da doğuracaktır, değil mi?"

Emma başını salladı.

"Duyduğum kadarıyla böyle bir durumda Rutherford Malikânesi ve çevresindeki arazilerin de sahibi olacak... bugün için değer biçilemeyecek kadar değerli toprakların."

Emma huzursuzlaşmıştı.

"Bunu hiç düşünmemiştim."

"Neyse, hiç endişelenmeyin" dedi Müfettiş Craddock. "Buraya gelip bildiklerinizi benimle paylaşmakla çok doğru yaptınız. Hemen incelemeye başlıyorum; ama bana öyle geliyor ki bu mektubu, yazan bayanla (büyük bir olasılıkla o yalnızca biraz para koparmayı hayal eden bir dolandırıcıydı), lahit içinde bulunan bayan arasında hiçbir ilişki yok."

Emma derin rahat bir nefes aldı.

"Bunları size anlatmış olmaktan mutluluk duyuyorum. Çok iyisiniz."

Craddock, onu kapıya kadar geçirdi.

Daha sonra da Dedektif-Çavuş Wetherall'i telefonla aradı.

"Bob elimde tam sana göre bir iş var. 126 Elvers Crescent, No:10'a git. Yanına Rutherford Hall'da yaşayan kadınların resimlerini al. Bak bakalım orada kendini Bayan Crackenthorpe diye tanıtan bir kadınla ilgili olarak neler bulacaksın? Ya orada yaşayan ya da orayı mektup adresi olarak kullanan, Bayan Martine Crackenthorpe diye birine ilişkin bilgi istiyorum, Aralık ayının 15'iyle sonu arasında orada bulunmuş olasılığı kuvvetli."

"Peki efendim."

Craddock daha sonra masasının üstünde kendisini bekleyen diğer işleriyle ilgilenmeye başladı. Öğleden sonra da tiyatro artist ajansı olan bir dostunu ziyarete gittiyse de sorularına tatmin edici bir yanıt alamadı.

Aynı gün öğleden sonranın oldukça geç bir saatinde ofisine döndüğünde Paris'ten gelen bir telgrafın masasının üstünde onu beklediğini gördü.

Verdiğiniz bilgiler Maritski Bale Topluluğu'ndan Anna Stravinska diye birine uymakta. Teşhis için buraya gelmenizde yarar var. Müfettiş Desin.

Craddock derin bir nefes aldı. Yüz ifadesi rahatlamıştı.

Sonunda! Martine Crackenthorpe oyununu bir sonuca bağlayabileceğiz, diye düşündü. Paris'e hemen o akşam feribotla gitmeyi kararlaştırdı.

BÖLÜM 13

"Beni çaya davet etmeniz gerçekten büyük bir nezaket" dedi Miss Marple karşısında oturan Emma Crackenthorpe'a bakarak.

Miss Marple her zaman olduğundan daha dalgındı ve sevimli görünüyordu... tam saygın, sevecen bir yaşlı kadın görüntüsündeydi. Parlayan gözlerle etrafını süzüyordu. Üstüne hokka gibi oturan şık kostümü içindeki Harold Crackenthorpe'u; yapmacık bir gülümsemeyle sandviç ikram etmeye çalışan Alfred'i ve yıpranmış tüvit ceketi içinde şöminenin başında ailenin diğer bireylerini karamsar bakışlarla süzen Cedric'i inceliyordu.

"Buraya gelebilmenize gerçekten çok sevindik" dedi Emma nezaketle.

Ortamda öğle yemeğinden hemen sonra, aynı mekânda olan gerginliğin izine bile rastlanmıyordu... Emma yemeğin hemen ardından heyecanla, "Aman Tanrım, tamamen unutmuşum. Bayan Eyelesbarrow'a bugün yaşlı teyzesini çaya getirmesini söylemiştim" diye bağırmıştı.

Harold sinirli bir halde kabaca, "Onu hemen atlat. Konuşmamız gereken çok şey var. Aramızda yabancının işi yok" diye fikrini belirtmişti.

Alfred de yaklaşık aynı görüşteydi. "Mutfakta ya da başka bir yerde kızla çayını içsin."

"Söz konusu bile olamaz" dedi Emma kararlılıkla. "Bu çok kaba bir davranış olur."

"Bırakın gelsin" dedi Cedric. "Böylece biz de biraz muhteşem Lucy'den bahsetme fırsatı bulmuş oluruz. Bu kız hakkında daha çok bilgi edinmek istediğimi itiraf etmeliyim. Ona ne kadar güvenebileceğimi bilmiyorum. Çok gizemli biri."

"Çok iyi referansları var ve tam anlamıyla güvenilir biri" dedi Harold. "Bunu çoktan araştırdım. Ne de olsa insan neyle karşı karşıya olduğunu bilmek istiyor. Özellikle de karşında onun gibi etrafta dolanıp tesadüfen kadın cesedi bulan biri varsa!"

"Bir de bu kahrolası cesedin kim olduğunu bilseydik" dedi Alfred.

Harold sinirlendi.

"Bu arada Emma, polise gidip bulunan cesedin Edmund'un Fransız sevgilisi olabileceğini söylemek nereden aklına geldi? Aklını mı kaçırdın sen? Şimdi onlar kadının gerçekten buraya geldiğine ve aramızdan birinin onu öldürdüğüne inanacak, bunu araştırmaya başlayacaklar."

"Hayır Harold. Lütfen bunu abartma!"

"Harold haklı!" diye söze karıştı Alfred. "Bunu yaparken ne düşündüğünü hiç anlayamıyorum. Nereye gidersem gideyim sivil polislerce izlendiğim hissinden kurtulamıyorum."

"Ona bunu yapmamasını söylemiştim" dedi Cedric. "Ama Quimper kafasını karıştırdı, ona cesaret verdi."

"Bu onu hiç ilgilendirmez." Harold iyice sinirlenmişti. "O kendi ilaçlarıyla, tozlarıyla ve toplumsal sağlık konularıyla uğraşsın."

"Yeter artık, tartışmayı bırakın" dedi Emma çekinerek. "Bu yaşlı bayan... adı her neyse... bizi ziyarete geleceği için çok seviniyorum. Yabancı birinin aramıza katılması ve bir süre için de olsa tekrar tekrar aynı soruları irdelemekten alıkoyması çok hoş olacak. Artık gidip kendime biraz çekidüzen vermem gerekiyor."

Odadan çıktı.

"Bu Lucy Eyelesbarrow" diye söze başlayan Harold bir an için sustu. "Cedric haklı; ambarı karıştırıp lahidin içine bakması çok tuhaf. Bu tam Herkül işi! Ona karşı belki de tedbirli olmalıyız. Bugün öğlen yemeğindeki davranışları da çok iticiydi..."

"Onu bana bırakın" dedi Alfred. "Kısa sürede onun neyin peşinde olduğunu ortaya çıkarırım."

"Lahidi açmaya neden gerek gördüğünü anlayamıyorum?"

"Belki de o gerçek Lucy Eyelesbarrow değil" diye atıldı Cedric.

"Peki ama bunun ne anlamı olabilir ki..." Harold şaşkınlık içinde diğerlerine bakıyordu. "Tanrı kahretsin!"

Birbirlerini endişeyle süzdüler.

"Şimdi de sıkıcı bir ihtiyar çaya geliyor. Tam da bizim biraz düşünmeye ihtiyacımız olduğu bir zamanda."

"Bu konuları bu akşam yeniden tartışırız" dedi Alfred. "Bu arada yaşlı teyzeden Lucy hakkında bilgi almaya çalışalım."

Önceden planlandığı şekilde Lucy arabasıyla gidip onu evinden alarak malikâneye getirmişti. Miss Marple şöminenin başında otururken, kendisine sandviç servisi yapan Alfred'i nazik ve hoş görünümlü tüm erkeklere baktığı beğeni dolu bakışlarla süzüyordu.

"Çok teşekkür ederim... rica edeyim?... Ooo, yumurta ve sardalyalı sandviç mi; evet ondan da memnuniyetle bir tane alırım. Korkarım çay saatlerinde açgözlülüğüm tutuyor,

yemeğin dozunu biraz fazla kaçırıyorum. Biliyor musunuz, insanın yaşı ilerleyince... Tabi akşamı çok hafif bir yemekle geçiştiriyorum... Dikkatli olmam gerek." Yeniden ev sahibesine döndü. "Ne kadar güzel bir eviniz var. Ne kadar sanat eserine sahipsiniz. Bu bronz heykeller bana babamın Paris'teki müzayedelerden aldıklarını anımsatıyor. Büyükbabanızdan kalmış olmalı? Klasik stilin örnekleri, öyle değil mi? Çok etkileyici! Ağabeylerinizin yanınızda olması ne güzel. Günümüzde aileler o kadar dağınık ki, bazısı ta Hindistan'a gidiyor, ama sanırım bu aralar orası gözden düştü, Afrika'ya, o havası sağlıksız bölgelere gidilmeye başlandı?"

"Ağabeylerimden ikisi Londra'da yaşıyor."

"Bu sizin açınızdan çok güzel."

"Ama ağabeyim Cedric, ressam ve o İbiza'da, Balear Adaları'nda yaşıyor."

"Ressamlar adalarda yaşamayı yeğliyorlar, öyle değil mi?" dedi Miss Marple. "Örneğin Chopin... Majorka'da yaşıyordu, değil mi? Ama o müzisyendi. Gauguin demek istemiştim. Trajik bir yaşam, boşa harcanmış bir ömür. Ben şahsen o adalı kadınların resimlerinden pek bir şey anlayamıyorum. Çok beğenildiklerini ve değerli olduklarını biliyorum ama o canlı parlak, koyu renkler bana pek hitap etmiyor. O resimlere bakarken gerildiğini hissediyorum."

Cedric'i onaylamayan bakışlarla süzdü.

Cedric ise gülümseyerek sordu. "Bize biraz Lucy'den bahseder misiniz, Miss Marple? Nasıl bir çocuktu?"

Miss Marple gülerek neşeyle yanıt verdi.

"O her zaman çok akıllı bir çocuktu. Gerçekten öyleydin, tatlım... lütfen sözümü kesme! Matematik konusunda olağanüstüydü. Rakamlarla arası çok iyiydi. Anımsıyorum da, bir defasında kasap benim için hazırladığı bifteğin bedelini yanlış hesapladığında..."

Miss Marple büyük bir heyecanla Lucy'nin çocukluğuna ilişkin anılardan başlayıp sözü köy yaşamına ilişkin kişisel deneyimlerine getirdi.

Bu anılar seli Bryan ve çocuklarının üstleri başları pislik içinde ve ıslanmış olarak delil arama çabalarından dönmeleriyle kesildi. Derken çay servisi yapıldı. Bu arada odaya giren Dr. Quimper de Miss Marple ile tanıştırıldı. Adam kaşlarını kaldırarak, odayı gözden geçirdikten sonra merakla sordu.

"Umarım baban bugün kendini kötü hissetmiyordur, Emma?"

"Yok hayır... yalnız bugün öğleden sonra biraz yorgun olduğunu söyledi..."

"Sanırım ziyaretçilerden sıkılıyor" diye söze karıştı Miss Marple muzip bir gülümsemeyle. "Bunu kendi babamdan çok iyi biliyorum. Anneme hep, 'Yine mi senin ihtiyar gevezeler geliyor?' derdi. Sen benim çayımı çalışma odama getir. Bu anlamda çok saygısızdı."

"Lütfen bunun size karşı yapılmış..." diye söze başlayan Emma'nın konuşması Cedric tarafından kesildi

"Sevgili oğulları geldiği zaman babam çayını hep çalışma odasına ister. Psikolojik açıdan ondan beklenen bir tutum, değil mi doktor?"

Sandviçleri ve çikolatalı pastayı yemek için çok ender zaman bulabilen bir adamın iştahıyla midesine indirmekle meşgul olan Dr. Quimper homurdanarak yanıtladı.

"Psikolojiyi psikologlara bırakmak gerek. Günümüzün en önemli sorunu herkesin kendini amatör bir psikolog olarak görmesi. Hastalarım bana komplekslerini ve nevrozlarını kendi kendilerine teşhis koyup anlatıyorlar, ama bana bu konuda konuşma fırsatı tanımıyorlar. Teşekkürler Emma, bir fincan çay daha alırım. Bugün öğlen yemek yemeğe fırsatım olmadı."

"Doktorların yaşamının çok saygın ve fedakarlıklarla dolu olduğunu düşünmüşümdür hep" diye fikrini belirtti Miss Marple.

"O zaman pek fazla doktor tanımamış olmalısınız" diye açıkladı Dr. Quimper. "Etraf şarlatanlarla dolu, hatta başka bir deyişle kan emicilerle. Aslında öyleler de! Neyse, hiç değilse şu sıralar hizmetlerimizin karşılığını alıyoruz, devlet bunu sağlıyor. Artık hiçbir şekilde ödenmeyeceğini bildiğimiz faturalar kesmek zorunda kalmıyoruz. Ancak asıl sorun, hastaların devlet babanın cebindeki son meteliği almaya kesin kararlı olmaları; bunun sonucunda küçük Jenny gece iki defa fazla öksürse ya da küçük Tommy birkaç ham elma fazla yese, gecenin yarısı bile olsa doktorun hemen emirlerine koşması gerekiyor. Of, neyse! Mükemmel bir kek bu Emma! Çok iyi bir aşçısın!"

"Ben yapmadım. Bayan Eyelesbarrow yaptı."

"Sizinkiler de tıpkı bunun gibi çok lezzetli" dedi Dr. Quimper nezaketle.

"Gelip babamı görmek ister misiniz?"

Emma ayağa kalktı ve doktor da onu takip etti. Miss Marple onları odadan çıkana dek gözleriyle izledikten sonra, "Miss Crackenthorpe gördüğüm kadarıyla ailesine çok düşkün ve saygılı bir evlat!" dedi.

Cedric atıldı. "İhtiyara nasıl dayanabildiğini anlayamıyorum."

Harold telaşla söze karıştı. "Burası çok rahat bir ev ve babam da ona çok bağlı."

Cedric fikrinde ısrar etti. "Em çok iyi kalpli bir kız. Hizmet etmek için doğmuş bir kız kurusu o!"

Miss Marple'ın gözlerinde bir parıltı belirdi. "Böyle mi düşünüyorsunuz?"

Harold telaşla atıldı.

"Kardeşim kız kurusu olduğunu söylerken, onu aşağılamak istemedi, Miss Marple."

"Ah, onu ayıplamadım, yalnızca haklı olup olmadığını düşünüyordum. Bana kalırsa Miss Crackenthorpe asla evde kalmış bir kız değil. Benim görüşüme göre o yaşamda bir kez, ancak geç evlenen insanlardan... tabi mutlu olma şansı da aynı derecede fazla olanlardan."

"Burada yaşamayı sürdürdüğü sürece hiç şansı yok" dedi Cedric. "Burada evlenebilecek bir erkeğe rastlaması mümkün değil!"

Miss Marple'ın gözleri daha fazla ışıldadı. "Her zaman din adamları... ve doktorlar vardır."

Yumuşak, anlamlı, muzip bakışlarını odadakilerden birinden diğerine kaydırdı.

Büyük olasılıkla hiçbirinin o zamana kadar düşünmemiş oldukları ve pek hoşlanmadıkları bir konuyu dile getirmişti.

Miss Marple yerinden doğrulurken çantasını ve küçük yünlü şallarını bilerek yere düşürdü.

Üç erkek kardeş atılarak bunları büyük bir özenle topladılar.

"Çok naziksiniz!" diye mırıldandı Miss Marple gülümseyerek. "Ah evet, bu da küçük mavi eşarbım. Beni buraya davet etmiş olmanız gerçekten çok hoş, çok büyük nezaket. Biliyor musunuz, kendi kendime evinizin nasıl bir yer olabileceğini hayal etmeye çalışmıştım... sevgili Lucy'nin iş koşullarını anlayabilmek için."

"Mükemmel bir ev yaşamı!" dedi Cedric. "Armağanı da bir cinayet!"

"Cedric!" Harold öfkeyle bağırdı.

Miss Marple Cedric'e dönerek gülümsedi.

"Bana kimi anımsattığınızı biliyor musunuz? Köyümüzdeki bankanın müdürünün oğlu genç Thomas Eade'yi. O da insanları şaşırtıp şoka sokmaktan hoşlanırdı. Tabi bankacılık çevrelerinde kendine yer edinemeyip, Batı Hindistan'a gitmek zorunda kaldı... Eve ancak babası öldüğünde döndü ve büyük sayılabilecek bir mirasa kondu. Bu onun açısından çok

iyiydi. Yaşamı boyunca hep para harcamakta kazanmaktan çok daha başarılı olmuştu."

***

Lucy, Miss Marple'ı tekrar evine götürdü... Dönüş yolunda arka girişten bahçeye girdiği anda karanlıklar içinden çıkan bir karaltı arabanın önüne çıktı; farların ışığında karaltı durması için Lucy'ye el sallıyordu. Lucy, Alfred Crackenthorpe'u hemen tanıdı.

"Bu çok iyi oldu" dedi Alfred arabaya binerken. "Bırr, hava çok soğukmuş. Açık havada biraz yürümek istemiştim, ama bu hevesim kursağımda kaldı. Peki ya siz? Yaşlı bayanı evine bıraktınız mı?"

"Evet. Bu ziyaretten çok mutlu oldu."

"Bunu fark ettik. Yaşlı kadınların en sıkıcı topluluklara bile kolayca ısınabilmeleri komik. Hiç ama hiçbir yer Rutherford Hall'dan daha sıkıcı olamaz. Buraya iki günden fazla dayanamıyorum. Peki siz buna nasıl katlanabiliyorsunuz, Lucy? Size Lucy dememin bir sakıncası yok, değil mi?"

"Hayır, hayır. Burayı sıkıcı bulmuyorum. Ayrıca burada bir ömür boyu yaşayacak da değilim."

"Sizi dikkatle izledim, Lucy... Çok akıllı ve zeki bir kızsınız. Tüm zamanınızı yemek pişirmek ve temizlik yapmakla geçirmek için çok fazla zekisiniz."

"Teşekkür ederim, ama yemek pişirip temizlik yapmayı bir büroda çalışmaya yeğ tutuyorum."

"Bence de öyle. Ama yaşamda yapılacak başka şeyler de vardır. Serbest de çalışabilirsiniz."

"Zaten öyle yapıyorum."

"Böyle değil. Kendi kendinizin patronu olabilirsiniz. Aklınızı kullanın ve..."

"Hangi konuda?"

"Sizi engelleyen güçlere karşı. Yolumuza çıkan, taş koyan aptal kurallar ve yasalara karşı. İşin ilginç tarafı yalnızca akıllı ve biraz kurnaz olmanın tüm bu kuralların boş taraflarını bulup, onları aşmaya yetmesi. Sen de akıllı bir kızsın. Ne dersin, bu fikir ilgini çekti mi?"

"Olabilir."

Lucy arabayı ahıra yöneltti.

"Taahhüt altına girmek istemiyor musunuz?"

"Daha fazlasını bilmeliyim."

"İtiraf etmeliyim ki size ihtiyacım var, sevgili kızım. Sizin çok değerli bir özelliğiniz var... çevrenize güven duygusu saçıyorsunuz."

"Size altın külçeleri satmakta mı yardımcı olacağım?"

"O kadar da riskli değil. Yalnızca yasayı biraz çiğneyeceğiz, o kadar." Elini Lucy'nin kolunun altına soktu. "Çok çekici bir kadınsınız Lucy! Ortağım olmanızı istiyorum."

"İltifat ediyorsunuz."

"Yani kabul etmiyor musunuz? Bu konuyu düşünün. Ne kadar zevkli olabileceğini düşünün. Tüm oturaklı, bilgili geçinen tipleri oyuna getirmenin nasıl bir zevk vereceğini düşünün. Tek sorun biraz sermaye."

"Korkarım bu konuda yanlış adrese başvurdunuz."

"Bunu sizin sağlamanızı düşünmedim bile! Yakın zamanda hatırı sayılır bir meblağı avucumun içinde bulacağım. Sevgili babam, ihtiyar cimri sonsuza kadar yaşayacak değil ya. Öte dünyaya göçmesiyle birlikte, elime gerçek para geçecek. Evet ne diyorsun Lucy?"

"Koşullar nedir?"

"Eğer istiyorsan evleniriz. Ne kadar aydın ve parasal anlamda bağımsız olursa olsun her kadın bunu ister. Aslında bu iyi de, evli insanlar birbirleri hakkında tanıklık yapmaya da zorlanamazlar."

"Pek cazip sayılmaz."

"Haydi, Lucy. Beni nasıl etkilediğini anlamıyor musun?"

Lucy, ona karşı kendisinin de duygusal bir çekim hissetmesine şaşıyordu. Bu her ne kadar yalnızca fiziksel bir çekicilik de olsa Alfred'in cazip bir adam olduğu inkâr edilemezdi. Lucy gülerek, genç adamın elini kolundan itti.

"Bu tür konuşmalar için yanlış zaman! Akşam yemeğini hazırlamalıyım."

"Aslına bakılırsa Lucy, aynı zamanda mükemmel bir aşçısın da. Bu akşam bizi hangi yemeklerle şımartacaksın?"

"Sürpriz olarak kalsın. Siz de bu konuda en az çocuklar kadar yaramazsınız."

Eve girince Lucy doğruca mutfağa gitti. Yemekleri hazırlarken karşısında bu kez Harold Crackenthorpe'u görmek onu çok şaşırttı.

"Bayan Eyelesbarrow, sizinle biraz konuşabilir miyiz?"

"Daha sonra olabilir mi, Bay Crackenthorpe? Zaten çok geç kaldım."

"Tabi olabilir. Akşam yemeğinden sonra o zaman."

"Çok iyi olur."

Akşam yemeği tam zamanında hazırdı ve çok beğenildi. Lucy hemen bulaşıkları yıkadı. Koridora çıktığında Harold Crackenthorpe onu bekliyordu.

"Buyurun Bay Crackenthorpe!"

"Biraz oturalım mı?" diyen Harold Crackenthorpe salonun kapısını açtı, önden içeri geçti ve kapıyı yeniden sıkıca kapadı.

"Yarın Londra'ya geri dönüyorum" diye açıkladı. "Gitmeden önce yeteneklerinizden çok etkilendiğimi belirtmek istedim."

"Çok teşekkür ederim" diye yanıtladı Lucy hafif bir şaşkınlıkla.

"Yeteneklerinizi burada boşa harcadığınızı düşünüyorum."

"Öyle mi? Bence değil."

Hiç değilse bana evlenme teklif edemez, diye düşündü Lucy. Zaten bir karısı var.

"Size bizleri bu tatsız krizden böyle ustaca bir şekilde çıkarmayı başarmış biri olarak beni Londra'da ziyaret etmenizi önermek istiyorum. Eğer telefon eder ve bir randevu belirlerseniz sekreterime bu konuda gerekli talimatları vereceğimden emin olabilirsiniz. İşin aslı kuruluşumuzda sizin gibi olağanüstü yetenekli insanlara her zaman çok ihtiyacımız var. Ancak bu yeteneklerinizden hangi alanda en verimli şekilde yararlanabileceğimizi ayrıca konuşmamız gerekecek. Size hatırı sayılır bir ücret yanında çok cazip bir gelecek önerebilirim, Bayan Eyelesbarrow. Çok etkilenip şaşıracağınızdan eminim."

Harold Crackenthorpe kendinden emin bir tavırla neşeyle güldü.

Lucy çekinerek yanıtladı.

"Çok teşekkür ederim, Bay Crackenthorpe, bunu düşüneceğim."

"Çok fazla zaman kaybetmeyin. Bunun gibi bir fırsatı, sizin gibi yeryüzünde iz bırakmak isteyecek genç bir kadının kaçırmaması gerekir."

Tekrar beyaz dişlerini göstererek gülümsedi. "İyi geceler, Bayan Eyelesbarrow, iyi uykular." Evet, dedi Lucy kendi kendine, ilginç... bütün bu olanlar çok tuhaf...

Odasına çekilmek istediği sırada merdivenlerde Cedric'e rastladı.

"Ah Lucy, size bir şey sormak istiyordum."

"Benimle evlenmek mi istiyorsunuz? Sizinle İbiza'ya gelip evinizi düzene sokmamı mı istiyorsunuz?"

Cedric şaşkınlık içindeydi, hatta ürktüğü bile söylenebilirdi. "Bu rüyamda bile aklıma gelmez."

"Özür dilerim. Hata ettim."

"Yalnızca evde bir tren tarifesi olup olmadığını sormak istemiştim."

"Hepsi bu mu? Antredeki masanın üstünde bir tane var."

"Bakın" dedi Cedric neredeyse azarlayan bir tonda. "Dünyanın tüm erkeklerinin sizinle evlenmek istediklerini düşünmemelisiniz. Güzel bir kadınsınız, ama o kadar da değil. Bu tür davranış modellerine verilen bir ad vardı... neyse zamanla bu sizde bir saplantı halini alır ve durum giderek kötüleşir. Gerçekten siz yaşamda evlenmeyi düşünebileceğim son kızsınız, Lucy. Son kız!"

"Sahi mi?" dedi Lucy. "Bunu özellikle belirtmenize hiç gerek yok. Üvey anneniz olmamı tercih mi ederdiniz?"

"Ne dediniz?" Cedric şaşkınlıktan donakalmıştı.

"Beni çok iyi anladınız" diyen Lucy odasına girerek kapıyı kapattı.

BÖLÜM 14

Dermot Craddock Paris Polis Merkezi'nden Armand Dessin ile tanışıyordu. İki adam daha önce de birkaç kez karşılaşmış ve birbirleriyle çok iyi anlaşmışlardı. Craddock çok iyi Fransızca konuştuğu için de çoğunlukla bu dilde anlaşıyorlardı.

"Bu yalnızca bir tahmin" diye uyardı Dessin. Burada bale topluluğuna ait bir resim var. İşte bakın, sözünü ettiğimiz kadın soldan dördüncü. Bu size bir şey diyor mu?"

Müfettiş Craddock üzülerek pek bir şey kestiremediğini söyledi. Boğulmuş genç bir kadını resimden teşhis etmek hiç de kolay değildi. Üstelik de resimde tüm bayanların oldukça ağır makyajları ve kuş tüyleriyle bezeli, abartılı başlıkları vardı.

"Olabilir" dedi. "Daha fazla bir şey söyleyemeyeceğim. O kim? Hakkında neler biliyoruz?"

"Hemen hemen hiçbir şey" dedi diğeri neşeyle. "Bakın, o çok önemsiz, az tanınan bir yıldız. Ayrıca Maritski bale topluluğu da grupta, tanınmayan bir grup. Taşra tiyatrolarında sahne alıyor, sürekli turneye çıkıyorlar. Grupta tanınan bir isim, bir yıldız ya da ünlü bir balerin yok. Ama sizi grubu yöneten Madam Joilet ile tanıştırmaya çalışacağım."

Madam Joilet canlı, işini bilen bir kadındı; kurnaz, karşısındakinin içini okuyan bakışları vardı. Şişman kadının ince bıyığı dikkat çekiyordu.

"Bakın, açık söyleyeyim, ben polislerden hiç hazzetmem." Ziyaretten duyduğu hoşnutsuzluğu gizlemeye gerek görmeden iki adamı dikkatle süzdü. "Onları gördüğüm her yerde huzursuz oluyorum."

"Böyle söylememelisiniz, madam!" Zayıf, melankolik görünümlü Dessin karşı koydu. "Sizi ne zaman rahatsız ettik ki?"

"Karbolik asit içen o sersem kız konusunda örneğin" diye yanıtladı Joilet kararlılıkla. "Üstelik de her şeyin tek nedeni o sersem kızın orkestra şefine şık olmasıydı... kadınlardan hoşlanmayan, başka eğilimleri olan adama! Bu konuda çok büyük şamata koparmıştınız. Bu tür şeyler bale grubumun adını kirletiyor."

"Aksine bu sayede büyük gişe başarısı sağlamıştınız" dedi Dessin. "Üstelik bu olay üç yıl önceydi. Geçmişin üzerinde bu kadar durmamalısınız. Neyse konumuza gelelim, şu Anna Stravinska denen kıza..."

Madam ihtiyatla sordu. "Ona ne olmuş?"

Müfettiş Craddock sordu. "O gerçekten Rus, değil mi?"

"Hayır. İsminden dolayı öyle düşünüyorsunuz, değil mi? Bu kızların hepsi kendilerine böyle değişik isimler takarlar. Önemli biri değildi, iyi dans etmiyordu, ayrıca güzel de değildi. Elle etait assez bien, c'est tout. Toplu danslarda uyumu fena değildi aslında, ama solo yapamıyordu."

"Fransız mıydı?"

"Olabilir. Fransız pasaportu vardı. Ama bana bir kez İngiliz uyruklu biriyle evli olduğunu söylemişti."

"Bir İngilizle mi? Adam hayatta mıydı... yoksa ölmüş müydü?"

Madam Joilet omuzlarını silkti.

"Ölmüş ya da onu terk etmiş. Bunu nereden bileyim? Bu tür kızların, erkeklerle başları hep derttedir..."

"Onu son olarak ne zaman gördünüz?"

"Dans grubumu altı haftalığına Londra'ya turneye götürmüştüm. Daha sonra Torquay, Bournemouth, Eastbourne, adını unuttuğum bir yerde daha ve Hammersmith'de sahne aldık. Sonra da Fransa'ya döndük, ama Anna bizimle gelmedi. Gruptan ayrıldığına ve kocasının ailesiyle yaşamaya başlayacağına dair bir mesaj gönderdi... ya da bu türden saçma bir şeyler. Tabi ben bunun doğru olduğuna inanmadım. Yeni bir adamla tanışıp peşine takıldığını sanıyorum. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi?"

Müfettiş Craddock başını sallayarak onayladı. Madam Joliet'in ilk düşüncesinin böyle olmasını doğal karşılıyordu.

"Onun gitmesi benim açımdan kayıp değil. Ardından ağlayacak değilim. Hiç fark etmez. Onun güzelliğinde, onun kadar iyi dans eden kız bulmak benim için hiç sorun değil. Bu nedenle omuzlarımı silkip konuyla ilgilenmedim bile. Hem niçin ilgileneyim ki? Bu kızların hepsi aynıdır. Kafalarında erkekten başka düşünce yoktur."

"Bu ne zaman oldu?"

"Fransa'ya döndüğümüz sıralarda! Bu... bir dakika... sanırım Noel'den önceki pazardı. Anna iki, dur bakayım, yoksa üç müydü ya da üç gün önce ayrıldı. Tam olarak anımsayamıyorum... Ama hafta sonu Hammersmith'te sahneye onsuz çıktığımızdan eminim... Bu nedenle yeni bir koreografiyle sahneye çıkmak zorunda kalmıştık... Yaptığı büyük saygısızlıktı... ama bu kızların hepsi aynıdır. Bir erkek gördüler mi kendilerini kaybederler. Hepsine söylüyorum. Bir kez gideni bir daha asla geri almam, gözünün yaşına bakmam."

"Sizin açınızdan çok tatsız."

"Puf! Benim için fark etmez. Hiç kuşkusuz bir yerlerde bir adama takıldı ve Noel'i onunla birlikte geçirdi. Bu beni hiç ilgilendirmiyor. Dansçı kız bulmak çok kolay, aradığınızdan da fazlası var. Maritski, bale topluluğuna katılmayı büyük bir şans olarak gören hem de Anna'dan çok iyi dans eden, bize katılmayı sevinç çığlıklarıyla karşılayacak bir sürü kız sırada."

Madam Joilet birden susarak merakla sordu.

"Onu niçin arıyorsunuz? Yoksa paraya mı kondu?"

"Aksine!" diye yanıtladı Müfettiş Craddock nezaketle. "Öldürülmüş olduğunu düşünüyoruz."

Madam Joilet yeniden umursamaz tavrını takındı.

"Ca se peut! Olur böyle şeyler! Neyse! İnançlı bir Katolikti. Her pazar kiliseye giderdi, ayinleri de asla kaçırmazdı."

"Size hiç bir oğlu olduğundan söz etmiş miydi, madam?"

"Oğlu mu? Onun bir çocuğu olduğunu mu kastediyorsunuz? Yoo hayır, bence bu olanaksız. Bu kızlar -hepsi ama hepsi- bu durumlarda olayı çözümlemek için gitmeleri gereken adresleri çok iyi bilirler. Monsieur Dessin siz de bu konuyu benim kadar iyi bilirsiniz."

"Dans grubuna girmeden önce çocuk sahibi olmuş olabilir" diye açıkladı Müfettiş Craddock. "Örneğin savaş sırasında."

"Ah! Dans le guerre. Savaşta. Bu olabilir. Ama eğer varsa da benim bundan haberim yok."

"Gruptaki en iyi arkadaşları kimlerdi?"

"Size bir iki isim verebilirim, ama çok yakın bir dostu olduğunu sanmıyorum."

Madam Joilet'ten daha fazla bir şey öğrenmek olanaksızdı.

Pudriyeri görünce kadın bunun Anna'ya ait olabileceğini, ancak kızlarının birçoğunun da bu türden pudriyerleri olduğunu belirtti. Anna Londra'dayken kürk bir manto satın aldıysa bile onun bundan haberi yoktu.

"Sahne provaları, ışıklandırma gibi mesleğimin zor sorunlarının altından kalkmaya çalışıyordum. Sanatçılarımın ne giydikleriyle, ne de aldıklarıyla ilgilenecek zamanım olmadı."

Madam Joilet'ten sonra adlarını aldıkları kızları sorguya çektiler. Bunlardan bazıları Anna'yı iyi tanıyorlardı, ama hepsinin üzerinde birleştikleri nokta Anna'nın kendisiyle ilgili çok az bilgi verdiğiydi. Kızlardan biri ise, zaten söyledikleri de yalandı diye belirtti.

"Hikâyeler uydurmaktan hoşlanırdı" dedi kızlardan biri. "Bir defasında bir grandükün metresi olduğunu, bir başka seferde de büyük bir İngiliz finans uzmanıyla birlikte olduğunu anlatmıştı. Savaş sırasında direniş örgütünde çalıştığını söylüyordu. Hatta Hollywood'da film artisti olarak çalıştığını bile iddia etmişti."

Bir başka kız ise Anna'ya ilişkin görüşlerini şöyle açıkladı. "Bence çok basit mütevazı koşullardan geliyordu. Romantik bulduğu için bale grubunda çalışmaktan hoşlanıyordu ama asla iyi bir dansçı değildi. Bakın bir defasında, babasının Amiens'te tekstil ticareti yaptığını söylemişti. Kendisi bu işi romantik bulmadığı için oradan ayrılmış. Sürekli bu tür hayali şeyler anlatırdı."

"Londra'da başka bir hikaye anlattı" diye atıldı birinci kız. "Araba kazasında kaybettiği kızına benzediği için onu dünya seyahatine götürmek isteyen çok zengin bir adamla beraber olduğunu söylüyordu. Quelle blaque! Ne palavra!"

"Bana da İskoçya'ya gidip çok zengin bir lordla birlikte yaşayacağını ve bol bol geyik avına filan çıkacağını söylemişti" dedi ikinci kız.

Anlatılanlar incir çekirdeğini bile doldurmayacak saçmalıktan öte değildi. Tüm bunlardan Anna Stravinska'nın iflah olmaz bir yalancı olduğu anlaşılıyordu. Bir İskoç asiliyle birlikte geyik avına çıkmadığı gibi bir geminin güvertesinde güneşlenerek dünya seyahatinde olmadığı da kesindi. Ama yine de bunlar cesedinin Rutherford Hill'deki bir lahidin içine nasıl girdiğini açıklamıyordu. Dansçıların ve Madam Joliet'in cesedin resminden Anna'yı teşhisleri ise çok kuşkulu ve tereddütlüydü. Cesedin Anna'yı andırdığı konusunda hepsi hemfikirdi. Ama yine de bundan emin değillerdi. Bu boğulmuş yüz... herkese ait olabilirdi!

Kesin olan yalnızca Anna Stravinska'nın 19 Aralık'ta arkadaşlarıyla Fransa'ya dönmemeye karar verdiği ve ona benzeyen bir kadının 20 Aralık'ta 16.33 treniyle Brackhampton'a giderken trende boğulup öldürüldüğüydü.

Peki ama lahitteki ceset Anna Stravinska'ya ait değilse, Anna şimdi neredeydi?

Madam Joliet'in bu konudaki görüşü çok açık ve netti.

"Bir adamın yanında!"

Belki de doğru yanıt bu, diye düşünen Craddock sıkıntıyla içini çekti.

Ancak incelenmesi gereken başka bir konu ortaya çıkmıştı. Anna'nın bir İngilizle evlenmiş olduğuna ilişkin sözlerinin araştırılmasına yarar olabilirdi.

Evlendiği bu adam Edmund Crackenthorpe olabilir miydi?

Onu tanıyanların hakkında yaptıkları tanımlamalara göre bu pek olası görünmüyordu. Daha büyük olasılık Anna'nın Martine'i gerekli tüm ayrıntıları bilecek kadar iyi tanıyan biri olmasıydı. Emma Crackenthorpe'a mektup yazan Anna olabilirdi. Eğer öyleyse hakkında yapılacak bir soruşturmadan tedirgin olup ortadan kaybolmuştu. Belki de bu nedenle Maritski bale grubuyla olan ilişkisini kesmişti. Ne düşünülürse düşünülsün hep aynı soruyla karşı karşıya kalınıyordu. Anna şimdi neredeydi?

Ve yine kaçınılmaz bir şekilde Madam Joliet'in görüşü en akıllıca çözüm görünüyordu. Bir erkeğin yanında...

***

Craddock Paris'ten ayrılmadan önce Dessin'le, Martine adındaki kadın konusunu tartıştı. Dessin de İngiliz meslektaşıyla aynı fikirdeydi, bu sorunun büyük olasılıkla lahitte bulunan cesetle bir bağlantısı yoktu. Ama yine de soruşturmaya devam edilmesi görüşündeydi.

Dessin, Surete'nin ne yapıp edip 4. Southshire Bölüğü'nden Teğmen Edmund Crackenthorpe'un ön adı Martine olan Fransız kadınla evlenip evlenmediğini belgeleriyle ortaya çıkaracağına dair Craddock'a güvence verdi. Özellikle de Dunkirk Çıkartması öncesine ilişkin evrakları inceletecekti.

Ancak yine de Craddock'u kesin bir yanıt bulamamalarının da olası olduğu konusunda uyardı. Fransa'nın o bölgelerinin o sıralar Alman işgali altında olmasının dışında, daha sonra kuşatma sırasında da meydana gelen çarpışmada ağır hasarlar verilmiş, sayısız bina ve arşiv savaş sırasında yok olmuştu.

"Ancak elimizden gelen her şeyi yapacağımızdan emin olabilirsiniz, sevgili dostum."

Bu konuşmaların ardından Craddock veda edip ayrıldı.

***

Craddock geri dönünce Çavuş Wetherall asık yüzle raporunu verdi.

"126 Elvers Crescent, bir konukevi adresi efendim! Çevrede çok iyi namı olan bir pansiyon!"

"Cesedin teşhisi konusunda bir ilerleme var mı?"

"Hayır, orada kimse fotoğraftaki kadını tanıyamadı; orayı posta adresi olarak kullanan biri olarak da hatırlayan yok. Bu şaşılacak şey değil, aradan bir aydan uzun bir süre geçmiş. Ayrıca orada kalanlar sürekli değişiyor. Pansiyonun devamlı müşterileri genellikle öğrenci."

"Belki başka bir isimle kalmış olabilir."

"Ama kadını resimden tanıyan da olmadı" diyerek ekledi. "Tüm otellere mesaj gönderip, soruşturduk. Hiçbir yerde Martine Crackenthorpe adında birinin kaydına rastlamadık. Sizin Paris'ten ettiğiniz telefondan sonra Anna Stravinska adını da soruşturduk. O da dans grubunun diğer üyeleriyle birlikte Brook Green civarında ucuz bir otelde oda tutmuş. Tiyatro çevrelerinden birçok kişi orada kalıyor. 19 Aralık Perşembe günü yapılan gösteriden sonra ortadan kaybolmuş. Hakkında başka bir şey öğrenemedik."

Craddock başını salladı. Araştırmayı farklı bir yönde sürdürmeye karar verdi, ama bundan da pek umutlu değildi.

Bir süre düşündükten sonra Wimborne, Henderson & Carstairs hukuk bürosunu arayarak, Bay Wimborne'dan görüşmek için bir randevu istedi.

Tam sözleştikleri saatte Bay Wimborne'un üzeri bir karış toz kaplamış kâğıt tomarlarıyla dolu büyük eski bir çalışma masasının gerisinde oturduğu loş, havasız bir çalışma odasına alındı. Üzerinde Sir John ffoulkes, dec, Lady Denin, George Rowbotham, Esq. gibi armalar bulunan camlı evrak dolapları çoktan geçmiş bir devrin kanıtları ya da atalardan kalma anılar niteliğinde duvarları süslüyordu.

Bay Wimborne ziyaretçisini her aile avukatının polis karşısında ister istemez hissettiği çekingenlikle süzdü.

"Sizin için ne yapabilirim, müfettiş?"

"Bu mektup..." Craddock Martine'nin mektubunu masanın üzerine koydu. Bay Wimborne mektubu isteksizce ellediyse de masadan almadı. Yüzünün rengi solarken dudakları hafifçe kasıldı.

"Tam da beklediğim gibi!" dedi. "Tam beklediğim gibi! Dün sabah Miss Emma Crackenthorpe'dan bir mektup aldım. Mektupta bana Scotland Yard'a yaptığı ziyareti ve tüm diğer olanları anlatmış. Ancak bazı şeyleri anlamakta güçlük çektiğimi belirtmeliyim, halen şaşkınlık içindeyim, bana bu mektuptan ilk geldiği zaman niçin bahsetmemiş olduklarını anlayamıyorum. Çok tuhaf, anlaşılmaz! Aslında bana hemen bilgi verilmesi gerekirdi..."

Müfettiş Craddock Bay Wimborne'u sakinleştirmek amacıyla birtakım basmakalıp laflar etme yolunu seçtiyse de bunda pek başarılı olduğu söylenemezdi.

"Edmund'un evliliğinin tartışma konusu olabileceğine ilişkin en ufak bir fikrim bile yoktu" dedi Bay Wimborne kırgınlıkla.

Müfettiş Craddock, bunun olayın savaş zamanında olmasından kaynaklanmış olabileceğini... belirtti ama bu konuda yorum yapmayı sürdürmedi.

"Savaş zamanları!" diye mırıldandı Bay Wimborne belirgin bir huysuzlukla. "Evet, savaş çıktığı sıralarda Lincoln's Inn Fields'te idik. Tam yanımızdaki bina isabet almıştı. Evraklarımızın büyük çoğunluğu telef oldu. Tabi en önemli belgeler değil, onları önceden taşrada güvenli bir yere taşımıştık. Ama yine de bu büyük karışıklığa neden oldu. Tabi o zamanlar Crackenthorpe dosyalarına babam bakıyordu. Altı yıl kadar önce öldü. Ona bu konudan... Edmund'un evliliğinden bahsedilmiş olduğunu... sanıyorum. Ancak her ne kadar bu evliliğe karar verilmiş gibi görünse de gerçekleşmiş olduğunu sanmıyorum, çünkü aksi takdirde babam bu konuya daha farklı bir önem verirdi. Bu hikâyenin tamamen fos olduğu düşüncesinden kendimi kurtaramıyorum. Yıllar sonra birden biri çıkıyor, evli olduğunu ve ayrıca bu evlilikten bir çocuğu olduğunu iddia ediyor. Doğrusu pis kokular alıyorum. Bunu nasıl kanıtlamayı düşündüğünü gerçekten bilmek isterdim."

"Yalnızca meraktan soruyorum... eğer bu gerçekse, söz konusu kadın ve çocuğunun beklentileri neler olurdu?"

"Sanırım Crackenthorpeların onun ve oğlunun geçimlerini sağlamasını bekliyordu."

"Hiç kuşkusuz! Ama asıl sormak istediğim bu değil; hukuk diliyle konuşursak, diyelim ki davacı iddiasını kanıtlamayı başardı, kadının ve oğlunun kanunlar karşısındaki yasal durumları ne olurdu?"

"Anlıyorum" diyen Bay Wimborne kızgınlıkla bir yana bıraktığı gözlüğünü yeniden takıp kurnaz bakışlarla müfettişi süzdü. "Evet, şu an itibariyle elde edebilecekleri bir şey yok. Ama eğer oğlunun Edmund Crackenthorpe'un yasal bir evlilikten doğma çocuğu olduğunu kanıtlayabilirse, çocuk Luther Crackenthorpe'un ölümü durumunda Josiah Crackenthorpe'un şu an için yedieminde bulunan servetinden kendine düşen payı alacaktır. Bunun dışında en büyük oğlan çocuğun en büyük oğlundan olma torunu olarak Rutherford Hall'a da sahip olacak."

"Ev özellikle istenilecek bir miras mı?"

"Orada oturmak için mi? Bana sorarsanız hayır. Ancak üzerinde bulunduğu arazinin hatırı sayılır bir değeri var, sayın müfettiş. Gerçekten çok değerli bir yer. Özellikle de

sanayi ve konut arsası olarak. Brackhampton'un göbeğinde böylesine büyük bir toprak! Oh evet, müfettiş, bu gerçekten büyük bir miras!"

"Luther Crackenthorpe öldüğü takdirde malikânenin Cedric'e kalacağını söylemiştiniz."

"Doğru, ev yaşayan en büyük oğlan çocuğa verilecek."

"Bana söylenenlerden Cedric Crackenthorpe'un paraya pek özel bir ilgi duymadığı kanısına vardım."

Bay Wimborne Craddock'u soğuk bakışlarla süzdü.

"Öyle mi? Ben bu tür açıklamaları gerçekle karşı karşıya kalınmadığı sürece kulak ardı etmekten yanayım. Hiç kuşkusuz parayı hiç umursamayan insanlar vardır. Ama ben kendi adıma henüz öyle birine rastlamadım."

Bay Wimborne'un yaptığı açıklamadan belirgin bir hoşnutluk duyduğu anlaşılıyordu.

Müfettiş Craddock bu tavırdan hemen yararlandı. "O zaman Harold ve Alfred Crackenthorpe" diye söze başladı. "Bu mektup ele geçince çok endişelenmişlerdir."

"Yani?" diye sordu Bay Wimborne. "Bu sizi şaşırtıyor mu?"

"Bu onların mirastan alacakları payı eksiltecekti, değil mi?"

"Elbette. Edmund Crackenthorpe'un oğlu... varsayalım ki gerçekten oğlu, yediemin tarafından yönetilen servetin beşte birini alacaktır."

"Bu diğerleri açısından çok büyük bir kayıp olmayacağa benziyor."

Bay Wimborne müfettişi muzip bakışlarla süzdü.

"Eğer konuyu oraya getirmeye çalışıyorsanız, bu cinayet nedeni olacak büyüklükte bir kayıp olmaz."

"Ancak benim anladığım kadarıyla oğullardan her ikisi de parasal açıdan oldukça zor durumdalar."

Bay Wimborne'un sorgulayıcı bakışları karşısında kayıtsız tavrını hiç bozmadan durdu.

"Oh! Demek polis bu konularda araştırma yaptı? Evet, Alfred sık sık zor duruma düşer. Zaman zaman para içinde yüzdüğü de olur, ama bu hep çok kısa sürer. Harold ise şu sıralar sizin de tespit ettiğiniz gibi biraz sıkışık bir durumda."

"Parasal anlamda sergilediği başarılı görünüme rağmen mi?"

"Gösteriş! Hepsi gösteriş! Bu finans dahisi görünen kişilerin en az yarısı ödeme güçlerinin ne seviyede olduğunun bilincinde değildir. Bilançolar bu işten anlamayanlar

için istenildiği kadar göz boyayıcı hazırlanabilir. Ancak bilançoda görünen varlıklar gerçek anlamda varlık değillerse... iflasın kıyısından ancak dönecek durumdaysalar... o zaman ne olur dersiniz?"

"Harold Crackenthorpe gibi nakit sıkıntısı çekilir, değil mi?"

"Ancak bunu ölmüş ağabeyinin dul karısını boğarak da düzeltemez" dedi Bay Wimborne. "Luther Crackenthorpe henüz hayatta, servetin aileye yalnızca onun ölümünün faydası olabilirdi. Bu nedenle bu düşüncelerle nereye varmak istediğinizi anlayamıyorum, müfettiş!"

İşin en kötü tarafı bunu benim kendimin de bilmemesi, diye düşündü Müfettiş Craddock.

BÖLÜM 15

Müfettiş Craddock Harold Crackenthorpe'la görüşmek üzere sözleştiği büroya yanında Çavuş Wetherall olduğu halde tam saatinde girdi. Harold Crackenthorpe'un işyeri şehrin merkezindeki büyük bir iş hanının dördüncü katındaydı. Odanın düzenlenmesi ve odadaki her şey büyük bir başarıyı ve modern iş yaşamının zirvesindeki birinin zevkini dile getiriyordu.

Genç güzel bir bayan Craddock ile yardımcısının adlarını not ettikten sonra masasındaki diktafona bir şeyler söyledi. Daha sonra ayağa kalkarak konukları Harold Crackenthorpe'un özel çalışma odasına götürdü.

Harold büyük, deri kaplı bir çalışma masasının arkasında oturuyor ve her zaman olduğu gibi kendinden emin ve kusursuz görünüyordu. Eğer Müfettiş Craddock'un önsezilerine dayanarak tahmin ettiği gibi maddi bir sıkışıklık içindeyse bile bunu hiçbir şekilde belli etmiyordu.

Başını kaldırarak konuklarını belirgin bir merak ve ilgiyle karşıladı.

"Günaydın, Müfettiş Craddock. Umarım ziyaretiniz bizim için yeni birtakım haberler olduğu anlamına geliyordur."

"Korkarım pek de öyle değil. Yalnızca size sormak istediğim birkaç şey vardı."

"Yine mi sorgulama? Bu arada bildiğimiz her şeyi anlatmış olduğumuzu düşünüyordum."

"Böyle hissetmenizi çok iyi anlıyorum, Bay Crackenthorpe, ama olağan soruşturmanın bir gereği bunları sormam."

Harold Crackenthorpe sabırsızlıkla sordu. "Bu sefer konu ne?"

"Bana 20 Aralık günü öğleden sonra ve akşam nerede olduğunuzu ve ne yaptığınızı söyleyebilirseniz çok memnun olacağım. Diyelim ki saat öğleden sonra 15.00 ile gece yarısı arasında."

Harold Crackenthorpe kızgınlıktan kıpkırmızı kesilmişti.

"Bu bana sorulmak için fazlasıyla olağandışı bir soruya benziyor. Bunun ne anlama geldiğini bilmek isterdim."

Craddock nezaketle gülümsedi.

"Yalnızca bir tek anlamı var, o da 20 Aralık günü öğleden sonra 15.00 ile gece yarısı

arasında nerede olduğunuzu bilmemiz gerektiği."

"Niçin?"

"Olayın çerçevesini sınırlayabilmemiz için."

"Sınırlamak mı? O zaman yeni bilgiler edindiniz, değil mi?"

"Sonuca giderek yaklaştığımızı umuyorum, efendim."

"Sorunuzu kesin olarak yanıtlayabileceğimi sanmıyorum. Özellikle de yanımda avukatım olmadığı sürece."

"Elbette, bu tamamen size kalmış bir şey" dedi Craddock. "Bu soruya yanıt vermek zorunda değilsiniz; yanıtlamadan önce avukatınızın yanınızda olmasını istemek de yasal hakkınız."

"Açık olmak gerekirse, bu sözlerinizde beni uyarmak gibi bir amaç yok, değil mi?"

"Oh, hayır, asla efendim." Müfettiş Craddock gerçekten şaşkınlık içindeydi. "Böyle bir niyetim yok. Size yönelttiğim soruları aynen diğer kişilere de yöneltiyorum. Asla size yönelik, kişisel bir anlam taşımıyorlar. Bazı olasılıkları ortadan kaldırmak için bunu yapmak zorundayım."

"Elbette, anlıyorum... Aslında size elimden geldiğince yardımcı olmak istiyorum. Bir bakalım. Aslında böyle bir şeyi bunca zaman sonra yanıtlamak hiç kolay değil, ama burada son derece programlı ve sistematik bir çalışma düzenimiz var. Bayan Ellis'in bu konuda yardımcı olabileceğini umuyorum."

Masasının üstündeki telefondan kısaca bir şeyler söylemesinden birkaç dakika sonra şık siyah bir kostüm giymiş, genç güzel bir hanım elinde bir not defteriyle içeri girdi.

"Sizi sekreterim Bayan Ellis'le tanıştırayım, Müfettiş Craddock. Evet, Bayan Ellis, müfettiş geçen ay cuma günü, pardon hangi tarihti?... Öğleden sonrayla gece yarısı arasında nerede olduğumu bilmek istiyor."

"20 Aralık, cuma günü."

"20 Aralık Cuma. Umarım o günle ilgili bir kaydınız vardır."

"Oh evet." Bayan Ellis odadan çıkarak kısa bir süre sonra elinde bir ajandayla gelip sayfalarını çevirmeye başladı.

"20 Aralık günü sabah bürodaymışsınız. Bay Goldie ile Cromartie ortaklığına ilişkin bir görüşme yapmışsınız; daha sonra Lord Forthville ile Berkeley'de öğlen yemeği..."

"Ah bu o gün mü?"

"Öğleden sonra 15.00 sularında ofise dönerek, bir dizi mektup dikte ettirdiniz. Daha sonra da o gün açık artırmaya çıkacak, ilginizi çeken birkaç tarihi kitap için Sotheby's müzayede salonuna gitmek üzere buradan ayrıldınız. Daha sonra ofise dönmemişsiniz. Ancak kayıtlarımda o akşam için size Catering Kulüp'te akşam yemeğine davetli olduğunuzu anımsatmama ilişkin bir not var." Soran gözlerle etrafına bakındı.

"Hepsi bu kadar, Bayan Ellis."

Bayan Ellis odadan çıktı.

"Şimdi çok iyi anımsıyorum" dedi Harold Crackenthorpe. "O gün öğleden sonra Sotheby's müzayede salonundaydım, ama satışa çıkarılan eserler için biçilen fiyatlar çok yüksek geldi, dolayısıyla herhangi bir şey satın almadım. Daha sonra Jermyn Sokağı'nda küçük bir lokalde çay içtim. Sanırım adı Russells'ti. Sonra da yarım saat kadar News Tiyatrosu'na uğrayıp eve gittim. Evim Cardigan Gardens 43'te. Catering Kulüp'ün düzenlediği akşam yemeği saat on yedi otuzda Caterer's Hall'daydı. Yemekten sonra da eve dönüp yattım. Sanırım sorunuza tatminkâr bir yanıt verebildim."

"Hiç kuşkusuz, Bay Crackenthorpe. Giysilerinizi değiştirmek için eve döndüğünüzde saat kaçtı acaba?"

"Bunu kesin olarak anımsamam olanaksız. Ama sanırım, on sekizden biraz sonraydı."

"Peki yemekten kaçta döndünüz?"

"Sanırım yirmi üç otuzdu."

"Size kapıyı uşağınız mı açtı? Yoksa Lady Alice Crackenthorpe..."

"Eşim Lady Alice aralık başından bu yana Güney Fransa'da tatilde. Evin kapısını kendi anahtarımla açtım."

"Öyleyse sizin eve dönüş saatinizi teyit edebilecek biri yok."

Harold sert, buzdan farksız soğuk bakışlarla düşündü.

"Evde çalışanlar döndüğümü duymuş olmalılar. Evimizde bir karıkoca çalışıyor. Ancak, bakın müfettiş, gerçekten..."

"Lütfen Bay Crackenthorpe, bu tür soruların ne denli huzursuz edici olduklarının bilincindeyim, ama neredeyse bitiriyorum. Arabanız var mıydı?"

"Evet, bir Humber Hawk."

"Kendiniz mi kullanıyorsunuz?"

"Evet ama genellikle hafta sonları. Şu sıralar Londra'nın içinde araba kullanmak neredeyse olanaksız."

"Babanızı ve kız kardeşinizi ziyaret etmek istediğiniz durumlarda Brackhampton'a bu arabayla gidiyorsunuz, değil mi?"

"Yalnızca orada birkaç gün kalacaksam. Bir gece içinse, örneğin resmi soruşturma sırasında olduğu gibi, trenle gidiyorum. Oranın şehirle bağlantısı kusursuz, oraya trenle daha çabuk ulaştığımı söyleyebilirim. Böyle durumlarda kız kardeşim bir araba kiralayarak beni istasyondan aldırtıyor."

"Arabanızı nereye bırakıyorsunuz?"

"Cardigan Gardens'in arka tarafındaki dar sokakta kiraladığım bir garaja. Başka sorunuz var mıydı?"

"Şimdilik bu kadar, yeterli olduğunu düşünüyorum" diyen Müfettiş Craddock gülümseyerek ayağa kalktı. "Sizi yorduğumuz için özür dilerim."

Dışarıya çıktıklarında herkesten kuşkulanan karakterde biri olan Çavuş Wetherall hemen fikrini belirtti.

"Sorulardan hoşlanmadı... rahatsız oldu. Gerçekten çok huzursuzdu."

Müfettiş yumuşak bir sesle yanıtladı. "Eğer cinayet işlememişseniz ve karşınızdaki sizi suçluyormuş gibi bir tavır takınırsa tabi ki kızarsınız. Özellikle de Harold Crackenthorpe gibi saygın biri için bu durum çok rahatsız edici olabilir. Bunda bir şey yok. Şimdi asıl bulmamız gereken, o gün öğleden sonra Harold Crackenthorpe'u müzayede salonunda gören olup olmadığı, tabi aynı şekilde çay salonunda da. Yoksa rahatça 16.33 treniyle Brackhampton'a gitmiş, kadını boğup trenden atmış ve yeniden akşam yemeğine yetişecek şekilde ilk trenle Londra'ya dönmüş olabilir. Aynı şekilde o akşam arabasını garajdan alıp cesedi lahide koyduktan sonra yeniden eve dönmüş olması da mümkün. Garajın olduğu çevrede araştırma yapmamızda da yarar var."

"Peki efendim! Sizce katil o olabilir mi?"

"Kim bilebilir ki?" diye yanıtladı Müfettiş Craddock. "İriyarı, yapılı, esmer bir adam. Trendeki adamın o olması mümkün, ayrıca Rutherford Hall ile bağlantısı da var. Bu olaydaki şüphelilerden biri de o! Haydi şimdi de kardeşi Alfred'i ziyaret edelim."

***

Alfred Crackenthorpe West Hampstead'da oldukça özensiz inşa edilmiş büyük, yeni modern bir binanın küçük bir dairesinde oturuyordu. Binanın önündeki büyük avluya bina

sakinleri komşularının haklarına saygı duymaya gerek görmeden dilediklerince arabalarını park etmişlerdi.

Ev modern bir stüdyo daireydi ve büyük olasılıkla möbleli olarak kiralanmıştı. Odada duvara kapatılabilen uzun bir tahta masa, yatak olan büyük bir kanepe ve çeşitli boyutlarda sandalyeler vardı.

Alfred Crackenthorpe kapıyı açtığında rahat ve kayıtsız görünmeye çabaladıysa da müfettiş ondaki gerginliği hemen hissetti.

"Gerçekten meraklandım" diye söze başlayan Alfred, önünde duran birkaç şişeyi göstererek sordu. "Size içmek için bir şey ikram edebilir miyim, müfettiş?"

"Yok, hayır, çok teşekkür ederim, Bay Crackenthorpe."

"Aman Tanrım, demek durum bu kadar ciddi" diyen Alfred kendi yaptığı şakaya yine kendi gülerek, nasıl yardımcı olabileceğini sordu.

Müfettiş Craddock olağan sorusunu yineledi.

"20 Aralık günü öğleden sonra ve akşam, gece yarısına kadar nerede miydim? Bunu nasıl bilebilirim ki? Üzerinden koskoca üç hafta geçti."

"Ağabeyiniz Harold tam olarak söyleyebildi."

"Harold için bu mümkün olabilir. Ama Alfred için olanaksız." Ve kıskançlık kokan bir tonda ekledi. "Harold ailenin en başarılı ferdidir... çalışkan, yararlı ve daima meşgul... her şey için zamanı vardır ve her şey onun için zamanında olmalıdır. Onun... diyelim ki bir cinayet işleyecek olsa... zamansal olarak her dakikanın planlamış olacağından emin olabilirsiniz."

"Böyle bir örnek vermek için özel bir nedeniniz var mı?"

"Yo hayır. Bilmem öyle aklıma geldi işte. Saçma bir örnek!"

"Neyse size dönelim."

Alfred ellerini çaresizlik içinde iki yana açtı.

"Dediğim gibi zamanları ve yerleri anımsamakta çok yetersizim. Eğer Noel demiş olsaydınız belki bir şeyler anımsayabilirdim, o zaman hiç değilse bir dayanak noktam olurdu. Örneğin, Noel'i nerede geçirdiğimi anımsıyorum; Brackhampton'da babamla birlikteydim. Niçin orada geçirdiğimi ise doğrusunu söylemek gerekirse bilmiyorum. Bütün gün bizim yüzümüzden katlanmak zorunda kaldığı masraflar nedeniyle küfrediyor... ama gitmesek de onu ziyaret etmememize bozularak yine arkamızdan

küfrediyor. Aslına bakarsanız bu ziyaretleri yalnızca kız kardeşimizin hatırına yapıyoruz."

"Bu kez de öyle mi oldu?"

"Evet."

"Ve babanız yine büyük bir şanssızlık eseri hastalandı, değil mi?"

Craddock bilinçli olarak konuyu başka bir yöne çekerek, mesleki açıdan ona yarar sağlayacak bir konuşmaya zemin hazırlıyordu.

"Evet, hastalandı. Muhteşem bir varlığın ortasında cimrilikten serçe kadar yemekle beslenmeye alışmış biri olarak, birden çatlayana kadar yiyip içince sonucun böyle olması kaçınılmaz."

"Hepsi bu kadar mı, sahiden öyle mi?"

"Tabi. Başka ne olabilir ki?"

"Ama duyduğuma göre... doktoru bu konuda çok endişelenmiş."

"Quimper mi... ihtiyar bunak!" Alfred hızlı ve küstah bir tavırla konuşuyordu. "Onu boş verin, müfettiş, dinlemeye bile değmez. Panik yaratmaktan başka işi yok."

"Sahi mi? Bana çok aklı başında bir insan gibi görünmüştü."

"O gerçek bir aptal! Babam hastalıklı bir ihtiyar değil, kalbinde de hiçbir sorunu yok ama yine de Quimper'in önerilerine kelimesi kelimesine uyuyor. Babam kendini kötü hissedip de ortalığı birbirine katınca, Quimper de yaygara koparıp, telaşla oradan oraya koşuşturup, ne yedi ne içti filan gibi sorular sordu. Bütün bu olanlar çok gülünçtü." Alfred alışılmadık derecede heyecanlı görünüyordu. Craddock bilinçli olarak bir iki dakika kadar sessiz kaldı. Alfred ise huzursuzluktan kıpır kıpırdı; müfettişi kısa bir süre merakla süzdükten sonra sinirli bir halde sordu.

"Bütün bunlar ne anlama geliyor? İki ya da üç hafta önceki bir cuma gününde ne yaptığımı öğrenmek istemenizin anlamı ne?"

"Ah, demek o günün cuma olduğunu anımsıyorsunuz?"

"Bunu siz söylememiş miydiniz?"

"Belki" diyen Müfettiş Craddock ekledi. "Benim özellikle öğrenmek istediğim de bu 20 Aralık Cuma günü ne yaptığınız?"

"Niçin?"

"Sıradan bir soruşturma!"

"Saçmalık. Kadınla ilgili yeni bir şey öğrenebildiniz mi? Nereden gelmiş?"

"Bu konudaki bilgilerimiz henüz yetersiz."

Alfred, müfettişi kuşkuyla süzdü.

"Emma'nın bu kadının ağabeyim Edmund'un dul karısı olabileceğine ilişkin çılgınca varsayımlarının sizi yanıltmadığını umarım. Bu tam anlamıyla saçmalık!"

"Yani... bu Martine denilen kadın size başvurmadı mı?"

"Bana mı? Aman Tanrım, hayır. Bu çok komik olurdu."

"Onun ağabeyiniz Harold'a başvurmasının daha doğru olacağını mı düşünüyorsunuz?"

"Olabilir. Onun adı sık sık gazetelerde çıkıyor. Durumu da iyi! Şansını ona başvurarak araması beni çok şaşırtmazdı doğrusu. Ancak bir şey alamadığı kesin! Harold da bizim ihtiyar kadar eli sıkıdır! Emma ailenin en duygusal, en iyi kalpli insanı, ayrıca Edmund onu çok severdi. Ama yine de, Emma da kolay kanan bir insan değildir. O da bu kadının bir dolandırıcı olması ihtimalinin bilincindeydi. Bu açıdan kadının ziyareti sırasında bütün ailenin bir arada olmasını istedi... ayrıca dik başlı avukatın da!"

"Çok akılcı" diye belirtti Craddock. "Bu buluşma için bir gün belirlenmiş miydi?"

"Noel'den sonrası için düşünülmüştü... 27'si ile biten hafta sonu..." Birden sustu.

"Aha!" dedi Craddock neşeyle. "Demek bazı tarihlerin sizin için yine de anlamı var."

"Size söylemiştim... kesin bir tarih belirlenmemişti."

"Ama bu konuyu konuşmuştunuz, değil mi? Ne zaman?"

"Bunu size istesem de söyleyemem, çünkü anımsamıyorum."

"Tabi bana 20 Aralık günü ne yaptığınızı da söyleyemiyorsunuz, değil mi?"

"Üzgünüm, hafızam çok zayıf."

"Randevu defteriniz yok mu?"

"Öyle şeylere gerek duymuyorum."

"Noel'den önceki cuma... bunu anımsamak çok zor olmamalı."

"Bir ara ticari ortaklık kuracağım biriyle golf oynamıştım" diyen Alfred hayır anlamında başını salladı. "Hayır, bu daha önceki bir haftadaydı. Büyük olasılıkla etrafta dolanıp durduğum günlerden biriydi. Zamanımın büyük bir çoğunluğunda başka bir şey yapmıyorum zaten. Deneyimlerime dayanarak söyleyebilirim ki en iyi iş ilişkiler barlarda

kurulur."

"Komşularınız ve de dostlarınız size bu konuda yardımcı olabilirler mi?"

"Belki. Onlara sorarım. Elimden geleni yapacağım." Alfred kendine güvenini kazanmıştı.

"Gerçi size sorduğunuz günde ne yaptığımı söyleyemiyorum ama..." dedi. "Ama ne yapmadığımı söyleyebilirim. Uzun Ambar'da kimseyi öldürmedim."

"Bunu söylemeye niçin gerek gördünüz, Bay Crackenthorpe?" "Oyun oynamayın, sayın müfettiş. Bu cinayet olayını soruşturuyorsunuz, öyle değil mi? 'Şu gün şu saatle şu saat arasında neredeydin, ne yapıyordun?' diye sormaya başladığınıza göre olayları belirli bir çerçeveye oturtmaya başladınız. Bu 20 Aralık Cuma günü öğlen yemeğiyle gece yarısı arasındaki sürenin sizin açınızdan niçin bu kadar önemli olduğunu bilmek isterdim? Bu kadar uzun bir süre sonra kesin bir tıbbi zaman tespitinin yapılmış olması olanaksız. Yoksa o gün öğleden sonra maktulün gizlice ambara girdiğini gören birini mi buldunuz? İçeri girmiş ama sonra çıktığını gören olmamış, filan?... Durum böyle mi?"

Bir çift siyah gözün merakla onu süzmesine rağmen, eski ve deneyimli bir kurt olan müfettiş soğukkanlılığını hiç bozmadan samimiyetle yanıt verdi.

"Korkarım bu konuda henüz tam bir çıkmazdayız."

"Polisler neden hep böyle ketum olurlar?"

"Yalnızca polisler değil, Bay Crackenthorpe. Öyle sanıyorum ki kendinizi biraz zorlasanız o cuma öğleden sonra ne yaptığınızı anımsayabileceksiniz. Tabi bu konuda susmak için yeterli nedenleriniz olabilir..."

"Bu oyuna gelmeyeceğim, müfettiş. O gün ne yaptığımı anımsayamamamın beni şüpheli hem de çok şüpheli bir duruma düşürdüğünün bilincindeyim, ama anımsayamıyorum ve bunu değiştirmek de elimde değil!... Hepsi bu kadar işte. Ama bir dakika! O hafta Leeds'teydim... belediyenin yakınındaki bir otelde kalmıştım... adının ne olduğunu anımsamıyorum, ama bunu kolayca bulabiliriz. Cuma gününü orada geçirmiş olabilirim."

"Bunu inceleyeceğiz" dedi müfettiş sakin bir tonda. Ayağa kalktı. "Daha fazla yardımcı olamamanıza gerçekten üzüldüm, Bay Crackenthorpe."

"Bu benim açımdan da çok üzücü! Cedric'in İbiza'da olduğunu gösteren sağlam kanıtları olduğundan eminim. Harold ise hiç kuşkusuz her saati için iş toplantıları ve yemek randevuları olduğunu belgeleyebilmiştir. Onlara karşılık ben, nerede olduğunu bile

anımsayamayan ben! Çok kötü bir durumda olan ben! Çok üzücü. Üstelik de çok aptalca! Size katil olmadığımı söyledim. Bu yabancı kadını öldürmem için nasıl bir nedenim olabilir ki? Niçin yapayım böyle bir şeyi? Eğer bu ceset gerçekten de Edmund'un dul eşinin cesedi olsa bile, niçin aramızdan biri onu ortadan kaldırmak istesin ki? Eğer savaşta Harold ile evlenmiş olsa... ve bunca zaman sonra birden ortaya çıksa... bu saygıdeğer Harold açısından gerçekten zor bir durum olabilirdi... çift eşlilik, filan gibi. Ama Edmund! Babam onların kendisiyle kalıp ve çocuğu doğru düzgün bir okula göndermek zorunda kalacağı ve para harcayacağı için hepimiz sevinebilirdik bile! Babam belki küplere binerdi ama ailemizin örf ve adetleri adına bundan kaçınamazdı. Gitmeden önce bir içki almaz mıydınız, müfettiş? Size daha fazla yardımcı olamadığım için gerçekten çok üzgünüm."

***

"Efendim, beni dinleyin, ne oldu biliyor musunuz?" Müfettiş Craddock heyecanla konuşan çavuşa baktı. "Evet Wetherall, ne oldu?"

"Onun kim olduğunu hatırladım efendim. O adamın. Orada olduğumuz sürece onu nereden tanıdığımı çıkarmaya çalıştım, sonra birden aklıma geldi. Dicky Rogers'la birlikte şu hileli konserve gıda işine karışmıştı. Gerçi onu tutuklayamadık... aleyhinde delil yoktu. Soho olayında da parmağı vardı. Hani şu İtalyan işi hediyelikler ve saatler olayında."

Tabi! Craddock şimdi Alfred'in yüzünün ona başından beri neden tanıdık geldiğini daha iyi anlıyordu. Hep küçük dolandırıcılık işlerinde adı geçmiş... ancak bir türlü kanıt bulunamamıştı. Birçok sahtekarlık olayına karışmasına rağmen Alfred her zaman olayın dışında kalmayı başarmıştı. Ve suçsuz olduğuna dair inanılır kanıtları vardı. Ancak polis çevrelerinde onun bu işlerden daima ufak kazançlar da sağladığına kesin gözüyle bakılıyordu.

"Bu olayı açıklıyor" dedi Craddock.

"Cinayeti onun işlediğini mi düşünüyorsunuz?"

"O katil olacak tipte biri değil! Ancak bu başka bir konuya açıklık getiriyor... niçin nerede olduğunun kanıtını sunamadığına!"

"Evet, bu onun açısından kötü!"

"Pek sayılmaz! Aslına bakarsan bu çok akıllıca bir tutum da olabilir. İnatla anımsayamadığım savunmak! İnsanların çoğu bir hafta önce bile nerede olduklarını ve ne yaptıklarını anımsayamazlar. Özellikle de zamanını neyle geçirdiğinin dikkat çekmesini istemiyorsan... örneğin Dicky Rogers ekibiyle kamyon park yerlerinde ilginç randevun

varsa..."

"Öyleyse onun bu konuda temiz olduğuna inanıyorsunuz."

"Şu an için kesin olarak inandığım bir şey yok" dedi Müfettiş Craddock. "Bu konu üzerinde çalışman gerekiyor, Wetherall."

Craddock yeniden çalışma masasının başına geçince alnını kırıştırarak, ufak bir deftere notlar almaya başladı.

Katil (yazdı)... iriyarı, esmer bir adam! Kurban?... Büyük olasılıkla Martine, Edmund Crackenthorpe'un kız arkadaşı ya da dul eşi…

Ya da…

Anna Stravinska, kurban o olabilir mi? Yaklaşık aynı zamanda ortadan kayboldu;

Cesede, yaş, dış görünüm ve giyim açısından uyuyor. Bilindiği kadarıyla Rutherford Hall'la hiçbir bağlantısı yok.

Anna Harold'un ilk karısı olabilir mi? Çift eşlilik! Harold'un metresi olabilir mi? Şantaj! Alfred'in bağlantıları düşünülünce, bu şantaj olabilir. Onu hapse attıracak bir şeyler mi biliyordu? Cedric? Onunla yurtdışında bir bağlantısı olmuş olabilir mi? Paris? Balear Adaları?

Ya da…

Kurban kendini Martine olarak tanıtan Anna S. Olabilir…

Ya da…

Kurban bilinmeyen biri tarafından öldürülen tamamen yabancı biri!

"Büyük olasılıkla da bu sonuncu varsayım doğru." diye Craddock yüksek sesle mırıldandı.

Daha sonra da umutsuzluğa kapıldı. Böyle bir durumda cinayet nedenini bulmadıkça ilerleme kaydetmek olanaksızdı. O zamana kadar bulunan tüm nedenler ya yetersizdi ya da çok uzak ihtimaldi.

Ama eğer öldürülen yaşlı Bay Crackenthorpe olsaydı... onun öldürülmesi için bir süre neden bulunabilirdi...

Hafızasında bir şeyler belirlenmeye başladı...

Kâğıdın üstüne bazı notlar daha aldı.

Dr. Quimper'e Noel'deki hastalığı sor.

Cedric-tanıklar.

Miss Marple ile son dedikoduları tartış.

BÖLÜM 16

Craddock Madison Sokak'a geldiğinde Lucy Eyelesbarrow'u Miss Marple'ın yanında buldu. Önceleri harekât planında değişiklik yapmayı düşündüyse de, Lucy Eyelesbarrow'un değerli bir müttefik olabileceği düşüncesiyle bundan vazgeçti.

Karşılıklı hoş beşten sonra ağır hareketlerle portföyünü çıkararak üç paund ve üç şilin alarak masanın üzerinden Miss Marple'a doğru uzattı.

"Bu da ne müfettiş?"

"Danışma ücreti! Siz danışman değil misiniz? Özellikle cinayet konusunda! Nabız, eğilim, hararet, yerel tepkiler, bir cinayetin çok derinlerde kalmış nedenleri! Danışma hizmetinize başvurabilir miyim? Ben yalnızca çalışmaktan bitkin düşmüş, zavallı bir yerel polisim."

Miss Marple, ona bakarak gülümsedi. Craddock da ona göz kırptı. Lucy Eyelesbarrow şaşkınlıktan bir an için nefesi kesildikten sonra gülmeye başladı.

"Ama Müfettiş Craddock... her şeye rağmen siz de bir insansınız."

"Evet, öyle de, bugün öğleden sonra da kendimi pek işe veremiyorum."

"Size müfettişle çok eskiden tanıştığımızdan söz etmiştim" dedi Miss Marple Lucy'ye dönerek. "Sir Henry Clithering müfettişin vaftiz babası, benim de çok yakın bir arkadaşım."

"Vaftiz babamın Miss Marple ile ilk karşılaştığımızda bana onun hakkında ne söylediğini bilmek ister miydiniz, Bayan Eyelesbarrow? Onu Tanrı'nın yarattığı en usta dedektif olarak nitelendirmişti... verimli bir alanda gelişme olanağı bulmuş olağanüstü bir dâhi! Hep derdi ki..." Dermot Craddock bir an için susup, ihtiyar cadı yerine kullanabileceği eş anlamlı bir sözcük aradı. "Olgunluk çağına gelmiş bayanları asla küçümsememelisin. Onların oturdukları yerden insana, ne olmuş olabileceğini, ne olması ve hatta gerçekte ne olduğunu söyleyebileceklerini savunurdu. Ayrıca onların" diye ekledi. "Bir olayın neden gerçekleştiğini de söyleme yetenekleri de vardır, derdi. Ve her zaman, bu olgun bayan türünün Miss Marple en iyisidir, diye eklerdi."

"Şey" dedi Lucy. "Bu gerçekten takdire değer, bir özellik!"

Miss Marple kıpkırmızı olmuştu; çok heyecanlanmışa benziyordu.

"Sevgili Sir Henry" diye mırıldandı. "Her zaman o kadar nazikti ki! O kadar zeki sayılmam... yalnızca insanoğlunu biraz tanıdığımı söyleyebilirim, biliyor musunuz ki insan

ufak bir kasabada yaşayınca..."

Yeniden eski soğukkanlı haline dönerek, ekledi. "Aslına bakarsanız gereğinde olay yerinde olamamak gibi çok önemli bir engelim var. Ama yine de insanların size başka insanları anımsatmaları o kadar yararlı olabiliyor ki... çünkü insan eninde sonunda her yerde aynıdır ve insan doğası olayların çözümünde çok önemli bir rehber olabiliyor."

Lucy biraz şaşırmıştı. Ancak Craddock anlayışla başını salladı.

"Ama yine de oraya çaya gittiniz, değil mi?"

"Evet, tabi. Çok hoştu. Aslında yaşlı Bay Crackenthorpe'u görme fırsatı bulamadığım için üzüldüm. Ama her şey istediğiniz gibi olamıyor ki!"

"Cinayeti işleyen kişiyi gördüğünüz takdirde, onu tanıyabileceğinizi mi düşünüyorsunuz?" diye sordu Lucy şaşkınlıkla.

"O kadar ileri gidemem, canım! Kişi daima varsayımlar ileri sürmeye eğilimlidir ve cinayet gibi ciddi bir konuda varsayımlarda bulunmak kişiyi inanılmayacak derecede yanıltabilir. Yapılması gereken olaya karışmış olan -ya da karışmış olabilecek- kişileri gözlemlemek ve onların kimi anımsattıklarını düşünmektir."

"Cedric ve banka müdürü gibi mi?"

Miss Marple Lucy'nin sözlerini düzeltti.

"Banka müdürünün oğlu, tatlım. Bay Eade'nin kendisi belki biraz Bay Harold'a benziyordu -çok tutucu bir insandı- ama sanırım parayı biraz fazla seviyordu. Bunun dışında skandallardan uzak kalmak için çok zor yollara başvurabilecek bir insandı."

Craddock gülümseyerek sordu.

"Ya Alfred?"

"Araba tamirhanesindeki Jenkins'e benziyor" diye yanıtladı Miss Marple bir an bile düşünmeye gerek duymadan. "Gerçi Jenkins'in oradaki aletlerin hiçbirini çaldığı söylenemezdi ama yine de bozuk bir krikoyu yenisiyle değiştirmekte de hiç sakınca görmezdi. Aküler konusunda da pek dürüst değildi sanırım... ancak yine de bu konulardan pek anladığımı söyleyemem. Yalnızca Raymond'un günün birinde oraya gitmekten vazgeçip, Milchester sokağındaki bir tamirhaneye gitmeye başladığını biliyorum. Emma'ya gelince" diye dalgın bir şekilde ekledi. "Bana inanılmayacak kadar Geraldine Webb'i anımsatıyor. Daima sessiz ve dikkat çekmeyecek kılık kıyafetteydi o da! Sürekli yaşlı annesinin dizinin dibinde yaşıyordu. Sonra hiç beklenmedik bir anda annesi ölüp de Geraldine kendi kararlarıyla harcayabileceği ufak bir servetin sahibi olunca,

saçlarını kestirdi, perma yaptırdı ve bir gemi yolculuğuna çıktı. Geri döndüğünde çok hoş bir avukatla evlenmişti. İki çocukları oldu."

Kişiler arasındaki paralellik çok belirgindi. Lucy kendini tutamayarak sordu. "Sizce Emma'nın halen evlilik yapma şansı olduğunu söylemeniz doğru oldu mu? Ağabeyleri bundan çok rahatsız olmuşa benziyorlardı."

Miss Marple başıyla onayladı.

"Evet" dedi. "Erkekler böyledir işte! Ağaçlara bakarken önlerindeki ormanı görmezler. Sanırım siz bu olasılığı düşünmemiştiniz."

"Hayır!" diye açıkladı Lucy. "Böyle bir şey hiç aklıma gelmedi. İkisi de bana göre..."

"Yaşlı mı görünüyorlardı?" diye sordu Miss Marple gülümseyerek. "Sanırım Dr. Quimper, şakaklarındaki saçları ağarmış olsa da henüz kırk yaşlarında ve düzgün bir ev yaşamının özlemini duyuyor. Emma Crackenthorpe da henüz kırkında değil, evlenmek ve aile kurmak için hiç de yaşlı sayılmaz. Eğer yanlış duymadıysam doktorun eşi doğum yaparken çok genç yaşta ölmüş."

"Sanırım bu doğru. Emma kısa bir süre önce bundan bahsetmişti."

"Çok yalnızlık çekiyor olmalı" dedi Miss Marple. "Başarılı ve çok çalışan bir doktorun yanı başında bir kadına her zaman ihtiyacı vardır... sempatik, anlayışlı, ancak çok genç olmayan birine!"

Lucy gülümseyerek neşeyle sordu. "Burada bir cinayeti mi aydınlatmaya çalışıyoruz yoksa çöpçatanlık mı yapıyoruz, tatlı bayan?"

Miss Marple'ın gözleri ışıldadı.

"Korkarım biraz fazla romantik biriyim. Yaşlı evde kalmış bir kız olmamın etkisi herhalde! Biliyor musunuz sevgili Lucy, bana göre, yaptığımız anlaşmayı başarıyla tamamladınız. Yeni işinize başlamadan yurtdışına bir yolculuk yapmayı planlıyorsanız, şu an tam sırası!"

"Rutherford Hall'dan ayrılmak mı? Asla! Kendimi bu konuya tam anlamıyla kaptırdım. Kendimi bir çeşit av köpeği gibi hissediyorum. Tıpkı evdeki çocuklar gibi! Onlar da bütün zamanlarını ipucu peşinde koşarak geçiriyorlar. Daha dün çöp kutularını karıştırdılar. Gerçekten iğrenç... üstelik neyin peşinde olduklarını da bilmiyorlar. Eğer bir gün zafer çığlıkları içinde, ellerinde, `Martine eğer hayatına değer veriyorsan Uzun Ambar'dan uzak dur!' yazılı bir kâğıtla çıkagelirlerse, bunu benim onlara acıdığım için yazıp domuz ağılının bir köşesine saklamış olduğumu düşünmelisiniz, sayın müfettiş."

"Niçin domuz ağılına, tatlım?" diye sordu Miss Marple. "Orada hâlâ domuz besliyorlar mı?"

"Yo hayır. Bundan çok uzun bir süre önce vazgeçmişler. Ama... ben arada sırada oraya gidiyorum da!"

Lucy bilinmeyen bir nedenle kızarmıştı. Miss Marple şimdi onu farklı bir ilgiyle süzüyordu.

"Şu anda evde kimler var?" diye sordu Craddock.

"Cedric evde kalıyor; Bryan da hafta sonunu orada geçirecek. Harold ve Alfred yarın gelecekler. Bu sabah telefon ettiler. Sizin onları herhangi bir şekilde tedirgin ettiğiniz izlenimine kapıldım, Müfettiş Craddock."

Craddock gülümsedi.

"Onları biraz yokladım da! 20 Aralık Cuma öğleden sonrası ile gece yarısı arasında nerede olduklarını sordum."

"Peki kesin bir yanıt verebildiler mi?"

"Harold evet. Alfred hayır... kim bilir, belki de bunu özellikle yapmak istemedi."

"Tanık bulmak çok zor olsa gerek" dedi Lucy. "Belirli bir tarih, yer ve zamanı! Tabi söylediklerinin doğruluğunu teyit etmek de!"

"Biraz zaman alır. Sabırla beklemek gerek, ama bizim de bunu başarabilecek kendimize özgü yöntemlerimiz var tabi." Saatine baktı. "Aslında ben de Cedric'le konuşmak için Rutherford Hall'a gelmek istiyordum, ama önce Dr. Quimper'e uğramalıyım."

"Evet tam zamanı. Muayene saat on sekizde başlıyor, ama doktorun işi yarım saatte sona eriyor. Ben de artık dönüp akşam yemeğini hazırlamalıyım."

"Size de bu konuda bir sorum olacaktı Bayan Eyelesbarrow? Aile Martine konusunu nasıl karşıladı?"

Lucy bir an bile tereddüt etmeden yanıtladı.

"Size bu konudan bahsettiği için hepsi Emma'ya çok kızdı. Tabi onu bu konuda teşvik eden Dr. Quimper'e de. Harold ve Alfred mektubun düzmece olduğuna ve bunun bir dolandırıcılık olayından başka bir şey olmadığına inanıyorlar. Emma bundan tam olarak emin değil. Cedric'e gelince, bu işte bir yalan ve aldatma kokusu seziyor ama diğerleri kadar ciddiye almıyor. Bryan ise mektubu yazanın gerçek Martine olduğuna neredeyse

emin!"

"Peki ama niçin?"

"Ah, Bryan öylesine biri işte. Her şeyi göründüğü şekilde kabullenmeye hazır. Onun Edmund'un karısı -ya da daha doğrusu dul eşi- olduğuna ve Fransa'ya döndüğüne inanıyor. Er ya da geç ondan yeni bir haber çıkacağını düşünüyor. Şu ana kadar bir mektup ya da haber almamış olmalarını ise çok doğal karşılıyor, çünkü kendisi de mektup yazmaktan nefret ediyormuş. Bryan sevimli bir insan! Sürekli şımartılıp gezmeye çıkarılmak isteyen bir köpek gibi!"

"Peki sen onu gezmeye çıkardın mı tatlım?" diye sordu Miss Marple. "Örneğin domuz ağıllarına doğru?"

Lucy, ona sert bir bakış attı.

"Eve girip çıkan o kadar çok centilmen var ki!" diye mırıldandı Miss Marple düşüncelere dalmış bir halde.

Miss Marple centilmen sözcüğünü kullandığı zaman buna Victoria devrinin özlemini katardı; geçmiş zamana duyulan bir özlemi dile getirirdi. Bunlar sinek kaydı tıraşlı, (büyük olasılıkla kaytan bıyıklı) iri yapılı, bazen çapkın ve acımasız ama her zaman kusursuz birer salon erkeği olan tiplerdi.

"Çok güzel bir kızsınız" dedi Lucy'yi süzerek. "Rutherford Hall'da tüm dikkatleri üzerinize çektiğinizi düşünüyorum, yanılmıyorum değil mi?"

Lucy yeniden kızardı. Çeşitli anılar kafasında birbirini izliyordu. Domuz ağılının duvarına yaslanan Cedric. Melankolik bakışlarıyla mutfak masasının üzerine oturan Bryan. Kahve fincanlarını toplarken yardım bahanesiyle ona dokunan Alfred.

"Centilmenler" diye ekledi Miss Marple. Ses tonu ender rastlanan, tehlikeli bir hayvan cinsinden bahsediyor gibiydi. "Bir anlamda hepsi birbirinden farksızdır... hatta iyice yaşlanmış olsalar bile!"

"Tatlım!" diye haykırdı Lucy. "Eğer yüz yıl önce yaşamış olsan seni hiç kuşkusuz cadı diye yakarlardı."

Ve Miss Marple'a yaşlı Bay Crackenthorpe'un üstü kapalı evlilik teklifini anlattı.

"Doğrusunu söylemek gerekirse" diye Lucy ekledi. "Hemen hepsi bir şekilde şanslarını denediler diyebilirim. Harold çok açık ve netti, bana şehirde finansal açıdan çok cazip bir iş olanağı sundu. Onun çekici dış görünümümden etkilenmiş olduğunu sanmıyorum, bir şeyler bildiğimi sanıyor olmalı!"

Güldü.

Ancak Müfettiş Craddock gülmedi.

"Çok dikkatli olmalısınız" dedi. "Size çekici öneriler yapmak yerine öldürmeyi de deneyebilirler."

Lucy, "Evet bu daha kolay olurdu" diye onayladı.

Sonra birden ürperdi.

"İnsan çok çabuk unutuyor. Çocuklar bu konuda o kadar çok heyecanlanıp, şakalar yaptılar ki, insan ister istemez hepsini bir oyun gibi algılıyor. Ama bu bir oyun değil!"

"Hayır!" dedi Miss Marple. "Cinayet asla oyun değildir."

Kısa bir sessizliğin ardından konuşan yine Miss Marple oldu.

"Çocukların artık okullarına dönmeleri gerekmiyor mu?"

"Önümüzdeki hafta. Ama yarın James Stoddart-West'in evine gidip tatilin son günlerini orada getirecekler."

"Bu iyi!" diye belirtti Miss Marple ciddiyetle. "Onlar buradayken bir şeylerin olması kötü olurdu."

"Yaşlı Bay Crackenthorpe'u mu kastediyorsunuz? Sizce sıradaki kurban o mu?"

"Yok, hayır" dedi Miss Marple. "Ona bir şey olacağını sanmıyorum. Daha çok çocukları düşünüyordum."

"Yani Alexander'ı mı?"

"Ama neden?..."

"Avlanma merakları yüzünden... delil avına çıktıkları için! Erkek çocuklar bu tür heyecanları severler ama bu çok tehlikeli olabilir."

Craddock, onu merak ve endişeyle süzdü.

"Miss Marple, bir yabancının yine tamamen yabancı birini öldürdüğü bir cinayet olmadığını düşünüyorsunuz, değil mi? Sizin görüşünüze göre bu cinayetin herhangi bir şekilde Rutherford Hall ile bir ilişkisi olduğu kesin."

"Evet, çok belirgin bağlantılar görüyorum."

"Katil hakkında tek bildiğimiz onun iriyarı, esmer bir adam olduğu. Arkadaşınız olan bayanın tek söylediği ya da söyleyebildiği bu! Rutherford Hall'da tam üç tane iri yapılı,

esmer erkek var. Resmi soruşturma günü buradaydım. Üç kardeşi kaldırımda durmuş, arabalarını beklerken gördüm. Bana arkaları dönüktü; kaim paltoları içinde hepsinin arkadan görünüşlerinin birbirinden farkı olmaması gerçekten çok şaşırtıcıydı. Üç iriyarı, esmer adam! Gerçekte ise hepsi birbirinden o kadar farklı tipler ki!" İçini çekti. "Bu da durumu iyice güçleştiriyor."

"Kendi kendime sorup duruyorum" diye mırıldandı Miss Marple. "Hep kafamı kurcalıyor... çözüm sandığımızdan çok daha basit olamaz mı? Cinayetlerin genellikle çok basit çözümleri vardır, çoğu zaman da önemsenmeyen ancak çok açık nedenleri..."

"Bu gizemli Martine olayına inanıyor musunuz, Miss Marple?"

"Edmund Crackenthorpe'un Martine adında bir kızla evlenmek istediği ya da evlenmiş olabileceği ihtimalini göz ardı etmem için hiçbir neden yok. Bildiğim kadarıyla Emma Crackenthorpe size bu konuda gelen mektubu göstermiş. Ayrıca kişisel izlenimlerim ve Lucy'den duyduğum kadarıyla Emma Crackenthorpe böyle bir konuda yalan söylemeyecek bir tip, hem böyle bir şeyi niçin yapsın ki?"

"Eğer Martine'in varlığını kabul edersek" diye mırıldandı Craddock düşünceli bir halde. "Cinayet için bir neden var. Martine'in oğlu ile birlikte ortaya çıkması Crackenthorpe kardeşlerin mirastan alacakları payın küçülmesine neden olacaktı. Aslında bu kanımca cinayet işlemeye neden olabilecek boyutta bir meblağ sayılmaz ama. Şu an için hepsi biraz maddi sıkıntı içindeler de..."

"Harold da mı?" diye sordu Lucy duyduklarına inanamayarak.

"Evet, anlaşıldığı kadarıyla son derece tuzu kuru biri görünümü sergileyen Harold Crackenthorpe bunun aksine ilk bakışta göründüğü kadar tutucu ve başarılı bir yatırımcı değil. Çok fazla yatırım yapmış ve bu arada birkaç yanlış karar almış. Çok yakında çok büyük bir meblağı ödemek zorunda kalıp iflasını açıklayabilir."

"Ama eğer durum böyleyse bile..." diye söze başlayan Lucy birden sustu.

"Evet, Bayan Eyelesbarrow?..."

"Seni çok iyi anlıyorum, tatlım" dedi Miss Marple. "Bu durumda yanlış kişinin öldürüldüğünü söyleyecektiniz."

"Çok doğru! Martine'in ölümünün doğrudan Harold'a... ya da bir başkasına herhangi bir yararı olmazdı. Ama..."

"Ölen Luther Crackenthorpe olsaydı farklı olurdu, değil mi? Doğru! Bu benim de dikkatimi çekti. Ayrıca yaşlı Bay Crackenthorpe dıştan göründüğünün tam aksine aile

doktorunun da belirttiği gibi oldukça sağlıklı biri."

"Daha yıllarca yaşayacak biri o!" diyen Lucy, sıkıntıyla alnını kırıştırdı.

"Sizce öyle mi?" Craddock onu konuşturmak amacıyla üzerine gitti.

"Noel sırasında oldukça hastaymış" diye açıkladı Lucy. "Ama doktorun gereksiz abarttığını söyledi. 'Öylesine bir şamata yaptı ki gören zehirlenmiş olduğumu sanacaktı,' dedi. Bunlar onun sözleri!"

Craddock'u sorgulayan bakışlarla süzüyordu.

"Doğru!" diye belirtti Craddock. "Benim de Dr. Quimper'den öğrenmek istediğim tam olarak bu!"

"Artık gitmeliyim" dedi Lucy. "Tanrım, çok geç olmuş!"

Miss Marple örgüsünü bir yana bırakarak, Times dergisinde yarım bırakmış olduğu bir bilmeceye uzandı.

"Ah burada bir sözlüğüm olsaydı" diye mırıldandı. "Tontine ve Tokay; bu iki sözcüğü hep birbirine karıştırıyorum. İkisinden biri Macar şarabı markasıydı, ama..."

"Macar şarabı olan Tokay" dedi Lucy ve çıkmak üzere olduğu kapının ağzında bir an için duraladı. "Ama bunlardan biri beş biri yedi harfli bir sözcük. Hangisi uyuyordu?"

"Yok, bu bilmeceyle ilgili değil" dedi Miss Marple dalgın bir ifadeyle. "Bu kafama takıldı da!"

Müfettiş Craddock yaşlı kadını merak ve endişe dolu bakışlarla süzdü. Daha sonra o da veda ederek oradan ayrıldı.

BÖLÜM 17

Craddock, Dr. Quimper hastalarının muayenelerini bitirene dek birkaç dakika beklemek durumunda kaldı. Daha sonra içeri giren doktor yorgun ve sinirli görünüyordu.

Müfettişe yaptığı içki teklifi onaylanınca kendine de bir kadeh doldurdu.

Eski geniş koltuğa çökerken, "Zavallı şeytanlar!" diye söze başladı. "O kadar korkak ve aptallar ki! Aklım almıyor. Biraz önce yine çok üzücü bir olay yaşadım. Bir yıl önce bana gelmesi gereken bir kadın! O zaman gelse başarılı bir operasyonla kurtulabilirdi. Ama şimdi çok geç! Bu beni çıldırtıyor işte. İnsanoğlu denilen kahramanlıkla korkaklığın ilginç bir bileşimi. Bu kadın inanılmaz ağrılar çekiyor. Korkularının gerçek çıkmasından ürktüğü için tüm ağrılara tek kelime bile etmeden katlanmış. Diğer yanda ise yalnızca parmaklarının ucundaki şişliğin ağrısına dayanamadıkları için buralara kadar gelip zamanımı çalan acıya dayanıksız insanlar da var. Küçük bir iltihabın kanser olması kuşkusuyla koşup geliyor ve bu şiş genellikle normal bir su toplama ya da en fazlası siğil çıkıyor. Neyse söylediklerime aldırmayın. Zaman zaman öfkemi kusma gereksinimi duyuyorum. Şey, benimle konuşmak istediğiniz neydi?"

"Her şeyden önce Miss Crackenthorpe'u ağabeyinin dul eşinden geldiği düşünülen mektup için bana başvurmasına ikna ettiğinizden dolayı size teşekkür etmek istiyordum."

"Ah, o mu? Bari bir işinize yaradı mı? Aslında ona size gelmesini doğrudan söylemiş değilim. Kendisi de gelmek istiyordu. Endişeliydi. Tabi değerli ağabeyleri de onu bundan alıkoymak istiyorlardı."

"Niçin böyle yapıyorlardı, dersiniz?" Doktor omuzlarını silkti.

"Bilmem, sanırım kadının gerçek olduğunun ortaya çıkmasından korkuyorlardı."

"Sizce mektup gerçek mi?"

"Fikrim yok. Mektubu görmedim. Olayları bilen birinin fırsattan faydalanmak istemiş olabileceğini de söyleyebilirim. Emma'nın duygusallığından yararlanmayı denemek istemiş olabilir. Bu konuda yanıldığı kesin. Emma aptal değildir. Konuyu soruşturmadan yabancı bir geline kucak açmayacağı kesin."

Birden merak dolu bir ifadeyle ekledi.

"Peki ama niçin benim bu konudaki görüşlerimi soruyorsunuz? Benim konuyla hiçbir ilgim yok ki!"

"Aslında sizden tamamen farklı bir konuda bilgi almaya geldim... ancak bunu nasıl

söyleyeceğimi bilemiyorum."

Doktor müfettişi ilgi ve merakla süzüyordu.

"Anladığım kadarıyla kısa bir süre önce... sanırım Noel sırasında... Bay Crackenthorpe ağır şekilde hastalanmış."

Doktorun yüz ifadesi gerilip sertleşti.

"Evet."

"Bir çeşit mide rahatsızlığı, değil mi?"

"Evet."

"Bu biraz tuhaf... Bay Crackenthorpe sağlığıyla övünüyor ve ailesindeki bireylerin birçoğundan fazla yaşayacağını ileri sürüyor. Onun ifadesine göre... özür dilerim sayın doktor..."

"Hiç çekinmeyin. Hastalarımın benim hakkımda söyledikleri konusuna hiç duygusal davranmam."

"Sizin boşu boşuna ortalığı velveleye verdiğinizi söyledi" diyerek Quimper gülümsedi. "Ona yalnızca ne yediğini sormakla kalmayıp, kimin pişirdiğini, kimin servis yaptığını da sorduğunuzu anlattı."

Doktorun gülümsemesi kaybolmuş, yüz hatları yeniden gerginleşmişti.

"Devam edin."

"Şöyle bir ifade kullanmaktan da kaçınmadı... 'Doktor birinin beni zehirlemiş olduğundan kuşkulanıyor.' gibi şeyler söyledi." Kısa bir sessizlik oldu. "Bu tür... bir kuşkunuz oldu mu?"

Quimper hemen yanıt vermedi. Ayağa kalkarak oda içinde aşağı yukarı gezindi. Sonunda dönüp Craddock'un önünde durdu.

"Tanrı aşkına benden ne söylememi bekliyorsunuz? Bir doktorun elinde en ufak bir kanıt bile olmadan orada burada bir zehirleme kuşkusu olduğundan bahsedebileceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Bilmek istediğim yalnızca... bunu samimiyetinize dayanarak soruyorum... böyle bir olasılık aklınıza geldi mi?"

Doktor Quimper soruyu kaçamak bir yanıtla geçiştirme çabasındaydı.

"Yaşlı Bay Crackenthorpe çok mütevazı bir yaşam sürüyor. Aile ziyarete geldiği

zamanlarda Emma daha iyi ve zengin sofralar kuruyor. Bunun sonucu da mide-bağırsak sorunları ve hazımsızlık. Bulgular da bunu destekliyor."

Craddock ısrar etti.

"Anlıyorum. Peki bu sizin için yeterince açıklayıcı mıydı? Hiç... diyelim ki... şaşırmadınız mı?"

"Tamam! Tamam! Şaşırmıştım. Bu sizi tatmin etti mi?"

"Beni asıl ilgilendiren, sizi endişelendiren ya da korkutan şeyin ne olduğu?"

"Aslında çok değişik mide rahatsızlıklarıyla karşılaşılabilir ama bu durumda diyebilirim ki bulguların birçoğu basit bir mide rahatsızlığından çok arsenik zehirlenmesine işaret ediyordu. Zaten bu iki rahatsızlık birbirine çok benzer. Benden çok daha iyi meslektaşlarımın da arsenik zehirlenmeleri durumunda yanılıp sırf bu yüzden hastalarının ölüm kâğıtlarını yanlış doldurmak zorunda kaldıkları olmuştur."

"Peki sizin araştırmalarınızın sonucu neydi?"

"Tahminlerimde yanılmış olabileceğim ortaya çıktı. Bay Crackenthorpe hastam olmadan önce de böyle durumlar geçirdiğini iddia etti. Hep aynı nedenden hastalanmış. Ne zaman enfes yemekleri fazla kaçırsa aynı durum başına geliyormuş."

"Yani ev dolu olunca mı? Aile ile mi? Yoksa konuklarla mı?"

"Evet. Aslında bu da yeterince şüphe çekici. Açık söylemek gerekirse, Craddock, konunun peşini bırakmadım. Hatta eski doktor, ihtiyar Morris'e bile bir mektup gönderdim. O bu muayenehanenin büyük ortağı idi ve ben geldikten kısa süre sonra emekliye ayrıldı. Crackenthorpe aslında onun hastasıydı. İhtiyar adamın bahsettiği bu eski rahatsızlıkları ona sordum."

"Peki ne öğrendiniz?" Quimper gülümsedi.

"Hiç! Yalnızca gereksiz kuşkulandığımı! Üstü kapalı olarak çok kötü niyetli biri olduğunu belirtti. Aslına bakarsanız" diyerek omuzlarını silkti. "Belki de gerçekten de kötü niyetli bir insanım!"

"Bunda kuşkuluyum!" diyen Craddock düşüncelere daldı.

Sonra birden açık açık konuşmaya karar verdi.

"Üstü kapalı konuşmalara hiç gerek yok, doktor. Luther Crackenthorpe'un ölümünden büyük ölçüde yararlanabilecek insanlar var." Doktor başıyla onayladı. "Bay Crackenthorpe yaşlı, ancak sağlıklı ve dirençli bir adam. Bu gidişle rahatlıkla doksan

yaşına ulaşabilir, değil mi?"

"Hiç kuşkusuz. Ayrıca kendine çok özen gösteriyor, hem de çok sağlam bir yapısı olmasına rağmen!"

"Oğulları -kızı- onlar da giderek yaşlanıyorlar ve hepsinin de durumları sıkışık."

"Emma'yı bunun dışında tutmalısınız. O birisini zehirleyecek tipte bir kadın değil. Bu krizler yalnızca diğerleri buraya geldiği zaman tutuyor, şimdiye dek kızıyla birlikte olduğu zaman hiç kriz geçirmedi."

"Çok akıllıca bir tedbir... tabi bunları yapan oysa" diye mırıldandı Craddock düşünceli bir tavırla. Ancak bunu tedbirden duyulamayacak kadar kısık bir sesle söylemişti.

Kelimeleri özenle seçerek, sordu.

"Gerçi bu konulardan hiç anlamıyorum ama" diye söze başladı. "Varsayalım ki Crackenthorpe'a gerçekten arsenik verildi... bundan kurtulmuş olması büyük şans değil mi?"

"İşin asıl püf noktası da burada!" dedi doktor. "Kendimi ihtiyar Morris'in de söylediği gibi kötü niyetli hissetmemin nedeni de bu! Bakın, bu olayda düzenli aralıklarla arsenik verilmiş olması olanaksız... aslında klasik arsenik zehirlemelerinde yöntem budur. Crackenthorpe'un asla kronik mide şikayetleri olmadı. Bu da ani, şiddetli rahatsızlıkları anlaşılmaz kılıyor. Eğer şikayetlerin tamamen doğal nedenlerle ortaya çıktığını düşünmezsek, zehirlemek isteyen kişinin her defasında başarısız olduğuna inanmak zorunda kalırız. Bu da çok saçma olur!"

"Yani yetersiz bir doz kullanıldığını mı söylemek istiyorsunuz."

"Evet. Daha önce de konuştuğumuz gibi Crackenthorpe'un çok güçlü bir yapısı var, belki de başka birini rahatlıkla öte dünyaya götürebilecek bir doz onda yeterli olmayabiliyor. Bu tür kişiye özgü tepkileri her zaman için göz önünde bulundurmalıyız. Ama bu durumda da zehirlemek isteyen kişinin -tabi eğer olağanüstü korkak biri değilse- çoktan dozu artırmış olması gerekirdi. Bunu niçin yapmamış olabilir ki?"

"Bu da" diye ekledi. "Bir zehir verenin olduğunu düşünmenin anlamsızlığını ortaya çıkarıyor. Sanırım bütün bunlar yalnızca benim kuruntularımın eseri!"

Müfettiş Craddock, "İlginç bir sorun!" diyerek doktora hak verdiğini belirtti. "Mantıklı bir açıklaması yok."

***

"Müfettiş Craddock!"

Müfettiş Craddock arkasından gelen heyecanlı fısıltıları duyunca irkildi.

O anda Rutherford Hall'un ön kapı zilini çalmak üzereydi. Alexander ve arkadaşı Stoddart-West birden çalılıkların arasından çıkmış, heyecanla etrafı süzmeye başlamışlardı.

"Arabanızın sesini duyduk, sizi yakalamak istedik."

"İyi o zaman, haydi siz de içeri gelin!"

Ancak Alexander sabırsız bir köpeğin heyecanı içinde müfettişin paltosunu çekiştiriyordu.

"Bir kanıt bulduk!" diye mırıldandı soluk soluğa.

"Gerçekten de bir kanıt bulduk" diye yineledi Stoddart-West.

Tanrı kahretsin bu kızı, dediğini yaptı, diye düşündü Craddock sıkıntıyla.

"Harika!" dedi sırf çocukları kırmamış olmak için. "Haydi eve girip bulduğunuz kanıta bakalım."

"Hayır!" diye direndi Alexander. "Orada bizi rahatsız edebilirler. Bizimle koşum odasına gelin. Size yolu gösterelim."

Craddock hiç istemediği halde çocukların arkasından evin köşesini dönüp ahırlara doğru ilerledi. Stoddart-West ağır bir kapıyı aralayıp parmak uçlarına kalktı ve oldukça zayıf bir ampulü yaktı. Victoria zamanlarında, temizlik sembolü olarak görülen koşum odası artık yalnızca eski eşya deposu hizmeti görüyordu. Kırılmış bahçe sandalyeleri, paslanmış eski bahçe araç gereci, eski, hantal bir çim biçme makinesi, bozulmuş somyalı döşekler, eski yorganlar, yırtılmış tenis ağları etrafa yayılmıştı.

"Buraya sık sık geliyoruz" dedi Alexander. "Burada bizi kimse rahatsız etmez."

Koşum odasının çocuklar tarafından kullanıldığı anlaşılıyordu. Çürümüş döşekler üst üste konularak bir çeşit divan yapılmıştı. Eski paslı bir masanın üzerinde bir kutu çikolatalı kurabiye, birkaç elma, bir kutu şekerleme ve bir yapboz duruyordu.

"Bu gerçek bir kanıt, efendim!" dedi Stoddart-West heyecanla. Gözlüklerinin gerisindeki gözlerinin heyecanla parladığı görülüyordu. "Bugün öğleden sonra bulduk onu."

"Günlerce araştırdık. Çalıların arasını... "

"Çöp kutularını karıştırdık..."

"Aslında oralarda da birkaç ilginç şey bulduk ama..."

"Daha sonra da kalorifer dairesine gittik..."

"Orada da ihtiyar Hillman'ın eski, atılan kâğıtları doldurduğu kocaman bir galvanizli kutu var..."

"Kalorifer sönünce tekrar tutuşturmak için onları kullanıyor..."

"Etrafa atılan bütün eski kâğıtları işte bu yüzden toplayıp orada biriktiriyor..."

"İşte onu orada bulduk..."

Konuşmayı kesen Craddock, "Neyi buldunuz?" diye sordu.

"Delili! Stoddart daha önce eldivenlerini giymeyi unutmamalısın!"

Stoddart-West bilgiç bir ifadeyle önemli bir cinayet dedektifi havasında bir çift kirli eldiveni ellerine geçirdikten sonra, bir Kodak fotoğraf albümü çıkardı. Çantanın içinden kirli, kırışmış bir zarf alarak, abartılı bir gururla müfettişe uzattı.

İki çocuk heyecandan soluklarını tutmuş, müfettişe bakıyorlardı.

Zarfın içinde mektup yoktu ama zarfın postadan geçmiş olduğu üzerindeki damgalardan anlaşılıyordu. Mektubun üzerindeki adreste ise, Martine Crackenthorpe, 126 Elvers Crescent No: 10 yazıyordu.

"Görüyorsunuz, değil mi?" diye sordu Alexander soluk soluğa. "Bu onun burada olduğu anlamına geliyor. Edmund Amca'mın Fransız karısından söz ediyorum. Bütün bu şamatanın koparıldığı kişiden yani! Gerçekten buraya gelmiş ve mektubu düşürmüş olmalı. Durum böyle görünüyor, değil mi?..."

Stoddart-West de söze karıştı.

"Bu durumda öldürülen kadın da o olmalı... yani sizce de müfettiş, bu durumda lahidin içinde bulunan kadın cesedinin Martine olması gerekmiyor mu?"

İki çocuk da heyecan içinde gelecek yanıtı bekliyorlardı.

Craddock kendisinden beklenen rolü oynadı.

"Olabilir, kesinlikle olabilir" dedi.

"Ama bu önemli, öyle değil mi?"

"Parmak izi araştırması yapacaksınız, değil mi, efendim?"

"Elbette!" diye yanıtladı Craddock.

Stoddart-West derin bir soluk aldı. Rahatlamışa benziyordu.

"Büyük bir şans, değil mi?" dedi. "Üstelik de son günümüzde!"

"Son gün mü?"

"Evet" dedi Alexander. "Yarın Stoddartların evine gidiyoruz. Tatilin sonuna kadar orada kalacağız. Stoddartların muhteşem bir evleri var... Kraliçe Anne zamanından kalmaydı, değil mi?"

"William ve Mary" dedi Stoddart-West.

"Ama annen demişti ki..."

"Annem Fransız. İngiliz mimarisinden pek anlamıyor."

"Ama baban da demişti ki, evin inşa edildiği zaman..."

Craddock elindeki zarfı dikkatle inceledi.

Lucy Eyelesbarrow bu işi çok kurnazca ayarlamıştı. Peki ama posta damgalarının sahtelerini yapmayı nasıl başarmıştı? Zarfı gözlerine iyice yaklaştırdı ama loş ışıkta pek bir şey göremedi. Çocuklar için büyük bir zevk olan bu konu Craddock açısından hiç de hoş değildi. Lucy bunu düşünmemiş olmalıydı. Lanet olsun! Eğer zarf gerçekse hemen bazı tedbirler alınması gerekecekti. Eğer öyleyse...

Hemen yanı başında çok sıkı bir mimari tartışması sürüyordu. Müfettiş Craddock tartışmayı duymazlıktan gelerek, seslendi.

"Haydi çocuklar, eve gidelim. Bana çok büyük yardımınız dokundu!"

BÖLÜM 18

Çocuklar müfettişi arka kapıdan eve soktular. Büyük olasılıkla çoğunlukla bu yolu kullanıyorlardı. Mutfak aydınlık ve ferahtı. Lucy büyük, beyaz bir önlük bağlamış, hamur açıyordu. Bryan Eastley mutfak dolabına yaslanmış, onu bir köpek dikkatiyle süzerken, bir eliyle de kalın, kumral bıyığını sıvazlıyordu.

"Merhaba baba" dedi Alexander içtenlikle. "Yine mi buralarda takılıyorsun?"

"Burası hoşuma gidiyor" diyen Bryan gülümseyerek ekledi. "Bayan Eyelesbarrow da rahatsız olmuyor."

"Doğru, bence sakıncası yok" dedi Lucy. "İyi akşamlar, Müfettiş Craddock!"

"Mutfağı mı araştırmak istiyorsunuz?" diye sordu Bryan merakla.

"Pek sayılmaz. Bay Cedric Crackenthorpe buralarda mı?"

"Evet. Cedric hâlâ burada. Onunla mı görüşmek istiyordunuz?"

"Evet, onunla konuşacak birkaç şeyim vardı."

"İçeri gidip orada mı bir bakayım" dedi Bryan. "Belki de köyün pubına gitmiştir."

Mutfak dolabının üstünden indi.

"Teşekkürler!" dedi Lucy. "Ellerim unlu, yoksa ben de gidebilirdim."

"Ne yapıyorsunuz?" diye sordu Stoddart-West merakla.

"Kayısılı tart."

"Oh çok iyi!" dedi Stoddart-West.

"Akşam yemeği hazır mı?" diye sordu Alexander.

"Hayır."

"Kötü! Korkunç acıktım."

"Erzak dolabında bir parça mürdümlü kek var."

Çocuklar aynı anda koşarak dışarı çıkıp kapıyı arkalarından çarptılar.

"Kurt gibi durup dinlenmeden yiyorlar" dedi Lucy.

"Tebrikler!" dedi Müfettiş Craddock.

"Neden dolayı?"

"Yaratıcılığınızdan dolayı... bu konuda!"

"Hangi konuda?"

Craddock içinde mektup zarfının bulunduğu albümü çıkardı.

"Çok ustaca hazırlanmış" dedi.

"Siz neden bahsediyorsunuz?"

"Bundan, sevgili kızım, bundan" diyen Craddock çantayı açtı.

Lucy inanmaz bakışlarla onu süzüyordu.

Craddock birden bir tuhaflık olduğunu fark etti.

"Bu kanıtı siz hazırlayıp çocukların bulması için özellikle ahırdaki koşum odasına koymadınız mı? Çabuk, anlatın bana!"

"Neden bahsettiğinizi bile anlamıyorum" diye yanıtladı Lucy. "Bu da ne demek, siz..."

Bryan'ın geri döndüğünü görünce Craddock aceleyle albümü yeniden cebine soktu.

"Cedric kütüphanede!" dedi Bryan. "Hemen oraya gidebilirsiniz."

Tekrar mutfak dolabının üstündeki yerini aldı. Müfettiş Craddock ise kütüphaneye gitti.

***

Cedric Crackenthorpe müfettişi görmekten memnun olmuşa benziyordu.

"Yine buralarda polis hafiyeliği mi yapıyorsunuz?" diye sordu muzipçe. "Bir ilerleme kaydettiniz mi?"

"Bir parça ilerlediğimizi söyleyebilirim, Bay Crackenthorpe."

"Cesedin kimliğini tespit edebildiniz mi?"

"Henüz tam olarak bulamadık ama buna çok yaklaştığımızı söyleyebilirim."

"Sizin açınızdan çok iyi."

"Öğrendiğimiz son bilgiler ışığında, birkaç ifadeye daha gerek duyuyorum. Hazır buradayken, sizden başlamak istiyorum."

"Ama bu pek uzun sürmeyecek. Yarın ya da öbür gün İbiza'ya dönüyorum."

"Öyleyse tam zamanında geldim."

"Haydi başlayın."

"Sizden 20 Aralık Cuma günü nerede olduğunuz ve ne yaptığınız konusunda ayrıntılı bilgi rica edecektim!"

Cedric müfettişe bir an yan gözle baktıktan sonra, arkasına yaslandı, esnedi, büyük bir soğukkanlılıkla etrafına bakındı. Hatırlamak için büyük bir çaba harcıyor gibi görünüyordu.

"Evet, size daha önce de söylediğim gibi İbiza'daydım. Asıl canımı sıkan orada hiçbir günün diğerinden farkı olmaması. Sabah resim çalışmaları, öğleden sonraları üçten beşe kadar siesta. Daha sonra da akşam ışığının izin verdiği oranda birkaç resim çiziyorum. Akşam da önce meydandaki kafede, bazen belediye başkanıyla, bazen de doktorla bir aperatif alıyorum. Sonra hafif bir akşam yemeği. Akşamları genellikle Scotty'nin barında alt tabakadan arkadaşlarımla geçiririm. Bu kadarı sizin için yeterli mi?"

"Gerçeği tercih ederdim, Bay Crackenthorpe."

Cedric birden dikildi.

"Bu çok ağır bir itham, değil mi, müfettiş."

"Öyle mi dersiniz? Bana İbiza'dan 21 Aralık günü ayrıldığınızı ve aynı gün İngiltere'ye ulaştığınızı söylemiştiniz, değil mi Bay Crackenthorpe?"

"Öyle demiştim. Evet, Em! Ah, merhaba Em!"

Emma Crackenthorpe kütüphaneyi kahvaltı odasına bağlayan küçük kapıyı açarak içeri girdi. Cedric ve müfettişi meraklı gözlerle süzdü.

"Baksana, Em! Buraya Noel için cumartesi günü gelmiştim, değil mi? Havaalanından doğruca buraya gelmiştim, değil mi?"

"Evet" diye yanıtladı Emma şaşırarak. "Öğlen yemeği sırasında gelmiştin."

"Gördünüz mü!" dedi Cedric müfettişe dönerek.

"Bizi aptal yerine koymamanız gerektiğini bilmelisiniz, Bay Crackenthorpe" diye yanıtladı Craddock nezaketle. "Bildiğiniz gibi bize verilen ifadeleri inceleme olanağına sahibiz. Düşünüyorum da bana pasaportunuzu gösterirseniz..."

Beklenti içinde sustu.

"Maalesef o kahrolası şeyi bulamıyorum" diye yanıtladı Cedric. "Bu sabah da onu aradım. Cook seyahat acentesine göndermem gerekiyordu.

"Bulacağınızı sanıyorum, Bay Crackenthorpe. Ama çok gerekli de değil. Kayıtlar sizin buraya 19 Aralık akşamı geldiğinizi gösteriyor. Belki şimdi bana o saatle eve vardığınız

21 Aralık günü öğlen saati arasında ne yaptığınızı açıklamak nezaketinde bulunursunuz."

Cedric oldukça sinirlenmiş gibiydi.

"Modern yaşamın kötü tarafı da bu işte" dedi öfkeyle. "Beşikten mezara kadar belgeler, belgeler! Bürokratik devletin sonucu bu. İstediğiniz yere gidip istediğinizi yapmanız olanaksız. Daima bir hesap soran var. Ayın 20'si sizi niçin bu kadar ilgilendiriyor, Tanrı aşkına? Ayın 20'sinin özelliği ne?"

"Bunun cinayetin işlendiği tarih olabileceğini düşünüyoruz. Elbette yanıt vermeyi reddedebilirsiniz de, ama..."

"Cevap vermeyi reddettiğimi söyleyen kim? Yalnızca biraz zamana ihtiyacım var. Mahkemedeki resmi soruşturmada cinayetin kesin zamanının saptanamadığı söylenmişti. O zamandan bu yana yeni bir şeyler mi bulundu?"

Craddock yanıt vermedi.

Cedric yan gözle Emma'ya bakarak sordu.

"Bitişik odaya geçsek daha iyi olmayacak mı?"

Emma hemen atıldı. "Sizi yalnız bırakayım." Kapının ağzında duraksayıp, arkasını döndü.

"Lütfen bu konunun ciddi olduğunu anla, Cedric. Eğer cinayet gerçekten ayın 20'sinde işlendiyse, Müfettiş Craddock'a o gün ne yaptığını kesin olarak söylemelisin."

Yan odaya geçerek, kapıyı arkasından kapadı.

"Sevgili, tatlı Em!" dedi Cedric arkasından. "Neyse başlayalım. Doğru, İbiza'dan gerçekten ayın 19'unda ayrıldım. Yolculuğuma Paris'te ara verip oradaki eski arkadaşlarımla sanatkârlar sokağında birkaç gün geçirmek istiyordum. Ama işe bakın ki uçakta öylesine çekici bir bayan vardı ki... Tam bir dişi! Neyse, işin doğrusu onunla burada uçaktan beraber indik. Birleşik Devletler'e gidiyordu, ama bir iş ya da başka bir nedenle Londra'da birkaç gün geçirmeye niyetliydi. 19'unda Londra'ya geldik. Eğer ajanlarınız henüz bulamadılarsa, peşinen söyleyeyim, havaalanından doğruca Kingsway Palace Oteli'ne indik. Adımı John Brown olarak verdim, bu tür durumlarda gerçek adınızı vermek sonradan birçok soruna yol açabiliyor."

"Peki ya 20'sinde?"

Cedric sıkıntıyla yüzünü kırıştırdı.

"Bütün sabahı dayanılmaz bir baş ağrısıyla geçirdim."

"Peki ya öğleden sonra? Saat üçten sonra?"

"Düşüneyim biraz. Nasıl diyeyim, başıboş bir şekilde etrafta dolandım işte! Ulusal Galeri'ye gittim, bu kabul edilecek bir şey değil mi? Daha sonra da sinemaya. Rowenna'nın İntikamı! Her zaman Kovboy filmlerini severim. Film de olağanüstüydü!... Daha sonra da bir barda bir iki kadeh bir şeyler içtim ve odamda kısa bir şekerleme yaptım. Saat ona doğru da o kızla birlikte son günlerin gözde lokallerinden birçoğunu dolaştık. Çoğunun adını anımsamıyorum ama sanırım birinin adı Jumping Frog (Sıçrayan Kurbağa) idi. O hepsini biliyordu. Sonuçta zil zurna sarhoş olmuştum ve gerçeği söylemek gerekirse ertesi sabah çok daha dayanılmaz bir baş ağrısıyla uyandığım dışında başka bir şey anımsamıyorum. Kız arkadaşım uçağını kaçırmamak için sabırsızlanıyordu, bense başımdan aşağı bir kova dolusu soğuk su boşaltarak kendime gelmeye çalıştıktan sonra, eczaneye gidip dayanılmaz baş ağrımı biraz olsun geçirecek bir ilaç aldım ve havaalanından geliyormuş gibi buraya geldim. Emma'yı heyecanlandırmanın hiç gereği olmadığını düşündüm. Kadınların nasıl olduğunu bilirsiniz... doğruca eve gelmediğiniz takdirde kırılırlar. Hatta taksinin parasını ödemek için Emma'dan para almam bile gerekmişti. Meteliksizdim. Bu konuda bizim ihtiyara başvurmak olanaksız. Hiçbir zaman destek çıkmaz. İhtiyar pinti! Neyse müfettiş, şimdi tatmin oldunuz mu?"

"Bu açıklamalarınızı kanıtlayabilir misiniz, özellikle de saat 15.00'le 19.00 arasında yaptıklarınızı?"

"Sanırım pek olası değil!" dedi Cedric neşeyle. "Ulusal Galeri... oradaki görevliler insanların yüzüne hemen hemen hiç bakmıyorlar, üstelik de kalabalık bir resim sergisi vardı. Sonra sinema, orası da doluydu. Hayır, sanmıyorum."

Emma yeniden odaya girdi. Elinde bir ajanda vardı.

"Hepimizin ayın 20'sinde ne yaptığımızı bilmek istiyorsunuz, değil mi müfettiş?"

"Hımm, evet... öyle, Miss Crackenthorpe."

"Ajandama bir göz attım da. Ayın 20'sinde Brackhampton'a kilise restorasyon vakfının toplantısına katılmışım. Toplantı bire çeyrek kala bitti, daha sonra da aynı komitede görevli olduğumuz Lady Adington ve Bayan Bartlett ile Cadena kafeye öğle yemeğine gittik. Öğlen yemeğinden sonra Noel için yiyecek ve armağanları satın almaya çıktım. Greenford's, Lyall, Swift's, Boots ve daha başka birtakım dükkanlara uğradım. Beşe çeyrek kala Shamrock pastanesine uğrayarak çay içtim ve trenle gelecek olan Bryan'ı karşılamaya istasyona gittim. Saat altı sularında tekrar evdeydim. Döndüğümde babamın canı çok sıkkındı. Onun için yemek hazırlayıp bırakmıştım ama öğleden sonra

gelip çay servisi yapması gereken Bayan Hart gelmemiş, bu da onu kızdırmıştı. O kadar öfkelenmişti ki kendini odasına kapamıştı, hatta oraya girip onunla konuşmama bile fırsat vermedi. Aslında öğleden sonraları dışarı çıkmamdan hiç hoşlanmıyor ama ben de bazen bunu özellikle yapıyorum."

"Bu çok akıllıca bir davranış, Miss Crackenthorpe. Teşekkürler."

Neredeyse ona 1.70 boyunda bir kadın olarak o gün öğleden sonra yaptıklarının önem taşımadığını söyleyecekti. Ancak bunu yapmayarak, sordu.

"Bildiğim kadarıyla diğer iki ağabeyiniz daha sonra geldiler, öyle değil mi?"

"Alfred cumartesi akşam geldi. Cuma öğleden sonra telefonla aradığını ancak dışarıda olduğum için ulaşamadığını söyledi... babamsa öfkeli olduğu zaman asla telefona bakmaz. Ağabeyim Harold ise tam Noel akşamı geldi."

"Teşekkürler, Miss Crackenthorpe."

"Belki bunu sormam doğru değil ama müfettiş..." Emma aklındakini sormaktan çekiniyordu. "Ne gibi yeni olaylar sizi bu tür bir araştırma yapmaya yöneltti?"

Craddock cebindeki albümü çıkardı. Parmaklarının ucuyla zarfı aldı.

"Lütfen ellemeyin, bu zarf size tanıdık geliyor mu?"

"Ama..." Emma müfettişi şaşkın bakışlarla süzüyordu. "Bu benim el yazım. Bu benim Martine'e yazdığım mektup."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

"Peki ama onu nereden buldunuz? O mu? Onu buldunuz mu?"

"Olabilir, bulmuş olabiliriz. Bu boş zarf burada bulundu."

"Evde mi?"

"Bu arazide."

"Öyleyse... o buraya geldi. O... Yani sizce... Martine burada mıydı... Lahitteki o muydu?"

"Öyleye benziyor" dedi Müfettiş Craddock nezaketle.

Şehre döndüğünde bu düşüncesi daha da güçlendi. Armand Dessin'den gelen bir mesaj onu bekliyordu.

"Anna Stravinska'nın bir arkadaşı ondan bir posta kartı almış. Dünya seyahati öyküsü sanırım doğru! Jamaika'ya varmış ve çok eğleniyormuş... sizin deyişinizle...

muhteşemmiş."

Craddock bu mesajı kırıştırarak, çöp kutusuna attı.

***

"Haydi dostum, hak ver!" Alexander yatağına oturmuş, düşünceli bir halde elindeki çikolatalı gofreti kemiriyordu. "Bugün gerçekten olağanüstü bir gündü. Gerçek bir delil bulmayı başardık!"

Övünç dolu bir sesle ekledi.

"Aslında tatilin tamamı muhteşemdi. Böyle bir şeyi ikinci kez yaşayabileceğimizi sanmıyorum."

"Umarım böyle bir şeyi ikinci kez yaşamam!" dedi Alexander'in valizini toplamak için eğilmiş olan Lucy. "Tüm bu uzaya ilişkin bilimkurgu romanlarını götürecek misin?"

"En üstteki iki tanesini hayır. Onları okudum. Ama futbol topumu, futbol ayakkabılarımı ve lastik çizmelerimi özel olarak yanıma almak istiyorum."

"Sizin gibi erkek çocukların yolculuk etmesi ne kadar zor!"

"Ziyanı yok. Bizi karşılamaya Rolls Royce gelecek. Çok mükemmel bir Rolls arabaları var. Ayrıca bir tane de yepyeni Mercedes Benz."

"Çok zengin olmalılar."

"Para içinde yüzüyorlar. Çok iyi insanlar. Ama yine de burada kalmayı tercih ederdim. Başka bir ceset daha bulunabilir."

"Umarım öyle bir şey olmaz."

"Neyse, kitaplarda genellikle öyle olur da! Bir şey duyan ya da gören biri ortaya çıkınca genellikle o da susturulur. Hatta bu sen bile olabilirsin" diye ekledi ikinci bir gofreti daha mideye indirirken.

"Ya öyle mi, teşekkürler. Almayayım!"

"Ben de böyle bir şeyin olmayacağını umarım" diye belirtti Alexander gülümseyerek. "Sizi çok seviyorum, Stoddart da öyle. Dünyanın en iyi aşçısı olduğunuzu söyleyebilirim. Yaptığınız yemekler tek kelimeyle enfes! Bunun dışında da çok akıllı ve zeki bir kadınsınız."

Bu son sözcükler içten bir övgünün ifadesiydi. Lucy de bunu aynı şekilde algılayarak, gülümsedi.

"Çok teşekkür ederim. Ama yine de sırf senin hoşnut olman için cinayete kurban gitmeye hiç niyetim yok."

"Anlıyorum, ama yine de ne olur dikkatli olun" diye yineledi Alexander.

Kısa bir ara verip biraz daha gofret yedikten sonra kayıtsız bir ifadeyle sordu.

"Babam arada sırada geldiği zaman onunla ilgilenirsiniz, değil mi?"

"Evet, tabi" dedi Lucy biraz şaşırarak.

"Babamın sorunu" diye açıkladı Alexander. "Londra'daki yaşama ayak uyduramıyor, daima yanlış kadınlarla karşılaşıyor." Endişeyle başını salladı.

"Onu çok seviyorum" diye ekledi. "Ama onun kendisiyle ilgilenecek birine ihtiyacı var. Başkalarının etkisinde kalıyor ve yanlış insanlarla dostluk kuruyor. Annemin bu kadar erken ölmüş olması çok kötü! Bryan'ın gerçek bir yuvaya gereksinimi var."

Lucy'yi anlamlı bakışlarla süzerek bir çikolatalı gofret aldı.

"Hayır, üç tane yeterli, Alexander" diye uyardı Lucy. "Hastalanacaksın!"

"Sanmam. Bir defasında tam altı taneyi arka arkaya yedim ve bir şey olmadı. Midem o kadar hassas değil." Kısa bir süre sustuktan sonra birden ekledi.

"Bryan sizden hoşlanıyor. Biliyorsunuz değil mi?"

"Bu hoş bir şey."

"Birçok açıdan eşeğin tekidir" dedi Bryan'ın oğlu. "Ama çok iyi bir savaş pilotuydu. İnanılmayacak kadar cesurdur. Ayrıca çok da iyi niyetlidir."

Sustu. Gözlerini yer döşemesine dikip düşünceli bir halde mırıldandı.

"Biliyor musunuz, bence... gerçekten... onun yeniden evlenmesi çok iyi olacak... aklı başında, iyi bir kadınla... ben kendi adıma üvey anneye karşı değilim... özellikle de doğru dürüst biri olduktan sonra..."

Lucy panik içinde Alexander'in sözü nereye getirmek istediğinin farkına vardı.

"Bütün bu üvey anne safsataları" diye ekledi Alexander bakışlarını yerden kaldırmadan. "Gerçekte günümüz için tamamen anlamsız. Stoddart ve ben ayrılık veya bunun gibi nedenlerle üvey anneleriyle yaşayan bir sürü çocuk tanıyoruz. Hepsi çok iyi anlaşıyorlar. Tabi konu üvey annenin kişiliğine de bağlı. Aslında bir spor turnuvasında ya da seni gezmeye çıkarmaya geldiklerinde biraz tuhaf oluyor ama... İki çift ebeveyninin olmasını kastediyorum. Diğer yandan paraya ihtiyaç duyduğunda da bu durum çok yararlı olabiliyor." Sustu ve modern yaşamın sorunları üzerinde kısaca düşündü. "En iyisi

insanın bir yuvası ve kendi anne babasının olması ama... annem öldüğüne göre... ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi? Önemli olan aklı başında bir kadın" diye yineledi Alexander üçüncü kez.

Lucy duygulanmıştı.

"Senin çok akıllı bir çocuk olduğunu düşünüyorum, Alexander" dedi. "Baban için iyi bir kadın bulmaya çalışmalıyız."

"Doğru" dedi Alexander ama yorum yapmadı.

Sonra umursamaz bir tavırla ekledi.

"Sanırım bunu ilk ben dile getirdim. Bryan sizden çok hoşlanıyor. Bunu kendisi de söyledi ve..."

Öyle mi, diye düşündü Lucy. Burada ne çok çöpçatan var. Önce Miss Marple, şimdi de Alexander!

Ve aklına birden herhangi bir nedenden domuz ağılları geldi.

Ayağa kalktı.

"İyi geceler Alexander. Yarın sabah yalnızca temizlik malzemelerini ve pijamanı valize koyman yeterli. İyi geceler."

"İyi geceler!" diyen Alexander yatağın içine kayarak, yorganı örttü, başını yastığa koydu ve gözlerini kapadı. Bu haliyle uyuyan bir meleği andırıyordu. Bir an sonra gerçekten uyudu da...

BÖLÜM 19

"Bunun eksiksiz bir ifade olduğu söylenemez" dedi çavuş Wetherall her zamanki karamsarlığıyla.

Craddock Harold Crackenthorpe'un 20 Aralık günüyle ilgili kanıtlarını gözden geçiriyordu.

Saat üç buçuk dolaylarında Sotheby's müzayede salonunda görülmüş, ancak hemen ardından oradan ayrılmıştı. Russels pastanesinde resminden onu tanıyan çıkmamıştı, ancak pastane çay saatlerinde çok kalabalık oluyordu ve Harold da oranın müdavimlerinden olmadığı için bu şaşılacak bir şey değildi. Uşağı akşam yediye çeyrek kala akşam yemeği için giyinmek üzere Gardiyan Gardens'a döndüğünü doğruluyordu; aslında yemek yedi buçukta başlıyordu ve uşak Bay Crackenthorpe'un geç kaldığı için çok sinirli olduğunu da anımsıyordu. Uşak akşam onun eve döndüğünü duymamıştı, ancak aradan çok uzun bir süre geçmiş olduğu için bunu unutmuş da olabilirdi. Zaten çoğu zaman Bay Crackenthorpe'un eve dönüşünü duymazdı. Karısı da Harold da eve mümkün olduğunca erken dönmeyi yeğliyorlardı. Arka sokaktaki garaj arabalar için kiralanan özel bir yerdi ve giren çıkana dikkat eden ya da o akşamı anımsamak için nedeni olan biri yoktu.

"Her şey olumsuz" dedi Craddock içini çekerek.

"Harold Crackenthorpe, Caterer's Hall'daki akşam yemeğine katılmış, ama konuşmalar bitmeden oldukça önce oradan ayrılmış."

"Peki istasyonlar ne oldu, oralardan bir bilgi alabildik mi?"

Brackhampton'da ve Paddington'da herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştı. Olayın üzerinden tam dört hafta geçmişti ve herhangi bir şeyin anımsanması oldukça uzak bir ihtimaldi.

Craddock yeniden içini çekerek, Cedric hakkındaki raporu okudu. Ondan da bir sonuç çıkmamıştı. Fakat bir taksi şoförü o gün öğleden sonra ona benzeyen bir serkeşi Paddington'a götürdüğünü anımsıyordu. "Pis pantolonlu ve dağınık saçlı biriydi! İngiltere'ye son gelişinden bu yana taksi ücretlerinin artmış olmasına kızmış, küfrediyordu" demişti. Günü kesin olarak anımsamasının nedeniyse, o gün üzerine para yatırdığı Crawler adlı bir atın saat on dört otuzda koşuyu kazanmış olmasıydı. Adamı indirdikten sonra arabasındaki radyodan sonuçları dinlemiş ve doğruca evine kutlamaya gitmişti.

"Tanrı'ya şükür, at yarışları var" diyen Craddock raporu yan tarafına bıraktı.

"Bu da Alfred'le ilgili rapor!" dedi Çavuş Wetherall.

Adamın ses tonundaki bir şey Craddock'un merakla başını kaldırmasına neden oldu. Wetherall en iyi lokmayı sona saklamış insanların mutluluğu içinde görünüyordu.

Araştırma genel anlamda tatmin edici bir sonuca ulaşmamıştı. Alfred evinde yalnız yaşıyordu ve giriş çıkış saatleri hiç belli değildi. Komşuları da pek meraklı tipler değildi, zaten çoğu da çalışan insanlar olduklarından bütün günü evden uzakta geçiliyorlardı. Raporun sonuna doğru Wetherall parmağıyla son paragrafı işaret etti.

TIR kamyonlarında yapılan hırsızlıkları incelemekle görevlendirilen Çavuş Leakie, Waddington-Brackhampton karayolu üzerindeki Load of Bricks kamyon parkında bazı kamyon şoförlerini gözetlemekle görevlendirilmişti. Hemen yanındaki masada Dicky Rogers çetesinden olduğu bilinen Chick Evans dikkatini çekmişti. Onun yanı başında da Leakie'nin Dicky Rogers davasından göz aşinası olduğu Alfred Crackenthorpe oturuyordu. Bu iki adamın birlikte olmaları polis memurunun dikkatini çekmişti. Olay 20 Aralık günü akşamı 21.30 sularında meydana gelmişti. Alfred birkaç dakika sonra Brackhampton yönüne giden bir otobüse binmişti. Brackhampton İstasyonu'ndaki bilet toplayıcısı William Baker, o akşam yirmi üç elli beşteki Paddington treninin kalkmasından hemen önce Miss Crackenthorpe'un kardeşlerinden birine benzeyen bir centilmene bilet kestiğini anımsıyordu. O günü çok iyi anımsıyordu, çünkü aynı gün öğleden sonra yaşlı, kuruntulu bir kadının trende öldürülen birini gördüğü iddiasıyla uğraşmak zorunda kalmıştı.

"Alfred mi?" diyen Craddock raporu masasının üstüne bıraktı. "Alfred? Bu bana tuhaf görünüyor."

"Bu sefer tongaya bastı" diye Wetherall fikrini belirtti.

Craddock başıyla onayladı. Evet, Alfred 16.33 treniyle Brackhampton'a gidip cinayeti işlemiş olabilirdi. Daha sonra otobüsle Load of Bricks'e dönmüş olmalıydı. Böylece orada yirmi bir otuza kadar oyalandıktan sonra, Rutherford Hall'a dönüp, cesedi demiryolunun yamacından alarak, lahide yerleştirmek ve tekrar 23.55 treniyle Londra'ya dönmek için Brackhampton İstasyonu'na gitmek için fazlasıyla zamanı kalıyordu. Hatta Dicky Rogers'in çetesinden biri ona cesedi lahide taşımakta yardım etmiş bile olabilirdi, ama Craddock bu konuda kuşkuluydu. Adamların hiçbiri sağlam ayakkabı değildi, ama katil olamazlardı.

"Alfred mi?" diye yineledi düşünceli bir halde.

***

Crackenthorpe ailesi Rutherford Hall'de toplanmıştı. Harold ve Alfred Londra'dan gelmişlerdi. Laf lafı açmış ve tartışmalar kızışmış, ortam iyice gerilmişti.

Lucy hazırladığı bir sürahi buzlu kokteyli, kütüphaneye götürürken koridora dek taşan öfkeli sesleri duydu. Tüm suçlamalar doğrudan Emma'ya yönelikti.

"Hepsi tamamen senin suçun Emma!" diye bas bas bağırdı Harold öfkeyle. "Nasıl bu kadar dar görüşlü ve aptal olabildiğini kafam almıyor. Eğer o mektubu Scotland Yard'a götürmemiş olsaydın... başımıza bu dertler açılmayacaktı..."

Alfred'in yüksek sesi duyuldu. "Aklını kaçırmış olmalısın."

"Emma'ya yüklenmeyin" diye söze karıştı Cedric. "Olan oldu. Bir de şöyle düşünsenize, eğer polis cesedin kayıp Martine'e ait olduğunu kanıtlayacak olursa, bizim de böyle birinin varlığından hiç söz etmememiz daha fazla şüphe çekmez mi?"

"Senin için hava hoş tabi, Cedric!" diye yanıtladı Harold öfkeyle. "Olayın meydana geldiği gün, yani ayın 20'sinde yurtdışındaydın, nasıl olsa! Ama benim ve Alfred'in açısından durum gerçekten çok kötü. Neyse ki ben o gün öğleden sonra nerede olduğumu ve ne yaptığımı tam olarak anımsayabildim."

"Bunu tahmin edebiliyorum" dedi Alfred. "Eğer bir cinayet işlemeye karar versen Harold, hiç kuşkusuz kendini temize çıkaracak kanıtları da dikkatlice ayarlamış olurdun. Bundan eminim."

Harold soğuk bir ses tonuyla yanıtladı. "Bu konuda senin pek fazla şansın olmazdı."

"Kim bilir?" dedi Alfred gülümseyerek. "Bence polise sağlam olmadığı incelemeler sonucu ortaya çıkabilecek sağlam görünen bir kanıt sunmaktan berbat bir şey olamaz. Bu tür şeyleri ortaya çıkarabilecek kadar akıllı olduklarından emin olabilirsin."

"Kadını benim öldürdüğümü mü ima ediyorsun?..."

"Yeter, artık, kesin bu konuşmaları" diye bağırdı Emma dayanamayarak. "Tabi ki kadını hiçbiriniz öldürmediniz. Sizler katil olamazsınız."

"Bu arada bilginiz olsun, ayın 20'sinde Londra dışında değildim. Polis bunu da ortaya çıkarmış. Şu an için hepimiz aynı derecede şüphe altındayız."

"Eğer Emma böyle yapmamış olsaydı..."

"Yine başlama Harold" diye bağırdı Emma.

O sırada ihtiyar Bay Crackenthorpe ile kapandıkları çalışma odasından çıkan Dr. Quimper yanlarına geldi. Gözleri doğrudan Lucy'nin elindeki kokteyl sürahisine takıldı.

"Bu nedir? Bir kutlama mı var?"

"Daha çok durgun suda balık avlanıyor. Hepsi silahlarını takınıp gürültü koparmaya gelmişler."

"Karşılıklı suçlamalar mı?"

"Çoğunlukla Emma'ya yönelik."

Dr. Quimper kaşlarını kaldırdı.

"Gerçekten mi?" Lucy'nin elindeki sürahiyi alarak, kütüphanenin kapısını açıp içeri girdi.

"Ah, Dr. Quimper, sizinle de konuşacak bir şeyler vardı" diye Harold öfkeyle bağırdı. "Özel aile meselelerine karışma hakkını size kimin verdiğini ve kız kardeşimi Scotland Yard'a gitmeye ikna etmenizde nasıl bir art niyet olduğunu bilmek isterdim."

Dr. Quimper soğuk bir sesle yanıtladı.

"Miss Crackenthorpe fikrimi sordu. Ben de söyledim. Benim görüşüme göre en doğrusunu yaptı."

"Öyle mi dersiniz?..."

"Kızım!"

Bu ihtiyar Bay Crackenthorpe'un alışıldık seslenmesiydi. Ses tam Lucy'nin arkasındaki çalışma odasının kapısından geliyordu.

Lucy ister istemez arkasına döndü.

"Evet, Bay Crackenthorpe?"

"Bu akşam bize ne pişirdiniz? Körili tavuk istiyorum. Körili tavuk pişirmekte ustasınız. Son körili tavuk yediğimizden bu yana asırlar geçmiş gibi."

"Çocuklar köriden pek hoşlanmıyorlar da..."

"Çocuklar... çocuklar. Çocuklardan bana ne? Bu evde tek önemi olan benim. Ayrıca, neyse ki çocuklar da gitti... bu benim için bir kurtuluş! Sıcak iyi pişirilmiş körili tavuk istiyorum, hepsi bu; duyuyor musunuz?"

"Peki Bay Crackenthorpe, pişiririm."

"İşte böyle! Siz çok iyi bir kızsınız, Lucy. Bana değer veriyorsunuz, ben de size."

Lucy mutfağa döndü. Yapmayı düşündüğü tavuk kızartmasının malzemelerini

toparlayarak, körili tavuk pişirmek için hazırlıklara başladı. O sırada dış kapının kapandığını duydu ve pencereden öfke içinde evden çıkıp arabasına doğru ilerleyen Dr. Quimper'i gördü.

Lucy içini çekti. Çocukları özlüyordu. Aslına bakılırsa Bryan'ı da özlemiyor değildi.

Neyse, diye düşünerek, mantarları temizlemeye başladı.

Hiç değilse aile için iyi bir akşam yemeği pişirecekti.

Vahşi hayvanları beslemek için!

***

Dr. Quimper arabasını garaja bıraktıktan sonra, yorgunluktan bitkin bir halde evine dönüp de kapısını sessizce kilitleyebildiğinde saat neredeyse sabahın üçüydü. Neyse, Bayan Josh Simpkins'in sekiz kişilik ailesine sağlıklı ikizler eklenmişti. Ne var ki Bay Simpkins onların doğumuna pek sevinmişe benzemiyordu. "İkizler" demişti sıkıntıyla. "Onların bana ne yararı var? Dördüz olsalardı neyse, hiç değilse bir işe yarardı. Öyle bir durumda aileye armağanlar yağıyor, basından muhabirler geliyor, gazetelerde resimleriniz çıkıyor ve sayın majeste bile tebrik telgrafı çekiyor. Ama ikiz ne ki? Doyurulması gereken iki boğaz daha! Ailemde hiç ikiz yok, karımın ailesinde de öyle. Bu gerçekten haksızlık!"

Dr. Quimper yukarı kattaki yatak odasına çıktı. Soyunurken giysilerini sağa sola fırlattı. Saatine bir göz attı. Üçü beş geçiyordu. İkizlerin dünyaya gelişleri sırasında hiç beklenmedik komplikasyonlar ortaya çıkmış, neyse ki sonunda her şey yolunda gitmişti. Esnedi. Çok yorgundu... bitkin denecek kadar yorgundu ve artık yatağa girebileceği için seviniyordu.

O sırada telefon çaldı.

Dr. Quimper içinden küfrederek ahizeyi kaldırdı.

"Dr. Quimper?"

"Kim arıyor?"

"Rutherford Hall'dan Lucy Eyelesbarrow. Hemen buraya gelseniz iyi olacak. Herkes birden hastalandı."

"Hastalandı mı? Nasıl? Belirtiler ne? Şikayetler?"

Lucy hastalık belirtilerini açıkladı.

"Hemen oraya geliyorum. Bu arada..." Yapılması gerekenlere ilişkin kısa talimatlar

verdi.

Daha sonra yeniden giyinerek, acil müdahale çantasına birkaç ekstra malzeme daha koyduktan sonra telaşlı adımlarla arabasına doğru ilerledi.

***

Üç saat kadar sonra yorgunluktan bitap düşmüş olan Lucy ve doktor mutfak masasının başında oturmuş, koyu kahvelerini yudumluyorlardı.

"Oh!" Dr. Quimper son yudum kahveyi de içtikten sonra fincanı gürültüyle masanın üstüne bıraktı. "Buna ihtiyacım vardı. Evet, Bayan Eyelesbarrow, artık konuya gelebiliriz."

Lucy, ona dikkatle baktı. Yorgunluktan yüz çizgileri iyice derinleşmişti. Bu haliyle kırk dörtten çok daha yaşlı görünüyordu. Şakaklarındaki saçlar iyice ağarmış, gözlerinin altında halkalar belirmişti.

"Bir doktor olarak anlayabildiğim kadarıyla şimdilik hepsi tehlikeyi atlattılar. Peki ama bu nasıl oldu? Asıl bilmek istediğim bu! Akşam yemeğini kim pişirdi?"

"Ben pişirdim."

"Peki neler yendi. Ayrıntılı olarak anlatın, lütfen!"

"Midye çorbası. Körili tavuk ve pilav. İrmikli puding, tavuk ciğeri ve domuz pastırmalı kanepeler."

"Domuz pastırmalı kanepeler mi?" diye sordu Dr. Quimper hiç beklenmedik şekilde.

Lucy gülümsedi. Yorgun olduğu anlaşılıyordu.

"Evet. Domuz pastırmalı kanepeler."

"Güzel... şimdi teker teker üzerlerinden geçelim. Mantar çorbası... sanırım konserveydi."

"Hayır. Ben yaptım."

"Siz mi yaptınız. Neyle?"

"Yarım kilo kadar mantar, tavuk suyu, süt, bir parça tereyağı ve un; ayrıca biraz limon suyu."

"Aha. O zaman herkes bunun mantardan olduğunu söyleyecek."

"Mantardan olması olanaksız. Ben de bir kâse dolusu çorba içtim ve sapasağlam ayaktayım."

"Doğru. Size bir şey olmadı. Bunun farkındayım."

Lucy'nin yanakları kızardı.

"İma etmek istediğiniz..."

"Hiçbir şey ima etmek istemiyorum. Siz çok zeki bir kızsınız. Eğer demek istediğinizi ima etmemi gerektirecek gibi bir durum olsa siz de çoktan yukarıda inleyerek yatıyor olurdunuz. Siz tüm şüphelerin dışındasınız. Hakkınızda inceleme yaptım, çok iyi referanslarınız var."

"Böyle bir şeye niçin gerek gördünüz, Tanrı aşkına?"

Dr. Quimper'in dudakları sıkıntıdan ince bir çizgi halini aldı.

"Bu eve girip çıkan, özellikle de kalan insanlar hakkında ayrıntılı bilgim olması gerektiği için. Siz bu yaptığınız işle hayatını kazanan, namuslu genç bir kadınsınız. Ayrıca buraya gelmeden önce Crackenthorpe ailesiyle de hiçbir ilginiz olmadığı kesin. Cedric, Harold ya da Alfred'in kız arkadaşı olmadığınız kesin... dolayısıyla hiçbirine kirli amaçlarında yardımcı olmuş olamazsınız."

"Gerçekten de böyle bir düşünceniz..."

"Düşündüğüm çok şey var" dedi Quimper. "Ama çok dikkatli olmam gerekiyor. Doktor olmanın en kötü yanı da bu. Neyse devam edelim. Körili tavuk. Ondan da yediniz mi?"

"Hayır. Köri pişirdiğiniz zaman kokusu insanı öyle doyuruyor ki daha sonra yemek içinizden gelmiyor. Ama bir lokma tattım. Yalnızca biraz çorba ve irmikli puding yedim."

"İrmikli pudingi neyle servis yaptınız?"

"Normal cam kâselerde."

"Peki, öyleyse, bunların ne kadarı yıkanıp temizlendi?"

"Eğer bulaşığı soruyorsanız, her şeyi yıkayıp yerlerine kaldırdım."

Dr. Quimper içini çekti…

"Bazen titizlik de zararlı olabiliyor" dedi.

"Evet bu durumda öyle olduğunu ben de anlıyorum, ama korkarım bunu değiştirmek olanaksız."

"Peki artan ne var?"

"Biraz körili tavuk arttı, erzak dolabındaki bir kâsede. Onu bu sabah yapacağım baharatlı Hint çorbasına katmayı düşünüyordum. Biraz mantar çorbası da var. İrmikli

puding ve kanepeler bitti."

"Körili tavukla çorbayı alayım. Peki ya turşu? Yemekle birlikte turşu da yendi mi?"

"Evet. Seramik kavanozlardan birinde vardı."

"Ondan da biraz örnek alayım."

Ayağa kalktı. "Yukarı çıkıp onlara tekrar bakmak istiyorum. Ondan sonra birkaç saat onların başında durabilir misiniz? Hepsinin rahatsızlıkların seyrini izlemelisiniz. Saat sekize doğru gerekli talimatlarla birlikte bir hemşire yollayabilirim."

"Bana doğruyu söyler misiniz, doktor. Bunun bir besin zehirlenmesi... ya... ya da zehirleme olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Size daha önce de bahsettim. Her şey olabilir. Doktorlar birçok şeyden kuşkulanabilirler... ama bir açıklama yapmadan önce emin olmaları gerekir. Eğer bu yemek örneklerinden olumlu bir sonuç alırsak, gerekli önlemleri alabilirim. Yoksa..."

"Yoksa?" diye yineledi Lucy.

Dr. Quimper elini genç kadının omzuna koydu.

"İki kişiye özellikle dikkat etmenizi istiyorum" dedi. "Emma'ya iyi bakın. Emma'ya bir şey olmasından çok endişeleniyorum..."

Sesinde dikkatten kaçması olanaksız bir duygusallık vardı.

"Daha yaşamaya başlamadı bile" diye açıkladı. "Biliyorsunuz Emma gibi insanlar bu dünyanın tadı, tuzudur... Emma, evet, Emma benim için çok önemli. Ona bunu asla söylemedim ama yakında söyleyeceğim. Emma'ya özen gösterin."

"Bana güvenebilirsiniz" dedi Lucy.

"Bir de yaşlı adama göz kulak olun. Onun en hoşlandığım hastam olduğunu söyleyemem, ama hastamın geçinemediği oğulları... her üçü de olabilir... istediği için bu dünyaya veda edip, onların yollarından çekilmesine ve paraya konmalarına fırsat tanımak istemem."

Gözlerinde anlaşılmaz, muzip bir bakış belirdi.

"Bu arada gereğinden fazla konuştum" dedi. "Gözünüzü dört açın, iyi bir kız olun ve ağzınızı sıkı tutun, bildiklerinizi kendinize saklayın."

V

Müfettiş Bacon şaşırmışa benziyordu.

"Arsenik mi?" diye sordu. "Arsenik mi?"

"Evet. Körili tavuğa karıştırılmış. Kalan burada... adamlarınız gerekli incelemeleri yapabilirler. Ben yalnızca çok az bir parçayı üstünkörü tahlil ettim... sonuç kuşku götürmeyecek kadar kesindi."

"O zaman karşımızda zehir kullanan biri var."

"Öyle görünüyor" dedi Dr. Quimper donuk bir ifadeyle.

"Ve bundan hepsi etkilenmiş diyorsunuz... Bayan Eyelesbarrow dışında."

"Evet, Bayan Eyelesbarrow dışında."

"Bu sizde biraz şüphe uyandırmıyor mu?..."

"Bunun için nasıl bir nedeni olabilir ki?"

"Ruh hastası olabilir" dedi Bacon. "Bu tür hastalar tamamen normal görünürler, sonra bazen birden kafalarındaki bir tahta yerinden oynar ve..."

"Bayan Eyelesbarrow'un hiçbir ruhsal rahatsızlığı olmadığından eminim. Bunu bir doktor olarak söylüyorum. Bayan Eyelesbarrow da en az sizin ya da benim kadar sağlıklı bir ruh yapısına sahip. Eğer aileyi körili tavuğa arsenik katarak zehirlemek istemiş olsa, bunun için geçerli bir nedeni olması gerekirdi. Ayrıca o çok zeki bir kadın; eğer böyle bir şey yapsa tek ayakta kalan olmamaya özen gösterirdi. Her akıllı zehir kullanan katil gibi kendi yemeğine de küçük bir miktar arsenik katar ve rahatsızlık belirtilerini abartırdı."

"Bu durumda da bir şey fark etmeniz olanaksız olurdu."

"Diğerlerinden daha az yemiş olduğunu mu? Büyük olasılıkla hayır. Zehrin kişiler üzerindeki tepkisi çok farklı olabiliyor... Belirli bir doz bazılarını diğerlerinden çok daha fazla etkileyebiliyor." Ve birden istemeden ekledi. "Tabi verilen dozun tam olarak miktarının saptanması ancak hastanın ölümüyle mümkün."

"Öyleyse üzerinde düşünmemiz gereken..." Müfettiş Bacon düşüncesini tam olarak şekillendirmek amacıyla konuşmasına kısa bir ara verdi. "Öyleyse aileden birinin hastalık belirtilerini bilhassa abartıyor olması mümkün... yani şüpheyi üzerinden uzaklaştırmak için diğerleri gibi kıvranıyor diyebiliriz. Bu olabilir, değil mi?"

"Bunu ben de düşündüm. Size gelmemin nedeni de bu. Artık konu sizin ellerinizde. Rutherford Hall'a güvenilir bir hemşire yolladım ama onun da her an her yerde olması olanaksız. Aralarından hiçbirinin yaşamını tehlikeye düşürecek kadar yüksek dozda zehir almış olduğunu düşünmüyorum."

"Yani sizce bu zehri kullanan katil bir hata mı yaptı?"

"Hayır. Bana kalırsa körili tavuğa özellikle besin zehirlenmesi izlenimi uyandıracak kadar arsenik koydu... böyle bir durumda herkes mantardan zehirlendiklerini düşünecekti. İnsanlar bilirsiniz zehirlenmelerin çoğunlukla mantardan kaynaklandığını kabullenmek eğilimindedirler. Ve sonra aniden bir hastanın durumu ağırlaşır ve ölür."

"İkinci bir doz verildiği için mi?" Doktor başıyla onayladı.

"Hemen size gelmemin ve Rutherford Hall'a bir hemşire yollamamın nedeni de bu!"

"Hemşirenizin arsenik hakkında bilgisi var mı?"

"Elbette. Benim dışımda Bayan Eyelesbarrow da konuyu biliyor. Size ne yapmanız gerektiğini söylemek istemem ama yerinizde olsam hemen oraya gider ve hepsine bir arsenik zehirlenmesi durumuyla karşı karşıya olduklarını açıklardım. Bu potansiyel katilimizi korku ve dehşete düşürüp planını uygulamaktan vazgeçmesini sağlayabilir. Sanırım plan besin zehirlenmesi görüntüsü vermek üzerine kurulmuş!"

Müfettişin masasının üzerindeki telefon çaldı. Bacon ahizeyi kaldırıp kısa bir süre söylenenleri dinledikten sonra yanıtladı.

"Tamam. Anlatın." Quimper'e dönerek açıkladı. "Telefondaki sizin hemşireniz. Evet, alo... duyuyorum... Nasıl? Hastanın durumu yeniden ağırlaştı mı?... Evet... Dr. Quimper yanımda... eğer onunla konuşmak isterseniz..."

Ahizeyi doktora uzattı.

"Buyurun ben Quimper... anlıyorum... evet... haklısınız... Evet, aynı şekilde devam edin... hemen geliyoruz." Ahizeyi yerine koyarak, Bacon'a döndü.

"Kimden söz ediliyordu?"

"Alfred" dedi Dr. Quimper. "Ölmüş."

BÖLÜM 20

Craddock'un telefondaki sesi çok şaşırmış olduğunu belli ediyordu.

"Alfred mi?" dedi. "Alfred mi?"

Telefon ahizesini bir kulağından diğerine geçiren Müfettiş Bacon, sordu.

"Bunu beklemiyordunuz, değil mi?"

"Hayır! Aslında Alfred'in katil olma ihtimali çok fazlaydı."

"Trendeki biletçinin onu teşhis ettiğini duydum. Durum onun açısından bayağı kötüydü. Adamımızı ele geçirmiş gibiydik."

"Evet" dedi Craddock soğuk, anlamsız bir sesle. "Yanılmışız!"

Kısa bir sessizlik oldu. Daha sonra Craddock sordu.

"Hastalar hemşirenin gözetimi altındaydı? Bu konuda nasıl olup da atlamış?"

"Onu suçlayamayız. Bayan Eyelesbarrow yorgunluktan bitap düşüp biraz uzanmış. Hemşirenin ise o sırada beş hastaya bakması gerekiyormuş, ihtiyar Crackenthorpe, Emma, Cedric, Harold ve Alfred. Aynı anda her yerde olması olanaksız. Anlaşıldığı kadarıyla en büyük şamatayı koparan ihtiyar Bay Crackenthorpe olmuş. Ölmek üzere olduğunu söyleyip inliyormuş. Hemşire yanına gidip onu sakinleştirmiş; daha sonra da Alfred'e meyve şekerli çay vermiş. Adam çayı içince de olan olmuş."

"Yine arsenik mi?"

"Öyleye benziyor. Tabi bir hastalık nüksetmiş de olabilir, ama Quimper olmadığını söylüyor, Johnson da aynı fikirde."

"Acaba gerçek kurban Alfred miydi?" diye kuşkuyla sordu Craddock.

Bu konu Bacon'un da ilgisini çekmişe benziyordu. "Alfred'in ölümünün kimseye bir yarar sağlamadığını, ölen ihtiyar adam olsaydı hepsinin çıkarı olacağını mı ima ediyorsunuz? Bir yanlışlık yapılmış olabilir, belki biri çayı ihtiyar için hazırladı."

"Zehrin bu şekilde verildiği kesin mi?"

"Hayır, tam olarak değil! Hemşire her iyi hemşirenin yapması gerektiği gibi tabakları, fincanları kaşıkları hemen yıkayıp kaldırmış. Ama başka bir ihtimal de yok."

"Yani o zaman hastalardan biri diğerleri kadar ağır değildi" diye düşüncelerini açıkladı Craddock. "Fırsattan yararlanıp, fincana zehri koydu."

"Neyse, artık böyle kuşkulu olaylar olmaz" dedi Müfettiş Bacon sıkıntıyla. "Bu işin başına iki hemşire koyduk, Bayan Eyelesbarrow hariç. Oraya birkaç adamımı da gönderdim. Siz geliyor musunuz?"

"Hiç vakit yitirmeden!"

***

Lucy Eyelesbarrow Müfettiş Craddock'u antrede karşıladı. Solgun ve bitkin görünüyordu.

"Çok kötü şeyler yaşamış olmalısınız" dedi Craddock.

"Her şey sonu gelmez korkunç bir kâbus gibi" dedi Lucy. "Dün akşam gerçekten de hepsinin öleceğini düşündüm."

"Körili tavuk konusunda..."

"Ah, körili tavukta mıymış?"

"Evet, arsenik katılmış... Tipik bir Borgia olayı!"

"Eğer bu doğruysa" diye mırıldandı Lucy. "Bir tek ihtimal var. Bunu yapan aileden biri!"

"Başka ihtimal yok mu diyorsunuz?"

"Öyle. Bakın körili tavuk pişirmeye çok geç kalkıştım... saat on sekizden sonra... Bay Crackenthorpe ısrarla körili tavuk pişirmemi istedi. Yeni bir paket köri açtım, dolayısıyla zehrin ona karıştırılmış olması olanaksız. Sanırım körinin baskın bir lezzet olmasından faydalanıldı, değil mi?"

Derin düşüncelere dalan Craddock, "Arseniğin kendine özgü tadı yoktur" dedi. "Şimdi asıl konuya gelelim, piştiği sırada körili tavuğun yanına kimler gelmiş olabilir?"

Lucy düşündü.

"Yemek salonunda sofrayı hazırladığım sırada evdekilerden her biri gizlice mutfağa girmiş olabilir."

"Anlıyorum. Evde kimler vardı? Yaşlı Crackenthorpe, Emma, Cedric..."

"Harold ve Alfred. O gün öğleden sonra Londra'dan gelmişlerdi. Sonra, evet Bryan... Bryan Eastley de buradaydı. Yemekten hemen önce gitti. Brackhampton'da bir adamla buluşacakmış."

Craddock sıkıntılı bir halde düşüncelerini açıkladı. "Her şey ihtiyarın geçen Noel'deki hastalığıyla örtüşüyor. Quimper o zaman da arsenikten kuşkulanmıştı. Ne dersiniz, sizce

dün akşam hepsi aynı derecede mi hastalandı?"

Lucy düşündü. "Sanırım en kötü durumdaki Bay Crackenthorpe idi. Dr. Quimper onunla delicesine uğraşmak zorunda kaldı. Çok iyi ve ilgili bir doktor olduğunu söylemeliyim. Cedric en az şikayet edendi. Bu sağlıklı ve güçlü insanlar için tipik bir davranış, kuşkusuz!"

"Ya Emma?"

"O da çok kötüydü."

"Niçin Alfred? Buna bir anlam veremiyorum" dedi Craddock.

"Ben de. Acaba hedef gerçekten de Alfred miydi?"

"Komik... aynı şeyi ben de kendi kendime sordum."

"Bana çok anlamsız görünüyor."

"Bütün bu olayın gerisindeki nedeni anlayabilseydim!" dedi Craddock. "Olayda uyuşmayan noktalar var. Diyelim ki lahitteki ceset Edmund Crackenthorpe'un dul eşi Martine Crackenthorpe! Bu hemen hemen kanıtlandı gibi. Bu noktadan hareket edebiliriz. Onunla Alfred'in zehirlenmesi arasında bir bağlantı olmalı. Cinayet nedeni burada, bu ailenin içinde gizli! Onlardan birinin akıl hastası olduğunu düşünmek bile durumu açıklamıyor."

"Öyle denilebilir!" diye onayladı Lucy.

"Neyse, siz kendinize çok dikkat edin. Unutmayın ki evde zehir kullanan bir katil dolaşıyor ve yukarıda yatan hastalardan biri hiç de göründüğü kadar hasta olmayabilir."

Craddock'un evden ayrılmasının ardından Lucy yeniden ağır ağır birinci kata çıktı. Yaşlı Bay Crackenthorpe'un odasının önünden geçerken inleyen, belki de hastalıktan iyice zayıflamış bir sesin kendini çağırdığını duydu.

"Kızım... kızım... sen mi geldin? Buraya bakar mısınız?"

Lucy içeri girdi. Bay Crackenthorpe yastıklara dayanmış yatağında yatıyordu. Bir hasta için oldukça neşeli görünüyor, diye düşündü Lucy.

"Evin her tarafı lanet olasıca hemşirelerle dolu" diye yakınmaya başladı Bay Crackenthorpe. "İnsanı rahatsız ediyorlar, önemli bir şey yaparmış gibi havalara giriyorlar, durmadan ateşini ölçüp, üstelik bana yemek olarak da istediklerimi vermiyorlar. Bütün bunlar bana kaça patlayacak, kim bilir! Emma'ya onları hemen göndermesini söyleyin. Bana siz daha iyi bakarsınız."

"Bütün aile hasta" dedi Lucy. "Herkese birden bakmam olanaksız."

"Mantarlar" dedi Bay Crackenthorpe. "Bunlar lanet, tehlikeli şeyler! Her şey dün akşamki çorba yüzünden oldu. Onu siz pişirmiştiniz" diye ekledi suçlayan bir ifadeyle.

"Mantarlar zararsızdı, Bay Crackenthorpe."

"Ben zaten sizi suçlamıyorum, kızım, kesinlikle suçlamıyorum. Üstelik bu ilk değil. Araya karışan tek bir zehirli mantar bütün bunların olması için yeterli. Bunu önceden saptamak olanaksız. Sizin çok iyi bir kız olduğunuzu biliyorum. Böyle bir şeyi kasten yapmış olamazsınız. Emma nasıl?"

"Bugün öğleden sonradan bu yana daha iyiye gidiyor."

"Ya Harold?"

"Onun durumu da iyiye gidiyor."

"Alfred'in öte dünyaya göçtüğü doğru mu?"

"Bunu nereden öğrendiniz Bay Crackenthorpe?"

Bay Crackenthorpe sinsice, keyifle gülümsedi.

"Her şeyi öğrenirim ben" dedi. "Bu ihtiyardan bir şey gizlenmesi olanaksız. Bunun için ne kadar çaba harcarlarsa harcasınlar bu olanaksız! Alfred öldü, değil mi? Böylece hiç değilse artık benden para sızdıramayacak, üstelik mirasımdan da pay alamayacak. Hepsi benim gebermemi bekliyorlar, biliyorsunuz... en fazla bekleyen de Alfred'di! Ama şuna bakın ki o öldü. Şaka gibi bir şey bu!"

"Bu davranışınız hiç hoş değil!" dedi Lucy sert bir tavırla.

Bay Crackenthorpe yeniden güldü. "Hepsinden fazla yaşayacağım, göreceksiniz!" diye kıkırdadı. "Göreceksiniz kızım, göreceksiniz bunu!"

Lucy odasına giderek, raftan sözlüğü aldı ve "tontine" sözcüğüne baktı. Daha sonra kitabı kapatarak, gözünü boşluğa dikti.

***

"Bu konuda niçin buraya geldiğinizi anlayamıyorum" dedi Dr. Morris öfkeyle.

"Bay Crackenthorpe'u en uzun zamandır tanıyan sizsiniz" dedi Müfettiş Craddock.

"Doğru, bütün Crackenthorpeları tanıyorum. Büyükbaba Josiah Crackenthorpe'u anımsıyorum. Çetin cevizdi... çok da akıllı biriydi. Dünyanın parasını kazandı." İhtiyar vücudunu oturduğu koltuğa rahatça yerleştirmek için kıpırdandı ve bu arada gür

kaşlarının altından merakla müfettişi süzdü. "Demek şu aptal, genç Quimper'in sözlerine inandınız" dedi. "Ah bu deneyimsiz, hırslı genç doktorlar! Daima kafalarına bir şey takarlar. Bu da kafasını birinin yaşlı Crackenthorpe'u zehirleyeceğine takmış. Saçmalık bu! Bir melodramdan başka bir şey değil! Tabi ki kolit sıkıntısı çekiyor. Onu bu nedenle çok tedavi ettim. Çok sık kolit sancısı tutmuyordu... ama yine de arada sırada, sıkıntılarının tek nedeni bu!"

"Dr. Quimper'in bu konudaki düşüncesi çok farklı!" dedi Craddock.

"Doktorluk tahminde bulunmamayı gerektirir. Her şeye rağmen bir arsenik zehirlenmesiyle karşılaştığım zaman bunu hemen anlayacağımı iddia edebilirim."

"Çok ünlü birçok doktor bunu başaramamıştır" diyen Craddock hafızasını biraz zorlayarak ekledi. "Greenbarrow olayında, Bayan Reney, Charles Leeds, Westbury ailesinin üç ferdini muayene eden doktorların hiçbiri gerekli kuşkuyu duymadıkları için sessiz sakin gömüldüler. Üstelik onların hepsi de iyi doktorlardı."

"İyi, iyi, tamam" dedi Dr. Morris. "Benim hata yapmış olabileceğimi anlatmaya çalıştığınızı anlıyorum. Ama hiç sanmıyorum." Bir dakika kadar susup düşündükten sonra ekledi. "Peki Quimper bunu kimin yaptığını düşünüyor... tabi yapan biri varsa?"

"Bunu bilemiyorum" diye yanıtladı Craddock. "Ama çok endişeli. Bildiğiniz gibi burada çok büyük miktarda para söz konusu!"

"Evet, evet biliyorum ve bu parayı da ancak Luther Crackenthorpe öldüğü takdirde alabilecekler. Hepsinin de paraya çok ihtiyaçları var. Bu doğru ama durumun böyle olması onların yaşlı adamı öldürmeyi denedikleri anlamını doğurmaz."

"Şart değil, ama olabilir de!" diyerek yaşlı doktora hak verdiğini belirtti Müfettiş Craddock.

"Ayrıca" diye ekledi Dr. Morris. "Benim prensibim elimde kesin kanıtlar olmadıkça, kimseyi suçlamam. Hem de hiç kuşku duyulamayacak kadar kesin deliller olmadıkça! Bu anlattıklarınızın beni çok rahatsız ettiğini söylemeliyim. Büyük olasılıkla konu fazla miktarda arsenik kullanımı... ama yine de anlayamadığım bu konuda niçin bana geldiğiniz. Size yanıtım ancak benim böyle bir şeyi ummadığım olabilir. Belki de kuşkulanmalıydım. Belki de Luther Crackenthorpe'un hazımsızlık şikayetlerini daha ciddiye almalıydım. Ama bunun artık o kadar da önemi yok."

Craddock hak verdi. "Benim asıl ihtiyacım Crackenthorpe ailesiyle ilgili biraz daha ayrıntılı bilgi. Ailede hiç akıl hastalığı var mı... herhangi bir saplantısı olan biri?"

Doktor kalın kaşlarının altından müfettişi sert bakışlarla süzdü. "Evet anlıyorum,

düşüncelerinizin ne yöne doğru kaydığının farkındayım. Neyse, ihtiyar Josiah son derece aklı başında bir insandı. Ayakları yere basan, son, derece sağlam, dirençli biriydi. Karısı ise nevrotik bir tipti, melankoliye eğilimliydi. Bu yakın akraba evlilikleri olan bir aileden gelmesinin sonucuydu. İkinci oğlunun doğumundan hemen sonra öldü. Nasıl diyeyim, biliyorsunuz, Luther'e ondan küçümsenmeyecek bir miras kaldı. O da genç bir adamken son derece normaldi, yalnızca ara sıra babasıyla kavgaları oluyordu. Sanırım babasının onunla ilgili umutları farklıydı, Luther de buna bozuluyordu ve bu konuyu büyütüyordu. Sonuçta bu onda bir saplantı halini aldı ve kendi ev yaşamına da yansıdı. Eğer onunla biraz konuşacak olursanız oğullarından tüm kalbiyle nefret ettiğini göreceksiniz. Kızlarına karşı ise her zaman sevecendi. Hem Emma'ya, hem de Edie'ye... ikincisi bir süre önce öldü."

"Peki oğullarından niçin nefret ediyor?"

"Bu sorunuza yanıt bulmak için şu yeni dönem psikologlarından birine gitmelisiniz... Ama sanırım Luther her zaman için kendini bir erkek olarak yetersiz buldu ve mali durumundan dolayı sıkıntı çekti. Gerçi oldukça yüksek bir faiz geliri var ama ana sermayeye dokunmaya hakkı yok. Eğer oğullarını mirasından reddetmeye hakkı olsaydı, onlardan bu derece nefret etmeyecekti hiç kuşkusuz. Bu anlamda hiçbir gücünün olmaması onu utandırıyor, kendini küçük hissetmesine neden oluyor."

"Hepsinden daha fazla yaşamak iddiasında olmasının nedeni de bu olsa gerek" dedi Müfettiş Craddock.

"Olabilir. Bence pintiliğinin temel nedeni de bu! Diyebilirim ki bu arada büyük faiz gelirlerinden hatırı sayılır bir tutarı biriktirmeyi başarmıştır... tabi büyük çoğunluğunu da vergiler bugünkü baş döndürücü yüksekliğe ulaşmadan önce."

O anda Müfettiş Craddock'un aklına yeni bir fikir geldi. "Öyleyse birikimlerini vasiyetnameyle birine bırakmış olmalı, değil mi? Bunu yapmaya hakkı olmalı."

"Elbette... ama kime bıraktığını yalnız Tanrı bilir. Belki Emma'ya; ama bunu pek sanmıyorum. O zaten Josiah'ın mirasından kendine düşen payı alacak. Torunu Alexander'e bırakmış olabilir."

"Onu seviyor, değil mi?" diye sordu Craddock.

"Eskiden çok sevdiği kesin. Ne de olsa o oğullarından birinin değil, kızının oğlu. Bu onun açısından önemli! Edie'nin kocası Bryan Eastley'den de hoşlandığını söyleyebilirim. Bryan'ı pek iyi tanımıyorum; ailenin bireylerini görmeyeli birkaç yıl oldu. Ancak savaş sonunda onun ne yapacağını bilmez bir durumda olduğunu anımsıyorum. Savaş sırasında kişiden beklenen tüm niteliklere sahip biri o: Cesaret, enerji, ataklık ve 'benden sonra

tufan' anlayışı. Ancak dengeli, sakin bir yaşama alışabildiğini düşünmüyorum. Hiçbir yerde fazla kalamayacak biri o!"

"Genç nesil arasında bunun tuhaf karşıladığını söyleyebilir misiniz?"

"Neyse, Cedric ise eksantrik biri, hani şu doğuştan serkeş tiplerden. Belki pek normal de sayılmaz ama kim normal ki? Harold dinsel inançlarına bağlı, pek çağdaş biri değil, acımasız ve hep kendi çıkarlarını düşünüyor. Alfred ise başını her zaman belaya bulaştırır, daha küçük bir çocukken bile çok yaramazdı. Bir defasında bağış sandığından para aldığını görmüştüm. Böyle küçük şeyler işte. Neyse, zavallı bir ölünün arkasından konuşmuş olmayayım."

"Ne oldu..." Craddock tereddüt içindeydi. "Emma Crackenthorpe için ne diyeceksiniz?"

"İyi ve sakin bir kız, insan onun ne düşündüğünü asla anlayamaz. Kendine göre planları ve fikirleri var, ama onları kendine saklıyor. İlk bakışta sanıldığından daha sağlam bir karaktere sahip."

"Fransa'da şehit olan Edmund'u da tanıyordunuz, değil mi?"

"Evet. Diyebilirim ki aralarından en iyisi oydu. Sevecen, neşeli, gerçek bir beyefendi!"

"Şehit düşmeden hemen önce bir Fransızla evlendiği ya da evlenmek istediğini duymuş muydunuz?"

Dr. Morris alnını kırıştırdı. "Duymuş olabilirim, ama o kadar uzun süre geçti ki."

"Daha savaşın başlarıydı, değil mi?"

"Evet. Ama eninde sonunda bir yabancıyla evlenmiş olmaktan dolayı pişmanlık duyacaktı."

"Ancak bunu yapmış olduğuna dair kesin delillerimiz var" dedi Craddock.

Birkaç cümleyle son haftaların olaylarını özetledi.

"Gazetede lahit içinde bulunan bir kadın cesedine ilişkin bir haber okuduğumu anımsıyorum. Rutherford Hall'daydı değil mi?"

"Ayrıca bu kadının Edmund'un dul eşi olduğunu düşünmemiz için de nedenler var."

"Bu bana çok garip görünüyor. Anlattıklarınız gerçek yaşamdan çok bir romana benziyor. Zavallıyı kim öldürmek istemiş olabilir ki... ayrıca bunun Crackenthorpe ailesindeki arsenik olayıyla nasıl bir ilgisi olabilir?"

"İki olasılık var ama ikisi de birbirinden uzak bir olasılık! Birincisi birinin Josiah Crackenthorpe'un mirasının tamamını isteyecek kadar hırslı olduğu."

"Eğer biri böyle düşünüyorsa bu kesin olarak aptallık!" dedi Dr. Morris. "Bundan dolayı saçma sapan gelir vergileri ödemek zorunda kalacak."

BÖLÜM 21

"Mantar kötü bir şey!" dedi Bayan Kidder.

Son günlerde aynı yorumu her gün yaklaşık on kez yinelemişti. Lucy yanıt vermedi.

"Ben onlara asla dokunmuyorum" diye ekledi Bayan Kidder. "Çok çok tehlikeli. Tanrı'ya şükür, bu olay tek ölümle atlatıldı. Herkesi kaybedebilirdik, hatta sizi bile, bayan. Size bir şey olmaması mucize sayılır."

"Bunların nedeni mantar değil" dedi Lucy. "Onlarda bir şey yoktu."

"Böyle söylemeyin" dedi Bayan Kidder. "Mantarlar tehlikeli şeyler. Koca bir yemeğin içinde tek bir zehirli mantar bile, herkesi götürmeye yeterli."

"İlginç ama!" diye ekleyen Bayan Kidder evyenin içinden gelen tabak çanak şangırtılarına rağmen konuşmasını sürdürdü. "Felaketler hep çifter çifter geliyor. En büyük kız kardeşim kızamık çıkardığında, Ernie düşüp kolunu kırmıştı. Üstelik aynı zamanda kocamın da her tarafında çıbanlar çıktı. Hepsi aynı hafta içinde! İnanılacak gibi değil, değil mi! Şimdi de aynı şey burada oldu. Önce o korkunç cinayet; şimdi de Bay Alfred'in mantardan zehirlenerek ölmesi. Kendi kendime şimdi sıra kimde diye sormaktan alıkoyamıyorum."

Lucy aynı şeyi kendinin de merak ettiğini fark ederek sıkıldı.

"Kocam burada işe devam etmeme karşı" diye sürdürdü konuşmasını Bayan Kidder. "Buranın uğursuz olduğu kanısında... Ama ben Miss Crackenthorpe'u çok uzun zamandır tanıdığımı, çok iyi bir bayan olduğunu ve bana güvendiğini söylüyorum. Zavallı Bayan Eyelesbarrow'u yalnız bırakamam, kızcağız evin tüm yükünü tek başına kaldıramaz, dedim ona. Sizin de yükünüz çok ağır, bayan, bu kadar çok tepsi!"

Lucy o an için evdeki yaşamın tepsilerden oluştuğu konusunda ona hak vermek durumundaydı; bütün günü yataktakiler için yemek hazırlayıp tepsilerle servis yaparak geçiriyordu.

"Şu hemşireler de ellerini bile oynatmıyorlar" diye yakındı Bayan Kidder. "Tek istekleri kendilerine devamlı çay servisi yapılması. Bir de yemek hazırlanması. Bundan çok sıkıldığımı söylemeliyim." Diğer sabahlarda yaptığından daha farklı işler yapmış kadar büyük bir rahatlık içinde konuşuyordu.

"Siz de kendiniz için hiç dinlenme fırsatı yaratmıyorsunuz" dedi Lucy ciddiyetle.

Bayan Kidder bu yanıttan mutlu olmuşa benziyordu. Lucy ilk tepsiyi alarak

merdivenlerden çıkmaya başladı.

Bay Crackenthorpe onu görünce hoşnutsuzlukla, "Bu da ne?" diye sordu.

"Et suyu ve fırın sütlaç."

"Onları geri götürün" dedi Bay Crackenthorpe. "Bunlara elimi bile sürmem. Hemşireye biftek istediğimi söylemiştim."

"Dr. Quimper biftek yememeniz gerektiğini söyledi" dedi Lucy.

Bay Crackenthorpe homurdandı. "Ben kendime geldim. Yarın yataktan kalkarım. Diğerleri nasıl?"

Lucy, "Harold kendini çok daha iyi hissediyor. Yarın Londra'ya dönüyor" diye yanıt verdi.

"Neyse ondan kurtuluyoruz!" dedi Bay Crackenthorpe. "Peki ya Cedric... onun da yarın adasına dönme umudu var mı?"

"O kadar çabuk gidebileceğini sanmıyorum."

"Yazık. Peki ya Emma? Niçin benimle ilgilenmiyor?"

"Onun daha yatması gerekiyor, Bay Crackenthorpe."

"Kadınlar şımarık yaratıklar!" diyen Bay Crackenthorpe hemen ardından ekledi. "Ama siz güçlü ve iyi bir kızsınız. Bütün gün koşturdunuz, değil mi?"

"Oldukça koşuşturduğumu söyleyebilirim."

Yaşlı Bay Crackenthorpe memnuniyetle başını salladı. "Siz iyi, güçlü bir kızsınız" diye yineledi. "Size daha önce söylediklerimi unuttuğumu sanmayın. Güzel bir günde görmeniz gerekeni göreceksiniz. Emma sonsuza kadar kendi sözünün geçmesini sürdüremeyecek. Diğerlerinin benden cimri bir ihtiyar olarak bahsetmelerine de aldırmayın. Yalnızca tutumluyum. Bir kenarda yüklü miktarda param var ve günü gelince onu kimin için harcayacağımı çok iyi biliyorum" diyerek çapkın bakışlarla Lucy'yi süzdü.

Lucy beline dolanmak isteyen elden ustaca sıyrılarak odadan çıktı.

Daha sonra Emma'ya tepsisini götürdü.

"Oh, teşekkürler Lucy! Kendimi oldukça sağlıklı hissediyorum. Acıktım, bu iyiye işaret, değil mi? Tatlım." Lucy tepsiyi kucağına yerleştirirken Emma konuşmaya devam etti. "Teyzenize karşı çok mahcubum. Sizi onu ziyaretten alıkoyduk, değil mi?"

"Hayır, gerçekten onu arama fırsatım olmadı."

"Herhalde sizi çok özlemiştir."

"Hiç üzülmeyin, Miss Crackenthorpe. Ne kadar kötü günler geçirdiğimizi biliyor ve anlayışla karşılıyordur."

"Bari onu telefonla aradınız mı?"

"Son günlerde arayamadım."

"Onu her gün arayın. Yaşlı insanlar için yakınlarından haber almanın büyük önemi vardır."

"Çok anlayışlısınız" diyen Lucy, mahcubiyet içinde mutfağa gitti ve bir başka tepsi aldı. Son günlerde evdeki hastaların durumuna kendini öylesine kaptırmıştı ki başka hiçbir şeye zaman ayıramamıştı. Cedric'e yemeğini verdikten sonra Miss Marple'a telefon etmeye karar verdi.

Evde yalnızca bir hemşire kalmıştı. Lucy merdivenlerde onunla karşılaşınca başıyla selam verdi.

Cedric hiç alışılmadık derecede düzenli ve bakımlı görünüyordu. Yatağında oturmuş, etrafına dağılmış kâğıtlara bir şeyler yazıyordu.

"Merhaba Lucy!" dedi. "Yine benim için hangi iğrenç çorbayı pişirdin? Şu kahrolası hemşireden kurtulabilseydim, konuşmasına dayanamıyorum. Bana `biz' diye hitap ediyor. `Bu sabah nasılız? İyi uyuduk mu? Yine çok deli yatmışız, şu çarşafların haline bakın." Hemşirenin konuşma tarzını yüksek sesle taklit etmeye çalışıyordu.

"Çok neşelisiniz" dedi Lucy. "Neyle meşguldünüz?"

"Plan yapıyorum" diye yanıtladı Cedric. "Babam öte dünyaya göçünce bu araziyi ne yapacağımı planlıyordum. Bildiğiniz gibi burası hiç de küçümsenmeyecek bir arazi. Kendim bir iş yapıp değerlendirmekle, tamamını parselleyip satmak arasında kararsızım. Burası işyerleri için paha biçilmez bir yer. Ev özel bir hastane ya da bakımevi olabilir. Bir başka ihtimal de arazinin yarısını satıp ele geçecek parayla diğer yarısında bir şeyler yapmak. Siz ne dersiniz?"

"Henüz burası sizin değil" dedi Lucy soğuk, kayıtsız bir ses tonuyla.

"Ama yakında olacak. Burası diğer varlıklar gibi bölünmeyecek, tamamen benim olacak. Üstelik burayı dolgun bir fiyata satarsam bu gelir değil, sermaye sayılacak ve büyük bir vergi ödemekten de kurtulmuş olacağım. Düşünsenize dünya kadar para!"

"Sizin parayı küçümsediğinizi sanıyordum."

"Olmayan parayı elbette ki küçümserim" dedi Cedric. "Bunun böyle olması da gerekiyor. Ne kadar tatlı, çekici bir kızsınız, Lucy; ne dersiniz, yoksa uzun zamandır hoş bir kadınla beraber olmadığım için mi böyle düşünüyorum?"

"Sanırım öyledir" dedi Lucy.

"Hâlâ herkesi, her şeyi düzene sokmak için koşuşturuyor musunuz?"

"Asıl biri sizi düzene sokmuşa benziyor" dedi Lucy onun gözlerinin içine bakarak.

"Bu o kahrolası hemşire" dedi Cedric üzerine basarak. "Alfred için resmi soruşturma yapıldı mı? Sonuç ne?"

"İleri bir tarihe ertelendi."

"Polis daha tedbirli olmaya başlamış. Bu kitlesel zehirleme olayı kafaları karıştırıyor, değil mi? Zihnen, demek istiyorum. Belirgin bir şeyi kastetmiyorum. Ve ekledi: Kendinize dikkat edin, kızım!"

"Ediyorum" dedi Lucy.

"Küçük Alexander tekrar okuluna döndü mü?"

"Bildiğim kadarıyla şu aralar Stoddart-West'in evinde konuk. Sanırım okulları ancak öbür gün açılıyor."

Lucy yemek yemeden önce telefona giderek, Miss Marple'ı aradı.

"Sizi ziyaret edemediğim için çok özür dilerim, ama burada yapacak o kadar çok işim var ki."

"Tabi anlıyorum canım. Ayrıca şu an için yapabileceğimiz bir şey yok. Beklememiz gerekiyor."

"Peki ama ne bekliyoruz?"

"Elspeth McGillicuddy çok yakında geri dönecek. Ona mümkün olduğunca çabuk, bulduğu ilk uçakla eve dönmesi için mektup yazdım. Bunun onun için bir görev olduğunu da özellikle belirttim. Artık daha fazla endişelenmene hiç gerek yok canım." Sesi sevecen ve rahatlatıcıydı.

"Yani sizce..." diye söze başlayan Lucy birden sustu.

"Başka cinayetin işlenip işlenmeyeceğini mi soruyorsunuz? Sanmıyorum, canım, umarım olmaz. Ama bu hiçbir zaman kesin olarak da bilinemez, değil mi? Özellikle de kötü niyetli bir insanla karşı karşıyayken. Bu olayda da çok kötü niyetli bir insanla karşı karşıya olduğumuz düşüncesindeyim."

"Ya da bir deliyle" dedi Lucy.

"Bunun konulara modern bir yaklaşım tarzı olduğunun bilincindeyim. Ama ben olaya farklı bakıyorum."

Lucy ahizeyi yerine bıraktıktan sonra mutfağa giderek, kendine de bir tepsi hazırladı. Bu arada Bayan Kidder önlüğünü çıkarmış, gitmeye hazırlanıyordu.

"Her şeyle başa çıkabileceğinizden eminsiniz, değil mi Miss Lucy?"

"Elbette, hiç endişen olmasın."

Tepsisini büyük, kasvetli yemek salonuna değil, küçük çalışma odasına götürdü. Kapı açılıp Bryan Eastley içeri girdiğinde yemeğini henüz bitirmişti.

"Merhaba!" dedi Lucy. "Bu ne sürpriz!"

"Sanırım öyle!" diye yanıt verdi Bryan. "Herkes nasıl?"

"Oh, çok iyi! Harold yarın Londra'ya dönüyor."

"Bu konuda senin düşüncen ne? Gerçekten arsenik miymiş?"

"Arsenik olduğu kesin!" diye yanıtladı Lucy.

"Gazetede hiçbir haber yoktu."

"Evet, sanırım polis olayın şimdilik gizli kalmasında yarar görüyor."

"Birinin aileyle bir alıp veremediği olmalı" dedi Bryan. "Kim gizlice mutfağa sıvışıp yemeğe zehir katmış olabilir ki?"

"Korkarım bunu en kolay ben yapabilirim."

Bryan korkuyla ona baktı. "Ama böyle bir şey yapmadınız, yapmazsınız değil mi?" diye panik içinde mırıldandı.

"Hayır, asla yapmam" dedi Lucy.

Körili tavuğa kimse zehir katmış olamazdı. Mutfakta onu tek başına pişirmiş, servisi de kendi elleriyle yapmıştı. Öyleyse yemeğe zehri masa başındaki beş kişiden biri katmış olmalıydı.

"Hem zaten... niçin yapasınız ki?" diye mırıldandı Bryan. "Ev halkıyla bir alıp veremediğiniz yok, değil mi? Umarım böyle birdenbire gelmemin sizce bir sakıncası yoktur."

"Yoo hayır, elbette ki yok. Kalacak mısınız?"

"Eğer size yük olmazsan kalmak isterdim."

"Hayır, hayır. İdare edebiliriz."

"Biliyorsunuz şu aralar işsizim ve şey... çok sıkıldım... burada kalmamın sakıncası olmadığına emin misiniz?"

"Aslına bakarsanız bunu bana değil, Emma'ya sormalısınız."

"Ah, Emma için hiçbir sakıncası yoktur" dedi Bryan. "O bana karşı kendi anlayışında hep iyi davranmıştır tabi! O çok içine dönük biri ama biliyor musunuz ki sakin sular çok derin olur. Tatlı, yaşlı Emma. Buradaki yaşam ve ihtiyara bakmak zorunda olmak bile birçok insanı çökertir. Üstelik evlenemedi de. Şimdi ise artık çok geç, ne yazık ki!"

"Bence hiç de öyle değil!" dedi Lucy.

"Belki..." Bryan düşünüyordu. "Belki bir rahiple evlenir" dedi umutla. "Cemaat işleriyle uğraşıp anneler birliğinde çalışabilirdi. Anneler Birliği'ydi, değil mi? Bu topluluğun ne olduğunu tam olarak bildiğim söylenemez, ama kitaplarda sıkça rastlıyorum. Kilisedeki pazar ayinlerine de başında şapkasıyla iştirak ederdi" diye ekledi son olarak.

"Bence pek de iyi bir öneri değil!" diyen Lucy ayağa kalkarak, tepsiye uzandı.

"Ben taşırım" diyen Bryan tepsiyi aldı ve beraberce mutfağa gittiler. "Size bulaşıkta yardım edeyim mi? Bu mutfaktan hoşlanıyorum" diye ekledi. "Aslında bugün artık insanların bu tür yapıları beğenmediklerini biliyorum ama ben evin tamamını çok seviyorum. Zevksiz olabilirim ama gerçek bu! Bahçesine uçakla inmek bile mümkün!" diye ekledi birden neşeyle.

Bu arada bir kurulama bezi alarak çatal kaşığı kurulamaya başladı.

"Bütün bunların Cedric'e kalacak olması çok yazık!" dedi. "İlk iş hemen her şeyi satıp savıp yeniden yurtdışına gitmek olacaktır. İnsan nasıl olur da İngiltere'den hoşlanmaz. Bunu aklım almıyor. Harold da kendi hesabına bu evi istemezdi; Emma içinse çok büyük. Ama eğer Alexander'e verilseydi, onunla birlikte burada günümüzü gün edebilirdik. Tabi evde bir bayanın da olması hoş olurdu." Düşünceli bir halde Lucy'ye baktı. "Aslında bunlar boş konuşmalar, hepsi hayal! Alexander'in bu eve sahip olabilmesi için hepsinin ondan önce ölmesi gerek ve bunu düşünmek bile saçmalık, değil mi? İhtiyara bakılırsa, onun yüz yılı devireceğinden eminim, diğerlerinin yaşamını mahvetmek uğruna bunu bile yapacaktır. Alfred'in ölümüne pek üzüldüğünü sanmıyorum, yoksa yanılıyor muyum?"

"Öyle, pek üzülmedi" dedi Lucy kısaca.

"Huysuz ihtiyar şeytan!" dedi Bryan Eastley neşeyle.

BÖLÜM 22

"İnsanların bu konuda konuştukları inanılacak gibi değil!" dedi Bayan Kidder. "Söylenenler korkunç, elimden geldiğince dinlememeye çalışıyorum. Gerçekten inanılır gibi değil!" Daha fazlasını anlatmak için teşvik bekliyordu.

"Evet, tahmin edebiliyorum" dedi Lucy.

"Uzun Ambar'da bulunan cesetle ilgili olarak" diye anlatmayı sürdürdü Bayan Kidder dizlerinin üzerine çökmüş mutfağın zeminini silerken. "Bulunan cesedin, Bay Edmund'un savaş sırasında sevgilisi olduğunu, buraya sığınmak istediğini, kıskanç kocasının peşinden gelerek onu öldürdüğünü anlatıyorlar. Bu bir yabancının yapmayacağı şey değil ama bunca yıl sonra ortaya çıkması bana bir şekilde tuhaf geliyor, öyle değil mi?"

"Evet, çok garip."

"Söylentiler burada bitmiyor!" diye konuşmasını sürdürdü Bayan Kidder. "En iğrenç yalanları da gerçekmiş gibi anlatıyorlar. İnsanın yüzlerine tüküreceği geliyor. Bay Harold'un yurtdışında bu kadınla evlenmiş olduğunu, kadının buraya gelerek, onun Lady Alice ile evlendiğini, iki nikahlı olduğunu ortaya çıkardığını ve onu mahkemeye vermekle tehdit ettiğini; Bay Harold'un da bundan dolayı kadına burada randevu vererek onu boğup cesedi lahide gizlediğini de söylüyorlar. İnanılacak gibi değil!"

Tamamen başka düşüncelere dalmış olan Lucy, "Çok şaşırtıcı" dedi.

Bayan Kidder erdemlerine sıkı sıkı bağlı biri gibi, "Bu söylentilere kulak asmıyorum" dedi. "Ben kendi adıma bu türden dedikodulara kesinlikle inanmam. İnsanların böyle şeyleri nasıl uydurup da yaydıklarını anlayamıyorum. Bayan Emma çok iyi ve nazik bir hanım, onun aleyhinde bir şey duymadım, tek bir kelime bile! Bay Alfred de öldüğü için artık kimse onunla ilgili kötü bir şey söylemiyor. Su testisinin su yolunda kırıldığını bile söyleyen yok, ki aslında bunda haklı bile olabilirlerdi. Bu yılan dillilerin böyle konuşmaları sizce de çok korkunç değil mi?"

Bayan Kidder giderek artan bir heyecanla anlatıyordu.

"Bütün bunları dinlemek zorunda kalmanız çok sıkıcı olmalı" dedi Lucy.

"Hem de nasıl. Gerçekten de öyle. Kocama da hep bunu nasıl yapabilirler, diye soruyorum."

O sırada kapı çaldı.

"Bu doktor olmalı, bayan. Siz mi açacaksınız, yoksa ben mi?"

"Ben açarım" dedi Lucy.

Ancak gelen doktor değildi. Kapının eşiğinde uzun, şık vizon palto giymiş zarif bir bayan duruyordu. Kapının tam karşısında ise şoförlü, motoru çalışan bir Rolls Royce bekliyordu.

"Miss Emma Crackenthorpe ile görüşebilir miyim?"

Kadının R harflerini zorlukla telaffuz edebilmesine rağmen, etkileyici, hoş bir ses tonu vardı. Otuz beş yaşlarında, siyah saçlı; özenli, pahalı giysileriyle güzel, çekici bir kadındı.

"Üzgünüm" dedi Lucy. "Maalesef Miss Emma rahatsız, yatıyor ve misafir kabul edemiyor."

"Hasta olduğunu biliyorum ama onunla hemen görüşmem gerek. Çok önemli."

"Korkarım..." diye söze başladı Lucy.

Kadın, onun sözünü kesti.

"Sanırım siz Bayan Eyelesbarrow'sunuz, öyle değil mi?" Gülümsedi, bu çok hoş ve içten bir gülümsemeydi. "Oğlum sizden çok sık söz ediyor. Ben Lady Stoddart-West'im ve Alexander şu anda benimle kalıyor."

"Anlıyorum" dedi Lucy.

"Miss Crackenthorpe'la şu anda görüşmem gerçekten de çok önemli" diye sürdürdü konuşmasını kadın. "Onun hasta olduğunu biliyorum ve sizi temin ederim ki bu yalnızca bir nezaket ziyareti değil. Konu çocukların bana bahsettikleri bir şeyle ilgili... oğlumun anlattığı bir konuyla. Sanırım bu geciktirilemeyecek kadar önemli bir konu ve Miss Crackenthorpe'la hemen konuşmalıyım. Lütfen, ona haber verir misiniz?"

"İçeri buyurun!" Lucy konuğu koridordan geçirerek salona aldı. "Yukarı çıkıp, Miss Crackenthorpe'a sorayım."

Birinci kata çıkıp Emma'nın kapısını çaldı ve içeri girdi.

"Lady Stoddart-West burada. Sizinle çok acil görüşmek istiyor."

"Lady Stoddart-West mi?" Emma çok şaşırmışa benziyordu. Birden yüzünde bir panik ifadesi belirdi. "Çocuklara bir şey mi olmuş, Alexander iyi miymiş?"

"Hayır. Hayır." Lucy, onu sakinleştirmeyi başardı. "Çocuklar gayet iyi. Eğer yanlış anlamadıysam konu çocukların ona anlattıkları bir şeyle ilgili!"

"Oh... İyi öyleyse!..." Emma tereddüt içindeydi. "Onunla tanışmalıyım. İyi görünüyor muyum?"

"Çok iyi görünüyorsunuz" dedi Lucy.

Emma yatağında oturuyordu; omzuna yanaklarının solgunluğunu belirginleştiren pembe bir şal örtmüştü. Siyah saçları hemşire tarafından iyice fırçalanıp taranmıştı. Lucy o sabah komodinin üzerine sonbahar yaprakları olan bir vazo koymuştu. Oda bu haliyle hasta odasına benzemiyordu. Son derece hoş bir görünümü vardı.

"Aslında rahatlıkla ayağa kalkabilecek kadar iyiyim" dedi Emma. "Dr. Quimper yarın kalkabileceğimi söyledi."

"Gerçekten de eski sağlığınıza kavuştuğunuz belli" dedi Lucy. "Lady Stoddart-West'i yukarı getireyim mi?"

"Evet, getirin."

Lucy yeniden merdivenlerden indi.

"Sizi yukarı Miss Crackenthorpe'un odasına alabilir miyim?"

Lucy konuğa yukarı kadar eşlik edip içeri girmesi için kapıyı açtı ve yeniden kapadı. Lady Stoddart-West ileri doğru uzattığı eliyle yatağa doğru yaklaştı.

"Miss Crackenthorpe? Sizi böyle beklenmedik bir zamanda rahatsız ettiğim için gerçekten özür dilerim. Sanırım sizinle okuldaki spor müsabakalarında karşılaşmıştık."

"Evet" dedi Emma. "Sizi anımsıyorum. Lütfen, oturun."

Lady Stoddart-West tam yatağın başucuna konulan sandalyeye oturdu ve yumuşak, kısık bir sesle konuşmaya başladı.

"Böyle beklenmedik şekilde buraya gelmeme şaşırmış olmalısınız, ama bunun için nedenlerim var. Ve bu nedenlerin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çocuklar bana her şeyi anlattı. Onların burada işlenen cinayet nedeniyle çok heyecanlanmış olmalarını anlayışla karşılamalısınız. İtiraf etmeliyim ki bu konudan hiç ama hiç hoşlanmadım. Hatta sinirlendim bile. James'in hemen eve dönmesini istedim. Ama kocam buna güldü. Bunun göründüğü kadarıyla bu evle ve aileyle hiç ilişkisi olmayan bir cinayet olduğunu söyledi. Kendi gençlik günlerini anımsayınca, James'in mektuplarında yazdıklarından onun ve Alexander'in bu konuyla ilgilenmekten çok büyük zevk duyduklarını anladığını ve onları geri çağırmanın vicdansızlık olacağını belirtti. Bu nedenle ilk görüşlerimden vazgeçip onların burada planlandığı kadar kalmalarına ve James'in eve Alexander'la beraber dönmesine izin verdim."

Emma merakla sordu.

"Oğlunuzu daha önce eve yollamamız gerektiğini mi düşünüyorsunuz?"

"Hayır, hayır, konu bu değil. Ah, bu benim için o kadar zor ki! Ama bu anlatacaklarımı can kulağı ile dinlemelisiniz. Biliyorsunuz, , çocuklar bu konuyu çok araştırıp bununla ilgili bir delil bulmuşlar. Bana anlattıklarına göre bu kadın... cesedi bulunan kadını kastediyorum... hakkında polis onun savaşta şehit düşen en büyük ağabeyinizin Fransa'da kalan eşi olduğunu düşünüyormuş. Bu doğru mu?"

"Bu da bir olasılık" dedi Emma kısık, tereddütlü bir sesle. "Onları böyle düşünmeye biz yönelttik. Olabilir de."

"Bu cesedin o kadına, yani Martine'e ait olduğunu düşünmeniz için belirli bir neden var mı?"

"Size bunun bir olasılık olduğunu söyledim."

"Peki ama niçin... niçin onun Martine olduğunu düşündünüz? Üzerinde bir mektup... ya da evrak mı vardı?"

"Hayır. Böyle bir şey yoktu! Ama bir mektup almıştım, yani Martine'den."

"Ondan... yani Martine'den mektup mu aldınız?"

"Evet. İngiltere'de olduğunu ve buraya gelip bizi görmek istediğini belirten bir mektup aldım. Onu buraya davet ettim ama bir telgraf çekerek hemen Fransa'ya dönmesini gerektiren bir durumun ortaya çıktığını belirtti. Belki de gerçekten Fransa'ya döndü. Bunu bilemiyoruz. Ama burada onun adına yazdığımız mektubun zarfı bulundu. Bu da onun buraya gelmiş olduğunu gösteriyor. Ama aslına bakılırsa ben görmedim..." Konuşmasına ara verdi.

Lady Stoddart-West hemen söze karıştı.

"Bunların beni niçin ilgilendirdiğini sanırım kendi kendinize soruyorsunuzdur? Çok haklısınız. Sizin yerinizde olsam ben de bunların beni ilgilendirmediğini düşünürdüm. Ama bütün bunları duyunca -ya da konuyla ilgili bağlantıları öğrenince- kendimi buraya gelip, gerçeğin düşünüldüğü şekilde olmadığını açıklamaya zorunlu hissettim, çünkü..."

"Evet, ne?" diye sordu Emma.

"Bu durumda size hiçbir zaman söylemeyi düşünmediğim bir gerçeği açıklamak zorundayım. Martine Dubois benim."

Emma beyninden vurulmuş gibi şaşkınlık içinde konuğuna bakıyordu.

"Siz mi?" dedi. "Martine siz misiniz?"

Kadın başını sallayarak onayladı.

"Evet. Bu sizin için büyük bir sürpriz olmalı ama gerçek bu! Ağabeyiniz Edmund ile savaşın ilk yıllarında tanıştım. Bizim evimizde kalıyordu. Geri kalanı zaten biliyorsunuz. Birbirimize şık olduk ve evlenmek istiyorduk. Ama o sırada Dunkirk Çıkartması başladı ve Edmund'un kayıplar arasında olduğu açıklandı. Daha sonra da şehit düştüğü haberi geldi. Sizle o günleri konuşmak istemem. Üzerinden çok uzun zaman geçti ve geçmişte kaldı. Ama size ağabeyinizi çok sevdiğimi söylemeliyim..."

"Daha sonra savaşın zor günleri geldi. Almanlar Fransa'yı işgal etti. Direnişçilerle çalışmaya başladım. Görevim İngilizleri Fransa'dan güvenli bir şekilde çıkarıp İngiltere'ye ulaşmalarını sağlamaktı. Bu arada şimdiki eşimle tanıştım. Hava kuvvetlerinde subaydı. Özel bir görevle Fransa'ya paraşütle inmişti. Savaştan sonra evlendik. Bir iki kez size yazıp ziyaretinize gelmek istedim ama sonradan bunun doğru olmayacağına karar verdim. Eski yaraları deşmenin, anıları canlandırmanın hiçbir anlamı olmadığım düşündüm. Yeni bir yaşamım vardı ve eski günleri anımsamak istemiyordum." Kısa bir aradan sonra ekledi. "Ancak oğlum James'in okuldaki en yakın arkadaşının Edmund'un yeğeni olduğunu öğrenince çok mutlu olduğumu itiraf etmeliyim. Sizin de hiç kuşkusuz fark etmiş olacağınız gibi Alexander Edmund'a çok benziyor. James'le Alexander'in yakın arkadaş olmalarını çok hoş, mutluluk verici bir rastlantı olduğunu düşünüyorum." Öne doğru eğilerek elini Emma'nın kolunun üstüne koydu.

"Sevgili Emma, şimdi artık cinayeti duyup da öldürülen kadının Edmund'un tanıdığı Martine olduğunun düşünüldüğünü öğrenince niçin hemen size gelip gerçeği anlatmam gerektiğini anlıyorsunuzdur. Bunu ikimizden birinin polise söylemesi gerekiyor. Maktul her kimse, Martine olmadığı kesin!"

"Bir türlü inanamıyorum" dedi Emma. "Demek sevgili Edmund'un bahsettiği Martine sizsiniz." İçini çekerek başını salladı. Sonra şaşkınlık içinde alnını kırıştırdı. "Yalnız bir şeyi anlamadım. Bana mektup yazan siz değil misiniz?"

Lady Stoddart-West hızla başını iki yana salladı.

"Hayır. Hayır. Tabi ki yazmadım."

"Öyleyse..." Şaşkınlıktan Emma'nın dili tutulmuştu.

"Öyleyse birisi kendini Martine olarak tanıtarak, sizden para koparmayı amaçlıyordu. Durum böyle olmalı. Peki ama bu kim olabilir?"

Emma usulca, "Öyleyse o zaman olanları bilen birileri var."

Lady Stoddart-West omuzlarını silkti. "Herhalde öyle. Ama hiç yakın arkadaşım yoktu;

kimse de bana bunları bilecek kadar yakın değildi. İngiltere'ye geldikten sonra da hiç kimseye başımdan geçenleri anlatmadım. Peki ama bu kişi niçin bu kadar uzun süre beklemiş olabilir ki? Bütün bunların hiçbir anlamı yok."

"Hiçbir şey anlamıyorum" dedi Emma. "Müfettiş Craddock'un bu konuda ne düşündüğünü öğrenmeliyiz." Konuğuna sevgiyle baktı. "Sizi sonunda tanımış olmaktan o kadar mutluyum ki, canım!"

"Ben de... Edmund sizden o kadar sık bahsederdi ki! Sizi çok seviyordu. Yeni yaşamımda çok mutluyum ama yine de o günleri asla unutmayacağım."

Emma arkasına yaslanarak derin derin iç çekti. "Nasıl rahatladığımı bilmezsiniz" dedi. "Cesedin Martine olduğunu düşündüğümüz sürece... cinayetin ailemizle ilgisi olabileceğinden korktuk. Ama şimdi... sırtımdan büyük bir yük kalktı. Öldürülen zavallının kim olduğunu bilmiyorum ama bizimle bir ilgisi olmadığı kesin."

BÖLÜM 23

Ön bürodaki güzel ve şık sekreter Harold Crackenthorpe'a akşamüstü çay servisini yaptı.

"Teşekkürler, Bayan Ellis, bugün eve erken gideceğim."

"Bence bugün işe gelmeseydiniz daha doğru olacaktı, Bay Crackenthorpe" dedi sekreter. "Çok bitkin görünüyorsunuz."

"Yoo, iyiyim" demesine rağmen, Harold Crackenthorpe kendisini hiç de zinde hissetmiyordu. Son günler gerçekten çok zor geçmişti. Neyse, her şey geride kalmıştı artık.

Gerçekten çok şaşırtıcı, diye düşündü, Alfred zehirlenerek öldü, ama ihtiyar bu faciadan paçayı sıyırdı. Üstelik de yaşına rağmen... kaç yaşındaydı ki? Yetmiş üç mü yoksa yetmiş dört müydü? Hem de yıllardır bekar. Zehrin kimi öldürebileceği konusunda bahse girecek olsa hiç kuşkusuz ihtiyar adamı seçerdi. Ama yo hayır! Alfred zehirlendi. Harold'un bildiği kadarıyla Alfred her zaman sağlıklı, kuvvetli bir adamdı. Hiç sağlığından yakındığını duymamıştı.

Arkasına yaslanarak, derin bir soluk aldı. Sekreteri haklıydı. Henüz tam anlamıyla iyileşmiş sayılmazdı ama yine de büroya gelip işlerin nasıl gittiğini görmek istemişti. Her şey yolunda görünüyordu. Etrafına bakındı; görkemli, özgün büro mobilyaları, mat lambriler, modern lüks koltuklar, her şey başarının ifadesiydi. Öyle de görünmeliydi. Alfred hep yanlış yapmıştı. Eğer başarılı görünürseniz insanlar da başarılı olduğunuza inanıyorlardı. O ana kadar gerçek ekonomik durumuna ilişkin hiçbir söylenti çıkmamıştı. Buna rağmen çöküş çok yakın görünüyordu. Eğer Alfred yerine babası ölmüş olsaydı! Aslında hiç kuşkusuz hedeflenen buydu. Ama anlaşıldığı kadarıyla babasının arseniğe karşı özel bir dayanıklılığı vardı. Eğer zehir görevini yapmış olsa, şu anda tüm sorunlarından kurtulmuş olabilirdi.

Yine de en önemlisi sorunları olduğunu belli etmemekti. Başarılı bir görünüm şarttı. Aslında miskin ve kılıksız Alfred'e benzememesi gerekti. Kardeşi hep kısa dönemli spekülasyonlarla bir şeyler kazanma peşinde koşarak, gerçek büyük partileri göz ardı etmişti. Orda burada kuşkulu birtakım tiplerle ortaklık kurarak küçük dolandırıcılıklarla uğraşmıştı, ama hakkında herhangi bir suç delili bulunamamış, hep kanunun boşluklarından faydalanarak yakasını sıyırmayı başarmıştı. Bütün bunlardan eline ne geçmişti? Kısa dönemli kazançlar ve ardından yeniden miskin, yoksulluk günleri! Harold ağabeyiyle hiç iyi geçinmemiş, ondan hiçbir zaman hoşlanmamıştı. Şimdi ortadan

kalkmasıyla eninde sonunda gelecek olan büyükbabanın servetinden Harold'a düşecek payın da artması sağlanmış oluyordu. Artık miras beşe değil dörde bölünecekti. Böylesi çok daha iyiydi!

Harold'un yüz ifadesinde belirgin bir rahatlama göründü. Yerinden kalkarak şapka ve paltosunu alıp bürodan çıktı. Bir iki gün kendini yormadan çalışsa iyi olacaktı. Kendini halen bitkin hissediyordu. Arabası aşağıda bekliyordu. Kısa bir süre sonra arabasına binmiş, Londra'nın yoğun trafiğinde evin yolunu tutmuştu.

Uşağı Darwin kapıyı açınca, "Hanımefendi henüz geldiler" dedi.

Harold uşağı bir an için şaşkın bakışlarla süzdü. Alice! Aman Tanrım, Alice eve bugün mü dönecekti? Bunu tamamen unutmuştu. Darwin'in onu uyarması iyi olmuştu. Yukarı çıkıp da onu görünce şaşırsa bu hiç iyi olmayabilirdi. Aslında bu pek o kadar önemli de değildi ama... Ne Alice ne de o birbirlerine karşı duydukları hisleri saklamak için özel bir çaba göstermiyorlardı. Alice belki ondan hoşlanıyordu... ama Harold bunu bilemiyordu.

Aslına bakılırsa Alice onun için büyük bir hayal kırıklığı olmuştu. Ona şık olmamıştı, tabi ki, ama sıradan görüntüsüne karşın çevresiyle ilişkileri mükemmeldi. Ailesi ve bağlantıları ise hiç kuşkusuz Harold'un çok işine yaramıştı. Belki olabileceği kadar değil ama yine de oldukça! Alice ile evlenirken doğacak oğullarıyla ilgili planlar yapmıştı. Ama ne oğlu ne de kızı olmuştu ve ikisi baş başa, birbirleriyle konuşacak pek bir şeyleri olmadan ve birbirleriyle birlikte olmaktan hoşlanmadan yaşlanmak zorunda kalmışlardı.

Alice zamanının büyük kısmını akrabalarıyla geçiriyor, kışları genellikle Riviera'ya gidiyordu. Karısı bundan hoşlanıyordu ve Harold'un da bu duruma bir itirazı yoktu.

Yukarı çıkıp salona giderek, eşini nezaketle selamladı.

"Demek döndün, tatlım! Seni karşılayamadığım için üzgünüm, ama şehirde yapacak işlerim vardı. Elimden geldiğince çabuk döndüm. Saint-Raphael nasıldı?"

Alice, ona Saint Raphael'i anlattı. Sarı saçlı, kalkık burunlu, iri kahverengi gözlü, ince yapılı bir kadındı. Nazik, eğitimli, monoton ve biraz depresif bir ses tonuyla konuşuyordu. Gerçi Manş Denizi biraz dalgalıydı ama yine de rahat bir dönüş yolculuğu yapmış sayılabilirdi. Dover'deki gümrük formaliteleri ise her zamanki gibi sinir bozucuydu.

Harold her zamanki gibi, "Keşke uçakla dönseydin, çok daha rahat!" dedi.

"Evet, ama uçak yolculuğundan hoşlanmıyorum. Çok huzursuz oluyorum. Sinirlerim bozuluyor."

"Ama çok daha kısa sürüyor. Zaman kazanıyorsun" diye yanıtladı Harold.

Lady Alice Crackenthorpe yanıt vermedi. Onun için yaşamda önemli olan zamanı kazanmak değil iyi değerlendirmekti. Tartışmaktansa nezaketle eşinin sağlık durumunu sormayı yeğledi.

"Emma'nın telgrafı beni çok endişelendirdi" dedi. "Hepiniz hastalandınız mı?"

"Evet, öyle" dedi Harold.

"Kısa bir süre önce gazetede bir otelde gıda zehirlenmesinden aynı anda kırk kişinin hastalandığını okumuştum" dedi Alice. "Sanırım bunun nedeni buzdolapları. İnsanlar yiyecekleri artık çok uzun süre saklıyorlar."

"Olabilir" dedi Harold. Acaba arsenikten bahsetmeli miydi, yoksa bahsetmemeli miydi? Ancak Alice'e bakınca bunu yapmamaya karar verdi. Alice'in dünyasında arsenik zehirlenmelerine yer olmadığını hissediyordu. Bu onun için yalnızca gazetelerde, dergilerde okunacak bir şeydi. Onun ya da ailesinin başına gelecek bir şey değildi. Ama Crackenthorpe ailesinin başına gelmişti işte...

Odasına çıkarak akşam yemeği için hazırlanmadan önce bir iki saat kadar uzandı. Eşiyle baş başa geçirdiği akşam yemeğinde konuşulan konular genel anlamda hep aynıydı. Nazik, tekdüze! Saint-Raphael'deki tanıdıklardan ve arkadaşlarından söz ettiler.

"Antredeki etajerin üzerinde sana küçük bir paket gelmiş" dedi Alice.

"Öyle mi? Görmedim."

"Harold, biri bana ahırda ya da ambarda bulunan, cinayete kurban gitmiş bir kadın cesedine ilişkin inanılmayacak bir şeyler anlattı. Olayın Rutherford Hall'da meydana geldiğini söyledi. Sanırım yanılıyor, bu başka bir Rutherford Hall olmalı, öyle değil mi?"

"Hayır" dedi Harold. "Doğru. Bizim ambarda bulundu."

"Sahi mi, Harold? Rutherford Hall'un ambarında bir ceset bulunuyor ve sen bana bundan hiç bahsetmiyorsun. Bu inanılır gibi değil!"

"Ah, buna fırsat bulamadım" dedi Harold. "Hem ayrıca bu çok sıkıcı bir konu. Aslına bakarsan bizimle hiçbir ilgisi yok, ama basına öyle yansıdı işte. Polise ifade vermek zorunda kaldık, filan."

Alice, "Çok tatsız!" dedi. Bir anlık ilgiyle, "Cesedin kime ait olduğu anlaşıldı mı?" diye sordu.

"Henüz değil."

"Nasıl bir kadınmış?"

"Kimse bilmiyor. Fransız olduğunu düşünüyorlar."

"Oh, Fransız mı?" diye soran Alice'in ses tonu sınıf farkı dikkate alınmayacak olursa Müfettiş Bacon'u andırıyordu. "Herkes açısından çok sıkıcı bir şey" diye onayladı.

Yemek odasından çıkarak, yalnız oldukları zamanlarda oturmayı yeğledikleri küçük çalışma odasına geçtiler. Harold kendini oldukça bitkin hissediyordu. Bugün erken yatmalıyım, diye düşündü.

Antreden karısının bahsettiği küçük paketi aldı. Bu özenle sarılıp sarmalanmış küçük bir paketti. Harold şöminenin önündeki her zaman oturduğu koltuğa çökerek, paketi açtı.

Paketin içinden üstündeki etikette "akşamlan iki tablet alınacak" yazılı bir ilaç kutusu çıktı. Kutuyla birlikte Brackhampton'daki eczacının ufak bir notu vardı. Notta "Doktor Quimper'in talimatı üzerine gönderilmiştir" yazıyordu.

Harold Crackenthorpe kaşlarını çattı. Kutuyu açıp tabletlere baktı. Evet, bunlar aldığı tabletlerin aynısıydı. Ancak Dr. Quimper'in artık bunları almasına gerek kalmadığını söylediğinden emindi. Evet kesinlikle artık ilaç almayacağını belirtmişti. "Artık bunlara gerek yok." Evet, Quimper kesinlikle böyle demişti.

"Ne oldu canım, gelen ne?" diye sordu Alice. "Endişeli görünüyorsun."

"Ah, yalnızca... birkaç tablet! Akşamlan aldığım tabletlerden. Ama doktorun artık onları almama gerek kalmadığını söylemişti."

Karısı kayıtsızlıkla yanıtladı.

"Belki de `onları almayı unutmayın' demiştir."

"Öyle de olabilir" dedi Harold tereddütle.

Karısına baktı. O da ona bakıyordu. Alice'i anlamaya çalışmak daha önce hiç aklına gelmemişti. Bir an için onun ne düşündüğünü bilmek istedi. Ancak bakışları hiçbir şey söylemiyordu. Bakışları boş bir evin pencerelerine benziyordu. Acaba Alice onun hakkında ne düşünüyor, ne hissediyordu? Bir zamanlar ona şık mıydı? Harold öyle olduğunu sanıyordu. Yoksa onunla başarılı olacağına inandığı ve kendi renksiz yaşamından kurtulmak için mi evlenmişti? Böylece Londra'da bir evi ve arabası olmuş, canı istediği anda yurtdışına yolculuk yapma olanağına kavuşmuş ve üzerinde pek bir şeye benzemeyen pahalı giysiler alabilmişti. Genel anlamda doğru bir evlilik yapmış sayılırdı. Harold, acaba o da bu konuyu böyle mi görüyor, diye düşündü. Aslında karısının ondan pek hoşlanmadığı anlaşılıyordu ama o da ondan zaten pek hoşlanmıyordu. Ortak ne bir anıları ne de ilgi alanları vardı. Eğer çocuklan olsaydı, her şey farklı olabilirdi...

ama yoktu işte... ailede küçük Edie'nin oğlu dışında kimsenin çocuğu olmaması komikti. Küçük Edie. Acele bir kararla, aptalca bir savaş evliliği yapmış, deli dolu bir kızdı. Onu o zaman uyarmıştı."

"Bu genç pilotlar" demişti. "Cesaretleriyle, yakışıklılarıyla, hareketli yaşamlarıyla çok çekici ve iyi olabilirler. Ancak barış zamanında yapacak işi olmayacağını bilmelisin. Senin karnını bile doyurmakta zorlanacaktır."

Edie bunun umurunda bile olmadığını söylemişti. Bryan'a şıktı, o da ona. Hem belki de savaşta şehit olacaktı. Birazcık bir mutluluğa bile hakları yok muydu? Tepelerine her an için bombalar yağarken, geleceği düşünmenin ne anlamı olabilirdi? Ayrıca gelecek konusunda kaygılanmanın o kadar da anlamı olmadığını söylemişti, Edie, nasıl olsa eninde sonunda büyükbabalarının mirasına konacaklardı.

Harold huzursuzluk içinde koltuğunda kıpırdandı. Gerçekten de büyükbabalarının vasiyetnamesi onlar için yüzlerine çarpan bir tokat olmuştu. Hepsini ip üzerinde oynayan cambazlara çevirmişti. Torunlar mutlu olmamışlardı; babalarının ise sinirden kanı beynine sıçramıştı. İhtiyar o olaydan sonra ölmemeye karar vermiş gibiydi. Bu onu kendine daha da özen göstermeye itmişti. Ama nasıl olsa yakında ölecekti. Evet, yakında mutlaka ölmeliydi. Aksi takdirde... Harold birden kendini sorunlarının içinde bularak bunaldı; kendini hasta, yorgun ve bitik hissetti.

Birden Alice'in hâlâ dikkatle ona baktığını fark etti. Onun donuk, düşünceli bakışlarından rahatsız oluyordu.

"Artık yatsam iyi olacak" dedi. "Bugün ilk kez işe gittim."

"Evet" dedi Alice. "Bu iyi bir fikir. Doktor hiç kuşkusuz işe yavaş yavaş alışıp biraz dinlenmen gerektiğini söylemiştir."

"Bunu tüm doktorlar söyler" dedi Harold.

"İlaçlarını almayı unutma, canım" diyerek Alice postadan gelen paketi uzattı.

Harold iyi geceler dileyerek, yukarı çıktı. Evet, ilaçlara ihtiyacı vardı. Onları erken kesmek hata olmuştu. Ağzına iki tablet atarak, bir bardak suyla yuttu.

BÖLÜM 24

"Kimse bu işte benim kadar çuvallayamazdı" dedi Dermot Craddock sıkıntılı bir halde.

Uzun bacaklarını ileri doğru uzatmış, sadık Florence'in biraz fazla eşya ile dolu olan gösterişli salonunda oturuyordu. Bulunduğu ortamla uyum içinde olmadığı belli oluyordu. Son derece yorgun, perişan ve kederliydi.

Miss Marple sakin bir sesle konuşuyor, onun görüşlerine katılmadığını yumuşak bir tavırla belirtiyordu. "Hayır, hayır, çok doğru bir çalışma yaptınız, sevgili oğlum! Gerçekten çok iyi bir çalışma!"

"Ben mi iyi bir çalışma yaptım? Bütün bir ailenin zehirlenmesine fırsat verdim. Alfred Crackenthorpe öldü, şimdi de Harold! Aman Tanrım, neler oluyor burada? Bunu gerçekten bilmek isterdim."

"Zehirli tabletler" dedi Miss Marple düşünceli bir halde.

"Evet. Aslına bakılırsa dahice. Bunlar adamın daha önce aldıklarının tamamen aynısı. Hatta ilaçlarla beraber `Dr. Quimper'in talimatı üzerine' diye bir not bile gönderilmiş... Quimper onları sipariş etmemiş. Etiket eczacının orijinal etiketi ama eczacının bundan haberi yok. Hayır. İlaç kutusu Rutherford Hall'dan alınmış."

"Onun Rutherford Hall'dan geldiğini kesin olarak biliyor musunuz?"

"Evet. Kapsamlı bir araştırma yaptık. Kutu Emma için yazılan sakinleştirici tabletlerin konulduğu kutu."

"Oh, evet, anlıyorum. Emma için..."

"Evet. Üzerinde parmak izleri vardı; orada çalışan iki hemşirenin ve ilacı hazırlayan eczacının parmak izleri bulundu. Doğal olarak başka ize de rastlanmadı. Gönderen çok dikkatli davranmış."

"Sakinleştirici ilaçların yerine başka tabletler yerleştirilmiş, değil mi?"

"Evet. İşin şeytanca tarafı da bu! Tabletlerin hepsi birbirine benziyor."

"Çok haklısınız" diye onayladı Miss Marple. "Çocukluk yıllarımdan anımsarım, ilaçlan siyah şurup, kahverengi şurup, (bu karışımın öksürüğe iyi geldiğini anımsıyorum) beyaz şurup, doktor `Bilmem Kimin' pembe şurubu gibi tanımlardık. İnsanın bunları karıştırması olanaksızdı. Biliyor musunuz benim köyüm St. Mary Mead'de biz hâlâ bu çeşit eski ilaçlar kullanıyoruz. Oradakiler ilaç olarak şurubu tabletlere tercih ediyorlar. Peki bu tabletlerde

ne varmış?"

"Kaplanboğan. Bu zehirli ilaçların saklandığı dolaplarda kilit altında tutulan ve ancak bire yüz oranında sulandırılarak haricen kullanılan bir ilaç."

"Ve Harold onları yutup öldü" dedi Miss Marple düşünceli bir tavırla. Dermot Craddock inler gibi iç geçirdi.

"Lütfen böyle davrandığım için beni affedin" dedi. "Jane Teyze'ye içimi rahatça dökebileceğimi hissediyorum!"

"Çok haklısınız" dedi Miss Marple. "Sizi çok iyi anlıyorum. Siz benim için Sir Henry'nin vaftiz oğlusunuz, herhangi bir dedektif-müfettişine karşı olabilecekten çok daha farklı bir yakınlık duyuyorum."

Dermot Craddock acı acı gülümsedi. "Yine de her şey benim yüzümden tam bir Arap saçına döndü. Her şeyi berbat ettim. Bölge polisi bu konudaki yetkisizliğini fark ederek Scotland Yard'a başvurdu. Onlar da ne yaptı? Beni görevlendirdi. Ya ben ne yaptım? Her şeyi berbat ettim."

"Hayır. Hayır" dedi Miss Marple.

"Evet. Evet. Alfred'i kimin zehirlediğini bilmiyorum, Harold'u kimin zehirlediğini bilmiyorum, üstüne üstelik bulunan cesedin kim olduğuna ilişkin en ufak bir fikrim bile yok. Kendimi bu Martine hikâyesine öylesine kaptırmıştım ki başka bir olasılığı kabul edemiyordum. Her şey birbiriyle uyum içindeydi. Sonra birden hiç umulmadık bir anda gerçek Martine ortaya çıktı ve inanılamayacak kadar büyük bir rastlantı ama onun Stoddart-West'in annesi olduğu anlaşıldı. Peki ama bu durumda ambardaki ceset kimin? Bunu bir Tanrı biliyor! Önceleri onun Anna Stravinska olduğu fikrine inanmıştım, ama sonradan onun da olamayacağı anlaşıldı ve..."

Miss Marple'ın anlamlı bir şekilde öksürdüğünü fark edince bir an için sustu.

"Ama ya oysa?" diye mırıldandı Miss Marple.

Craddock şaşkınlıkla baktı. "Peki ama Jamaika'dan gelen posta kartı..."

Marple. "Ama bu delil sayılmaz, değil mi? Bugün artık herkesin her yerden istediği kadar kart yollayabileceğini düşünüyorum. Bayan Brierly'in ağır bir depresyon geçirdiği zamanları anımsıyorum da. Doktorlar tedavi için bir akıl hastanesine yatması gerektiğini söylemişlerdi, ama o çocuklarının bunu öğrenmelerinden çok korkuyordu. Tam on dört tane kart yazarak onları değişik yerlerden postaya verdirdi, böylece çocuklar annelerinin hastanede olduğunu öğrenemeyecek, tatil için yolculuğa çıktığını düşüneceklerdi."

Dermot Craddock'a dönerek ekledi. "Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi?"

"Evet" dedi Craddock şaşkınlık dolu bakışlarını gizlemeyerek. "Eğer cesedin Martine olduğuna inanmamış olsak, postayla gelen kartı elbette ki mercek altına alırdık."

"Çok doğru" diye mırıldandı Miss Marple.

"Her şey uyumluydu" dedi Craddock. "Üstelik bir de Emma'nın aldığı Martine Crackenthorpe imzalı mektup var. Onu yollayan Lady Stoddart-West değil, ama biri yolladı. Birinin kendini Martine olarak tanıtmak ve büyük bir olasılıkla onun kimliğine girerek para koparmak peşine düştüğü kesin. Bunu inkâr edemeyiz."

"Hayır. Hayır."

"Sonra üzerinde Emma'nın el yazısı olan, Londra'daki adrese gönderilen mektubun zarfı var. Zarfın Rutherford Hall'da bulunması onun gerçekten de buraya geldiğini gösteriyor."

"Ama öldürülen kadın oraya gelmedi." Miss Marple fikrini açıklama gereği duydu. "Sizin kastettiğiniz anlamda orada bulunmadı. O Rutherford Hall'a öldürüldükten sonra getirildi. Trenden demiryolunun yamacına atıldı."

"Ah, evet."

"Zarfın asıl kanıtladığı katilin burada olduğu. Sanırım mektubu, kadının diğer evraklarıyla birlikte aldı ve yanlışlıkla zarfı düşürdü. Aslında bunun gerçekten bir yanlışlık olup olmadığını da kendi kendime sorup duruyorum. Müfettiş Bacon ve sizin adamlarınız araziyi dikkatle araştırmış olmalılar; o araştırma sırasında hiçbir şey bulunamadı. Daha sonra birden kalorifer dairesinde bu zarf ortaya çıktı."

"Bu çok doğal" dedi Craddock. "Yaşlı bahçıvan etrafta uçuşan kâğıtları toparlayıp orada yakmak için biriktiriyor."

"Çocukların bulabileceği şekilde mi?" diye mırıldandı Miss Marple dalgınca.

"Oraya bulunması için konduğunu mu kastediyorsunuz?"

"Evet, ben bundan kuşkulanıyorum. Göründüğü kadarıyla çocukların araştırmalarında sıranın nerede olduğunu tahmin etmek hiç de zor değildi, hatta onlar buna yönlendirilebilirlerdi bile... Evet, bundan şüpheleniyorum. Bu mektubun bulunmasıyla Anna Stravinska'yı soruşturmaktan tamamen vazgeçtiniz, değil mi?"

Craddock şaşkınlık içinde sordu. "Bütün bunların arkasında onun olabileceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Yaptığınız araştırmalarda ulaştığınız sonuçların ve onu soruşturmanızın birini fazlasıyla huzursuz ettiğini düşünüyorum, hepsi bu... Sanırım biri bu araştırmaların yapılmasını istemiyordu."

"Bir an için birinin kendini Martine olarak tanıtarak para sızdırmak niyetiyle bu mektubu yazdığı varsayımını doğru kabul edersek" dedi Craddock. "Sonra birden herhangi bir nedenle bundan vazgeçti... Peki ama neden?"

"Bu çok ilginç bir soru" dedi Miss Marple.

"Birisi Martine'in Fransa'ya döndüğüne ilişkin bir mektup gönderdi, sonra da onunla birlikte bir yolculuk ayarladı ve onu trende boğarak öldürdü. Bu kadarında hemfikir miyiz?"

"Tam olarak değil" dedi Miss Marple. "Sanırım olayı yeterince basite indirgemiyorsunuz."

"Basite mi?" diye sordu Craddock. "Beni şaşırtıyorsunuz" diye yakındı.

Miss Marple endişeli bir sesle böyle bir niyetinin olmadığını belirtti.

"Haydi bana açık olarak söyleyin" dedi Craddock. "Öldürülen kadının kim olduğunu bildiğinizi düşünüyor musunuz, düşünmüyor musunuz?"

Miss Marple içini çekti. "Bunu tam olarak ifade edecek sözcükleri bulmak o kadar zor ki! Kim olduğunu bilmediğimi, ama aynı zamanda kim olması gerektiğinden emin olduğumu söylersem, ne demek istediğimi anlatmış olur muyum?"

Craddock başını olumsuzca salladı. "Ne dediğinizi anlamak mı? En ufak bir fikrim bile yok." Pencereden dışarı baktı. "Lucy Eyelesbarrow sizi görmeye geliyor" dedi. "Neyse, artık gideyim. Bugün hiç havamda değilim, bu haldeyken başarılı, becerikli, zeki bir kadınla bir arada olmaya dayanamam."

BÖLÜM 25

"Sözlükte tontine kelimesinin anlamına baktım" dedi Lucy.

Hal hatır sorma sona erince, Lucy odanın içinde amaçsızca dolaşarak, porselen bibloları okşadı, sandalye kılıflarını düzeltti ve pencerenin içindeki dikiş kutusunu karıştırdı.

"Sizin bunu araştıracağınızdan emindim" dedi Miss Marple kayıtsız bir ifadeyle.

Lucy yavaş yavaş, sözcüklerin üzerine basa basa konuştu.

"Bu kelimenin mucidi İtalyan banker Lorenzo Tonti; 1653 yılında ölen lehtarların paylarının kalanların kâr paylarına eklendiği bir faiz sisteminin kurucusu." Sustu. "Buydu, değil mi? Bu tam olarak uyuyor. Son iki ölümden önce bile bunu düşünüyordunuz."

Yeniden ayağa kalkarak odanın içinde sabırsızlık içinde dolanmaya başladı. Miss Marple ona bakıyordu. Bu tanıdığından çok farklı bir Lucy Eyelesbarrow'du.

"Böyle bir şeyin olması kaçınılmazdı" dedi Lucy. "Yaşayan son kişinin tüm mirası alacağı şekilde düzenlenmiş bir vasiyetname. Fakat... bu çok büyük bir para, öyle değil mi? Paylaşılınca düşecek pay" diyerek cümlesini tamamlamadan sustu.

"Sorun insanoğlunun açgözlülüğü" dedi Miss Marple. "Bazı insanların. Bildiğin gibi, çoğu kez her şeyi başlatan da budur. Başlangıçta ne cinayet, ne cinayet düşüncesi, ne de bu türden bir istek vardır. Bu gibi durumlarda her şeye yalnızca hırs, açgözlülük hâkim olur; kişi hakkından fazlasını, daima daha fazlasını ister." Örgüsünü dizine koyarak, gözlerini boşluğa dikti. "Müfettiş Craddock ile de böyle bir olay nedeniyle tanışmıştım. Taşradaki bir olayda. Medenham Kaplıcaları yakınlarında. Her şey yaklaşık aynı şekilde başladı. Sevimli, hoş ama zayıf karakterli biri büyük miktarda paraya sahip olmak istiyordu. Hakkı olmayan ancak ulaşması kolay gibi görünen bir paraya. Cinayet aklından bile geçmiyordu. Her şey o kadar kolay ve basit görünüyordu ki yanlış olduğu fark bile edilmeyecekti. Her şey böyle başladı... Ama üç cinayetle sona erdi."

"Aynen bunun gibi" dedi Lucy. "Şimdiden üç cinayet işlendi. Kendini Martine olarak tanıtan ve oğluna düşecek miras payı için savaşabilecek kadın, Alfred ve Harold. Artık yalnızca iki kişi kaldı, öyle değil mi?"

"Yalnızca Cedric ve Emma'nın geride kaldıklarını mı kastediyorsunuz?" diye sordu Miss Marple.

"Emma değil. O iriyarı, siyah saçlı bir adam değil. Hayır, Cedric ve Bryan Eastley'i

kastediyorum. Uzunca bir süre Bryan'ı yalnızca sarışın olduğu için bu işin dışında tuttum. Sarı bir bıyığı ve mavi gözleri var, ama biliyor musunuz ki... kısa bir süre önce..." Sustu.

"Haydi anlatın" dedi Miss Marple. "Anlatın bana. Bir şey sizi çok kötü etkiledi, öyle değil mi?"

"Her şey Lady Stoddart-West evden ayrılırken oldu. Bizlerle vedalaşıp tam arabasına binerken, birden dönüp, `İçeri girdiğimde terasta duran uzun boylu esmer adam kimdi?' diye sordu. İlk anda onun kimden bahsettiğini anlayamadım, Cedric yataktaydı. Şaşırmış bir halde, `Bryan Eastley'den mi bahsediyorsunuz?' diye sordum. O da, `Evet, tabi bu o, hava indirme birliği komutanı Eastley. Direnişçiler onu Fransa'da bizim sığınağımızda bir süre saklamışlardı. Onun duruşunu ve geniş omuzlarını hemen tanıdım. Ve onunla yeniden görüşmek istedi ama nedense Bryan'ı hiçbir yerde bulamadık."

Miss Marple hiçbir şey söylemeden bekledi.

"Sonra" diye ekledi Lucy. "Daha sonra onu dikkatle inceledim. Bana sırtı dönük duruyordu. İşte o anda daha önce görmem gerekeni gördüm. Sarışın bir adamın bile saçları briyantin ile taranmışlarsa siyah görünebiliyorlardı. Bryan'ın saçları orta koyulukta kahverengi ama sanırım çok daha koyu görünebiliyor. Sizin de kolaylıkla anlayacağınız gibi arkadaşınızın trende gördüğü adam Bryan olabilir. Ayrıca..."

"Evet" dedi Miss Marple. "Bu benim de aklıma geldi."

Lucy buruk bir sesle, "Her şeyi düşünüyorsunuz!" dedi.

"Evet, canım, öyle de olmalı."

"Peki ama Bryan'ın bunu niçin yapmış olabileceğini anlayamıyorum. Para Alexander'in olacak, onun değil. Gerçi bu para onların yaşamını kolaylaştırıp daha lüks bir yaşam sürmelerine yardımcı olabilir ama bu parayı projelerini finanse etmekte sermaye olarak kullanması ya da bu türden amaçlarını gerçekleştirmesi olanaksız."

Miss Marple, "Ama eğer yirmi bir yaşına basmadan Alexander'ın başına bir şey gelecek olursa, çocuğun tek mirasçısı ve yakın akrabası olarak tüm servet Bryan'a kalacak" dedi.

Lucy, onu dehşet içinde süzdü.

"Onun bunu yapması olanaksız. Hiçbir baba bunu asla yapamaz... yalnızca paraya konmak için."

Miss Marple içini çekti. "İnsanlar her şeyi yapabilir, canım. Çok acı ve korkunç ama yapabilirler." Miss Marple sözlerini sürdürdü.

"İnsanlar çok korkunç şeyler yapabilirler. Üç çocuğunu yalnızca sigortadan küçük bir miktar para almak için zehirleyen bir kadın tanımıştım. Sonra ilk bakışta son derece iyi, yaşlı bir hanım gibi görünen biri vardı, oğlunu askerden izinli olarak geldiğinde zehirledi, sırf tekrar gitmesin diye. Sonra ihtiyar Bayan Stanwich olayını anımsıyorum. Bu olay gazetelere de yansımıştı. Sanırım okumuşsundur. Önce kızı öldü, sonra da oğlu. Sonunda kendisinin de zehirlendiği söylendi. Gerçekten de yulaf ezmesinde zehir bulundu, ama bunu ona kendisinin kattığı anlaşıldı. Son kızını da öldürmeyi planlarken yakalandı. Ancak bu olayda sebep para değildi. Çocuklarının gençliğini ve yaşama sevincini kıskanıyordu. Bunu söylemek bile korkunç ama gerçek bu. O öldükten sonra onların kendi parasıyla mutlu olacaklarının düşüncesine bile katlanamıyordu. Para konusunda hep sıkıntı çekmiş, her kuruşunu biriktirmeye çalışmıştı. Evet, gerçi birçoklarının da söylediği gibi bunağın tekiydi ama bunun bir özür olarak kabul edilmesini anlayamıyorum. Çok farklı birçok yönde bunakça davranışlarınız olabilir. Bazıları bütün servetlerini armağan ediyor ya da sırf insanları mutlu etmek için hiç olmamış banka hesaplarına çekler düzenliyor. Gördüğünüz gibi bunama çok iyi niyetli sonuçlara da ulaşabilir. Ama eğer gerçekten bir bunama kötü niyetle birleşirse... sonucu görüyorsunuz işte. Neyse, size biraz yardımcı olabildim mi, canım?"

"Hangi konuda yardımcı?" diye sordu Lucy şaşkın tavırla.

"Anlattıklarımla" dedi Miss Marple. Ve sevecen bir tavırla ekledi. "Endişelenmene gerek yok canım. Elspeth McGillicuddy akşama sabaha burada olacak."

"Bunun konuyla ne ilgisi olduğunu anlayamıyorum."

"Sizin açınızdan belki öyle. Ama bu benim açımdan çok önemli."

"Endişelenmemeyi ben de istiyorum ama başaramıyorum" dedi Lucy. "Gördüğünüz gibi aile beni giderek daha çok ilgilendiriyor."

"Biliyorum canım, sizin için çok zor olmalı çünkü her ikisinden de farklı yönlerde de olsa etkilendiniz, değil mi?"

Lucy oldukça sert bir ses tonuyla, "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

"Evin iki oğlundan bahsediyordum" dedi Miss Marple. "Ya da oğul ve damattan. Ne şans ki ailenin sevimsiz iki oğlu öldü, daha cana yakın olan ikisi ise hayatta. Cedric Crackenthorpe çok çekici biri ama kendini olduğundan kötü göstermeye çalışıyor ve etrafı kışkırtmaktan hoşlanıyor."

"Bazen beni çıldırtıyor" dedi Lucy.

"Evet" diye yanıtladı Miss Marple. "Bu da sizin hoşunuza gidiyor, değil mi? Siz hayat

dolu bir genç kızsınız ve mücadele etmekten hoşlanıyorsunuz. Evet, bu çekiciliğin kaynağını anlıyorum. Bay Eastley ise daha romantik bir tip, mutsuz küçük bir oğlan çocuğuna benziyor. Elbette o da çok çekici biri."

"Ve onlardan biri katil" dedi Lucy üzüntüyle. "Her ikisi de olabilir. Aslında ikisi arasında pek bir fark yok. Ağabeyleri Alfred ve Harold'un ölümleri Cedric'in umurunda bile değil. Bütün gün oturup mutluluk içinde Rutherford Hall ile ilgili geleceğe yönelik planlar yapıyor ve burayı istediği duruma getirebilmesi için dünya kadar paraya ihtiyacı olacağını söylüyor. Onun duygusuzluğu abartan bir tip olduğunun bilincindeyim, elbette. Ama bu denli soğukkanlı davranması bir çeşit maske de olabilir. Yani herkesin senin gerçekte olduğundan daha duygusuz olduğunu düşünmesini isteyebilirsin. Aslında hiç de öyle olmayabilirsin. Tabi bu gerçek de olabilir. Göründüğünden çok daha duygusuz, acımasız da olabilirsin."

"Sevgili Lucy, ah sevgili Lucy, bütün bunlar beni de endişelendiriyor."

"Sonra Bryan" diye ekledi Lucy. "Çok tuhaf ama Bryan da bu evde yaşamak istiyor. Kendisinin ve Alexander'in Rutherford Hall'da çok mutlu bir yaşamları olacağını düşünüyor ve kafası geleceğe yönelik planlarla dolu."

"Şu ya da bu şekilde kafası hep planlarla dolu değil mi?"

"Evet, sanırım öyle. Hepsi mükemmel görünüyor ama içimden bir ses bunların gerçekleşmesinin olanaksız olduğunu söylüyor. Yani uygulanabilirlik açısından demek istiyorum. Fikirleri güzel, ancak onun bunları nasıl gerçekleşebileceğini düşündüğünü sanmıyorum."

"Yani bir deyişle havada kalan projeler, değil mi?"

"Evet, bir anlamda öyle. Hepsi gerçekten de havadan şeyler. Çoğu havacılıkla ilgili planlar. Kim bilir belki de iyi bir savaş pilotunun ayakları hiçbir zaman gerçek anlamda yere basamıyor..."

Ve ekledi. "Rutherford Hall'u bu kadar sevmesinin nedeni küçük bir çocukken yaşadığı büyük, geniş Victoria stili evi anımsatması."

"Anlıyorum" diye yanıt veren Miss Marple düşüncelere dalmış görünüyordu. "Anlıyorum..."

Daha sonra muzip bir yan bakışla Lucy'yi süzerek, nazik ve yumuşak bir tonda ciddiyetle sordu. "Hepsi bu kadar da değil, değil mi canım? Bana söylemediğin bir şey daha var."

"Oh evet, bir şey daha var. Birkaç gün öncesine kadar anlayamadığım bir şey. Bryan o trende olmuş olabilir."

"16.33'deki Paddington treninde mi?"

"Evet. Bildiğiniz gibi ondan istenmediği halde Emma 20 Aralık günü yaptıklarının hesabını kılı kılına vermeye büyük özen gösterdi. Sabah bir dernek toplantısına katılmış, öğleden sonra biraz alışveriş yapıp Green Shamrock'ta 5 çayını içmiş ve söylediğine göre son olarak da Bryan'ı karşılamaya istasyona gitmiş. Karşıladığı trenin Paddington'dan 16.50'de hareket eden tren olduğunu söyledi ama Bryan daha önceki trenle gelip geç olanla gelmiş gibi davranmış olabilir. Bana arabasının arıza yaptığını, tamirde olduğu için trenle gelmek zorunda kaldığını söyledi, buna canının çok sıkıldığını, trenlerden nefret ettiğini söyledi. Bunları söylerken samimi görünüyordu, ama... Bu doğru da olabilir, ama ben trenle gelmemiş olmasını isterdim."

"Özellikle de o trenle!" dedi Miss Marple düşünceli bir halde.

"Bu gerçekte hiçbir şeyi kanıtlamaz. Kötü olan bu kuşku. Bilmemek. Kim bilir belki de asla bilemeyeceğim."

"Tabi ki öğreneceğiz, canım" dedi Miss Marple heyecanla. "Bu noktada hiçbir şeyi bırakacak değiliz. Katillere ilişkin kesin olarak bildiğim tek şey varsa, o da onların yaptıklarından hiçbir zaman huzur duymadıklarıdır. Tam aksine giderek daha tedirgin olurlar. Özellikle de ikinci bir cinayetten sonra" diye ekledi kararlılıkla. "Karamsar olma, Lucy, gün doğmadan neler doğar. Polis elinden geleni yapıyor, herkesi her olasılığı soruşturuyor... ve en iyisi de Elspeth McGillicuddy'nin çok yakında burada olacak olması!"

BÖLÜM 26

"Senden ne yapmanı istediğimi tam olarak anladın, değil mi Elspeth?"

"Anladım" dedi Bayan McGillicuddy. "Ama yine de bunu çok tuhaf bulduğumu söylemeliyim, sevgili Jane."

"Hiç de tuhaf değil" dedi Miss Marple.

"Bence öyle. Bir eve gideceksin ve hemen... şey... üst kata çıkmak isteyeceksin!"

"Hava çok soğuk" diye belirtti Miss Marple. "Ayrıca sana dokunan bir şey yemiş olabilirsin... bu nedenle de lavaboya gitmek isteyebilirsin. Böyle şeyler olur. Hatırlıyorum da zavallı Louisa Felby bir defasında bana geldiğinde, yarım saat içinde tam beş kez lavaboya gitmek için izin istemek zorunda kalmıştı. Bunun nedeni de" diye açıkladı Miss Marple kısaca. "Bayat bir pasta yemiş olmasıydı."

"Jane, bana açıkça neyi hedeflediğini söylemez misin?" diye sordu Bayan McGillicuddy.

"Hayır, özellikle de bunu söyleyemem."

"Sen insanı gerçekten çıldırtırsın, Jane. Önce bana mümkün olan en kısa sürede dünya kadar yolu tepip İngiltere'ye dönmemi söylüyorsun, sonra..."

"Çok üzgünüm" dedi Miss Marple. "Ama inan başka çarem yoktu. Bak canım, her an için biri öldürülebilir. Onların gözetim altında olduklarını ve polisin gerekli tüm tedbirleri aldığını biliyorum ama katilin onlardan daha akıllı olma şansı her zaman daha fazla. İşte bu nedenle Elspeth, gelmen gerekliydi, bu senin görevindi. Ne de olsa ikimiz de üstümüze düşen görevi yerine getirmek üzere yetiştirildik, değil mi?"

"Öyle olduğumuz kesin" dedi Bayan McGillicuddy. "Bizim gençliğimizde ihmalcilik bağışlanmazdı."

"Bu çok doğru" diyen Miss Marple, dışarıda bir motor homurtusu duyunca ekledi. "İşte taksi de geldi."

Bayan McGillicuddy kalın siyah-beyaz paltosunu giydi, Miss Marple şallar ve başörtülerine büründü. Ve iki yaşlı bayan taksiye binerek, Rutherford Hall'a doğru yola koyuldular.

***

"Bu gelen de kim?" diye soran Emma, eve yaklaşan taksiye bakıyordu. "Galiba bu Lucy'nin yaşlı teyzesi."

"Yine mi o baş belası!" dedi Cedric.

Kanepeye uzanmış, ayaklarını şöminenin kenarına uzatmış, Taşra Yaşamı dergisini karıştırıyordu.

"Ona evde olmadığımızı söyle."

"Bunu nasıl yapacağımı düşünüyorsun? Dışarı çıkıp evde olmadığımızı mı söyleyeyim? Yoksa Lucy'yi çağırıp, teyzesine böyle söylemesini mi isteyeyim?"

"Bunu düşünmemiştim" dedi Cedric. "Sanırım uşaklarımız, hizmetçilerimiz olduğu günlere gitti aklım, tabi eğer vardıysalar.

"Savaştan önce bir uşağımız olduğunu anımsıyorum. Mutfakta çalışan hizmetçi kızla bir ilişkisi olmuştu; sonra da bu yüzden büyük bir skandal çıkmıştı. Temizliğe gelen gündelikçilerinden hiçbiri burada değil mi?"

Tam o sırada öğleden sonra gümüşleri temizlemeye gelmiş olan Bayan Hart kapıyı açtı ve Miss Marple şallara bürünmüş bir halde arkasında göze batmayan bir kadınla birlikte odaya girdi.

"Uygunsuz bir zamanda gelmediğimizi umarım" dedi Miss Marple elini Emma'ya uzatırken. "Öbür gün evime dönüyorum ve gitmeden önce size uğrayarak, hem bir veda etmek, hem de Lucy'ye gösterdiğiniz yakınlıktan dolayı teşekkür etmek istedim. Ah, nasıl da unuttum. Size benimle kalan arkadaşım Bayan McGillicuddy'yi tanıştırabilir miyim?"

"Memnun oldum. Nasılsınız?" diyen Bayan McGillicuddy tüm dikkatiyle Emma'yı inceledikten sonra, ayaklarını şöminenin kenarından çekmiş olan Cedric'e baktı. O sırada Lucy odaya girdi.

"Jane Teyze, geleceğinizden haberim..."

"Buraya gelip Miss Crackenthorpe'a veda etmek istedim" dedi Miss Marple ona dönerek. "Sana karşı o kadar ama o kadar yakınlık gösterdi ki."

"Asıl bize karşı çok iyi olan Lucy" dedi Emma.

"Evet, doğru" diye söze karıştı Cedric. "Onu kürek mahkumu gibi çalıştırdık. Hastaların başını bekle, merdiven in, merdiven çık, yataktaki hastalara yemek pişir..."

Miss Marple söze karıştı. "Hastalandığınızı duyunca çok, çok üzüldüm. Umarım şimdi daha iyisinizdir, Miss Crackenthorpe."

"Oh evet, hepimiz çok daha iyiyiz" dedi Emma.

"Lucy bana çok ağır hastalandığınızı söyledi. Çok tehlikeli bu gıda zehirlenmesi.

Sanırım mantardan, değil mi?"

"Neden halen tam olarak bulunamadı" dedi Emma.

"Onun söylediklerine inanmayın" söze karıştı Cedric. "Etrafta dolaşan söylentileri duymuş olduğunuzdan eminim. Miss... er..."

"Marple" dedi, Miss Marple.

"Neyse, dediğim gibi etrafta dolaşan dedikoduları hiç kuşkusuz siz de duymuşsunuzdur. Komşularımızın konuşacak bir şeyler bulmaları için biraz arsenikten iyisi yok."

"Cedric" diye söze karıştı Emma. "Lütfen kes şunu. Müfettiş Craddock'un ne söylediğini..."

"Aman" dedi Cedric umursamaz bir tavırla. "Zaten herkes biliyor. Sizler de her şeyi duydunuz değil mi?" diye sordu Miss Marple ve Bayan McGillicuddy'ye dönerek.

"Ben yurtdışından yeni döndüm" dedi Bayan McGillicuddy. "İki gün önce geldim."

"Ah, demek dilden dile dolaşan yerel dedikodudan haberdar değilsiniz" dedi Cedric. "Köriye arsenik karışmış, hepsi bu: Sanırım Lucy'nin teyzesinin her şeyden haberi var."

"Evet, öyle" dedi Miss Marple. "Bazı söylentiler benim de kulağıma geldi. Ama yalnızca üstü kapalı olarak. Tabi ki bu konuyu dile getirerek sizi herhangi bir şekilde sıkmak istemedim, Miss Crackenthorpe."

"Ağabeyime aldırış etmeyin" dedi Emma. "İnsanları kızdırmaktan zevk alır o!" Bu arada ağabeyine dönerek sevgiyle gülümsedi.

O anda kapı açıldı ve Bay Crackenthorpe bastonunu sinirli bir şekilde yere vurarak içeri girdi.

"Çay nerede kaldı?" diye sordu. "Çay niçin hâlâ hazır değil? Sen! Kızım!" Lucy'ye döndü. "Niçin hâlâ çayımı getirmediniz?"

"Çoktan hazır, Bay Crackenthorpe. Hemen getiriyorum. Masayı hazırladım."

Lucy odadan çıktı. Bay Crackenthorpe Miss Marple ve Bayan McGillicuddy'ye tanıştırıldı.

"Yemeklerimizin tam zamanında getirilmesini isterim" dedi Bay Crackenthorpe. "Dakiklik ve ekonomi. Benim yaşam anlayışım bunlar üzerine kurulu!"

"Bu çok takdir edilecek bir şey" dedi Miss Marple. "Özellikle de bugünkü vergi sistemi ve yaşam koşullarında..."

Bay Crackenthorpe homurdandı. "Vergi. Bana o haydutları anımsatmayın. Beni neredeyse sadakaya muhtaç duruma getirmek istiyorlar, soyguncular! Bu gün geçtikçe de daha kötüye gidiyor. Bak göreceksin sen oğlum" dedi Cedric'e dönerek. "Bu ev sana kaldığı zaman, şimdiden bire on bahse girerim ki, sosyalistler burayı elinden alacaklar. Burayı bakımevi ya da bu türden bir şey yapabilirler. Ve burayı çevirmek için tüm gelirlerini elinden alacaklar, emin ol!"

Lucy elinde çay tepsisiyle yeniden odaya girdi. Hemen arkasında da sandviç, kek, tereyağı, kızarmış ekmek ve pastanın bulunduğu tepsiyi taşıyan Bryan vardı.

"Bu da ne? Bu da ne?" Bay Crackenthorpe dikkatle tepsiyi inceledi. "Rokoko pasta mı? Parti mi veriyoruz? Kimse bana bundan bahsetmedi."

Emma'nın yüzü hafifçe kızardı.

"Dr. Quimper çaya gelecek, baba! Bugün onun doğum günü ve..."

"Doğum günü mü?" diye homurdandı yaşlı adam. "Doğum günüyse ne olacak? Doğum gününü yalnızca çocuklar kutlar. Ben hiç doğum günlerimi önemsemediğim gibi kimsenin de onları kutlamasını beklemedim."

"Böylesi senin açından daha ucuza gelir" dedi Cedric. "Hiç değilse pastaya konacak mumlardan tasarruf etmişsin."

"Yeter artık, bu kadarı da fazla, oğlum!" dedi Bay Crackenthorpe.

Bu arada Miss Marple Bryan Eastley'in elini sıkıyordu.

"Lucy sizden çok söz etti" dedi Miss Marple. "Bana St. Mary Mead'den birini anımsatıyorsunuz. Orası benim uzun yıllardır yaşadığım köy! Avukatın oğlu Ronnie Wells'e o kadar benziyorsunuz ki. Babasının yazıhanesinde çalışmaya bir türlü alışamadı. Doğu Afrika'ya göçtü ve gölde gemi işletmeciliğine başladı. Victoria Nyanza Gölü'nde! Yoksa Albert gölü müydü? Neyse, fark etmez. Maalesef başarılı olamadı ve tüm sermayesini kaybetti. Ne şanssızlık! Neyse, sanırım onunla herhangi bir akrabalığınız yok, öyle değil mi? Aranızdaki benzerlik çok şaşırtıcı da!"

"Hayır" dedi Bryan. "Wells adında biriyle akrabalığım olduğunu sanmıyorum."

"Çok hoş bir kızla nişanlanmıştı" diye ekledi Miss Marple. "Çok mantıklı, akıllı bir kızdı. Onu göç sevdasından vazgeçirmeye çok çalıştı; ama başaramadı. Tabi çok büyük bir hata yaptı. Sizin de bildiğiniz gibi kadınlar parasal konulardan çok daha iyi anlarlar. Tabi ki üst düzey finans konularını kastetmiyorum. Babam buna hiçbir kadının aklının ermeyeceğini söylerdi hep. Günlük harcamalar, getiriler... bu gibi şeyler işte. Bu pencereden manzara

da ne kadar güzel." Pencereye yaklaşarak dışarı baktı.

Emma da ona katıldı.

"Ne kadar geniş bir bahçe! Ağaçların gövdeleri ne kadar da heybetli! Böyle bir yerin şehrin içinde olması inanılır gibi değil."

"Burada sanki başka bir asırda yaşar gibiyiz" dedi Emma. "Ama pencereleri açınca uzaklardan trafik gürültüsü duyabiliyorsunuz."

"Evet, tabi" dedi Miss Marple. "Artık trafik gürültüsü her yerde var, değil mi? Hatta St. Mary Mead'de bile. Köyümüz havaalanının çok yakınında, o koca jetlerin tepemizden uçarken çıkarttıkları sesi bir bilseniz. Dehşet verici! Küçük kış bahçemin iki camı daha geçen gün bu yüzden kırıldı. Ses duvarını aşıyorlarmış, çevredekiler böyle söyledi ama ben bundan hiçbir şey anlamıyorum."

"Ama bu çok basit" diye söze karıştı Bryan. "Bakın açıklayayım."

Miss Marple çantasını yere düşürdü. Bryan eğilerek nezaketle kaldırdı. Aynı anda Bayan McGillicuddy Emma'ya yaklaşarak, sıkıntılı bir ses tonuyla bir şeyler fısıldadı. Bu yapmacık bir sıkıntıydı ve Bayan McGillicuddy bu yaptığını çok çirkin buluyordu.

"Çok affedersiniz... acaba bana lavaboyu gösterebilir miydiniz?"

"Tabi" dedi Emma.

"Sizi götüreyim" dedi Lucy.

Lucy ve Bayan McGillicuddy beraberce odadan çıktılar.

"Araba kullanmak için çok soğuk bir gün!" dedi Miss Marple anlaşılmaz bir şekilde.

"Ses duvarı konusu" dedi Bryan. "Bakın şöyle düşünün... oh, merhaba Bay Quimper."

Dr. Quimper arabasını dışarıya park etmişti. İçeri girdiğinde ellerini ovuşturuyordu. Çok üşümüş olduğu anlaşılıyordu.

"Çok kar var. Tahminimce don olacak" dedi. "Merhaba Emma, nasılsınız? Aman Tanrım, bu da ne?"

"Sizin için bir doğum günü pastası hazırladık" dedi Emma. "Unuttunuz mu? Bana bugünün doğum gününüz olduğunu söylemiştiniz."

"Böyle bir şeyi hiç beklemiyordum" dedi Dr. Quimper. "Biliyor musunuz uzun yıllardır... ne kadar oldu ki... en azından on altı yıldır kimse doğum günümü anımsamadı." Çok duygulanmışa benziyordu.

"Miss Marple ile tanışıyor muydunuz?" Emma onları tanıştırmak istedi.

"Oh evet" dedi Miss Marple. "Bir önceki gelişimde doktorla burada karşılaşmıştık. Geçen gün çok şiddetli bir soğuk algınlığına yakalandığımda da beni evimde muayene etme nezaketi gösterdi. Bana karşı o kadar nazik ve iyiydi ki."

"Umarım, iyileşmişsinizdir" dedi doktor.

Miss Marple nezaketle çok iyi olduğunu belirtti.

"Uzun süredir beni muayene etmek için gelmediniz" diye söze karıştı Bay Crackenthorpe. "Gelin bizimle çaya oturun. Daha ne bekliyoruz ki?"

"Oh lütfen, arkadaşımın dönmesini beklemeyelim" dedi Miss Marple. "Onu beklediğimizi fark ederse çok mahcup olur."

Masaya oturdular. Miss Marple önce bir dilim ekmekle tereyağı aldı; sonra da tabağına bir sandviç konulmasına izin verdi.

"Bu?..." diye sordu çekinerek.

"Balık" dedi Bryan. "Mutfakta yapımına yardım ettim."

Bay Crackenthorpe bir kahkaha attı.

"Zehirli ançüez" dedi. "Gerçek bu! İsteyen yer!"

"Lütfen baba!"

"Bu evde bir şey yerken çok dikkatli olmalısınız" dedi Bay Crackenthorpe Miss Marple'a dönerek. "İki oğlum sinek gibi öldürüldü. Bunu kimin yaptığına gelince... işte bunu gerçekten bilmek isterdim."

"Sizi ürkütmesine fırsat vermeyin" diyen Cedric Miss Marple'a yeniden sandviç tabağını uzattı. "Arseniğin cilde iyi geldiğini söylüyorlar, miktarını fazla kaçırmamak şartıyla tabi."

"Kendin de bir tane yesene" dedi yaşlı Bay Crackenthorpe.

"Beni çeşnicibaşı olarak kullanmak niyetindesin anlaşılan!" diyen Cedric ekledi. "Neyse, yiyeyim bari."

Bir sandviç alıp ağzına attı. Miss Marple da hafifçe gülümseyerek bir sandviç aldı. Bir lokma ısırdıktan sonra konuşmaya başladı.

"Bu konuda şaka yapabilmeniz çok cesurca. Gerçekten büyük bir cesaret bu! Cesarete her zaman için hayran olmuşumdur."

Birden tuhaf bir boğulma sesiyle kıvranmaya başladı. "Bir balık kılçığı!" diye inledi. "Boğazıma takıldı."

Dr. Quimper hemen yerinden kalktı. Onu pencerenin kenarına götürerek, arkaya doğru yasladı ve ağzını açmasını istedi. Çantasından bir alet kutusu çıkararak bir pens aldı. Profesyonel bir ustalıkla yaşlı kadının boğazını incelemeye başladı. O anda kapı açılarak Bayan McGillicuddy arkasında Lucy olduğu halde içeri girdi. Bayan McGillicuddy karşısında gördüğü manzara karşısında bir an için soluk alamadı. Miss Marple pencereye doğru, arkasına yaslanmış, doktor ise üstüne eğilmiş, boğazından tutmuş başını yana çeviriyordu.

"Ama bu o!" diye haykırdı Bayan McGillicuddy şaşkınlıktan fal taşı gibi açılmış gözlerle. "Bu trendeki adam..."

Hiç beklenmedik şaşırtıcı bir çeviklikle doktorun elinden kurtulan Miss Marple arkadaşının yanına gitti.

"Onu tanıyacağını biliyordum, Elspeth!" dedi. "Hayır. Şimdi hiçbir şey söylememelisin."

Zafer kazanmışçasına Dr. Quimper'e döndü.

"Bunu bilmiyordunuz, değil mi doktor, trende bir kadını boğarken bir başka kadının sizi görmüş olduğunu bilmiyordunuz, değil mi? Bu kadın benim arkadaşımdı, Bayan McGillicuddy. Sizi gören o! Anlıyor musunuz? Sizi kendi gözleriyle görüp, teşhis etti. Sizinkine paralel giden, tam yanınızdaki trendeydi."

"Ne diyorsunuz siz?" Dr. Quimper Bayan McGillicuddy'ye doğru bir hamle yaptıysa da Miss Marple yine aynı çeviklikle aralarına girdi.

"Evet!" dedi. "Sizi gördü ve teşhis etti, mahkemede de bunu yeminli ifadesiyle belirtecek. Sanırım bu pek sık rastlanır bir durum değil" diye ekledi Miss Marple yumuşak, abartısız ses tonuyla. "Kişinin bir cinayet işlenirken tanık olması! Cinayetler genellikle bulunan delillere dayanılarak aydınlatılır. Bu kez durum çok farklı. Bu olayda işlenilen cinayetin görgü tanığı var."

"Kahrolası ihtiyar cadı!" diyen Dr. Quimper bu kez Miss Marple'ın üzerine atılmak istediyse de Cedric buna engel olarak, onu omuzlarından yakaladı.

"Demek bu cinayetleri işleyen şeytan sensin" diye haykıran Cedric doktora sarılarak herhangi bir hareket yapmasını engellemeye çalıştı. "İlk gördüğüm günden beri sizden hiç hoşlanmadım, hep yanlış bir insan olduğunuzu düşündüm ama Tanrı bilir ya bu konuda sizden hiç kuşkulanmamıştım."

Bryan Eastley hemen Cedric'in yardımına geldi. Müfettiş Craddock ve Müfettiş Bacon arka taraftaki kapıdan içeri girdiler.

"Dr. Quimper" diye konuşmaya başladı Bacon. "Sizi uyarıyorum şu andan itibaren söyleyeceğiniz..."

"Uyarınız size kalsın" diye bağırdı Dr. Quimper. "Bu bunak, ihtiyar kadınlara kimin inanacağını sanıyorsunuz? Bu tren saçmalıkları da nereden çıktı, kim duymuş böyle bir şeyi?"

Miss Marple, "Bayan McGillicuddy cinayeti 20 Aralık günü polise bildirdi ve katilin eşkâlini verdi" diye açıkladı.

O anda birdenbire Dr. Quimper'in omuzlan çöktü. "İnsan nasıl bu kadar şanssız olabilir ki!" dedi.

"Ama..." dedi Bayan McGillicuddy.

"Sen sus, Elspeth" diye atıldı Miss Marple.

"Peki ama hiç tanımadığım, yabancı bir kadını neden öldüreyim?" diye sordu Dr. Quimper.

"Sizin için yabancı değildi" dedi Müfettiş Craddock. "O sizin eşinizdi."

BÖLÜM 27

"Görüyorsunuz işte!" dedi Miss Marple. "Ta başından beri kuşkulandığım şekilde her şeyin basit, çok basit bir açıklaması olduğu ortaya çıktı. En basit nedenlerle işlenen bir cinayet olayı! Karısını öldüren o kadar çok ki!"

Bayan McGillicuddy, Miss Marple ve Müfettiş Craddock'a baktı. "Eğer bana burada neler olduğunu açıklarsanız minnettar olacağım."

"Doktor çok zengin bir kadınla evlenebilme fırsatı olduğunu gördü" diye açıklamaya başladı Miss Marple. "Ama zaten evli olduğu için bu olanaksızdı. Karısıyla yıllar önce ayrılmışlardı ama kadın boşanmayı reddediyordu. Müfettiş Craddock bana kendini Anna Stravinska olarak tanıtan kadından bahsettiğinde onun bu olaya çok uygun biri olduğunu anlamıştım. Kadın arkadaşlarına İngiliz bir kocası olduğunu söylemiş, aynı zamanda inançlı bir Katolik olduğunu da belirtmişti. Dr. Quimper Emma ile evlenip çift eşli bir insan olarak yaşama riskini göze alamazdı; dolayısıyla soğukkanlı ve acımasız bir insan olmasının da etkisiyle karısından kurtulmaya karar verdi. Onu trende öldürüp cesedi ambardaki lahidin içine saklamak aslında çok zekice planlanmış bir cinayetti. Kuşkuları Crackenthorpe ailesinin üzerinde toplamak niyetindeydi. Önce Emma'ya Edmund Crackenthorpe'un evlenmeyi düşündüğü Martine tarafından yazılmış gibi görünen bir mektup gönderdi. Emma doktora ağabeyiyle ilgili her şeyi anlatmıştı, bu nedenle her şeyi biliyordu. Daha sonra zamanı gelince ona bu mektupla polise başvurmasını önerdi. Ölen kadının Martine olarak teşhis edilmesini istiyordu. Sanırım Paris'te polisin Anna Stravinska'yla ilgili olarak soruşturma yaptığını herhangi bir şekilde öğrendi ve bunu engellemek için de hemen Jamaika'dan onun adıyla yazılmış bir posta kartı göndermeyi ayarladı.

Karısıyla Londra'da buluşmak onun için son derece kolaydı. Karısına onunla barışmak istediğini ve "akrabalarını ziyarete" götürmek istediğini söylemiş olmalı. Daha sonra olanları anlatmaya hiç gerek yok, o tatsız olayı hepimiz biliyoruz. Tabi doktor aslında hırslı ve açgözlü bir adamdı. Gelirinin yüksek vergiler nedeniyle ne kadar azaldığını görünce büyük bir servete çalışmadan sahip olmanın ne kadar cazip olacağını düşünmüş olmalı. Bunu karısını öldürmeyi planlamadan önce de düşünmüş olabilir. Her neyse, etrafa birinin Bay Crackenthorpe'u zehirlemek istediği söylentilerini yayarak, temeli hazırladı ve aileye arseniği verdi. Ama azar azar, çünkü aslında yaşlı Bay Crackenthorpe'un ölmesini istemiyordu.

"Ama bunu nasıl ayarladığını halen anlamış değilim" dedi Craddock. "Körili tavuk pişirildiğinde bu evde değildi ki."

"Arsenik körili tavukta değildi ki" diye açıkladı Miss Marple. "Köriye zehri daha sonra tahlil etmek için numuneyi aldığı zaman katmış olmalı. Sanırım zehri daha önce kokteyle katmıştı. Tabi daha sonra doktor kişiliğiyle Alfred Crackenthorpe'u zehirlemesi ve Londra'ya Harold Crackenthorpe'a zehirli tabletleri göndermesi çok kolaydı. Bu arada önceden Harold'a ilaç almamasını söyleyerek, kendini güvenceye almayı da ihmal etmedi. Yaptığı her şeyi soğukkanlılıkla, cüretle, zalimce ve açgözlülükle yaptı. Aslında çok, çok üzgünüm artık ölüm cezası yok" diyerek açıklamalarını bitiren Miss Marple'ın yaşlı, yorgun bir kadının gözlerinde belirebilecek en haşin ve öfkeli bakışlar belirdi ve ekledi. "Ölüm cezasının kaldırılmış olması gerçekten çok kötü; eğer bu dünyada asılmayı hak eden biri varsa bunun Dr. Quimper olduğunu hissediyorum."

"Doğru! Doğru!" dedi Müfettiş Craddock.

"Olayları çözmeye çalışırken aklıma bir fikir geldi" diye konuşmayı sürdürdü Miss Marple. "İnsan birini yalnızca arkadan görmüş olsa bile bu sırttan görünüş karakteristik olabilirdi. Bu nedenle, eğer, diye düşündüm, Elspeth Dr. Quimper'i aynı pozisyonda, yani aynen trende gördüğü şekilde, bir kadının üzerine eğilmiş, elini onun boynuna dolamış bir halde arkadan görürse, hiç kuşkusuz onu tanıyacak ya da en azından panikle hafif bir çığlık atacaktı. Bu düşünceyle Lucy'nin de yardımıyla bu küçük planı tasarladım."

"Doğrusunu istersen" diye söze karıştı Bayan McGillicuddy. "Beni gerçekten dehşete düşürdün. Birden kendimi kaybedip, 'Bu o!' diye haykırdım. Üstelik de ben senin de bildiğin gibi adamın yüzünü görmemiştim..."

"Zaten ben de senin bunu orada itiraf edeceğinden korkuyordum, Elspeth!" dedi Miss Marple.

"Söyleyecektim de! Neredeyse yüzünü görmemiş olduğumu söylüyordum."

"Bu çok büyük bir hata olurdu! Bak canım, onu gerçekten teşhis ettiğini sandı. Onun yüzünü görmemiş olduğunu bilemeyeceğini tahmin ediyordum."

"Öyleyse çenemi tutabilmem iyi oldu!"

"Söylemeye kalksan sana tek kelime ettirmezdim, bundan kuşkun olmasın."

Craddock kendini tutamayarak güldü.

"Ah siz ikiniz! Mükemmel bir ikilisiniz! Peki ya şimdi, Miss Marple? Mutlu son ne olacak? Örneğin zavallı Miss Emma Crackenthorpe ne olacak?"

"Tabi doktoru kısa bir süre içinde unutacak" dedi Miss Marple. "Ve eğer babası ölecek olursa ki, ben onun kendisinin sandığı kadar sağlıklı olduğunu sanmıyorum... hiç

kuşkusuz o da Geraldine Webb gibi bir dünya turuna çıkıp yurtdışına gidecektir. Oralarda yeni ilişkiler kurabilir. Umarım Dr. Quimper'den daha iyi bir insanla karşılaşır."

"Peki ya Lucy Eyelesbarrow? Onun için de düğün çanları çalacak mı?"

"Olabilir" dedi Miss Marple. "Hiç şaşırmam."

"Sizce hangisini seçecek?" diye sordu Müfettiş Craddock.

"Bunu bilmiyor musunuz?" diye sordu Miss Marple.

"Hayır" dedi Craddock. "Ya siz?"

"Oh, evet, bildiğimi sanıyorum" dedi Miss Marple.

Ve müfettişe göz kırptı.

SON